

K

997/1956

342.533(497.4)"1956"

019570103

COBISS O

stenografski zapiski

LJUDSKE SKUPŠČINE
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

(Tretji sklic)

Seje od 1. junija do 31. decembra 1956

1957

Ljubljana

Stenografski zapiski

LJUDSKE SKUPŠČINE

LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

(Tretji sklic)

Seje od 1. junija do 31. decembra 1956

1957

Ljubljana

997

D=6. V. 1957 / 103

REPUBLIŠKI ZBOR

16. seja

(22. junija 1956)

Predsedoval: Josip Rus, predsednik
Republiškega zbora

Zapisnikar: Anton Peternejl

Začetek seje ob 10.30 uri

Predsednik Josip Rus: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci. Začenjam 16. sejo Republiškega zbora, ki jo je sklical predsednik Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije. Zapisnik današnje seje bo vodil ljudski poslanec Anton Peternejl.

Svojo odsotnost so opravičili naslednji ljudski poslanci: Branko Babič, Tone Kropušek, dr. Marijan Dermastia, Mihaela Dermastia, Mirko Zlatnar, Aleksander Pirher, Mirko Remec, Anton Blejc, Franc Krese in Janez Lesjak. Predlagam, da omenjenim poslancem zbor odobri odsotnost. Se zbor strinja s predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ugotavljam, da je omenjenim poslancem odsotnost odobrena.

Prosim zapisnikarja zadnje seje tovarišico Ančko Globačnik, da prečita zapisnik zadnje seje. (Ker je tovarišica Ančka Globačnik odsotna, prečita zapisnik zadnje seje zapisnikar Anton Peternejl.) Ima kdo od tovarišev poslancev kako pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Ker ni pripomb, ugotavljam, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Obveščam zbor, da je ljudski poslanec Alojz Krivec poslal pismeno vprašanje v zvezi z reformo šolstva. Njegovo vprašanje se glasi:

»Na osnovi Uradnega lista LRS št. 31 z dne 18. septembra 1953, člen 36. zakona o pravicah in dolžnostih ljudskih poslancev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije ter na osnovi 149. člena poslovnika Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, prosim, naj Republiški zbor Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije zaprosi, da predsednik ali sekretar republiškega sveta za prosveto in kulturo pojasni, kako daleč so priprave v zvezi z reformo šolstva. V razpravi o reformi šolstva nastajajo na terenu naslednji problemi:

1. Kdaj bodo izvršene organizacijske priprave za uvedbo enotne obvezne osemletne šole. Mnogi bi želeli, da se tam, kjer so že dani materialni pogoji, ta šola uvede že z novim šolskim letom.

2. Ker so ponekod materialni pogoji že dani, se sprašujejo prosvetni delavci, kdaj bodo pripravljene učni načrti.

3. Glede na uvedbo obvezne osemletne šole, ki naj bi pričela delovati z novim šolskim letom, se sklicujejo na izjave podpredsednika zveznega izvršnega sveta tovariša Čolakovića, da naj se z obvezno osemletno šolo prične takoj, če že ne drugače vsaj z organizacijo tečajev, ki naj bi dopolnili sedanjo izobrazbo mladine.«

Ker je poslanec Boris Kocijančič, ki je predsednik sveta za prosveto in kulturo, tu navzoč, bi mogoče že danes lahko dal odgovor na to vprašanje ali pa bi pojasnil, kdaj bi ta odgovor lahko dal.

Boris Kraigher (Govori iz poslanske klopi): To ne spada v svet za prosveto in kulturo, ampak v svet za šolstvo. Izjavljam, da bomo na to vprašanje pozneje odgovorili.

Predsednik Josip Rus: To vprašanje je naslovljeno direktno na svet za prosveto in kulturo in ne na Izvršni svet.

Boris Kraigher: To pa ni mogoče.

Predsednik Josip Rus: Lahko! Po 149. členu poslovnika lahko naslovi poslanec vprašanja na sekretariate, svete in posamezne vodilne uslužbence. Ker je za ta odgovor pristojen republiški svet za šolstvo, se bo ta dopis oziroma to vprašanje poslalo temu svetu, da nanj pismeno odgovori. Se tovariš poslanec Krivec zadovolji s tem pojasnilom?

Alojz Krivec: Mislil sem, da bi to vprašanje bilo danes pojasnjeno tukaj, ker ta stvar ljudi na terenu zanima.

Predsednik Josip Rus: Tovariš Goršič je predsednik tega sveta. Ali je tovariš ljudski poslanec Goršič navzoč? (K besedi se prijavi ljudski poslanec Boris Kraigher.) Besedo ima ljudski poslanec Boris Kraigher.

Boris Kraigher: Če je to vprašanje naslovljeno na svet za šolstvo, potem se tu sedaj ne more obravnavati, ker svet za šolstvo tu ni zastopan. Predsednike svetov, kakor tudi predsednika sveta za šolstvo imenuje Izvršni svet in ni obvezno, da bi bil sedaj tu.

Predsednik Josip Rus: Seveda ne. V tem primeru sem samo vprašal, ker bi bil to najkrajši način, če bi tovariš predsednik sveta za šolstvo eventualno lahko odgovoril sedaj in sedaj pojasnil to stvar, namesto, da pošiljam dopis na svet.

Alojz Krivec: Mogoče sem to vprašanje napačno zastavil oziroma ga napačno naslovil. Mislil sem, da bi mi lahko kdo tukaj odgovoril nanj.

Boris Kraigher: Ne poznam dobro poslovnika — morda bi tajnik skupščine lahko povedal, kako je s tem — toda kolikor jaz razumem, je vprašanje naslovljeno direktno, ne pa preko skupščine. To se pravi, da na to vprašanje tukaj ni treba odgovarjati, ampak ga je treba poslati svetu za šolstvo, da ta nanj odgovori. Svet pa lahko, če se to zahteva, pošlje odgovor na skupščino.

Predsednik Josip Rus: V pojasnilo vam bom prebral 149. člen poslovnika, ki pravi:

»Poslanec lahko zahteva od državnih sekretarjev in drugih vodilnih uslužbencev pojasnila o delu njihovih uradov in zavodov in pojasnila o opravljanju

zadev iz njihove pristojnosti. Poslanec poda tako zahtevo pismeno predsedniku Republiškega zbora, ta pa jo sporoči zboru. Na seji, ki je določena za postavljanje vprašanj, lahko poda poslanec tako zahtevo tudi ustno.»

Stavek iz 150. člena pa se glasi: »Predsednik zbora prebere na seji zbora pojasnilo, ki ga je dobil, ali pa sporoči vsebino tega pojasnila.«

Boris Kraigher: Potem je to v redu. Vprašanje je treba torej poslati svetu.

Predsednik Josip Rus: Jaz sem, prosim, hotel postopek skrajšati tako, da bi predsednik sveta sedaj odgovoril, ker je danes zadnja seja pred skupščinskimi počitnicami. Mislil sem, da na to vprašanje odgovori danes ali pa ne odgovori. Dobil pa sem to vprašanje šele danes ob 10. uri. Tudi sem tovarišu poslancu že dal pojasnilo, da bo vprašanje poslano svetu za šolstvo, da na prihodnji seji odgovori nanj pismeno. Se tovariš poslanec s tem zadovoljuje?

Alojz Krivec: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci. S tem vprašanjem sem hotel doseči, da bi bodisi predstavnik Izvršnega sveta ali pa odbora za prosveto in kulturo, kar je po mojem vseeno, tukaj pojasnil, kako daleč smo s predpripravami za reformo šolstva. Kajti, če bo skupščina imela sedaj letni dopust, za tem pa se kmalu prične spet novo šolsko leto, potem dotlej ne bomo mogli zvedeti, kako je s tem vprašanjem. Prav zaradi tega sem menil, da bi bilo prav, če bi danes kdo od predstavnikov bodisi Izvršnega sveta ali pa odbora za prosveto in kulturo to stvar pojasnil. Verjetno sem napačno formuliral, komu naj se vprašanje dostavi.

Predsednik Josip Rus: Želi kdo odgovoriti na pojasnilo ljudskega poslanca Alojza Krivca?

Angela Ocepek: Tovariši! Mislim, da je to zelo pametno vprašanje, ki ga je tovariš načel, da bi morali ljudski poslanci res vedeti, kako daleč smo pravzaprav s pripravami za šolsko reformo... (Predsednik jo prekine.)

Predsednik Josip Rus: Tovarišica, to ni stvar razprave...

Angela Ocepek: Dovolite, da povem, kaj mislim. Menda imam pravico povedati svoje mnenje... (Med poslanci živahno razpravljanje.)

Predsednik Josip Rus: Nimate pravice, ker so po poslovniku to samo vprašanja brez razprave.

Želi kdo od Izvršnega sveta na to vprašanje odgovoriti? (K besedi se prijavijo predsednik Izvršnega sveta Boris Kraigher.)

Boris Kraigher: Tu je nastal sedaj nek spor okoli poslovnika. Vendar o tem ne bi govoril: Smatram pa, da je vprašanje, ki ga je postavil tovariš poslanec tako, da bo gotovo koristno, če nanj takoj nekaj odgovorimo in pustimo ob strani vprašanje poslovnika.

Čeprav nisem pristojen za to, da bi na vprašanje poslanca Krivca neposredno odgovarjal, pa bi vendarle, da ne bi s tem zavlačevali, povedal svoje mnenje. Problem šolske reforme je bil pri nas v glavnem razpravljan na eni

od zadnjih sej odbora za prosveto in kulturo Republiškega zbora in je bilo vprašanje, kako daleč smo s šolsko reformo, ki se rešuje v zvezni skupščini, v tem odboru razjasnjeno. Pri dosedanjem delu se je pokazalo, da je delo pri šolski reformi toliko komplicirano in tako težko, da ga ne bo mogoče v kratkem času opraviti. Zato je popolnoma jasno, da šolska reforma na pouk in na delo v naših šolah v šolskem letu 1956/57 še ne bo vplivala, ker do takrat celotna problematika v zvezi s šolsko reformo še ne bo sprejeta. V zvezi s tem se, kolikor mi je znano, dela sedaj konkretno na principih, ki so bili obrazloženi v odboru za prosveto in kulturo Republiškega zbora in se pripravljajo ustrezni zakoni, o katerih bo razpravljala zvezna skupščina. Kedaj bo o njih razpravljala, bi težko rekel, v najugodnejšem primeru morda pred koncem tega leta. Se pravi, na delovanje šol v Jugoslaviji vsi ti predpisi v šolskem letu 1956/57 še ne bodo mogli vplivati.

Sicer pa, če smatra skupščina za potrebno, oziroma če ima to za potrebno tovariš poslanec, ki je stavil vprašanje, bi morda bilo dobro dati na dnevni red poročilo o razpravi, ki je bila v skupščinskem odboru za prosveto in kulturo, ker bi se lahko na osnovi te razprave poslanci podrobneje informirali o stanju in perspektivah, ki so v zvezi z našo šolsko reformo.

Predsednik Josip Rus: Se tovariš ljudski poslanec Krivec zadovolji s tem pojasnilom.

Alojz Krivec: Se zadovoljim.

Predsednik Josip Rus: Tovariše ljudske poslance obveščam, da je Republiški zbor prejel od predsednika ljudske skupščine poročilo, ki ga je poslala Trgovinska zbornica za Ljudsko republiko Slovenijo, in poročilo, ki ga je poslala Gostinska zbornica za Ljudsko republiko Slovenijo. Nadalje je zbor prejel v obravnavo predlog zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, predlog zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja, predlog zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah, predlog zakona o bolnicah in predlog zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi. Mandatno-imunitetni odbor pa je glede na sklep zadnje seje Republiškega zbora predložil svoje poročilo. Nadalje je mandatno imunitetni odbor poslal poročilo o izvolitvi ljudskega poslanca v 113. volilni enoti. Zbor je prejel tudi dopis predsednika skupščine v zvezi z odpovedjo mandata tovariša Nika Šiliha kot zveznega poslanca. Nadalje bo treba sklepati tudi o letnem odmoru.

Glede na omenjeno predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. Sklepanje o potrditvi izvolitve ljudskega poslanca za 113. volilno-enoto;
2. obravnava o poročilu Trgovinske zbornice za Ljudsko republiko Slovenijo in o poročilu Gostinske zbornice LRS;
3. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije;
4. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine republike Slovenije in okrajnih ljudskih odborov, da dolo-

čajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja;

5. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah;

6. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o bolnicah;

7. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi;

8. razrešitve in volitve;

9. poročilo mandatno-imunitetnega odbora;

10. sklepanje o letnem odmoru.

Ima kdo od tovarišev ljudskih poslancev k predlaganemu dnevnemu redu kakšen spreminjalni ali dopolnilni predlog? (Ne javi se nihče.) Ker ni nobenih pripomb oziroma dopolnitev, ugotavljam, da je predlagani dnevni red sprejet.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o potrditvi izvolitve ljudskega poslanca za 113. volilno enoto.

Prosim poročevalca mandatno-imunitetnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec mandatno-imunitetnega odbora ljudski poslanec Franc Rant prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali smo poročilo mandatno-imunitetnega odbora in dajem predloženi sklep na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je sklep o potrditvi izvolitve ljudskega poslanca Toneta Fajfarja za 113. volilno enoto soglasno sprejet, in da je s tem pridobil vse pravice in dolžnosti ljudskega poslanca Republiškega zbora.

Prosim ljudskega poslanca Toneta Fajfarja, da pred Republiškim zborom ustno priseže in besedilo prisege podpiše. Prosim ga, da pristopi k predsedniški mizi in za menoj ponavlja besedilo prisege. (Ljudski poslanec Tone Fajfar pristopi k predsedniški mizi in za predsednikom ponavlja besedilo prisege, nakar besedilo prisege podpiše. Ljudski poslanci stoje poslušajo prisego.)

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavo o poročilu Trgovinske zbornice za Ljudsko republiko Slovenijo in o poročilu Gostinske zbornice za Ljudsko republiko Slovenijo. Tovariši ljudski poslanci, dobili ste poročili omenjenih zbornic, obveščen pa sem, da bosta predstavnika obeh zbornic dala še dodatno poročilo o delu zbornic. Zato predlagam, da omenjeni poročili poslušamo in o njih razpravljamo na skupni seji. Se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ker se zbor s tem predlogom strinja, prekinjam sejo in vabim ljudske poslance, da se udeleže skupne seje, ki bo čez približno 10 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 11. uri in se je nadaljevala popoldne ob 16.40 uri.)

Predsednik Josip Rus: Tovariši in tovarišice! Nadaljujemo sejo. Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora, da da poročilo. (Poročevalec k temu zakonskemu predlogu na seji trenutno še ni bil navzoč.)

Ker poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave še ni navzoč, prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zako-

nodajnega odbora ljudski poslanec dr. Miha Potočnik prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec Franc Pirkovič prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev oziroma da se izjavi k pripombi zakonodajnega odbora, po kateri naj bi se sprememba zakona glasila: »če je s pravomočno sodbo nepogojno obsojen na kazen zapora daljšo kot šest mesecev...« Ali se Izvršni svet s tem predlogom strinja in v tem smislu predlaga kako spremembo? Dosedanji predlog se glasi: »če je s pravomočno sodbo obsojen na kazen zapora daljšo kot šest mesecev.«

Boris Kraigher: Izvršni svet je dal obenem s predlogom glede dopolnitve 149. člena zakona tudi pismeno obrazložitev. Posebna obrazložitev pa je bila dana tudi v odborih, ki so razpravljali o dopolnitvi imenovanega zakona. Glede pogojne obsodbe pa bi se ne strinjal.

Predsednik Josip Rus: Predlog pravzaprav ni podan. Zakonodajni odbor le omenja, da bi bilo umestno, da bi besedilo predlagane dopolnitve 149. člena vsebovalo še dostavek »nepogojno«, ne pa da ostane tako kot je sedaj. Zakonodajni odbor misli, ne pa predlaga, da bi se besedilo glasilo: »če je s pravomočno sodbo nepogojno obsojen«.

Boris Kraigher: Izvršni svet amandmaja k temu zakonskemu predlogu ne daje. Če pa dajo amandma odbori, Izvršni svet ne bo proti. (Smeh v dvorani.)

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da se izjavi, če daje amandma k sedanjemu besedilu zakonskega predloga v obliki kot meni zakonodajni odbor, da bi bilo umestno.

Franc Pirkovič: Odbor za organizacijo oblasti in uprave ne daje nobenega amandmaja, pridružuje pa se mnenju zakonodajnega odbora. (Smeh v dvorani.)

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da se izjavi.

Dr. Miha Potočnik: V imenu zakonodajnega odbora sem že v poročilu navedel, da zakonodajni odbor formalnega predloga za izpopolnitev besedila ne stavi, to pa iz razloga, ker je besedilo zveznega zakona o volitvah zveznih poslancev tako, da ne vsebuje te dopolnitve. V kolikor smo se med tem časom mogli prepričati, pa je bilo tudi stališče pri razpravah v zvezni skupščini tako, da to za pogojne obsodbe ne bi veljalo. Vendar zato, da je besedilo zveznega in našega zakona skladno, nismo dali formalne pripombe in predloga, smo pa hoteli s svojo pripombo in z razpravo ob sprejemanju tega zakona povzročiti samo to, da če bi v bodoče prišlo do konkretnega obravnavanja takega primera oziroma do uporabe določil tega člena, si komisija za razlago zakonov ob tej diskusiji lahko pomaga in razlaga zakon v tem smislu. Mislimo pa, tako kot smo v poročilu povedali, da je besedilo, kakršno smo sedaj

sprejeli, tako, da bi najbrž veljalo tudi za pogojne obsodbe, se pravi, da bi pogojna obsodba na šest ali več mesecev zapora imela za posledico izgubo mandata.

Formalno pa spreminjevalnega predloga nismo stavili zato, ker je predstavniki Izvršnega sveta nekako vztrajali na tem, da je potrebno, da sta besedili zveznega in našega zakona enotni, ker gre za enoten volilni sistem in potemtakem tudi za enotni besedili. Če pa bi hotel omenjeno dopolnitev predlagati, bi moral prej slišati mnenje zakonodajnega odbora, ker za sedaj nimam pooblastila, da to dopolnitev tudi formalno predlagam.

Predsednik Josip Rus: Tedaj amandmaja k predlogu tega zakona ni. Zato dajem ta predlog v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Zaključujem razpravo in dajem predlog zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije v besedilu, kakor je predlagano, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o dopolnitvi 149. člena sprejet soglasno. Ker obravnava isti zakonski predlog tudi Zbor proizvajalcev, je treba ugotoviti, če je v obeh zborih sprejeto enako besedilo.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Albin Dujc prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Jože Tramšek prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim zastopnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Julij Beltram: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je na svoji seji obravnaval osnutek predloženega zakona in se z njim strinja, ker je nastopila konkretna potreba, da se uporabi pooblastilo zveznega zakona, da ljudska skupščina z zakonom pooblasti Izvršni svet in okrajne ljudske odbore, da sami po potrebah določijo, katere bolezni in škodljivci, poleg tistih, ki jih določajo zvezni predpisi za nevarne, veljajo za nevarne v republiki ali v posameznem okraju. Primere takih škodljivcev imamo že v češnjevi muhi in v rdečem pajku, zato je sprejem predloženega zakona smotrni in upravičen.

Predsednik Josip Rus: Dajem ta predlog zakona v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja, sprejet soglasno.

Ker o tem predlogu zakona razpravlja tudi Zbor proizvajalcev, je treba ugotoviti, če je bilo v obeh zborih sprejeto enako besedilo.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah.

Prosim poročevalca odbora za zdravstvo in socialno politiko, da da poročilo. (Poročevalec odbora za zdravstvo in socialno politiko ljudski poslanec Ivan Bertonec prejbere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec Tone Zupančič prejbere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Bogomil Vižintin prejbere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim zastopnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Olga Vrabič: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Dovolite mi, da glede na to, da so pred ljudsko skupščino trije zakoni s področja zdravstvene službe, podam za vse tri zakone skupno obrazložitev, in to za zakon o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah, za zakon o bolnicah in za zakon o strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi.

Zakonska snov, ki jo obsegajo vsi trije zakonski predlogi, je med seboj organsko povezana in kompleksna ter ureja nekatera osnovna vprašanja naše zdravstvene službe, ki doslej pravno še niso bila urejena. Glede na dejstvo, da s temi zakoni urejamo pravni status pretežne večine naših zdravstvenih zavodov in to najpomembnejših med njimi, lahko trdimo, da z njimi postavljamo pravne temelje naši zdravstveni službi. Potrebe za sprejem omenjenih zakonskih predlogov ne narekuje samo formalno pomanjkanje nekaterih zakonskih določb, saj so naši zdravstveni zavodi tudi do sedaj zadovoljivo funkcionirali in v glavnem uspešno izvajali svoje naloge. Nujnost za pravno ureditev te materije izhaja predvsem iz stopnje razvoja, ki ga je dosegla zdravstvena služba na eni strani in iz splošnega družbenega razvoja pri nas, ki postavljata pred zdravstveno službo bistveno nove probleme.

Zdravstvena služba v Sloveniji zaznamuje v dobrih desetih letih pomemben razvoj in napredek. Povečano je omrežje in kapaciteta bolnic. Medtem ko je bilo 1946: leta 14 bolnic z okroglo 5500 posteljami, imamo v letu 1955 že 28 bolnic, skupno splošnih in specialnih, s preko 10 000 posteljami. Posebno velik razvoj je v tem času napravila izven bolnišnična služba. Omrežje teh zavodov je po letu 1945 skoraj v celoti vzpostavljeno, saj je bilo pred vojno v Sloveniji samo 28 javnih ambulant, dočim imamo danes 75 zdravstvenih domov, 96 zdravstvenih postaj in 71 obratnih ambulant, skupno torej 242 samostojnih zdravstvenih zavodov, tako da pride na en zavod povprečno 6300 prebivalcev, kar predstavlja vsekakor lep uspeh.

Popolnoma na novo pa je ustanovljeno omrežje preventivnih zdravstvenih ustanov, ki jih predaprilska Jugoslavija s kapitalističnim sistemom skoraj ni poznala. Danes deluje v Sloveniji široko omrežje preventivnih ustanov, med njimi 13 otroških dispanzerjev, 27 dispanzerjev za žene, 284 posvetovalnic za matere in otroke, 45 protituberkuloznih dispanzerjev, 40 higienskih zavodov in postaj itd. Vsi ti podatki nam kažejo, da je v tem času zdravstvena služba pri nas prerasla iz posameznih ambulant, ki so se večinoma nahajale v privatnih ordinacijah zdravnikov, v razmeroma močno javno zdravstveno službo, zelo

približano najširšim krogom našega prebivalstva in s tem dobila novo vsebino in pomen.

Ti podatki pa nam tudi dokazujejo, da je izgradnja zdravstvenega omrežja pri nas v glavnem zaključena, saj imamo samo nekaj občin brez zdravstvenih ustanov. V ospredje stopajo naloge konsolidacije teh zdravstvenih zavodov, njihovo izpopolnjevanje z opremo, instrumentarijem, kadri itd. Zato je nujno, da se pravno določi profil temeljnih zdravstvenih ustanov, njihov delokrog, strokovne naloge itd. Na drugi strani so v skladu s splošnim razvojem naše družbeno-politične ureditve izvršene bistvene spremembe tudi na področju zdravstva. Uvedeno je družbeno upravljanje v zdravstvenih ustanovah, ki so hkrati prešle iz administrativno-budžetskega financiranja na samostojno financiranje. Z organizacijo novega komunalnega sistema, ki prenaša ogromno večino nalog s področja zdravstvene zaščite na občine, pa je izvedena tudi dosledna decentralizacija zdravstvenih zavodov in prenos izvenbolnične službe na občine. Vsi ti ukrepi so se pozitivno odrazili v razvoju naše zdravstvene službe. Organi družbenega upravljanja v zdravstvenih zavodih, organi samoupravljanja socialnega zavarovanja itd., so prenesli interes za zdravstveno problematiko v najširše kroge naših državljanov. Zato ni slučajno, da so prav v letih, odkar je družbeno upravljanje uvedeno, naši zdravstveni zavodi veliko pridobili i na novih kadrih i na izboljšanju opreme ter so zaradi tega lahko dvignili kvaliteto zdravstvenih uslug. Toda novi pogoji družbenega upravljanja so odprli v organizaciji zdravstvene službe nove probleme. Z decentralizacijo zdravstvenega omrežja smo dobili vrsto samostojnih zdravstvenih zavodov ne samo na teritoriju okraja, temveč včasih tudi na teritoriju ene same občine. Zato se je postavilo vprašanje, kako povezati v novih pogojih posamezne zdravstvene zavode v izvajanju skupnih akcij, brez administrativnega mešanja v njihovo delo. Enako odprto in pereče je bilo vprašanje izvajanja strokovnega nadzorstva nad zdravstvenimi zavodi. Razen tega se je vse bolj pokazala potreba, da dobijo upravni odbori s preciziranjem nalog in delokroga zdravstvenih zavodov jasnejšo orientacijo in oporo za svoje bodoče delo, ljudski odbori pa osnovo za izvajanje in usmerjanje zdravstvene politike na svojem področju. Zato so tako s strani ljudskih odborov kot organov družbenega upravljanja in strokovnih društev zdravstvenih delavcev opetovano, vztrajno in dosledno prihajale zahteve, da se te službe dokončno in solidno uredi.

Skupna karakteristika vseh treh zakonskih predlogov je v tem, da je organizacija in delo zdravstvenih zavodov vsklajeno z našo družbeno-politično ureditvijo in da se upoštevajo in uveljavljajo načela napredne medicinske znanosti. Novi zakonski predpisi predstavljajo predvsem dosledno uveljavljanje principa decentralizacije zdravstvene službe. Med posameznimi zdravstvenimi zavodi ne obstoja razmerje nadrejenosti in podrejenosti. Razlika med njimi obstoji edino v stopnji razvoja. Medsebojni odnosi med tako imenovanimi višje organiziranimi zdravstvenimi zavodi — bolnicami in nižje organiziranimi zavodi, so postavljeni na osnovo sodelovanja in strokovno metodološko pomoč višje organiziranih zavodov nižje organiziranim.

Načelo decentralizacije je dosledno izvedeno tudi v vlogi, ki pripada občini v organiziranju zdravstvene službe. Z novimi zakonskimi predpisi imajo občine pravico ustanavljati vse zdravstvene zavode, za katere obstajajo potrebe in sredstva. Pravica do ustanavljanja zdravstvenih domov in postaj pa pripada po konceptiji zakonskega teksta izključno občinskim ljudskim odborom. Tudi v primeru, ko se ustanavlja zdravstveni dom ali postaja za teritorij več občin,

pripada pravica ustanovitelja občinskim ljudskim odborom, kar je bilo doslej pridržano okrajem. Izjemo v tem pogledu predstavljajo edino pravice do izvajanja strokovnega nadzorstva nad zdravstvenimi zavodi, ki so spričo dejstva, da občinam primanjkuje kadra, ki bi strokovno, organizacijsko in finančno obvladal problematiko zdravstvenih zavodov, utemeljeno prepuščene v pristojnost okrajnim ljudskim odborom.

Nadaljnja značilnost novih zakonskih predpisov je v tem, da uveljavljajo sodobna načela enotnosti zdravstvene službe, predvsem enotnosti preventivne in kurativne službe. Uspešno uveljavljanje preventive, modernega gledanja na naloge zdravstvene službe, ki postavlja kot osnovno metodo v zaščiti zdravja borbo za utrjevanje ljudskega zdravja in preprečevanje bolezenskega stanja, se ne bo moglo uresničiti, dokler bo obstajal neprehodni zid med obema področjema zdravstvene službe. Za realizacijo načela enotnosti preventivne in kurativne službe ne govorijo danes samo praktični razlogi, na primer pomanjkanje preventivnega kadra. Vsako strogo izločevanje obeh metod je namreč neznanstveno, ker gleda na kompleksno povezan pojav človeka v zdravju in boleznih z njegovim okoljem razcepljeno in seveda zato ne more privedi do zares učinkovitih rezultatov. V skladu z velikim pomenom, ki ga ima razvoj preventivne medicine za zdravstveno zaščito prebivalstva, vsi trije zakonski predlogi močno poudarjajo pomen preventivnega dela. V zakonskih predpisih so dane določene naloge s področja preventivne dejavnosti tudi bolnicam, kar je novost. Tu gre predvsem za zdravstveno-prosvetno delo med bolniki, za proučevanje obolenosti, umrljivosti itd.

Prav tako je preventivni službi posvečena posebna pozornost tudi v zakonu o strokovnem nadzoru, ki naj zajema tudi nadzorstvo nad izvajanjem preventivne dejavnosti naših zdravstvenih zavodov. Posebno močno pa je poudarjena enotnost preventivne in kurativne službe v zakonu o zdravstvenih domovih in postajah, ki praviloma opravljajo vso preventivno in kurativno dejavnost na svojem področju. Veliko pozornost posvečajo novi zakonski predpisi organizaciji in dvigu kvalitete strokovnega dela. Zakonski predpisi obvezujejo zdravstvene zavode, da opravljajo delo po sodobnih strokovnih metodah in s sodobnimi strokovnimi pripomočki. Za obravnavanje vseh pomembnih strokovnih vprašanj, zlasti problemov, ki zadevajo kvaliteto in metodo dela, uvajanje novih zdravstvenih metod in ustanavljanje novih strokovnih enot, je predvideno formiranje strokovnega kolegija kot posvetovalnega organa upravnega odbora. Zdravstvenemu osebju pa se nalaga obveznost, da zaradi dviga strokovnega nivoja zdravstvene službe stalno izpopolnjuje in širi svoje strokovno znanje. Posebna vloga v dvigu strokovnega nivoja pa bo pripadla instituciji strokovnega nadzorstva, saj bo strokovni dvig kadrov in seznanjanje zdravstvenih delavcev s sodobnimi izsledki znanosti ena najvažnejših nalog strokovnih nadzornikov.

Prehajam na osnovne karakteristike posameznih zakonov. Zakon o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah je zaradi splošnega pomena teh zdravstvenih zavodov, obsega njihove dejavnosti, združevanja preventivne in kurativne dejavnosti in zaradi njihovega mesta v organizaciji zdravstvene službe ter njihovega razmerja do ljudskih odborov brez dvoma najvažnejši od predloženih zakonov. Zdravstveni domovi in postaje so v zakonskem besedilu opredeljeni kot temeljni zdravstveni zavodi splošne zdravstvene službe. Takšna vloga zdravstvenih domov oziroma postaj izhaja iz njihove tesne povezanosti z določenim geografskim področjem spričo dejstva, da predstavljajo ti zavodi

zdravstvene enote najbližje prebivalstvu, posebno pa zaradi pomembnih nalog, ki jim pripadajo v borbi za izboljšanje zdravstvenega stanja prebivalstva pri širjenju zdravstvene prosvete in pri spreminjanju splošnih higienskih razmer. Menim, da je treba to dejstvo posebno poudariti glede na zelo razširjeno mnenje tako v vrstah zdravstvenih delavcev kot v vrstah državljanov, da so najvažnejši zdravstveni zavodi bolnice. Iz takšnega zmotnega naziranja izhajajo tudi tendence, ki jih tu in tam zasledimo pri naših ljudskih odborih, da je namreč zdravstveno službo treba začeti ustvarjati z ustanavljanjem bolnic, zaradi česar se tu in tam zaslede tudi težnje, da hoče skoro vsak okraj ali večja občina ustanoviti svojo bolnico. Bolnice predstavljajo le najvišje organizirane terapevtske organizacije, ki so sicer neobhoden sestavni del zdravstvenega omrežja, ki pa še zdaleč ne morejo opravljati tistih funkcij in imeti tiste vloge, ki jo mora imeti zdravstveni dom. Zato bi nedvomno bila orientacija na graditev in izpopolnjevanje bolnic brez sočasnega izpopolnjevanja in konsolidacije zdravstvenih domov brezperspektivna, nesmotrna in napačna.

Zdravstveni domovi oziroma postaje praviloma opravljajo vso preventivno in kurativno zdravstveno službo na svojem območju. V zdravstvenih domovih in postajah so načeloma združeni vsi dispanzerji, posvetovalnice, otroški dispanzerji, patronažna in babiška služba. Toda opozoriti moramo, da s tem, ko uveljavljamo načelo enotnosti preventivne in kurativne službe v zdravstvenih domovih ne odpade avtomatična potreba po obstoju posebnih preventivnih ustanov. Koncept zdravstvenega doma, kot ga predvideva zakon, bo visoko organiziran zdravstveni zavod, ki bo s svojimi strokovnimi enotami sposoben zajeti najširšo zdravstveno problematiko, ki jo nakazuje teren. Za uresničenje teh ciljev bo koristno, če se bodo preventivne ustanove, ki so doslej le vegetirale, funkcionalno združile z zdravstvenim domom, kar bo omogočilo smotrnejšo uporabo sil, instrumentarija in sredstev. Razumljivo pa je, da bodo izven organizacije zdravstvenega doma še nadalje delovale dobro organizirane preventivne ustanove, bodisi da so to ustanove, ki imajo širše področje dela kot zdravstveni dom, na primer higienski zavodi, bodisi da gre za preventivne ustanove, ki imajo zaradi specifične problematike obolevnosti poseben pomen kot na primer centri za zaščito matere in otroka. Zato bi bilo napačno, če bi ob izvajanju zakona šli na mehanično vključevanje vseh zdravstveno-preventivnih ustanov v sklop zdravstvenega doma. Takšna rešitev bi gotovo pomenila korak nazaj, tako glede kvalitete zdravstvene zaščite kot glede družbenega upravljanja v zdravstvu. Na to nevarnost moramo opozoriti tem bolj, ker se že danes v mnogih okrajih in občinah skušajo reševati trenutne proračunske težave s tem, da samostojne preventivne ustanove likvidirajo in jih spajajo s kurativnimi zavodi.

Da se zdravstveni domovi zaradi združevanja preventivne in kurativne službe ne bi spremenili v neke nove, administrativno centralistične ustanove, je v zakonskem besedilu pridržana možnost, da posamezni zdravstveni zavodi, ki opravljajo zdravstveno službo po posebnih predpisih, zadržijo svojo samostojnost in avtonomnost. Poleg že prej omenjenih preventivnih ustanov se bodo nanašali ti primeri zlasti na obratne ambulante, poliklinike itd.

Poleg številnih nalog s področja preventivne in kurativne zaščite prebivalstva svojega okoliša, opravljajo zdravstveni domovi tudi vse upravno strokovne naloge s področja zdravstvene službe. Kolikor te naloge po splošnih predpisih ne spadajo v pristojnost ljudskega odbora ali drugih državnih organov, zbirajo zdravstveni domovi podatke za zdravstveno statistiko in

vodijo zdravstveno evidenco, dajejo analizo o zdravstvenem stanju svojega okoliša in predlagajo ljudskim odborom ukrepe za izboljšanje zdravstvene službe na svojem območju. Razen tega pa imajo ljudski odbori pravico, da posameznim zdravstvenim domovom nalagajo še posebne strokovne naloge, odvisne od razvitosti zavoda in nastalih problemov oziroma potreb. S tem postajajo zdravstveni domovi dejansko desna roka ljudskih odborov v izvajanju lokalne zdravstvene politike. V skladu s takšno vlogo in nalogami zdravstvenih domov na eni strani in v skladu z načelom decentralizacije zdravstvene službe pripada pravica ustanavljanja zdravstvenih domov izključno občinskim ljudskim odborom. Zato teh zavodov ne morejo ustanavljati gospodarske ali družbene organizacije, saj naloge in obseg dela zdravstvenih domov zdaleč presegajo potrebe teh organizacij.

Zakon ureja tudi postopke in upravljanje zdravstvenih domov oziroma postaj v primeru, ko se ti ustanavljajo za področje več občin. Zakonski predlog nadalje precizira osnovne strokovne enote, ki jih mora imeti vsak zdravstveni zavod posebej, in s tem tudi definira pojem zdravstvenega doma, zdravstvene postaje in pomožne zdravstvene postaje. Pri tem je važno opozoriti, da nakazuje zakonsko besedilo tudi perspektivo razvoja v tem, da bodo zdravstveni domovi postali sčasoma visoko organizirani zdravstveni zavodi, ki bodo dejansko lahko skrbeli za vsestransko zaščito prebivalstva, za zdravstvene postaje pa se nakazuje perspektiva postopnega preraščanja v zdravstvene domove.

V zvezi z ureditvijo zdravstvenih domov in postaj se pred naše ljudske odbore postavlja še vrsta zelo pomembnih nalog. Številke, ki smo jih uvodoma navedli, govore o široki razprostranjenosti zdravstvenih domov in postaj. Brez dvoma nam ti podatki dokazujejo ogromen napredek naše zdravstvene službe, velike napore, ki jih je vlagala naša družba v ustvarjanju splošnih materialnih in kadrovskih pogojev za razširitev kadrovskega omrežja, pa tudi velike potrebe, ki izhajajo deloma iz podedovane zaostalosti, pa tudi iz povečanih potreb, ki jih je prinesel proces intenzivnega razvoja našega gospodarstva. Zato bi bilo napačno omejevati iniciativo ljudskih odborov v ustanavljanju zdravstvenih zavodov. Glede na različno stopnjo razvitosti, ekonomsko strukturo, obseg in število prebivalstva naših občin tudi ne moremo uveljaviti principa ena občina — en zdravstveni dom. Vendar se ob konsolidaciji našega temeljnega zdravstvenega omrežja postavlja vprašanje, ali smo s samim prodiranjem v širino, z ustanavljanjem včasih številnih, zakrnelih in slabo opremljenih zdravstvenih postaj, našli povsod najboljšo rešitev. Praksa nam dokazuje, da veliko število slabo opremljenih postaj ne zagotavlja zadovoljive rešitve. Samo dejstvo, da se mnoge zdravstvene postaje zaradi slabe opreme in pomanjkanja zdravstvenega kadra formalno spreminjajo v triažne postaje, ki dirigirajo bolno prebivalstvo v više organizirane zdravstvene zavode, dokazuje, da pomenijo takšni zakrneli zavodi tudi razmetavanje splošnih družbenih fondov. Postavlja se vprašanje, ali ne bi bilo umestnejše in smotrnejše koncentrirati sredstva, opremo in kadre ter z njimi formirati dobro organiziran zdravstveni dom, z organizacijo prevoza pa približati zdravstvenega delavca terenu. Seveda povsod ta rešitev ni mogoča, predvsem zaradi terenskih ali kakšnih drugačnih zaprek. Vendar bi v osnovi morala naša perspektiva v razvoju zdravstvenega omrežja biti v tem, da postopoma čim večje število zdravstvenih postaj razvijamo v zdravstvene domove. Da pa bomo dosegli ta cilj, bo potrebno vložiti še precejšnja sredstva za ureditev in izpopolnitev zdravstvenih domov in postaj. Približno sliko o potrebah, ki še obstajajo, nam dajejo podatki, da od vseh 171 zdravstvenih

domov in postaj deluje le 18 zavodov v prostorih, ki so bili grajeni za te namene, medtem ko ostali gostačijo včasih v popolnoma neprimernih improvizacijah iz bivših gostiln ali obrtnih delavnic. Enake potrebe obstajajo tudi glede opreme zdravstvenih domov s sodobnim instrumentarijem. Za uspešno uresničenje postavljenih nalog bo potrebno v zdravstvenih domovih in postajah zaposliti tudi več visokokvalificiranega in srednjega medicinskega kadra, zlasti kadra, ki bo delal na preventivnih nalogah.

Drugače se postavlja problem pomožnih zdravstvenih postaj. Pomožne zdravstvene postaje niso samostojne, temveč predstavljajo strokovne enote pod vodstvom zdravstvenega doma oziroma postaje, ki stalno zaposlujejo medicinsko sestro, od časa do časa pa prihaja tja tudi zdravnik. Glede na to, da se ustanavljajo zdravstvene postaje v najbolj oddaljenih in hkrati po večini tudi najbolj zaostalih krajih, bodo pomožne zdravstvene postaje s stalnim zdravstvenim delavcem preventivcem lahko odigrale odločujočo vlogo v izboljšanju splošnih higienskih razmer. Zato je v interesu uspešne zdravstvene zaščite prebivalstva, da s pomožnimi zdravstvenimi postajami zajamemo te najbolj problematične terene. V skladu s pomembno nalogo, ki pripada pomožni zdravstveni postaji, se po zakonskem predlogu formira ob njej svet državljanov, ki bo s svojo aktivnostjo povezoval zdravstvene delavce s terenom in tako zagotovil uspešnejše delo.

Zakon o bolnicah. Osnovna karakteristika zakonskega predloga je v tem, da ne opredeljuje bolnic kot izključno terapevtskih zavodov, izoliranih od ostale zdravstvene službe, temveč jih obravnava kot zavod v celotnem sistemu zdravstvenih zavodov sploh. Zato zakon poleg opravljanja dolžnosti zdravljenja in nege bolnikov ter njihove medicinske rehabilitacije, nalaga bolnicam tudi obveznosti iz preventivne dejavnosti, sodelovanje z ostalimi zdravstvenimi zavodi, kjer najbolj prihaja do izraza strokovno-metodološka pomoč, ki naj jo bolnica nudi, in končno tudi določene naloge znanstveno-raziskovalnega značaja. Zakon ne predvideva nobene kategorizacije bolnic, niti po upravno-teritorialnem principu niti po drugih kriterijih. Bolnice se razvrščajo samo po namenu v splošne in specialistične bolnice. Minimalni pogoji, ki jih mora izpolnjevati splošna bolnica, predvidevajo najmanj tri oddelke, interni, kirurški in porodniški. Zakon ne pozna pojma posebnih kliničnih bolnic, zato lahko načelno služi kot baza za študij in vzgojo bodočih zdravnikov vsaka bolnica, ki izpolnjuje določene pogoje v nivoju svojega strokovnega dela in opremljenosti. Glede pravice ustanavljanja bolnic dopušča zakon najširšo iniciativo in demokratičnost. Pravico ustanavljati bolnice imajo po zakonskem predlogu poleg Izvršnega sveta in ljudskih odborov tudi gospodarske in družbene organizacije ter samoupravni zavodi. Pritrditev republiškega sveta za zdravstvo je vezana za popolnoma objektivna merila za izpolnjevanje minimalnih pogojev glede opreme, instrumentarija in kadrov. Zato ta pritrditev v nobenem primeru ne more omejevati iniciative in demokratičnosti v izgradnji in ustanavljanju bolnic. Takšna elastičnost v zakonu dopušča tudi polno dinamiko, nujno za perspektivni razvoj omrežja naših bolnic, ki ga bo zahteval naš nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj.

Novost, ki jo zakon predvideva, je v tem, da zakon striktno ne predpisuje, da mora ravnatelj bolnice biti zdravnik. To stališče je utemeljeno z dejstvom, da obsegajo ravnateljske dolžnosti precejšnje število ekonomsko upravnih nalog in so zato konkretno pri določanju vodilnih mest v bolnicah nastajale težave, ker so se mnogi zdravniki branili sprejeti dolžnost ravnatelja. V skladu s tem

stališčem uvaja zakonski predlog položaj šefa-zdravnika in podrobno določa njegove naloge in odgovornosti za strokovno plat dela bolnice. V primeru, kadar je ravnatelj bolnice zdravnik, opravlja ta hkrati tudi naloge šefa-zdravnika. V tistem delu zakonskega predloga, ki obravnava strokovno delo v bolnicah, so razen določil, da mora bolnica opravljati delo po sodobnih zdravstvenih metodah in s sodobnimi pripomočki ter ob pogojih in načinih, s katerimi se uvajajo nove metode zdravljenja, zajete tudi osnovne dolžnosti bolnice do ljudi, ki se v bolnicah zdravijo. Zakon zato predvideva, da morajo bolnice obvezno nuditi prvo pomoč. Natančneje se določajo tudi obveznosti bolnic pri sprejemanju bolnikov. Posebna skrb je posvečena prehrani bolnikov, ki mora po zakonskem predlogu ustrezati bolnikovi bolezni. Zakon uvaja tudi važnejše pravice in dolžnosti bolnikov, na primer možnost pritožbe zoper odklonitev sprejema ali zoper odpust iz bolnice, pristanek na operacijo, pokoravanje hišnemu redu itd. V skladu z večjo skrbjo za bolnika so dane tudi upravnim odborom naloge, da posvečajo posebno pozornost temu problemu.

Zakon o strokovnem nadzorstvu. Materija, ki jo obravnava predloženi zakon, ureja enega najbolj perečih problemov naše zdravstvene službe. Vprašanje strokovnega nadzorstva na vseh sektorjih zdravstvene službe ni bilo doslej upravno dosledno urejeno. Z internimi predpisi bivšega ministrstva za zdravstvo in socialno politiko je bila nadzorna služba sicer uvedena, vendar je obsegala samo posamezne panoge zdravstvene službe in je sčasoma postajala bolj ali manj formalna. Nadaljnji družbeni razvoj pri nas, decentralizacija, družbeno upravljanje in novi komunalni sistem, so v tem pogledu odprli nova načelna vprašanja, ki jih je bilo potrebno rešiti.

Dve bistveni vprašanji, ki jih je bilo treba načelno rešiti, sta bili, prvič definiranje pojma strokovnega nadzorstva in drugič določitev organa, ki opravlja strokovni nadzor. V skladu z našo družbeno ureditvijo je jasno, da strokovni nadzor ne more vsebovati elementov administrativnega diriganja in neposrednega ukrepanja, temveč se mora usmeriti v splošni nadzor nad izvajanjem strokovnih predpisov in v posredovanje novih znanstvenih dognanj in metod. Prav tako je v skladu z našo družbeno ureditvijo tudi načelo, da strokovni nadzor ni funkcija zdravstvene službe kot takšne, temveč pripada ta vloga družbi, predvsem ljudskim odborom.

Zakonski predlog v osnovi uveljavlja te principe. Zakon predvideva redne letne strokovne preglede zdravstvenih zavodov. Pravico opravljanja strokovnega nadzorstva imajo okrajni ljudski odbori in republiški svet za zdravstvo. Strokovni nadzor se izvršuje po strokovnih nadzornikih in zajema vse delo zdravstvenega zavoda. Poleg vseh strokovnih zadev, kot so metode in sredstva zdravljenja, predpisovanje zdravil, prehrana bolnikov, bo strokovni nadzor zajemal tudi druga vprašanja, kot so vprašanje pravilne razmestitve osebja, organizacije dela itd.

Posebno važne pa so instruktorske naloge strokovnih nadzornikov, ki obstajajo v seznanjanju zdravstvenega osebja s pridobitvami medicinske znanosti in z novimi metodami dela. Bistveno važno je tudi zakonsko določilo, da strokovni nadzorniki nimajo pravice do neposrednega ukrepanja, kar dokazuje, da institucija strokovnega nadzorstva ni administrativno-birokratskega značaja, ker se odrejanje za odstranitev ugotovljenih pomanjkljivosti daje v pristojnost družbenemu organu.

Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! S sprejemom predloženih treh zakonov bo skupno z zakoni, ki jih je ta skupščina že osvojila, v glavnem za-

okrožena naša osnovna zdravstvena zakonodaja. Pravna ureditev te materije bo skupno z izvršilnimi predpisi brez dvoma dala našim družbenim organom in zdravstvenim delavcem jasno orientacijo o ureditvi in nadaljnjem razvoju zdravstvene službe ter s tem pomembno prispevala k dvigu kvalitete zdravstvene zaščite. Zato predlaga Izvršni svet ljudski skupščini, da vse tri predložene zakone sprejme.

V zvezi z amandmaji odbora za organizacijo oblasti in uprave in zakonodajnega odbora bi pojasnila stališče Izvršnega sveta, ki je naslednje:

Amandma obeh odborov k 14. členu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah Izvršni svet ne sprejema. Amandma se nanaša na zakonsko določilo, da se potrditev pravil zdravstvenega doma oziroma zdravstvene postaje daje v pristojnost občinskim ljudskim odborom, medtem ko je v prvotnem besedilu zakonskega predloga rečeno, da je za potrditev teh pravil pristojen organ za zadeve in naloge zavoda, to je v konkretnem primeru občinski svet za zdravstvo.

Razlogi, zakaj Izvršni svet ne bi sprejel tega amandmaja, so v kratkem naslednji: V skladu z našo družbeno ureditvijo so zdravstveni zavodi, zdravstveni domovi in zdravstvene postaje samoupravni zavodi z organi družbenega upravljanja, ki imajo avtonomno pravico sestavljanja svojih pravil. Pristanek, ki je bil doslej dan v pristojnost svetu občinskega ljudskega odbora, pravzaprav predstavlja samo funkcijo nadzora zakonitosti. S tem, da bi to funkcijo nadzora prenesli na sam občinski ljudski odbor, bi pravzaprav tu po nepotrebnem nekako zoževali pravice samoupravnega zavoda, ki smo jih s prvotnim besedilom zakona dali. Razen tega je ta princip tudi v skladu s principi, ki so sedaj osvojeni glede organizacije republiške uprave.

V zvezi z amandmajem odbora za organizacijo oblasti in uprave ter zakonodajnega odbora k 15. členu izjavljam, da Izvršni svet sprejema prvi del amandmaja, medtem ko se z drugim delom amandmaja ne strinja in ga osvaja le deloma. Prvotno besedilo stavka, ki se z amandmajem spreminja, se namreč glasi: »V upravni odbor se lahko imenujejo tudi drugi državljani«. Izvršni svet se strinja s tem, da se besedica »lahko« izpusti, ne strinja pa se z dodatkom, ki je tu bistveno spremenil sam smisel zakona, namreč, da se ti državljani imenujejo na predlog družbenih organizacij.

Smatramo, tovariši, da bi s tem, da večemo imenovanje drugih državljanov izključno na predloge družbenih organizacij samo zoževali možnost izbora dejansko kvalitetnih kadrov v upravne odbore. Praksa, ki je pa že sedaj zelo široko uveljavljena, da namreč posamezne družbene organizacije delegirajo svoje predstavnike v upravne odbore, pa tudi s tem zakonskim besedilom ni niti najmanj onemogočena. Z drugimi amandmaji pa se izvršni svet strinja in jih osvaja.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca odbora za zdravstvo in socialno politiko, da se izjavi glede pripomb, ki jih je dal glede amandmajev predstavnik Izvršnega sveta.

Ivan Bertonec: V imenu odbora za zdravstvo in socialno politiko sprejemam besedilo 14. in 15. člena v obliki, kot ga predlaga Izvršni svet.

Predsednik Josip Rus: Prosim še poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da se izjavi.

Tone Zupančič: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Sporočam, da se je odbor za organizacijo oblasti in uprave v opoldanskem odmoru sestal in po krajši razpravi sprejel sklep, da se strinja s stališčem Izvršnega sveta.

Predsednik Josip Rus: Prosim še poročevalca zakonodajnega odbora, da se izjavi.

Bogomil Vižintin: (Govori iz klopi.) Se strinjam.

Predsednik Josip Rus: Ker je soglasnost glede predlaganih amandmajev dosežena, so ti postali sestavni del predloga zakona.

Dajem ta predlog zakona v razpravo. Kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.) Zaključujem razpravo in dajem predlog zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je zakon o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah soglasno sprejet in bo poslan predsedniku skupščine, da ga razglasi in objavi.

Obveščam zbor, da me je predsednik Zbora proizvajalcev obvestil, da sta oba zakona, ki sta jih obravnavala oba zbora, sprejeta v Zboru proizvajalcev v enakem besedilu. Zaradi tega sta oba predloga zakona izglasovana in postala zakona. Zakona bosta poslana predsedniku skupščine, da ju razglasi in objavi.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o bolnicah.

Prosim poročevalca odbora za zdravstvo in socialno politiko, da da poročilo. (Poročevalec odbora za zdravstvo in socialno politiko ljudski poslanec **Lojzka Stropnik** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec **Tone Zupančič** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec **Bogomil Vižintin** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da se izjavi glede amandmajev, o katerih je bilo že prej nekaj govora.

Olga Vrabič: V zvezi z amandmaji k predlogu zakona o bolnicah bi omenila le to, da Izvršni svet analogno kot pri zakonu o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah vztraja pri prvotni formulaciji 16. in 17. člena, s tem, da se strinja, da se izpusti besedica »lahko«. Medtem pa vse druge amandmaje Izvršni svet sprejema v obliki, kot so predlagani.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca odbora za zdravstvo in socialno politiko, da se izjavi o teh amandmajih.

Lojzka Stropnik: Odbor za zdravstvo in socialno politiko se strinja s stališčem Izvršnega sveta.

Bogomil Vižintin: (Govori iz poslanske klopi.) Tudi zakonodajni odbor se strinja.

Predsednik Josip Rus: Ugotavljam, da so amandmaji vsklajeni in dajem predlog zakona o bolnicah v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker se nihče ne javi, zaključujem razpravo in dajem ta predlog zakona na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o bolnicah soglasno sprejet in bo poslan predsedniku ljudske skupščine, da ga razglasi in objavi.

Prehajamo na 7. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi.

Prosim poročevalca odbora za zdravstvo in socialno politiko, da da poročilo. (Poročevalec odbora za zdravstvo in socialno politiko ljudski poslanec **Alojz Lukač** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec **Tone Zupančič** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec **Bogomil Vižintin** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Ker je predstavnik Izvršnega sveta že dal obrazložitev, dajem ta predlog zakona v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker se nihče ne javi k besedi, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi soglasno sprejet in bo poslan predsedniku ljudske skupščine, da ga razglasi in objavi.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to je na razrešitve in volitve. Ljudski poslanec **Niko Šilih**, ki ga je ljudska skupščina izvolila za zveznega ljudskega poslanca, se odpoveduje mandatu zveznega ljudskega poslanca. Ali se zbor strinja z odpovedjo zveznega ljudskega poslanca **Nika Šiliha** mandatu zveznega poslanca? Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je odpoved zveznega poslanca **Nika Šiliha** svojemu mandatu v zveznem zboru sprejeta soglasno.

Ker je s tem izpraznjeno poslansko mesto v zvezni ljudski skupščini, je treba izvoliti novega zveznega poslanca. Da bi se volitve lahko izvedle v skladu z določbami zakona o volitvah in odpoklicu zveznih poslancev, odrejam kratek odmor. Pred tem pa moramo izvoliti dva poslanca v pomoč predsedniku in zapisnikarju, ker je v določilih 133. člena namreč rečeno, da pri izvajanju volitev pomagata predsedniku zbora in zapisnikarju še dva poslanca. Ima kdo predlog za izvolitev teh dveh članov zbora? (Ne javi se nihče.) Če ne, predlagam ljudskega poslanca **Dušana Boleta** in **Staneta Bobnarja**. Se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ugotavljam, da je predlog soglasno sprejet. Ali ima kdo izmed poslancev predlog za poslanca, ki ga moramo izvoliti v zvezno skupščino? (K besedi se prijavi ljudski poslanec **Stane Kavčič**.)

Stane Kavčič: Kot kandidata za poslanca Zvezne skupščine predlagam Franca Popita. Mislim, da ga vsi poznate in da podrobnejša obrazložitev ni potrebna.

Miha Marinko: (Govori iz klopi.) Prosim, če svoj predlog vendarle nekoliko obrazložiš.

Stane Kavčič: Vsi veste, da je tovariš Popit sedaj pri važnem in odgovornem poslu v Beogradu. Zato bi mu najbrž tudi to, da bi imel mandat zveznega poslanca, pri njegovem delu in pri reševanju problemov s področja razvoja produktivnosti dela, socialnih odnosov itd., omogočilo boljše poslovanje, povezavo itd. Iz teh razlogov mislim, da je moj predlog umesten.

Predsednik Josip Rus: Ali obstoja še kak drug predlog? (Ne javi se nihče.) Ker ni nobenega drugega predloga, ugotavljam, da je za kandidata predlagan tovariš Franc Popit.

Da bi se mogle pripraviti in razdeliti glasovnice ter izvesti volitve, odrejam kratek odmor.

(Seja je bila prekinjena ob 18.15 in se je nadaljevala ob 18.30 uri.)

Predsednik Josip Rus: Ugotavljam, da je bilo razdeljenih 85 glasovnic, 83 glasovnic je bilo pravilno izpolnjenih, 2 glasovnici pa sta bili izpolnjeni nepravilno.

Ugotavljam, da je bil tako z večino glasov izvoljen za zveznega ljudskega poslanca kandidat tovariš Franc Popit. Tovarišu ljudskemu poslancu Francu Popitu se bo kot zveznemu ljudskemu poslancu izdalo potrdilo.

Prehajamo na 9. točko dnevnega reda, to je na poročilo mandatno-imunitetnega odbora. Prosim poročevalca mandatno-imunitetnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec mandatno-imunitetnega odbora ljudski poslanec **Anton Šušteršič** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi kdo besedo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.) Dajem na glasovanje odločbo mandatno-imunitetnega odbora, da se ne dovoli sprožiti kazenski postopek zoper ljudskega poslanca Albina Jensterla. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Večina poslancev dvigne roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Dva poslanca dvigneta roko.) Dva poslanca sta se vzdržala glasovanja. Ugotavljam, da je odločba mandatno-imunitetnega odbora, da se ne dovoli sprožiti kazenski postopek zoper ljudskega poslanca Albina Jensterla, sprejeta z večino glasov.

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o letnem odmoru. Po določenih poslovnika Republiškega zbora ima zbor letni odmor praviloma v letnih mesecih. Glede na to predlagam, da Republiški zbor sprejme naslednji

ODLOK

»Na podlagi 1. in 136. člena poslovnika Republiškega zbora Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije je Republiški zbor sprejel odlok o letnem odmoru.

Letni odmor Republiškega zbora Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije traja od 1. julija do 1. septembra 1956.«

Dajem na glasovanje odlok o letnem odmoru. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je odlok o letnem odmoru Republiškega zbora sprejet soglasno.

Ker je s tem dnevni red seje izčrpan, zaključujem 16. sejo Republiškega zbora.

Seja je bila zaključena ob 18.50 uri.

17. seja

(16. oktobra 1956)

Predsedoval: Josip Rus, predsednik
Republiškega zbora

Zapisnikar: Ančka Globačnik

Začetek seje ob 10.15 uri.

Predsednik Josip Rus: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Pričejnam 17. sejo Republiškega zbora Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, ki jo je sklical predsednik Ljudske skupščine LRS. Zapisnik današnje seje bo vodila tovarišica Ančka Globačnik.

Svojo odsotnost so opravičili naslednji ljudski poslanci: Ivan Novak, Matvez Hace, Franc Zalaznik, Vilko Fram, Boris Kocijančič, Milko Goršič in Mica Marinko. Predlagam, da omenjenim poslancem zbor odobri odsotnost. Se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ugotavljam, da je omenjenim poslancem odsotnost odobrena.

Prosim zapisnikarja zadnje seje Antona Peternelja, da prečita zapisnik 16. seje. (Zapisnikar Anton Peternelj prečita zapisnik 16. seje Republiškega zbora.) Ima kdo od tovarišev poslancev kako pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Ker nima nihče pripombe, ugotavljam, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Tovariše ljudske poslance obveščam, da je Republiški zbor prejel od predsednika Ljudske skupščine LRS poročilo, ki ga je poslala Zbornica za kmetijstvo in gozdarstvo LRS in poročilo, ki ga je poslala Obrtna zbornica LRS. Nadalje je Republiški zbor prejel v obravnavo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, predlog zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji, predlog zakona o cestnem skladu, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda, predlog zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955; nadalje so bili poslani v potrditev predračuni dohodkov in izdatkov za leto 1956 za gozdni sklad, za sklad za pospeševanje kmetijstva, za cestni sklad in za vodni sklad Ljudske republike Slovenije. Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je poslal v potrditev uredbo o ustanovitvi sekretariata Izvršnega sveta za narodno obrambo. Odbor za predloge in pritožbe pa je poslal svoje poročilo.

Glede na omenjeno predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. obravnava o poročilu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo Ljudske republike Slovenije;
2. obravnava o poročilu Obrtne zbornice Ljudske republike Slovenije;

3. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov;

4. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji;

5. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o cestnem skladu Ljudske republike Slovenije;

6. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda;

7. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955;

8. obravnava in sklepanje o predlogih za potrditev predračunov dohodkov in izdatkov za leto 1956 naslednjih skladov: gozdnega sklada Ljudske republike Slovenije, sklada za pospeševanje kmetijstva, cestnega sklada in vodnega sklada Ljudske republike Slovenije;

9. sklepanje o potrditvi uredbe o ustanovitvi Sekretariata Izvršnega sveta za narodno obrambo;

10. poročilo odbora za predloge in pritožbe.

Ima kdo od tovarišev poslancev k predlaganemu dnevnemu redu kakšen spreminjivalni ali dopolnilni predlog? (Ne javi se nihče.) Ker ni pripomb oziroma dopolnitev, ugotavljam, da je predlagani dnevni red sprejet.

Pred prehodom na 1. točko dnevnega reda ugotavljam, da je Republiški zbor potrdil izvolitev ljudskega poslanca dr. Marijana Dermastie za 51. volilno enoto. Ker pa je bil ljudski poslanec opravičeno odsoten in pred Republiškim zborom še ni prisegel, ga zato prosim, da ustno priseže in besedilo prisege podpiše.

(Tovariš dr. Marijan Dermastia pristopi k predsedniški mizi in za predsednikom ponavlja besedilo prisege. Poslanci vstanejo in stoje poslušajo prisego. Nato novoizvoljeni ljudski poslanec prisego podpiše.)

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo poročila Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo Ljudske republike Slovenije in obenem na 2. točko dnevnega reda, na obravnavo poročila Obrtne zbornice Ljudske republike Slovenije. Poročili sta bili že junija letos poslani vsem ljudskim poslancem. Poročila zbornic, ki so bila že na dnevnem redu, so bila obravnavana na skupni seji. Zato predlagam, da obravnavamo poročilo Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS in poročilo Obrtne zbornice LRS na skupni seji. Ali se zbor s tem predlogom strinja? (Poslanci se strinjajo.) Ugotavljam, da se zbor s predlogom strinja in sporočam, da bo začetek skupne seje po sejah obeh zborov.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Franc Lubej prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Miha Berčič prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Jože Ingolič: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Ker vsi štirje zakoni urejajo v bistvu isto materijo, mi dovolite, da dam obrazložitev k vsem štirim zakonom.

Ljudski skupščini se predlagata popolnoma nova zakona o republiškem kmetijskem skladu in o republiškem cestnem skladu, glede predloga zakona o gozdnih in predloga zakona o vodnih skladih pa se predlagajo spremembe in dopolnitve v obliki prečiščenega besedila zakona o gozdnih skladih in zakona o vodnih skladih. Dosedaj še nismo imeli posebnih republiških predpisov o republiškem cestnem skladu, niti ne o republiškem kmetijskem skladu, zaradi tega sta bila izdelana povsem nova predloga za oba zakona. Imeli pa smo že republiški zakon o skladu za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, kakor tudi republiški zakon o skladu za urejanje voda. Zaradi tega se predlagata ljudski skupščini le prečiščeni besedili za oba zakona.

Vsi štirje predlogi zakonov urejajo le temeljna vprašanja statusa in upravljanja navedenih skladov, predlogi pa pooblašajo republiški Izvršni svet, da izda izvršilne predpise, ki bodo vsebovali podrobnejše določbe za izvrševanje vseh teh zakonov.

Sprejem navedenih štirih zakonov je potreben zlasti iz naslednjih razlogov:

1. Ti skladi dosedaj niso bili enotno urejeni; deloma so obstajale razlike med republiški predpisi in zveznimi določili. Zlasti tudi niso bili republiški predpisi v skladu z določbami novega temeljnega zakona o proračunih. Nujno je potrebno, da se vsi ti predpisi vskladijo z določbami zveznih predpisov in da se uredita status ter upravljanje skladov po enotnih načelih. To pa bo doseženo s sprejemom teh štirih zakonov.

2. S sprejemom zakonov se spremeni status teh skladov. Ti skladi postanejo namreč proračunski skladi in na ta način sestavni del republiškega oziroma okrajnih proračunov. S tem bo dana garancija, da se bodo sredstva teh skladov pravilno izkoriščala. Ta sredstva pa niso majhna. Leta 1956 znašajo v Ljudski republik Sloveniji za gozdni, cestni, vodni in kmetijski sklad skupaj 2 454 927 000 dinarjev in so v tej številki vključeni le republiški skladi.

Doslej se niti v naši skupščini niti pri okrajnih ljudskih odborih ni podrobneje obravnavalo vprašanje trošenja sredstev teh skladov, ampak se je mnogokrat zelo avtomatično postopalo in se je vse premalo razpravljalo o tem, kako naj se sredstva teh skladov uporabljajo. Večkrat smo ugotovili, da se na primer sredstva gozdnega sklada ne trošijo vedno v namene, zaradi katerih je bil sklad formiran. Odslej pa bodo morali biti izdelani podrobni predračuni dohodkov in izdatkov kot priloga vsakoletnega proračuna. Ti proračuni se bodo obravnavali obenem s proračuni republike oziroma okrajev, kar je vsekakor pomemben napredek. Prav tako bo mogel sklepati o spremembah proračuna med letom le organ, ki je pristojen za sprejem proračuna, to je ljudska skupščina oziroma okrajni ljudski odbor, v kolikor ne gre za primere, pri katerih je odredbodajalec upravičen do viriranja po temeljnem zakonu o proračunih. Do sedaj pa za take spremembe ni bila potrebna odločitev skupščine oziroma ljudskega odbora, temveč so se take spremembe izvajale v okviru Izvršnega sveta ali pa celo v okviru uprave, ki je sklad neposredno upravljala.

3. Spremenil se bo tudi način upravljanja teh skladov. Doslej so upravljali te sklade državni upravni organi. Tako je upravljala gozdni sklad uprava za gozdarstvo, cestni sklad uprava za ceste, vodni sklad uprava za vodno gospodarstvo. Le sredstva kmetijskega sklada je upravljala doslej upravni odbor kmetijske zbornice oziroma nekaj časa posebni upravni odbor tega sklada.

Predlogi navedenih štirih zakonov teže torej za naprednejšo obliko upravljanja, pri čemer pa smo seveda vezani na zvezne predpise. V zveznem merilu pa način upravljanja skladov ni enotno rešen. Tako določa na primer zvezna uredba, da upravlja gozdni sklad Izvršni svet ali pa organ upravljanja, ki ga določi Izvršni svet. Za kmetijski sklad je bilo določeno, naj upravlja ta sklad upravni odbor kmetijske zbornice. Za cestni sklad je zvezni predpis določil, naj vodi upravljanje tega sklada še vedno upravni organ, ne pa organ družbenega upravljanja. Ta upravni organ pa določi Izvršni svet, to pomeni, da lahko ta sklad upravlja Izvršni svet sam ali pa organ, ki ga Izvršni svet določi. Glede upravljanja vodnega sklada je po zvezni uredbi, ki je bila medtem izdana, predvideno, da ga upravlja posebni upravni odbor, medtem ko ga je doslej upravljal urava za vodno gospodarstvo.

Glede na te zvezne predpise je prirejena tudi formulacija naših štirih predlogov zakonov. Tako določa 5. člen predloga zakona o cestnem skladu, da upravlja republiški cestni sklad Izvršni svet sam ali organ, ki ga Izvršni svet za to določi. Izvršni svet bo torej lahko imenoval za upravljanje tega sklada posebno strokovno komisijo, ki bo vendarle predstavljala kolektivni organ upravljanja tega sklada.

Enako določilo ima 7. člen predloga zakona o vodnih skladih za upravljanje sredstev tega sklada.

Predlog zakona o republiškem kmetijskem skladu določa v svojem 6. členu, da upravlja republiški kmetijski sklad upravni odbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS. Lahko bi bil sicer organ upravljanja tega sklada poseben družbeni organ, ki bi bil izven upravnega odbora Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS, vendar smo pri tem vezani na zvezni predpis.

Predlog zakona o gozdnih skladih določa v 9. členu, da upravlja republiški gozdni sklad organ, ki ga zato določi Izvršni svet, okrajni gozdni sklad pa organ, ki ga za to določi okrajni ljudski odbor. Tako bo v republiki kakor tudi v okrajih mogoče na podlagi tega določila postaviti za upravljanje gozdnih skladov upravne odbore kot družbene organe. Že dosedaj so Izvršni svet kakor tudi nekateri okraji na podlagi pooblastil zvezne uredbe imenovali posebne upravne odbore za upravljanje okrajnih gozdnih skladov.

Sredstva teh štirih skladov bodo torej prešla v upravljanje kolektivnih oziroma družbenih organov upravljanja, kar vsekakor predstavlja naprednejšo obliko nasproti sedanjemu stanju.

Poleg navedenih načelnih razlik, ki veljajo za vse štiri predloge zakonov, želim opozoriti še na nekatere važnejše razlike glede gozdnih skladov, ki obstoje med dosedanjimi zveznimi in republiškimi predpisi o gozdnih skladih, ki pa bodo s sprejemom novega zakona odpravljene.

Po dosedanjih republiških predpisih se sredstva gozdnih skladov lahko uporabljajo tudi za obnovo, gojitev in varstvo gozdov ter za javno gozdarsko službo. Po obstoječih zveznih predpisih pa se smejo sredstva tega sklada uporabiti v glavnem samo za investicije v gozdarstvu, dočim se za redno vzdrževanje, gojitev in varstvo gozdov in za stroške javne gozdarske službe sredstva gozdnih skladov ne smejo uporabljati. Predloženi zakon o gozdnih skladih spreminja v tem pogledu obstoječe republiške predpise in jih vsklajuje z zveznimi.

Nadaljnja važnejša razlika je tudi v tem, da smo imeli po dosedanjih republiških predpisih tudi občinske gozdne sklade, da pa so po zveznih predpisih ti skladi bili odpravljani. Ker se morajo naši predpisi prilagoditi zveznim,

tudi naš zakon ne pozna več občinskih gozdnih skladov in ureja le republiške in okrajne gozdne sklade.

V imenu Izvršnega sveta predlagam, da ljudska skupščina sprejme vse štiri predlagane zakone skupaj z amandmaji, ki so bili predlagani v skupščinskih odborih, deloma po predstavnikih Izvršnega sveta, deloma pa po članih skupščinskih odborov in so te amandmaje predstavniki Izvršnega sveta že sprejeli.

Predsednik Josip Rus: Prosim predstavnika Izvršnega sveta da pojasni, kako je s predlogom zakonodajnega odbora k 7. členu predloga zakona o gozdnem skladu glede na predlagano spremembo 4. člena, ki jo je predlagal odbor za gospodarstvo. Ali so te spremembe vključene? Ugotoviti je namreč treba, da med odborom za gospodarstvo in zakonodajnim odborom ni soglasja glede predloga, ki ga je dal Izvršni svet v zvezi s 7. členom.

Jože Ingolič: Ti amandmaji so vsklajeni.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da se izjavi glede besedila 7. člena predloga zakona o gozdnem skladu, kakor ga predlaga zakonodajni odbor.

Franc Lubej: Odbor za gospodarstvo se z amandmaji zakonodajnega odbora Republiškega zbora k 2., 5., 7. in 9. členu strinja.

Predsednik Josip Rus: Ker je s tem med posameznimi odbori in Izvršnim svetom kot predlagateljem zakona doseženo soglasje, je besedilo tega predloga zakona vsklajeno.

Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Dajem predlog zakona o gozdnem skladu Ljudske republike Slovenije na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je ta predlog zakona sprejet v Republiškem zboru soglasno.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec **Franc Lubej** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim tovariša poročevalca, da pojasni, ali se odbor strinja z besedilom 3. člena, kakor ga predlaga zakonodajni odbor.

Franc Lubej: Da, odbor se strinja s spremembami k 2. in 3. členu.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec **Alojz Colarič** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Ker je predstavnik Izvršnega sveta že dal obrazložitev k temu predlogu zakona in je glede besedila zakonskega predloga doseženo soglasje med odbori in Izvršnim svetom, dajem ta predlog zakona v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne

javi se nihče.) Zaključujem razpravo in dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za predlog zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je ta predlog zakona v Republiškem zboru sprejet soglasno.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o cestnem skladu Ljudske republike Slovenije.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Franc Lubej prebere odborovo poročilo. — Glej priloge. — K prečitanemu poročilu doda:)

Franc Lubej: Hkrati bi poročal še o tem, da se odbor za gospodarstvo strinja z amandmaji zakonodajnega odbora Republiškega zbora k 2., 3., 4. in 5. členu. Ne strinja pa se z amandmajem k 1. členu predloga zakona.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Bogomil Vižintin prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Predsednik Josip Rus: Prosim izjavo glede na pripombo poročevalca odbora za gospodarstvo k 1. členu.

Bogomil Vižintin: V soglasju s člani zakonodajnega odbora umikam predlog, ki govori, da bi moral biti cestni sklad pravna oseba in soglašamo z Izvršnim svetom.

Predsednik Josip Rus: Ker je predstavnik Izvršnega sveta že dal obrazložitev k temu zakonskemu predlogu in ker je doseženo soglasje glede besedila tega predloga zakona, dajem predlog zakona v razpravo. Kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče ne želi besede, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za ta predlog zakona, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o cestnem skladu Ljudske republike Slovenije sprejet v Republiškem zboru soglasno.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Franc Lubej prebere odborovo poročilo. — Glej priloge. — K prečitanemu poročilu doda:)

Franc Lubej: Odbor za gospodarstvo se strinja z amandmaji zakonodajnega odbora Republiškega zbora k 2., 5. in 7. členu predloga zakona.

Predsednik Josip Rus: Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Stane Nunčič prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Predstavnik Izvršnega sveta je že tudi k temu predlogu zakona dal svojo obrazložitev. Ugotavljam, da je besedilo predloga enotno, ker je med odbori in Izvršnim svetom doseženo soglasje.

Pričenjam razpravo o predlogu zakona o vodnem skladu. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona, na glasovanje. Kdor je za ta predlog, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o vodnem skladu Ljudske republike Slovenije sprejet soglasno.

Prehajamo na 7. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955.

Prosim poročevalca odbora za proračun, da da poročilo. (Poročevalec odbora za proračun ljudski poslanec F r a n c F i c k o prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim zastopnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev k temu predlogu zakona.

Matija Maležič: Tovariši in tovarišice! Sklepni račun je sestavljen skladno z odobrenim proračunom za leto 1955, pri čemer je izvršitev dohodkov in izdatkov vsklajena s podatki, ki jih ima glede proračuna za 1955. leto Narodna banka. Glavna značilnost izvršitve republiškega proračuna za 1955. leto, ki jo kaže zaključni račun, nam pove:

1. da proračunski dohodki in izdatki za proračunske ustanove niso izvršeni v predvideni višini, marveč izkazujejo izpad za 11 %;
2. da kaže izvršitev predračunov finančno samostojnih zavodov visoko prekoračenje, in sicer pri dohodkih za 32 %, pri izdatkih za 21 %, in
3. da so predračuni posebnih skladov prekoračeni pri dohodkih za 23 %, pri izdatkih pa za 13 %.

Iz navedenega sledi, da so bili finančno samostojni zavodi in deloma tudi proračunski skladi v primerjavi s proračunskimi ustanovami v letu 1955 v precej lažji finančni situaciji. Proračun za leto 1955 je bil sprejet v višini 9 470 000 000 dinarjev dohodkov in prav toliko izdatkov. Izvršen pa je bil v višini samo 8 415 000 000 dinarjev, torej za milijardo 54 milijonov manj kot je bilo planirano. Razlog za nižjo izvršitev moramo iskati izključno v tem, da so bili v letu 1955 izvršeni nešteti ukrepi tako zveznih kot naših republiških organov v smeri konsolidacije našega gospodarstva, pri čemer je bil važen element tudi vsestransko omejevanje proračunske potrošnje od najvišjih organov navzdol. Prešnja leta smo imeli ob koncu leta zaradi inflacijskih tendenc v gospodarstvu vedno več sredstev, kot smo jih planirali, zaradi česar smo običajno tudi več trošili. To seveda ni bilo v sorazmerju s produkcijo oziroma z obstoječimi potrošnimi fondi. V letu 1955 nastane v tem pogledu viden preokret. V tem smislu lahko rečemo, da je predloženi sklepni račun že odraz tistih ukrepov, ki so sledili resoluciji IV. plenuma Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije oziroma govoru tovariša Tita glede spremembe dosedanje naše gospodarske politike.

Eden izmed najbolj poznanih ukrepov pri omejevanju proračunske potrošnje je bilo določilo zveznega plana, ki predvideva obvezno ostvaritev 6% rezerve tudi pri vseh dohodkih proračuna. Na ta način je bil proračun za leto 1955 že kmalu po sprejetju v pogledu dohodkov prikrajšan za 512 milijonov dinarjev. Druga večja postavka je izpad 540 milijonov dinarjev pri deležih republike na dohodkih okrajev in mest, ki pa je končno tudi v zvezi z zgoraj navedenimi gospodarskimi ukrepi, kajti navedeni dohodki so bili planirani

realno in bi bil dotok po planu celo malenkostno presežen, če bi bila vplačila pravočasno izvršena. Pravočasno, to je do 29. II. 1956, pa niso mogla biti izvršena tudi zaradi tega, ker je kasnejša zvezna obdavčitev nalagala nekaterim podjetjem oziroma okrajem dodatno obdavčitev doseženega dobička, ki nato ni prišel v osnovo za izračun republiškega deleža.

Če razčlenimo ostale proračunske dohodke, ugotovimo, da so bili dohodki iz gospodarstva, to je na račun prometnega davka, preseženi za 88 milijonov ali za 3,75%, dočim dohodki od prebivalstva niso bili doseženi v predvideni višini, marveč za 125,6 milijona manj, to je za 18%. Dohodki od kmetov so v republiškem proračunu bili manjši za 78 milijonov. To pa ne pomeni, da bi celotna predvidena davčna obremenitev kmeta v letu 1955 ne bila izvršena. Če upoštevamo poleg temeljne dohodnine, ki s svojim delom predstavlja vir za republiški proračun, še dopolnilno dohodnino kot proračunski vir okrajev, potem je bil izvršen celoten dotok sredstev od davčne obremenitve kmetov v višini 102%. Zanimiva je pri tem ugotovitev, da je bilo prav leto 1955 tisto leto, ko je bila obdavčitev kmeta doslej relativno najnižja, in sicer samo 10,6% od narodnega dohodka kmetov, dočim je bila vsa leta prej celo do 18% in bo leto pozneje, to je letos, predvidoma 15,5%.

Zaradi prikazanega izpada proračunskih dohodkov smo bili vse leto pribrani vsestransko krčiti tudi izdatke. Predvsem je bilo sprejeto načelo, da naj sleherna proračunska ustanova sodeluje pri ostvaritvi 6% rezerve. To načelo je bilo izvedeno, in sicer v glavnem sporazumno s prizadetimi. Poleg tega je bil vpeljan skozi vse poslovanje sistem varčevanja s pomočjo tromesečnih planov izdatkov, kjer se je odobravalo sproti le tisto, kar je bilo neobhodno potrebno. Končno je tudi ljudska skupščina sprejela odlok o spremembi družbenega plana za 1955. leto, ki je imel za posledico še nadaljnje znižanje proračunskih izdatkov, in sicer za 200 milijonov. Pri tem je bilo postavljeno načelo, da se smejo proračunski izdatki gibati samo v okviru ostvarjenih dohodkov. To načelo je bilo dejansko realizirano, zato kaže sklepni račun izdatke, ki so povsem izravnani z dohodki.

Izdatki tako niso bili izvršeni v višini 1 milijarde 54 milijonov. Tu ne bi navajal podrobnih števil, v katerih vejah uprave oziroma pri katerih negospodarskih investicijah je bilo porabljeno manj, zaradi tega, ker je poročevalec odbora za proračun vse te številke maloprej podrobno navajal. Omenil bi le, da so bili na ta način doseženi prihranki oziroma neizkoriščeni krediti pri vseh namenskih postavkah proračuna, predvsem pa pri tistih, kjer je bilo omejevanje črpanja kreditov v danih pogojih mogoče brez škode za redno funkcioniranje republiške državne uprave. Tako so izkazani največji prihranki pri kreditih za negospodarske investicije, za državno administracijo in pri črpanju proračunske rezerve.

Enako ne bi navajal razčlenitve manj izvršenih izdatkov po posameznih vejah državne uprave oziroma pri izkoriščanju proračunske rezerve, ki jih je že predstavnik proračunskega odbora sporočil skupščini. Tako je v glavnih zneskih prikazano, kje in kako se je vršila proračunska štednja.

Nastane vprašanje, ali so republiški organi in zavodi v letu 1955 zaradi take omejitve proračuna lahko izvrševali svoje naloge. Marsikaj, kar je bilo predvideno, je bilo opuščeno, vendar pa lahko trdimo, da redno poslovanje nikjer ni bilo ovirano. Ugotoviti moramo namreč, da so znašali izdatki za prosveto, zdravstvo, socialno skrbstvo in državno administracijo brez dotacij finančno samostojnim zavodom v letu 1955 vključno vseh štednji celo 317 mili-

jonov več kot leto prej. Četudi upoštevamo dvig cen in plač od leta 1954 na 1955, je ta številka vendarle taka, da je bila proračunska štednja leta 1955 popolnoma upravičena. To je obenem za vse naše ustanove in za vse nas izkušnja, da je mogoče tudi za naprej proračunsko potrošnjo brez škode marsikje še zmanjšati.

Republiški proračun za leto 1955 je zajemal 53 finančno samostojnih zavodov. Med letom je bilo ustanovljenih še 9 zavodov, tako da je konec leta poslovalo v republiški pristojnosti 62 zavodov, katerih zaključni računi so sestavni del sklepnega računa republiškega proračuna. Ti zaključni računi kažejo, da je od predvidenih dohodkov 3 milijarde 73 milijonov in 3 milijarde 68 milijonov izdatkov dejansko ustvarjeno 4 milijarde 78 milijonov dohodkov in 3 milijarde 738 milijonov izdatkov. Dohodkov torej za preko ene milijarde več, izdatkov pa za 670 milijonov več. Očitno je, da za finančno samostojne zavode v letu 1955 ni obstojal enak režim kot za proračunske ustanove. Ti zavodi niso bili vključeni v sistem štednje, temveč so se gibali precej svobodno. Menimo celo, da nekateri preveč svobodno. Ostvaritev lastnih dohodkov nasproti planiranim je višja za milijardo 22 milijonov. Lastni dohodki so se dvignili predvsem pri geološkem zavodu za 194 milijonov, pri zavodu za raziskavo materiala za 87 milijonov in pri Radio Ljubljana za 143 milijonov. Tako visoka prekoračitev planiranih dohodkov gre v glavnem na račun nerealnega planiranja, ki je posledica objektivnih pa tudi subjektivnih vzrokov. Zavodi običajno namerano prikazujejo nižji plan kot ga v resnici predvidevajo. Zaradi višjih dohodkov so zavodi prekoračili tudi izdatke; osebne za 197 milijonov, materialne za 472 milijonov dinarjev. V glavnem je povečanje osebnih izdatkov upravičeno in izvršeno na osnovi novih predpisov, novih namestitev in novih pravilnikov o plačah, ki so bili sprejeti v letu 1955. Vsekakor pa je izdatek 28 milijonov dinarjev samo za nadurno delo in honorarje precej velik. Najbolj izstopata geološki zavod s 4 milijoni 100 tisoč dinarji in zavod za raziskavo materiala z 2 milijonoma 200 tisoč dinarji.

Zelo so prekoračeni materialni izdatki. To prekoračenje je bilo v večini primerov izvršeno samovoljno, brez odobrenja pristojnega organa. Zaradi tega se je podvzeti ukrepi, ki bodo takemu neurejenemu stanju morali napraviti konec. Presežek dohodkov nad izdatki v višini 347 milijonov se je delil na 6% rezervo, na sklad za nagrade in ostale sklade, največ pa na sklad za nadomestitev in dopolnitev v višini 228 milijonov.

V republiški proračun so finančno samostojni zavodi odvedli samo 12 milijonov 800 tisoč dinarjev, kar je sorazmerno zelo nizko. In še pri takem stanju se je osem zavodov pritožilo zaradi zaključnih računov, pri čemer so na račun republiškega proračuna iskali ugodnejši finančni izhod zase. Izvršni svet je vse pritožbe zavrnil in obenem sklenil, da bo treba v tekočem letu in v proračunih za leto 1957 vse finančno samostojne zavode realneje zadolžiti za njihove obveznosti do proračuna republike oziroma bolj realno postaviti proračune teh zavodov. Izvršni svet smatra nadalje, da bo skupščina odobrila tako politiko do finančno samostojnih zavodov. S tem bi bilo dano opozorilo tudi vsem ljudskim odborom, da bi ti pri finančno samostojnih zavodih, ki so jih ustanovili v svojem okraju, podvzeli slične ukrepe.

Predloženi sklepni račun zajema štiri zaključne račune posebnih skladov. Predvideni dohodki so bili preseženi le pri gozdnem skladu, in sicer za 311 milijonov. Skladno s tem so bili pri tem skladu povečani izdatki za 239 mili-

jonov dinarjev. Pri vseh ostalih skladih niti dohodki niti izdatki iz objektivnih razlogov niso bili realizirani v planirani višini.

Izvršni svet predlaga skupščini, da sprejme zakon o sklepnem računu v skupni višini in posameznih postavkah kot so skupščini predložene.

Predsednik Josip Rus: Pričenjam razpravo o predlogu zakona o potrditvi sklepnega računa Ljudske republike Slovenije za leto 1955. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.)

Zaključujem razpravo in dajem predlog zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955 na glasovanje. Kdor je za ta predlog zakona, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955 sprejet v Republiškem zboru soglasno.

Obenem obveščam, da je predsednik Zbora proizvajalcev sporočil, da so predlogi zakonov o gozdnem skladu, o kmetijskem skladu, cestnem skladu, vodnem skladu in o potrditvi sklepnega računa v Zboru proizvajalcev sprejeti v enakem besedilu kakor v Republiškem zboru. S tem so ti predlogi zakonov postali zakoni in bodo poslani predsedniku skupščine, da jih razglasi in objavi.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu, da se potrdijo predračuni dohodkov in izdatkov gozdnega sklada Ljudske republike Slovenije, sklada Ljudske republike Slovenije za pospeševanje kmetijstva, cestnega sklada Ljudske republike Slovenije in vodnega sklada Ljudske republike Slovenije za leto 1956.

Prosim poročevalca odbora za proračun, da da poročilo. (Poročevalec odbora za proračun ljudski poslanec Franc Ficko prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev.

Matija Maležič: Tovariši in tovarišice! Preden bi obrazložil posamezne proračunske postavke pri navedenih skladih, mi dovolite, da dam nekaj skupnih pripomb za vse štiri proračune skladov.

Prvič, vprašanje, zakaj proračune skladov za leto 1956 sprejemamo šele v sredini oktobra, z veljavnostjo tudi za nazaj? Kot vemo, je letos prvokrat na osnovi zveznega zakona o proračunih potrebno v republiških skupščinah obravnavati omenjene štiri sklade kot proračunske sklade. Njihove proračune je treba v skupščini obravnavati tudi v podrobnostih. Zaradi tega, ker je letos prvo leto, ko se ta praksa uvaja, je bilo prvotno v zakonu o proračunih določeno, da morajo Izvršni sveti dati skupščinam do konca julija predloge teh proračunov, kasneje pa je bilo s spremembo zakona to določilo podaljšano tako, da Izvršni svet lahko da skupščini predračune teh skladov do 1. oktobra. Izvršni svet je torej predložil te proračune skupščini v zakonitem roku.

Drugič. Razprava o teh skladih oziroma o teh proračunih se je v ljudski skupščini že vršila, čeprav ne neposredno, vršila pa se je vsaj posredno. Tako smo že v letošnjem republiškem proračunu določili globalne kvote za cestni sklad na eni strani, na drugi strani pa smo z inštrumenti republiškega plana določili kvoto za gozdni sklad in za kmetijski sklad s tem, da smo določili 35% za gozdni sklad in 6% dohodnine za kmetijski sklad. Le o vodnem skladu skupščina doslej ni razpravljala.

Tretjič bi pojasnil, da je Izvršni svet sprejel vse omenjene proračune že v prvi polovici letošnjega leta iz razloga, da so mogle te službe tekom celega leta neovirano funkcionirati. Pripominjam, da so ti proračuni, sprejeti pri Izvršnem svetu, bili plod dokaj vsestranskega razglabljanja prizadetih zbornic, organov družbenega upravljanja, gospodarskega odbora Izvršnega sveta itd. Iz tega sledi, da so proračuni za tekoče 1956. leto, o katerih skupščina sedaj razpravlja, bili v praksi že v glavnem realizirani, z drugimi besedami povedano, da so mnoge postavke teh proračunov že iztrošene. Iz tega bi morda sledil zaključek, da skupščina razpravlja sedaj o teh proračunih samo formalno, kar pa vsekakor ne drži. Pri tem moramo upoštevati dejstvo, da je treba zadostiti zakonskim predpisom, predvsem pa je važno to, da skupščina s svojimi pristojbami k proračunom izrazi svoje stališče in da smernice Izvršnemu svetu oziroma ustreznim upravam za sestavljanje proračunov za leto 1957, ki bodo letos že vzporedno z republiškim proračunom sprejemani v ljudski skupščini.

Četrtrič bi pripomnil, da obsegajo predloženi proračuni skladov okoli 2,5 milijarde dinarjev, kar je v primerjavi s sredstvi republiškega proračuna precej velika postavka. Zaradi tega je važno, da se zagotovi racionalno trošenje teh sredstev. V ta namen je že Izvršni svet podvzel ukrepe, da se pri vseh teh skladih formirajo družbeni organi oziroma upravni odbori. Tako je pri gozdnem skladu že imenoval upravni odbor, pri vodnem skladu ga bo imenoval v prihodnjih dneh, med tem ko je upravljanje kmetijskega sklada poveril kmetijski zbornici. Práv tako se tudi za cestni sklad pripravljajo ustrezni ukrepi, ki bodo zagotovili funkcioniranje upravnega odbora.

In zadnja pripomba, ki je umestna glede na pripombe, dane na seji odbora za proračun, je, da predloženi proračuni vsebujejo še postavke, ki bi normalno morale biti v rednem republiškem proračunu. Tu naj omenim predvsem izdatke za upravno službo v gozdarstvu in nekatere izdatke za šolstvo v kmetijskem skladu.

Res je, da ti ugovori drže, vendar je na drugi strani Izvršni svet zasledoval naslednji smoter. Če bi teh zneskov ne predvidel v teh skladih, bi glede na sorazmerno zelo nizek republiški proračun v letošnjem letu, bila mnoga dela, ki so zdaj v teh skladih predvidena, premalo oskrbljena s finančnimi sredstvi. In če smo hoteli zagotoviti normalno funkcioniranje nekaterih služb, predvsem v kmetijstvu, potem smo morali dati ta sredstva iz sklada za kmetijstvo. Težko pa je sedaj dati zagotovilo, da v letu 1957 ne bomo delali drugače, ker izgleda, da bo treba tudi v letu 1957 nekatere stvari predvideti v teh skladih. Izdatki na primer za kmetijski inštitut, za agronomsko fakulteto itd. in za njihovo poslovanje so dejansko izdatki, ki v veliki meri neposredno pospešujejo kmetijstvo.

Če preidem sedaj k posameznim proračunom, naj najprej omenim cestni sklad. V republiškem proračunu smo kot rečeno že sprejeli global za cestni sklad v višini 1 milijarde 365 milijonov. Ker pa je Izvršni svet sredi leta uvidel, da bo predvidena dotacija cestnemu skladu, ki je bila v skupščini izglasovana v višini 1 milijarde 160 milijonov glede na letošnjo situacijo prevelika, je sklenil predlagati skupščini, da se ta dotacija zniža za 100 milijonov in se teh 100 milijonov da kot dotacijo vodnemu skladu. Da je Izvršni svet upravičeno znižal dotacijo cestnemu skladu, se je pokazalo prav zadnje mesece, ko smo ugotovili, da je cestni sklad tudi s tako zmanjšanimi sredstvi svoje najbolj nujne naloge v letošnjem letu lahko izvršil, ne glede na to, da je bilo tudi v letu 1955 porabljeno za ceste približno enako toliko sredstev kot jih

Izvršni svet sedaj predlaga za cestni sklad v znižanem obsegu. Prvi predlog skupščini bi torej bil, da se ta dotacija cestnemu skladu zmanjša in razlika da vodnemu skladu. Če skupščina ta predlog sprejme, bo proračun cestnega sklada znašal 1 milijardo 265 milijonov dinarjev.

Predloženi proračun zasleduje v prvi vrsti politiko dobrega vzdrževanja obstoječih cest, saj je za ta namen predvidenih 67% vseh izdatkov. Drugi izdatki pa so namenjeni v glavnem za dokončanje že v letu 1955 začetih del na cestah in za gradnjo mostov, ki se brez večje gospodarske škode ne da odložiti. Takšna politika je utemeljena iz razloga, ker v danih razmerah ni mogoče takoj izločiti večjih sredstev za modernizacije in rekonstrukcije cest, ki bi bile zaradi velike prometne obremenitve naših cest marsikje ekonomsko utemeljene. Samo izdatki za vzdrževanje cest in mostov, to je za redno vzdrževanje, obnovo, opremo cest, zimsko službo, elementarne škode, varstvo cest, popravila mehanizacije in dopolnitev inventarja znašajo skupno 846 milijonov in to za 2800 km cest in 629 mostov. Od tega odpade na neposredno vzdrževanje cest skoraj 400 milijonov dinarjev. Značilnost predračuna za leto 1956 je v tem, da se iz prej navedene vsote za vzdrževanje izloči okoli 70 milijonov dinarjev za tako imenovane protiprašne obdelave in obnovo makadamskih cest v dolžini 52 km. Takšen način vzdrževanja je predviden na odsekih cest, kjer so bili pozikusi izvršeni že v letu 1955, ter na cestah z malim prometom, ki imajo dobro podlago, ki imajo tudi turistični pomen in katere v doglednem času niso predvidene za večje rekonstrukcije.

K vzdrževanju mostov, drugih objektov in opreme bi bilo pripomniti, da predvideva predračun le najnujnejše izdatke za one objekte, ki so v kritičnem stanju in za katere se zaradi velikega števila — blizu 500 neustreznih mostov — v bližnji bodočnosti ne more predvideti obnova. Vsota 40 milijonov za stanovanjsko izgradnjo je predvidena prav tako le za nadaljevanje v letu 1955 začetih del ter delno za adaptacije na področjih, kjer je kadrovsko vprašanje zaradi pomanjkanja stanovanj kritično. S to vsoto se bo dovršilo 17 stanovanj in pridobilo stanovanjske prostore za 17 družin. Izgradnja stanovanj je utemeljena s tem, da bo le na ta način mogoče pridobiti dobre kadre, če se cestarjem zagotove stanovanja.

V postavki 100 milijonov dinarjev za mehanizacijo zaradi visokih cen vozil in strojev ni predvidena nabava tovornih avtomobilov niti strojev za asfaltna dela, temveč le najnujnejša izpopolnitev kamnolomskih naprav in prevoznih sredstev za operativno opravljanje cestne službe. Pripominjam, da je komisijski pregled vozil ugotovil popolno iztrošenost vozil in so nadaljnja popravila negospodarska.

Postavka za investicijska predmeta v sorazmerno visokem znesku 38 milijonov vsebuje stroške za izdelavo programov naših najvažnejših cest zaradi možnosti izdelave regionalnih načrtov posameznih pokrajinskih področij, nadalje za izdelavo projektov za ceste, na katerih zahtevajo prometna obremenitev ali gospodarski razlogi nujno rekonstrukcijo in modernizacijo, kot na primer cesta Ljubljana—Celje, Maribor—Lenart in Hrastnik—Zidani most. Del vsote je namenjen tudi za izdelavo projektov za mostove, ki so v tolikšni meri dotrajali, da bo novogradnja čimprej potrebna.

Za rekonstrukcijo in modernizacijo cest in mostov predvidena vsota 380 milijonov dinarjev predstavlja minimalen znesek, potreben v glavnem za dokončanje že začetih del na cestah Trzin—Kamnik, Ločica—Vransko, za dela pod ljubljanskim gradom, za predor Panovec pri Gorici itd. Nadalje za nada-

ljevanje gradnje cest Celje—Ljubljana, Zidani most—Hrastnik v skupnem znesku 212 milijonov, in za gradnjo 6 mostov, in sicer v Celju, Praprotnem, Gorenji vasi, Rečici ob Paki, v Ajdovščini in Mežici ter za dovršitev treh mostov, in sicer v Cmureku, Sodni vasi in Gradacu v skupnem znesku 163 milijonov dinarjev. V tem znesku so predvidena tudi zavarovalna dela za predor Ljubelj v sodelovanju oziroma v sporazumu z Avstrijo. V predlogu niso zajeti zneski za gradnjo avtoceste Ljubljana—Zagreb in ceste Senožeče—Koper, ki se gradi iz zveznih sredstev.

Naslednji je proračun vodnega sklada. Dohodki bi po predvidenem proračunu bili zagotovljeni v višini 352 milijonov dinarjev pod pogojem, če skupščina odobri dotacijo 100 milijonov. Izvršni svet je že dal investicijsko posojilo iz investicijskega sklada v višini 111 milijonov, hkrati pa je letos posebnost dohodkov tega sklada prispevek zveznega sklada za urejanje voda v višini 111 milijonov dinarjev, in to izključno za reko Muro, Dravo in Savo. Ugotovimo lahko, da so letos dohodki tega proračuna za 145 milijonov večji kot v lanskem letu, to pa v glavnem ravno zaradi navedenih zveznih virov.

Glede izdatkov je treba pripomniti, da se iz republiških sredstev, ki znašajo v tekočem letu 211 milijonov, krijejo z največjo postavko stroški za regulacijo Sotle v iznosu 100 milijonov. Te razmeroma visoke kvote v planu skladov za preteklo leto ni bilo, ker se je izgradnja na Sotli šele pričevala. Karakteristično za predlog plana v letošnjem letu je, da predvideva za študijsko raziskovalna in projektantska dela okoli 46 milijonov dinarjev. Študijsko raziskovalna dela zajemajo v tej postavki predvsem izdelavo vodno gospodarskih osnov in raziskave zlasti področja Ljubljanice in kraških voda, nadalje projekte za regulacije v dolini Sotle, ker je Slovenija prevzela nalogo za izdelavo projektov za regulacijo Sotle zaradi gradnje železniške proge od Kumrovcva navzgor do zveze z železniško postajo Zidani most—Maribor. Sorazmerno večja sredstva predvideva plan za Muro, Dravo in Savo v znesku 111 milijonov dinarjev, ker ta dela finansira kot rečeno zvezni vodni sklad, medtem ko so znašala v 1955. letu le 43 milijonov. Za druge reke kot Savinjo, Ljubljanico, Krko in Sočo, je skupaj predvideno 29 milijonov, medtem ko je bilo v lanskem letu za te namene na razpolago samo 10 milijonov.

V Sloveniji je danes organiziranih 12 vodnih skupnosti, ki obsegajo skupaj 150 000 ha obdelovalnih površin. Čeprav doslej ni bilo mogoče nuditi izdatnejše pomoči vodnim skupnostim, so vendar te že odigrale pomembno vlogo s tem, da so prevzele na svoje rame vzdrževanje predvsem zanemarjenih melioracijskih objektov. Nekatere od njih pa prevzemajo tudi odgovornejše naloge v izgradnji novih objektov, pri čemer je treba omeniti zlasti pozitivno okoliščino, da bodo te vodne skupnosti nastopale tudi kot čuvarji novozgrajenih objektov.

Med najbolj aktualne probleme vodnih skupnosti spada danes dovršitev razbremenilnika Ledava—Mura pri vodni skupnosti Prekmurje. Za to je v letošnjem proračunu predviden znesek 30 milijonov dinarjev kot dotacija tej vodni skupnosti. Ta razmeroma velik znesek je planiran zato, da omogoči čimprejšnjo dovršitev razbremenilnika, pri katerem se dela zaradi nerešenega vprašanja finansiranja že več let niso mogla razvijati v zadovoljivem obsegu. Je pa ta razbremenilnik važen za vse nadaljnje melioracije v Prekmurju. Ker so sredstva v letošnjem letu sorazmerno nizka, ni bilo v proračunu mogoče predvideti zneskov za dotacijo drugim vodnim skupnostim.

Pri planu investicij za letošnje leto je omeniti predvsem investicijo za regulacijo Sotle v višini 100 milijonov. Ta postavka je predvidena za izgradnjo

v dolini Sotle, ki se je začela na osnovi medrepubliškega sporazuma s Hrvaško ob koncu 1954. leta. Regulacija Sotle se namreč vrši v takem obsegu, kakor to zahteva izgradnja železniške proge na odseku Sotla oziroma Dobova—Kumroveč, ki jo gradi armada in katere dovršitev se na tem odseku predvideva za letos. Da omogočimo izgradnjo železniške proge po dolini Sotle, se regulacijska dela na Sotli izvajajo v tolikšni meri, kolikor to zahteva izgradnja proge in melioracija sotelske doline. Stroški za regulacijo Sotle znašajo na tem odseku po proračunu 526 milijonov, iz česar krije armada 152 milijonov, ostanek 374 milijonov pa si delita Slovenija in Hrvaška na polovico.

Tretji je proračun gozdnega sklada. Dohodki v višini 607 milijonov so za 527 milijonov manjši kot je bil proračun gozdnega sklada oziroma so bili dejansko realizirani dohodki gozdnega sklada v letu 1955. To se pravi, da je proračun precej manjši kot lansko leto, to pa predvsem zaradi tega, ker niso v letošnjem letu predvidene investicije za nekatere izven gozdarske investicije. Prva značilnost, kot sem že omenil je ta, da imamo predvidenih še preko 24 milijonov dinarjev za upravno službo v gozdarstvu, kar po obstoječi zvezni uredbi v bodočem proračunu ne bo več mogoče. Nadalje je v proračunu podrobno pojasnjeno, kakšni so predvideni izdatki iz tega sklada.

Podrobnejše bi kazalo pojasniti tretjo postavko izdatkov, to je dotacijo okrajnim gozdnim skladom v najvišji postavki tega proračuna, to je v višini 269 milijonov. Ta dotacija je namenjena naslednjim delom: v okraju Celje 10 milijonov za hudourniška dela; v okraju Gorica skupno 121 milijonov, od česar 63 milijonov za ceste, 16 milijonov za upravno stavbo, 12 milijonov za hudourniška dela in 30 milijonov za pogozdovanje krasa. V Kopru od 95 milijonov, 15 milijonov za gozdne ceste, 22 milijonov za hudourniška dela, 50 milijonov za pogozdovanje krasa, 8 milijonov za gojitev hitrorastočih drevesnih vrst. V Kranju 27 milijonov za hudourniška dela pri hidrocentrali Moste in 8 milijonov za dovršitev gozdne ceste čez Pokljuko. Murska Sobota pol milijona za izvedbo ukrepov za varčevanje z drvini v vaških gospodarstvih z uporabo plina in elektrike. V okraju Ptuj je predvidena dotacija za adaptacijo gradu v Veliki Nedelji za potrebe gozdne prakse študentov gozdarstva; v Trbovljah pa je celotna dotacija namenjena za gozdne ceste.

Iz gornjega je razvidno, da gre pretežni del teh subvencij okrajnim gozdnim skladom za izgradnjo gozdnih cest in za pogozdovanje krasa. Za samo pogozdovanje in za urejanje krasa je z dotacijami Kopru in Gorici, kot smo videli, zagotovljen znesek 80 milijonov dinarjev, od tega Gorici 30, Kopru pa 50 milijonov dinarjev. Višina dotacij iz republiškega sklada se pri navedenih sedmih okrajih ravna po planu gozdarskih investicij, ki so bile pri okrajnih ljudskih odborih, pri republiški upravi za gozdarstvo in tudi pri republiškem izvršnem svetu, utemeljene po obsegu in nujnosti. Obenem se je upoštevala finančna moč okrajev oziroma okrajnih gozdnih skladov ter so podpora dobili tisti, ki sami nimajo dovolj sredstev za redna in nujna dela v zvezi z gozdarsko službo.

Proračun sklada za pospeševanje kmetijstva. Dohodki v višini 229 milijonov naj bi se razdelili kot predvideva proračun. Glavne značilnosti letošnjih pospeševalnih akcij temelje na doseženih uspehih iz preteklih let. Kot najmočnejši predstavnik kmetijskih proizvajalcev nastopa v republiškem skladu Glavna zadružna zveza, ki s svojimi pospeševalnimi odbori skrbi za prenašanje strokovno znanstvenih izsledkov preko okrajnih zadružnih zvez na kme-

tijske zadruga. Od tu dalje pa se podpore kmetijskega strokovnega kadra vnašajo neposredno v samo kmetijsko proizvodnjo.

V letošnjem programu je torej dodeljeno Glavni zadružni zvezi okoli 50 milijonov dinarjev, ki so porazdeljeni na posamezne kmetijsko pospeševalne odbore, in sicer za poljedelstvo, živinorejo, sadjarstvo, vinogradništvo in čebelarstvo. Za doseg večje kmetijske proizvodnje bodo uvedene preizkušene metode za pospeševanje, ki bodo učinkovale z dobrim semenskim in sadnim materialom v rastlinski proizvodnji enako kakor pri selekciji in kontroli plemenske živine v živinoreji. Ta akcija zaokroža vse pomembnejše napore s celotnega področja kmetijske dejavnosti in opravičuje izdatek, ki je v ta namen predviden.

Sredstva, namenjena Kmetijskemu inštitutu Slovenije, bodo uporabljena za protiperonosorno službo, za nabavo trafopostaje, za raziskovalna dela v kmetijstvu ter za nabavo laboratorijske opreme in inštrumentov. Z nabavo preciznih inštrumentov in aparatov ter z boljšo organizacijo bo povečana storilnost v laboratorijih. Naj navedem porast in obseg storilnosti laboratorijev v letu 1953—56. Analiziranih vzorcev je v letu 1953 bilo na primer 1900, v letu 1956 pa že 7018. Pri kontroli semen je bilo v 1953. letu 1500 analiz, letos pa že 5900 itd. Iz navedenega je razvidno, da se naloge inštituta iz leta v leto večajo ter je zaradi tega potrebno, da se inštitut bolje in sodobneje opremi s potrebnimi aparaturnami in inštrumenti.

Pomoč v znesku 19 milijonov, ki je dana Fakulteti za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo v Ljubljani sicer kot že rečeno ni povsem v skladu z nameni, predvidenimi v uredbi tega sklada, vendar je upoštevana važnost te ustanove v okviru celotnega pospeševalnega programa na področju kmetijstva, ki se zrcali v naslednjih nalogah. Fakulteta vrši raziskovanje tal na celotnem področju Slovenije. Proučevanja imajo namen, da določijo vrste in tipe tal kakor tudi vpliv, ki ga ima sedanji način gospodarjenja na rodovitnost zemlje. Vse to je ena izmed osnov za pravilno razmestitev proizvodnih panog v Sloveniji. Nadalje izvršuje ekonomske analize učinkovitosti umetnih gnojil in drugih sredstev, ki naj bodo v skladu z družbeno potrebo in ekonomiko posameznih gospodarstev. Proučuje proizvodne sposobnosti goveda itd.

Veterinarski oddelek fakultete je v nastajanju od leta 1953, ko je Izvršni svet izdal odlok o njegovem formiranju. Za jesen 1956 planirani začetek njegovega funkcioniranja ne bi bil uresničen, če oddelek ne bi bil tudi iz kmetijskega sklada denarno podprt, kajti, kot sem uvodoma omenil, letos v republiškem proračunu ni bilo mogoče predvideti ustreznih zneskov. Zaradi tega je dotacija 15 milijonov iz kmetijskega sklada omogočila nabavo aparatov, kemikalij in literature, ki je oddelku za začetek obratovanja potrebna.

Predlagam, da skupščina vse štiri proračune sprejme v predloženi višini in sprejme spremembo republiškega proračuna glede dotacije cestnemu oziroma vodnemu skladu.

Predsednik Josip Rus: Dajem predlog o potrditvi predračunov dohodkov in izdatkov posameznih skladov, kakor ste slišali sedaj iz obrazložitve predstavnika Izvršnega sveta, v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Nihče? Zaključujem razpravo in dajem predlog odloka proračunskega odbora, kakor ga je prečital poročevalec proračunskega odbora, v katerem je upoštevan tudi predlog za prenos dotacije, v katerem je upoštevan tudi predlog za prenos dotacije iz cestnega na vodni sklad, na glasovanje. Kdor je za ta odlok, prosim,

da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je odlok proračunskega odbora sprejet soglasno.

Prehajamo na 9. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o potrditvi uredbe o ustanovitvi Sekretariata Izvršnega sveta za narodno obrambo.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec **Stane Bobnar** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Dajem predlog odloka v razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Nihče? Zaključujem razpravo in dajem predlog odloka tako kakor je bil prečitan, na glasovanje. Kdor je za, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je odlok, kakor je bil predložen, sprejet soglasno.

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, to je na poročilo odbora za predloge in pritožbe.

Prosim poročevalca odbora za predloge in pritožbe, da da poročilo. (Poročevalec odbora za predloge in pritožbe ljudski poslanec **Anton Dolgan** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi kdo besedo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.) Ugotavljam, da se zbor s poročilom strinja.

Ker je s tem dnevni red izčrpan, zaključujem 17. sejo Republiškega zbora. Čez četrte ure se bo pričela seja obeh zborov.

Seja je bila zaključena ob 12.15 uri.

ZBOR PROIZVAJALCEV

15. seja

(22. junija 1956)

Predsedoval: Mavricij Borc, predsednik
Zbora proizvajalcev

Zapisnikar: Inž. Boris Pipan

Začetek seje ob 10.20

Predsednik Mavricij Borc: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Pričenjam 15. sejo Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, ki jo je na podlagi 60. člena ustavnega zakona sklical predsednik Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Zapisnik današnje seje bo vodil zapisnikar inž. Boris Pipan.

Za današnjo sejo sta svojo odsotnost opravičila ljudska poslanca Jože Leban in Jakob Mojškerc. Predlagam, da jima zbor zaprošeni dopust odobri. Ima kdo kako pripombo k temu predlogu? (Ne javi se nihče.) Če ni nobene pripombe, menim, da je ta predlog sprejet.

Praden preidemo na dnevni red današnje seje, prosim zapisnikarja zadnje seje tovariša Milana Lacka, da prebere zapisnik 14. seje Zbora proizvajalcev. (Zapisnikar Milan Lacko prebere zapisnik 14. seje.)

Tovariše ljudske poslance vprašam ali ima kdo kakšno pripombo k zapisniku oziroma ali kdo predlaga, da se zapisnik dopolni? (Ne javi se nihče.) Če se nihče ne javi, potem ugotavljam, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Tovariše ljudske poslance obveščam, da je Zbor proizvajalcev prejel od predsednika Ljudske skupščine LRS poročilo, ki ga je poslala Trgovinska zbornica LRS in poročilo, ki ga je poslala Gostinska zbornica LRS. Nadalje je prejel v obravnavo predlog zakona o dopolnitvah 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS; nadalje predlog zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in okrajnih ljudskih odborov, da določijo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja.

Na zadnji seji je Zbor proizvajalcev sprejel sklep, da se odrede nadomestne volitve v 46. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti v okraju Ptuj. Te volitve so bile 20. junija 1956 izvedene. Mandatno-imunitetni odbor je zato pripravil poročilo o izvolitvi ljudskega poslanca v 46. volilni enoti. Končno predlagam, da sklepamo še o letnem odmoru.

Glede na navedeno predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. obravnava in sklepanje o potrditvi izvolitve ljudskega poslanca v 46. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti;

2. obravnava o poročilu Trgovinske zbornice LRS in o poročilu Gostinske zbornice LRS;

3. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS;

4. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja;

5. sklepanje o letnem odmoru.

Ima kdo izmed ljudskih poslancev kakšen dodatni oziroma spreminjevalni predlog k predlaganemu dnevnu redu? (Ne javi se nihče.) Če ni nobenih pripomb ali dopolnitev, potem ugotavljam, da je predlagani dnevni red soglasno sprejet.

Pred prehodom na dnevni red vprašam ljudske poslance, ali žele zastaviti kako vprašanje Izvršnemu svetu oziroma žele dobiti od državnih sekretarjev ali drugih vodilnih uslužbencev kaka pojasnila o delu njihovih uradov in zavodov in o opravljanju zadev iz njihove pristojnosti? (K besedi se prijavi ljudski poslanec inž. Boris Pipan.)

Inž. Boris Pipan: Ob sprejemanju lanskoletnega družbenega plana me je odbor za gospodarstvo skupaj s tovarišem Štefanom Pavšičem imenoval v komisijo za vprašanja elektrogospodarstva, ki je bila sestavljena iz predstavnikov odbora za gospodarstvo Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev ter Izvršnega sveta. Ta komisija se je lansko leto sestala na dveh sejah, in sicer na prvi, na kateri se je komisija konstituirala, in na drugi, na kateri je začela z reševanjem problematike elektrogospodarstva. Od takrat pa, to se pravi od jeseni lanskega leta, delo te komisije nekako počiva, ker je nekaj članov komisije odpadlo oziroma so odšli na druga mesta. Ker ta komisija ne more več redno delati in se ne sestaja, bi prosil zastopnika Izvršnega sveta, da pojasni kaj je s to komisijo oziroma ali bo ta komisija delo nadaljevala ali ne.

Predsednik Mavricij Borc: Besedo ima ljudski poslanec inž. Anton Koželj.

Inž. Anton Koželj: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Pri obravnavi družbenega plana je bilo v odboru za gospodarstvo sproženo vprašanje preskrbe premogovnikov z jamskim lesom. Tedaj je predstavnik Izvršnega sveta obljubil, da bo ta stvar v najkrajšem času rešena, po možnosti že do sprejetja družbenega plana. Ker se to ni zgodilo in stvar še ni rešena, vprašam predstavnika Izvršnega sveta, kedaj se bo to vprašanje dokončno rešilo.

Položaj je kritičen predvsem zaradi tega, ker gre večina lesa iglavcev, zlasti pa smreke in jelke, izključno le za potrebe celulozne industrije. Premogovniki prejemajo izključno le hrastovino, borovino in deloma razne druge listavce. Bliža pa se čas jesenske sečnje. Če se to vprašanje prej ne bo uredilo, obstaja nevarnost, da bi ostali premogovniki v zimskih mesecih brez potrebnih zalog jamskega lesa. S tem bi bila ovirana proizvodnja premoga in ogrožena izpolnitev družbenega plana v premogovni industriji.

Drugo vprašanje, ki se je tudi takrat obravnavalo, zadeva nekatere takse oziroma prometni davek. Kmetovalcem oziroma lastnikom gozdov se bolj

izplača pripravljati manj kvalitetni asortima, to je drva, kot pa kvalitetnejšega. Naj navedem konkreten primer, da je taksa skupno z davkom na cerove prage večja kot pa je prodajna cena. To se pravi, da taka obdavčitev ne vzpodbuja proizvajalcev k izdelavi asortimaja boljše kakovosti. Na ta vprašanja, bi torej prosil odgovora.

Predsednik Mavricij Borc: Besedo ima ljudski poslanec Feliks Razdrih.

Feliks Razdrih: Tovariši! Izvršnemu svetu želim postaviti vprašanje glede socialnega zavarovanja, kjer je položaj tak, da če se stvar hitro ne reši, nastane lahko velik problem in to političen problem za vso Slovenijo. Zato bom navedel nekaj argumentov, ker smatram, da je Zbor proizvajalcev močno zainteresiran, da se seznaní z nekaterimi problemi socialnega zavarovanja.

Splošno je znano, da je Zavod za socialno zavarovanje v Sloveniji z letošnjim svojim proračunom v deficitu za nekaj manj kot tri milijarde dinarjev. Poslovanje v prvih štirih mesecih tega leta kaže, da je tak proračunski primanjkljaj realno predviden. Ob sprejemanju takega proračuna socialnega zavarovanja, zlasti glede na to, da je bila stopnja prispevka znižana od lanskih 43% na letošnjih 40% je bilo predvideno in obetano pokritje deficita z uvedbo rezavarovanja, zlasti za dolgoročne dajatve, pokojnine, invalidnine in za otroške dodatke. Pri Zveznem zavodu za socialno zavarovanje pa rezavarovanje do sedaj še ni bilo izvedeno, ker se predstavniki socialnega zavarovanja po drugih republikah s takim zavarovanjem ne strinjajo, ker je poslovanje v prvem četrtletju pokazalo, da so suficiti nezadostni. Saj je na primer tudi Srbija v kratko-ročnih dajatvah v tem času v deficitu za 428 milijonov dinarjev.

Zaradi takega finančnega stanja našega republiškega zavoda za socialno zavarovanje je njegov tekoči račun pri Narodni banki že tri tedne blokiran. Spričo tega je poslovanje zavoda ohromljeno na vsem področju njegovega poslovanja. Čeprav dolgoročne dajatve izplačujejo okrajni zavodi pa se pri zavarovancih — upravičencih do dolgoročnih dajatev ustvarja nerazpoloženje in nesigurnost do zakonitih dajatev iz naslova socialnega zavarovanja. Kot je iz zgornjega razvidno, ni posebnega upanja, da bi se uvedlo rezavarovanje dolgoročnih dajatev, verjetno pa bi to bilo tudi brez posebnih rezultatov.

Izvršnemu svetu Ljudske skupščine LRS postavljam zato naslednja vprašanja:

1. Kaj Izvršni svet Ljudske skupščine LRS lahko podvzame, da se račun Zavoda za socialno zavarovanje LRS pri Narodni banki deblokira?
2. Kaj misli Izvršni svet podvzeti glede deficita socialnega zavarovanja, da bodo do konca letošnjega leta lahko zavarovanci dobili svoja zakonita izplačila?
3. Kakšno bi bilo stališče Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS do povečanja prispevne stopnje za socialno zavarovanje do višine, ki bi ustrezala potrebam glede vseh zakonitih obveznosti socialnega zavarovanja, do katerih imajo seveda zavarovanci zakonite pravice?

Tovariši, to je stvaren problem, ki stoji pred nami in seveda tudi pred Izvršnim svetom, zaradi česar bi želel, da bi Izvršni svet na moja vprašanja odgovoril. Želim, da se te stvari premislijo in rešijo, ker so dejansko precej problematične.

Predsednik Mavricij Borc: Želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Če nihče, potem prosim predstavnika Izvršnega sveta, tovariša Jožeta Ingoliča, da odgovori na postavljena vprašanja.

Jože Ingolič: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Prosil bi, če bi na ta vprašanja lahko odgovoril na koncu seje. Poslednjih točk nisem niti razumel niti bi na vsa ta vprašanja mogel takoj odgovoriti.

Predsednik Mavricij Borc: Se strinjate, da predstavnik Izvršnega sveta odgovori na stavljena vprašanja na koncu seje? (Poslanci se strinjajo.)

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o potrditvi izvolitve ljudskega poslanca v 46. volilni enoti proizvodjalske skupine industrije, trgovine in obrti v okraju Ptuj. Prosim poročevalca mandatno-imunitetnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec mandatno-imunitetnega odbora ljudski poslanec Andrej Stegnar prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali ste poročilo mandatno-imunitetnega odbora. Želi kdo besedo v zvezi s tem poročilom ali morda še kakšno pojasnilo? (Ne javi se nihče.) Če ne, potem dajem predlog sklepa mandatno-imunitetnega odbora na glasovanje. Kdor je za predlog sklepa mandatno-imunitetnega odbora, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep o potrditvi izvolitve Ivana Tomažiča za ljudskega poslanca Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS v 46. volilni enoti proizvodjalske skupine industrije, trgovine in obrti soglasno sprejet in da je tovariš Ivan Tomažič pridobil s tem vse pravice in dolžnosti ljudskega poslanca Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS.

Tovariša Ivana Tomažiča pa smo povabili že na to sejo in ga zato prosim, da pristopi k predsedniški mizi in položi prisego. (Ljudski poslanec Ivan Tomažič pristopi k predsedniški mizi in za predsednikom ponavlja besedilo prisega, nakar to besedilo podpiše. Ljudski poslanci stoje poslušajo prisego.)

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavo o poročilu Trgovinske zbornice LRS in Gostinske zbornice LRS. Tovariši ljudski poslanci, poročili o delu obeh zbornic ste dobili. Vendar pa želita predstavnika obeh zbornic dati še dodatno obrazložitev k poročilom in sta obe zbornici predlagali, da jima ljudska skupščina dovoli, da to storita. Seveda bi naj oba zbora to poročilo predstavnikov obeh zbornic poslušala skupno. Zato predlagam, da omenjeni poročili poslušamo na skupni seji, če se zbor s tem predlogom strinja? (Poslanci se strinjajo.) Ker je ta predlog sprejet, prekinjam sejo in obveščam ljudske poslance, da se približno čez deset minut prične skupna seja v zgornji dvorani.

(Seja je bila prekinjena ob 11.10 uri in se je nadaljevala ob 16.45 uri.)

Predsednik Mavricij Borc: Tovariši ljudski poslanci. Nadaljujemo 15. sejo Zbora proizvajalcev. Pred nadaljevanjem dnevnega reda bo predstavnik Izvršnega sveta dal pojasnila na dopolne stavljena vprašanja.

Jože Ingolič: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Odbor za elektrifikacijo je bil, kot veste, osnovan na iniciativo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev in Republiškega zbora kot skupščinski odbor, v katerem pa je

sodeloval tudi predstavnik Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS. Ker gre torej za delo skupščinskega odbora, predlagam ljudskemu poslancu inž. Borisu Pipanu, da pojasnila v zvezi s tem odborom zahteva pri Ljudski skupščini LRS.

V zvezi z zagotovitvijo potrebnih količin jamskega lesa za rudnike pa bi pojasnil naslednje:

Družbeni plan LRS je s predpisanimi količinami lesa po asortimajih, ki jih morajo posekati državna gozdna gospodarstva oziroma posamezni gozdni posestniki v globalu, zagotovil tudi kritje potreb rudnikov po jamskem lesu. Z družbenim planom predpisane količine jamskega lesa so vsklajene tudi z zveznim družbenim planom tako, da je tudi v merilu celotne države zagotovljen potreben jamski les. Izvršni svet Ljudske skupščine LRS meni, da je na tržišču toliko jamskega lesa, da se bodo rudniki, seveda ne administrativno, to je z distribucijo, temveč s svojo sposobno komercialno službo lahko z jamskim lesom oskrbeli. Družbeni plan Ljudske skupščine Slovenije bo tudi v prihodnjem letu vskladil potrebe po raznih asortimajih lesa z zmogljivostjo gozdov in bo temu ustrezajoče pripravljen tudi plan sečnje.

Že pri sedanjem odloku o prispevkih za gozdne sklade je Izvršni svet Ljudske skupščine LRS poleg osnovne naloge, to je preprečevanja devastacije naših gozdov in čuvanja gozdnih zmogljivosti, upošteval dejstvo, da lahko s posameznimi instrumenti stimulira izdelavo tistih asortimajev, ki so za naše gospodarstvo važnejši. To načelo bo pri predpisovanju prispevkov za gozdni sklad za leto 1957 še popolnejše konkretizirano.

V zvezi z vprašanjem glede kritja primanjkljaja socialnega zavarovanja Ljudske republike Slovenije pa bi odgovoril naslednje:

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je proti povečanju sedanje prispevne stopnje za socialno zavarovanje, ker sedanje dajatve za socialno zavarovanje v vsedržavnem merilu omogočajo zagotovitev vseh pravic našim delovnim ljudem, ki izhajajo iz zakonitih predpisov o socialnem zavarovanju. Zato Izvršni svet meni, da bi vsako povečanje prispevka za socialno zavarovanje pomenilo nadaljnjo obremenitev našega gospodarstva, obenem pa omogočilo neracionalno gospodarjenje s temi sredstvi. Izvršni svet stoji torej na stališču, da ne bi bilo pravilno reševati problemov, ki trenutno nastopajo pri delu organov socialnega zavarovanja v naši republiki, pač zaradi drugačne strukture prebivalstva in pravic socialnega zavarovanja, ki iz te izhajajo, z dviganjem prispevne stopnje.

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je načel vprašanje primanjkljaja socialnega zavarovanja za našo republiko pri merodajnih zveznih organih in dobil zagotovila, da bo to vprašanje zadovoljivo urejeno.

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS bo podvzel vse potrebno, da bo zavod za socialno zavarovanje nemoteno izvrševal vse obveznosti, ki izhajajo iz zakonitih predpisov o socialnem zavarovanju.

Predsednik Mavricij Borc: Se tovariši ljudski poslanci, ki so stavili vprašanja, zadovoljeje z odgovorom?

Feliks Razdrih (govori iz klopi): Z odgovorom se zadovoljim, ker so dana zagotovila Izvršnega sveta.

Predsednik Mavricij Borc: K besedi se je priglasi ljudski poslanec inž. Anton Koželj.

Inž. Anton Koželj: Tovariši ljudski poslanci! Z odgovorom predstavnika Izvršnega sveta bi se ne zadovoljil. V družbenem planu je sicer res predvideno pokritje, vendar znaša primanjkljaj skupno za celulozni in jamski les približno 50 000m³ lesa. Razlika v ceni — orientacijska cena za kubični meter znaša okoli 800.— dinarjev — pa ravno grozi, da bodo ta primanjkljaj občutili predvsem rudniki, ne pa da bo ta primanjkljaj sorazmerno porazdeljen tudi na lesno industrijo oziroma na industrijo papirja, kot je to po planu predvideno. Res je, da se nepredvidena razlika delno krije z uporabo listavcev, ki jih rudniki uporabljajo kolikor je to največ mogoče. Vkljub temu pa bi se ta razlika povečala, ker odhaja ves jelov in smrekov les za celulozo in bi na ta način utrpeli teh 50 000 m³ izključno rudniki. Mislim, da bi se pri celulozi dalo pomagati tudi na drug način, da bi se namreč za parance pripravljala slabša kvaliteta hlodovine. Na ta način bi se zadovoljili tako eni kot drugi.

Predsednik Mavricij Borc: Kaj predlagaš?

Inž. Anton Koželj: Da Izvršni svet uredi te orientacijske cene, ki vodijo do razlik, čeprav sta po kvaliteti jamski in celulozni les nekako enakovredna. Potem bi lahko na tržišču nastopali rudniki kot enokopravni partner, prav tako kot nastopajo predstavniki celuloze.

Jože Ingolič: Mislim, da ne moremo govoriti o primanjkljaju jamskega lesa v tem smislu, kot je bilo tu rečeno, ker si je nemogoče predstavljati, da bi vsaka republika za sebe krila potrebe po jamskem lesu ali po kateremkoli reprodukcijskem materialu za objekte, ki so v LR Sloveniji. Gospodarski prostor FLRJ je enoten, sicer bi nam planiranje narekovalo, da bi moral družbeni plan Ljudske republike Slovenije v skladu z enakim planom FLRJ planirane količine jamskega lesa podrobno razdeliti na posamezne koristnike, kot je bilo to v prejšnjih letih. To pa bi prav tako ne bilo v skladu s sistemom našega tržišča. Zaradi tega mislim, da bodo morali tako rudniki kot tovarne celuloze iskati zadovoljitev potreb po jamskem oziroma celuloznem lesu v okviru celotne FLRJ, da pa bo Izvršni svet, kot sem že uvodoma povedal, vprašanje razlik v prispevkih za gozdni sklad za posamezne gozdne sortimente upošteval, s tem, da bo v novih predpisih o prispevkih te razlike izravnal.

Dalje naj omenim, da ni popolnoma točno, da bi se orientacijske cene jemale kot neke administrativno predpisane cene in tudi kot take ne veljajo. Tu je težava predvsem v tem, ker rudniki ne morejo, glede na predpisane cene premogu in glede na proizvodne stroške, plačati večje cene jamskemu lesu kot je tista, ki je sicer orientacijsko določena, ki pa ni obvezna. V zvezi s tem je tudi Uprava za gozdarstvo LRS dala potrebna tolmačenja.

Predsednik Mavricij Borc: Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS. Ker ste dobili besedilo zakona že pred sejo, predlagam, da besedila ne čitamo. Se strinjate s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Andrej Svetek prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi morda predstavnik Izvršnega sveta dati k predlaganemu zakonu še kaka dodatna pojasnila? (Predstavnik Izvršnega sveta izjavi, da ne želi dati kakih dodatnih pojasnil.)

Pričenjam razpravo k tej točki dnevnega reda. Kdo želi besedo? (K besedi se prijavi ljudski poslanec Feliks Razdrih.)

Feliks Razdrih: Tovariši ljudski poslanci! K 149. členu omenjenega zakona sicer ne nameravam predlagati amandmaja ali kaj podobnega, ker je zakonodajni odbor našega zbora ta zakon brez dopolnitev v celoti soglasno sprejel. Povedal pa bi vendarle rad svoje osebno mnenje, da se mi zdi, da formulacija tega člena ni popolnoma jasna in ni popolnoma v skladu z namenom tega zakona. To utemeljujem z naslednjim:

Z besedilom tega člena se ljudskim poslancem nalaga predvsem hujša odgovornost kot je to predvideno, to je, da je ljudski poslanec po tem zakonu bolj kaznovan, kakor bi sicer bil kaznovan kak drug državljan. Vzemimo konkreten primer: Če nekdo zakrivi kako kaznivo dejanje, lahko dobi šest mesecev zopora pogojno za dobo enega leta. Po besedilu novega člena pa izgubi poslanec tudi mandat, medtem ko državljan, ki lahko zakrivi isto dejanje, ne izgubi ničesar, če preteče določena doba in ne zagreši novega kaznivega dejanja. To je razumljiva stvar, kajne? Ljudski poslanec pa, ki dobi šest mesecev pogojne kazni — kar se, tovariši, prav lahko zgodi — izgubi hkrati tudi mandat. Moje mnenje je, da je ta sankcija vendarle nekoliko preostra.

Tovariši, naj omenim samo en primer, ki se je lansko leto dogodil na Dolenjskem oziroma na Kočevskem. Ljudje so za 1. maj postavljali mlaj, — ne bom na široko pojasnjeval, marveč omenjam to le kot primer — ki so ga posekali v privatnem sektorju in to pri nekem našem odkritem nasprotniku. Tisti tovariši, ki so posekali mlaj, so bili kaznovani z 10 meseci zopora. Lahko pa se zgodi, da nekdo izmed nas — te možnosti ne izključujem, lahko trdim tudi za sebe — pri tem sodeluje. Kaznovan bi bil lahko z desetimi ali osmimi ali pa šestimi meseci zopora pogojno za dobo enega leta, vendar bi izgubil tudi mandat. Pri vsem tem pa ta poslanec izvršuje tako rekoč neko našo družbeno funkcijo v zvezi s počastitvijo 1. maja, praznika delovnih ljudi in podobno. Zato mislim tovariši, da je ta člen verjetno vendarle nekoliko preoster. Popolnoma se strinjam s tem, da se zaostre kazenske sankcije, če ljudski poslanec zakrivi kakšno apolitično dejanje, če je udeležen pri gospodarskem kriminalu ali če povzroči karkoli sličnega. Tedaj je prav, da se ga ostro kaznuje in da se ga tudi odpokliče, vendar pa ne za vsako dejanje. Ne vem sicer kakšne so te stvari v zveznem merilu, vendar mislim, da bi bilo to vprašanje treba rešiti tudi v zveznem merilu. Ne glede na to pa mislim, da za tako dejanje, čeprav bi bil pogojno kaznovan, ni potrebno, da bi poslanec izgubil mandat ter se mi zdi, da je stvar malo prehudo postavljena.

Ponovno poudarjam, da se popolnoma strinjam, da se še bolj zaostre kazenske sankcije nasproti ljudskim poslancem, ki store kakšne politične delikte ali pa so udeleženi pri gospodarskem kriminalu. Toda vsa druga dejanja pa bi vendarle bilo treba nekoliko drugače presojeti kakor pa je tu predvideno. Samo to sem mislil povedati.

Predsednik Mavricij Borc: Ker ljudski poslanec Feliks Razdrih ne predlaga nobenega amandmaja, kar je izjavil že v začetku svojega govora, potem tega problema ne moremo obravnavati.

Želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Če nihče, potem zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlog zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je ta zakon soglasno sprejet. Ker ta zakon obravnava tudi Republiški zbor, bo besedilo treba še vskladiti.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja. Ker je bilo besedilo tega zakona poslancem pravočasno poslano, predlagam, da besedila zakonskega predloga ne čitamo. Se tovariši ljudski poslanci strinjate s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.)

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Anton Truden prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec inž. Anton Koželj, prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi morda zastopnik Izvršnega sveta dati še kako pojasnilo?

Jože Ingolič: Tovariši ljudski poslanci! Ker je k zakonskem predlogu bila dana že pismena obrazložitev, mislim, da bi ne bila potrebna še kak posebna obrazložitev. Glede na pomembnost zakona za naše kmetijstvo pa prosim, da Zbor proizvajalcev ta zakon sprejme.

Predsednik Mavricij Borc: Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče ne želi besede, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlog tega zakona, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja, v Zboru proizvajalcev soglasno sprejet. Ta predlog zakona je obravnaval tudi Republiški zbor in me je predsednik zbora obvestil, da sta ta in prejšnji zakon bila tudi v Republiškem zboru sprejeta v enakem besedilu kakor v našem zboru. S tem sta oba zakona postala veljavna in ju bom poslal predsedniku ljudske skupščine, da ju razglasi in objavi.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na sklepanje o letnem odmoru. Po 1. členu poslovnika ima Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS letni odmor v poletnih mesecih in ta odmor traja največ tri mesece. Na podlagi tega določila predlagam Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da sprejme naslednji predlog odloka:

»Na podlagi 1. in 135. člena poslovnika Zbora proizvajalcev sprejema Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS ta-le

ODLOK:

Letni odmor Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS traja od 1. julija do 1. septembra 1956.«

Želi kdo besedo k temu predlogu odloka? (Ne javi se nihče.) Če nihče, potem zaključujem razpravo in dajem predlog odloka o letnem odmoru na glasovanje. Kdor je za predlog tega odloka, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog odloka o letnem odmoru soglasno sprejet.

Ker je s tem dnevni red današnje seje izčrpan, zaključujem sejo in bo prihodnja seja sklicana pismeno.

Seja je bila zaključena ob 17.10 uri.

16. seja

(16. oktobra 1956)

Predsedoval: Mavricij Borc, predsednik
Zbora proizvajalcev

Zapisnikar: Pepca Jež

Začetek seje ob 10.15 uri.

Predsednik Mavricij Borc: Pričenjam 16. sejo Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, ki jo je sklical predsednik Ljudske skupščine LRS.

Zapisnik današnje seje bo vodila tovarišica Pepca Jež. Svojo odsotnost so opravičili ljudski poslanci Bogdan Knaflič, Gregor Klančnik in Štefan Pavšič. Predlagam, da omenjenim poslancem odsotnost odobrimo. Se zbor strinja s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Ugotavljam, da je omenjenim poslanecem odsotnost odobrena.

Prosim zapisnikarja zadnje seje Zbora proizvajalcev ljudskega poslanca inž. Borisa Pipana, da prebere zapisnik 15. seje. (Zapisnikar inž. Boris Pipan prebere zapisnik 15. seje.)

Ima kdo od tovarišev ljudskih poslancev kakšno pripombo k prečitanemu zapisniku? (Ne javi se nihče.) Če ni pripomb, ugotavljam, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in zapisnikar podpišeta zapisnik.)

Tovariše ljudske poslance obveščam, da je Zbor proizvajalcev prejel od predsednika Ljudske skupščine LRS v obravnavo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, dalje predlog zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji, predlog zakona o cestnem skladu Ljudske republike Slovenije, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda, predlog zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna LRS za leto 1955 in predlog za potrditev proračunov dohodkov in izdatkov gozdnega sklada, sklada za pospeševanje kmetijstva, cestnega sklada in vodnega sklada LRS za leto 1956.

Že v juniju pa so tovariši ljudski poslanci prejeli poročili, ki sta ga poslali preko predsednika Ljudske skupščine LRS Zbornica za kmetijstvo in gozdarstvo LRS ter Obrtna zbornica LRS. Tudi odbor za predloge in pritožbe našega zbora je za to sejo pripravil svoje poročilo.

Glede na navedeno predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. obravnava o poročilu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS;
2. obravnava o poročilu Obrtne zbornice LRS;
3. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov;
4. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v LRS;

5. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o cestnem skladu LRS;
6. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda;
7. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna LRS za leto 1955;
8. obravnava in sklepanje o predlogih za potrditev predračuna dohodkov in izdatkov za leto 1956,
 - a) gozdnega sklada LRS,
 - b) sklada LRS za pospeševanje kmetijstva,
 - c) cestnega sklada LRS,
 - č) vodnega sklada LRS;
9. poročilo odbora za predloge in pritožbe.

Ima kdo od tovarišev ljudskih poslancev k predlaganemu dnevniemu redu kakšne spreminjevalne ali dopolnilne predloge? (Ne javi se nihče.) Ker dodatnih predlogov ni, menim, da je predlagani dnevni red sprejet.

Po zasedbi poslanskih mest sklepam, da je kvorum za zasedanje podan in da poimensko klicanje poslancev ni potrebno. Se strinjate s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.)

Pred prehodom na dnevni red vprašam tovariše ljudske poslance, ali žele staviti kakšno vprašanje Izvršnemu svetu oziroma žele od državnih sekretarjev ali drugih vodilnih uslužbencev kakšna pojasnila o delu njihovih uradov in zavodov in o upravljanju zadev iz njihove pristojnosti? (K besedi se prijavi ljudski poslanec Franc Habjan.)

Franc Habjan: Ko v zadnjem času delavski sveti in upravni odbori v gospodarskih organizacijah pregledujejo realizacijo plana za prvo polletje, ugotavljajo, da so vzrok nizkemu porastu proizvodnje zelo pogosto dotrajana in zastarela osnovna sredstva. Spričo tega so taka podjetja v težkem položaju, v kolikor gre za konkurenčnost tako glede cen kakor tudi glede kakovosti. To stanje je predvsem posledica sestava osnovnih sredstev, ki so različnih znamk ter njihovo vzdrževanje zahteva velike vsote denarja. Ta položaj pa še otežkočajo obstoječi predpisi glede uporabe amortizacijskega sklada, in sicer tako za zamenjave kakor tudi za vzdrževanje. Gospodarske organizacije konkretno ne morejo uporabiti sredstev za nadomestitev iz leta 1953, ki so po tedanjih predpisih nosila naziv »sredstva amortizacijskega sklada za finansiranje investicij«, dalje del amortizacije za nadomestitev, ki je bil blokiran po določbah družbenega plana za leto 1954 ter del amortizacije za nadomestitev, ki je bil blokiran z zveznim družbenim planom v letu 1955. Prav tako se ne morejo izkoristiti sredstva amortizacije za nadomestitev iz leta 1956. Del amortizacije za nadomestitev se nanaša na gradbene objekte, del amortizacije za nadomestitev opreme pa na delež, ki ustreza neodpisanemu delu vrednosti opreme na dan 31. decembra 1955. Gospodarske organizacije zaradi tega ne morejo obdržati svojih osnovnih sredstev v istem fizičnem obsegu.

Jasno je, da spričo take situacije ni mogoče niti misliti na to, da bi podjetja s temi skromnimi sredstvi lahko izboljšala organski sestav kapitala. Posledica tega je, da ni pravega porasta proizvodnje, ker vsa prizadevanja delovnih kolektivov ne morejo nadomestiti izpada, ki nastaja s padcem proizvodnosti zaradi izrabljenih in zastarelih strojev.

Poudarjam, da se kraka škarij — osnovna sredstva ter obnova istih — vedno bolj odpirata ne glede na že znani problem tako imenovane izgubljenosti

amortizacije. Cenitev osnovnih sredstev, izvršena v letu 1953, namreč že dolgo več ne ustreza cenam, ki jih mora podjetje plačati pri obnovi. Da bi približno prišli na sedanje cene, je ugotovljeno, da bi morali pri cenitvi iz leta 1953 uporabiti naslednje faktorje:

1. oprema iz uvoza nabavljena do 31. XII. 1953, faktor 4;
2. oprema iz uvoza nabavljena po 31. XII. 1953, faktor 2;
3. domača oprema nabavljena do 31. XII. 1953, faktor 2;
4. domača oprema nabavljena po 31. XII. 1953, faktor 1,5.

Iz tega torej sledi, da bi bila blokacija amortizacije za nadomestitev ekonomsko utemeljena le v primeru, če se raven cen osnovnih sredstev ne bi spremenila. Tako pa s prostim delom amortizacije praktično ni mogoče izvesti nadomestitve oziroma se lahko nadomesti le od ene četrtnine do ene tretjine izrabljenih sredstev. S pritegnitvijo skladov za investicije podjetje ne more izravnati nastale razlike, prvič zaradi minimalne višine istih, drugič pa namen teh skladov ni nadomestitev, temveč morajo ta sredstva služiti za izboljšanje in povečanje mehanizacije v gospodarskih organizacijah. S sprostitvijo blokirane dela amortizacije za nadomestitev problem obnove osnovnih sredstev ne bi bil rešen, saj bi bili za to potrebni radikalni ukrepi, pač pa bi bile s tem premoščene najnujnejše težave, v katerih se nahajajo gospodarske organizacije. S tako ureditvijo bi bila dana možnost nadomestitve najnujnejše opreme.

Glede omenjenih težav prosim Izvršni svet za pojasnilo:

- a) kakšni so izgledi za deblokacijo dela amortizacije in
- b) kako predvideva osnutek družbenega plana za leto 1957 uporabo amortizacijskega sklada.

Predsednik Mavricij Borc: Predlagam, da bi predstavnik Izvršnega sveta dal na vsa vprašanja skupen odgovor. Ima morda še kdo kakšno vprašanje ali pa želi besedo? (Ne javi se nihče.) Če nihče več, potem prosim predstavnika Izvršnega sveta, da na vprašanja odgovori bodisi sedaj ali pa na koncu seje.

Tone Bole (govori iz klopi): Prosim, da se mi dovoli, da odgovorim na koncu današnje seje.

Predsednik Mavricij Borc: Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo o poročilu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS.

Tovariši ljudski poslanci! Pismeno poročilo o delu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS in o delu Obrtne zbornice LRS, kar bi morali obravnavati pod 2. točko dnevnega reda, ste dobili že junija letošnjega leta. Predstavnika obeh zbornic pa želita dati še dodatne obrazložitve k temu poročilu, zato sta obe zbornici predlagali, da jima ljudska skupščina dovoli, da to storita. Oba zbora naj bi to obrazložitev predstavnikov obeh zbornic poslušala skupno. Zato predlagam, da omenjeni obrazložitvi zbornic poslušamo na skupni seji in da na tej seji obravnavamo tudi oboje poročil. Se tovariši ljudski poslanci strinjajo s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.) Hvala! Tako bomo torej 1. in 2. točko dnevnega reda obravnavali na skupni seji.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov. Ker ste besedilo tega zakonskega predloga dobili

že pred sejo, predlagam, da besedila ne bi čitali. Se strinjate s tem predlogom? (Poslanci se strinjajo.)

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Anton Truden prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec Franc Stupan prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da da obrazložitev in da se izjavi o amandmajih. (Med tem se k besedi prijavi poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Anton Truden.)

Anton Truden: Ker je med poročilom odbora za gospodarstvo in poročilom zakonodajnega odbora nekaj razlik glede sprememb, ki jih predlagata oba odbora, je odbor za gospodarstvo o teh razlikah razpravljal na svoji današnji seji ter se v celoti strinjal s spremembami, ki jih predlaga zakonodajni odbor. Na ta način so spremembe, ki jih predlagata oba odbora, vsklajene.

Predsednik Mavricij Borc: Besedo ima predstavnik Izvršnega sveta tovariš Tone Bole.

Tone Bole: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Dovolil bi si dati skupno obrazložitev k vsem štirim zakonom, ki se predlagajo skupščini v odobritev. Ljudski skupščini sta predložena dva popolnoma nova zakona, in sicer o republiškem kmetijskem skladu in o republiškem cestnem skladu. Glede predloga zakona o gozdnih in predloga zakona o vodnih skladih pa so predlagane spremembe in dopolnitve v obliki prečiščenega besedila zakona o gozdnih skladih in zakona o vodnih skladih. Do sedaj še nismo imeli posebnih republiških predpisov o republiškem cestnem skladu in tudi ne o republiškem kmetijskem skladu, zato sta bila izdelana nova predloga za oba zakona. Imeli pa smo že republiški zakon o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, kakor tudi republiški zakon o skladih za urejanje voda; zaradi tega se predlagata ljudski skupščini le prečiščeni besedili obeh zakonov.

Vsi štirje zakonski predlogi urejajo le temeljna vprašanja statusa in upravljanja navedenih skladov, obenem pa pooblaščajo republiški Izvršni svet, da izda izvršilne predpise, ki bodo vsebovali podrobnejše določbe za izvrševanje teh zakonov. Sprejem navedenih štirih zakonov je potreben zlasti še iz naslednjih razlogov:

1. Ti skladi niso bili doslej enotno urejeni, deloma pa so obstajale tudi razlike med republiškimi in zveznimi predpisi. Razen tega pa republiški predpisi tudi niso bili v skladu z določbami novega temeljnega zakona o proračunih. Nujno je torej, da se vsi ti predpisi vskladijo z določbami zveznih predpisov in da se uredita status ter upravljanje skladov po notnih načelih. To pa bo doseženo s sprejemom teh štirih zakonov.

2. S sprejemom zakonov se spremeni status teh skladov. Vsi ti skladi postanejo proračunski skladi, kar pomeni, da postanejo sestavni del republiškega proračuna oziroma okrajnih proračunov. S tem je dano zagotovilo, da se bodo sredstva teh skladov pravilno uporabljala. Ta sredstva pa niso majhna. Za leto

1956 znašajo v Sloveniji skupno za gozdni, cestni, vodni in kmetijski sklad 2 454 927 000 dinarjev. V tej številki so vključeni seveda le republiški skladi.

Doslej se niti v naši skupščini niti pri okrajih ni podrobneje obravnavalo vprašanje trošenja sredstev teh skladov. Postopek je bil mnogokrat zelo avtomatičen, pri čemer se je premalo razpravljalo o tem, kako naj se sredstva teh skladov uporabljajo. Večkrat smo ugotovili, da se na primer sredstva gozdnega sklada ne trošijo vedno v namene, zaradi katerih je bil sklad ustanovljen. V bodoče pa bodo morali biti izdelani podrobni predračuni dohodkov in izdatkov kot priloga vsakoletnemu republiškem oziroma okrajnemu proračunu. Ti proračuni se bodo obravnavali obenem z razpravo o proračunih republike oziroma okrajev, kar je vsekakor pomemben napredek. Prav tako bo mogel sklepati o spremembah proračuna med letom le organ, ki je pristojen za sprejem proračuna, torej ljudska skupščina oziroma okrajni ljudski odbor. Do sedaj pa za take spremembe ni bila potrebna odobritev skupščine oziroma ljudskega odbora, temveč so se take spremembe izvajale v okviru Izvršnega sveta ali pa celo v okviru uprave, ki je sklad neposredno upravljala.

3. Spremenil se bo tudi način upravljanja teh skladov. Doslej so upravljali te sklade državni upravni organi. Tako je upravljala gozdni sklad uprava za gozdarstvo, cestni sklad uprava za ceste in vodni sklad uprava za vodno gospodarstvo. Le sredstva kmetijskega sklada je upravljal doslej upravni odbor kmetijske zbornice, nekaj časa pa posebni upravni organ tega sklada.

Predlogi navedenih štirih zakonov teže torej k naprednejši obliki upravljanja, pri čemer smo seveda vezani na zvezne predpise. V zveznem merilu pa način upravljanja skladov ni enotno rešen. Tako določa na primer zvezna uredba, da upravlja gozdni sklad Izvršni svet ali pa organ upravljanja, ki ga Izvršni svet določi. Za kmetijski sklad je določeno, naj ta sklad upravlja upravni odbor kmetijske zbornice, za cestni sklad pa je zvezni predpis določil, naj upravlja ta sklad še vedno upravni organ ne pa organ družbenega upravljanja. Ta upravni organ pa določi Izvršni svet, kar pomeni, da lahko upravlja ta sklad bodisi Izvršni svet sam ali pa upravni organ, ki ga določi Izvršni svet. Glede upravljanja vodnega sklada pa je predvideno, da ga upravlja upravni odbor, medtem ko ga je doslej upravljala uprava za vodno gospodarstvo.

Glede na zvezne predpise je prirejena tudi formulacija naših štirih zakonskih predlogov.

Tako določa 5. člen predloga zakona o cestnem skladu, da upravlja republiški cestni sklad Izvršni svet sam ali organ, ki ga Izvršni svet za to določi. Izvršni svet bo torej lahko imenoval za upravljanje tega sklada posebno strokovno komisijo, ki pa bo vendarle predstavljala kolektivni organ upravljanja tega sklada.

Popolnoma enako določilo ima 7. člen predloga zakona o vodnih skladih glede upravljanja sredstev tega sklada.

Predlog zakona o republiškem kmetijskem skladu določa v svojem 6. členu, da upravlja republiški kmetijski sklad upravni odbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS. Lahko bi bil sicer organ upravljanja tega sklada poseben družbeni organ, ki bi bil izven upravnega odbora zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo, vendar pa smo pri tem vezani na zvezni predpis.

Predlog zakona o gozdnih skladih določa v 9. členu, da upravlja republiški gozdni sklad organ, ki ga za to določi Izvršni svet, okrajni gozdni sklad pa organ, ki ga za to določi okrajni ljudski odbor. Tako v republiki kakor tudi v okrajih bo mogoče na podlagi tega določila postaviti za upravljanje gozdnih

skladov upravne odbore kot družbene organe. Že do sedaj so Izvršni svet kakor tudi nekateri okraji na podlagi pooblastil zvezne uredbe imenovali posebne upravne odbore za upravljanje okrajnih gozdnih skladov. Sredstva vseh štirih skladov bodo torej prešla v upravljanje kolektivnih oziroma družbenih organov upravljanja, kar vsekakor predstavlja naprednejšo obliko v primerjavi z dosedanjim stanjem. Poleg navedenih načelnih razlik, ki veljajo za vse štiri predloge zakonov, želim opozoriti še na nekatere važnejše razlike glede gozdnih skladov, ki so med dosedanjimi zveznimi in republiški predpisi, ki pa bodo s sprejemom novega zakona odpravljene.

Po dosedanjih republiških predpisih se sredstva gozdnih skladov lahko uporabljajo tudi za obnovo, gojitev in varstvo gozdov ter za javno gozdarsko službo. Po obstoječih zveznih predpisih pa se smejo sredstva tega sklada uporabiti v glavnem samo za investicije v gozdarstvu, medtem ko se za redno vzdrževanje in za stroške javne gozdarske službe sredstva gozdnih skladov ne smejo uporabljati. Predloženi zakon o gozdnih skladih spreminja glede tega obstoječe republiške predpise in jih vsklaja z zveznimi.

Nadaljnja važnejša razlika pa je še v tem, da smo imeli po dosedanjih republiških predpisih tudi občinske gozdne sklade, ki pa so bili z zveznimi predpisi odpravljeni. Ker se morajo naši predpisi prilagoditi zveznim, tudi naš zakon ne pozna več občinskih gozdnih skladov in ureja le materijo republiškega gozdnega sklada oziroma okrajnih gozdnih skladov.

V imenu Izvršnega sveta predlagam, da ljudska skupščina sprejme vse štiri predlagane zakone skupaj z amandmaji, ki so bili predlagani v skupščinskih odborih, deloma po predstavniku Izvršnega sveta, deloma pa po članih skupščinskih odborov.

Predsednik Mavricij Borc: Se Izvršni svet z amandmaji, ki so predlagani, strinja?

Tone Bole: Izvršni svet se strinja z vsemi amandmaji, razen z enim, o katerem pa bom govoril takrat, ko se bo obravnaval.

Predsednik Mavricij Borc: Pričenjam razpravo o predloženih zakonih. Kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.) Če nihče, potem zaključujem razpravo in preidemo h glasovanju.

Kdor je za predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, soglasno sprejet. Ta zakon obravnava tudi republiški zbor, zato bomo morali ugotoviti, če so besedila, sprejeta v obeh zborih, skladna.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v LRS.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec **Anton Truden** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec **Franc Stupčan** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi morda besedo še predstavnik Izvršnega sveta?

Tone Bole: Ne, ker se v imenu Izvršnega sveta strinjam z amandmaji, ki so jih dali odbori.

Predsednik Mavricij Borc: Pričenjam razpravo. (Medtem se k besedi prijavi poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Anton Truden.)

Anton Truden: Ker so tudi pri tem zakonskem predlogu nastale razlike med poročilom odbora za gospodarstvo in poročilom zakonodajnega odbora glede sprememb, ki jih predlagata oba odbora, je odbor za gospodarstvo o predlaganih spremembah znova razpravljal in se v celoti strinjal s spremembami, ki jih predlaga zakonodajni odbor. Tako so spremembe predlagane v poročilih vsklajene.

Predsednik Mavricij Borc: Pričenjam razpravo, kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.) Če nihče, potem preidemo na glasovanje. Kdor je za predlog zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v našem zboru soglasno sprejet. Ker tudi ta zakonski predlog obravnava Republiški zbor, bomo skladnost besedil morali še ugotoviti.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o cestnem skladu LRS.

Besedo ima poročevalec odbora za gospodarstvo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Anton Truden prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec inž. Anton Koželj prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da se izjavi glede amandmajev zakonodajnega odbora.

Anton Truden: Tako kot pri drugih zakonih je odbor za gospodarstvo tudi pri tem zakonskem predlogu znova obravnaval poročilo zakonodajnega odbora in se strinja z vsemi predlaganimi spremembami razen z amandmajem, po katerem naj bo cestni sklad pravna oseba. Po zveznih predpisih cestni sklad ne more biti pravna oseba in mora zato Izvršni svet določiti, kateri organ bo upravljal ta sklad. Ker to ni vsklajeno z zveznimi predpisi, je odbor za gospodarstvo odklonil ta amandma zakonodajnega odbora in ostal pri svojem stališču. Z drugimi pripombami pa se odbor za gospodarstvo strinja.

Predsednik Mavricij Borc: Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da se izjavi glede tega amandmaja.

Tone Bole: Republiški Izvršni svet je na svoji zadnji seji razpravljal o amandmaju zakonodajnega odbora in ga ni mogel sprejeti zato, ker ta ni v skladu z zvezno uredbo o cestnih skladih. Izvršni svet je dalj časa obravnaval ta problem in ga misli rešiti tako, da bi ta sklad v imenu republiškega Izvršnega sveta upravljala posebna strokovna komisija.

Če pa bi ta amandma bil sprejet, bi ta zakon ne prenesel ocene zakonitosti pri zveznem sekretariatu za zakonodajo, ki je bil o tem informiran oziroma vprašan. Zvezni sekretariat za zakonodajo je pojasnil, da je bilo hote določeno, da ta sklad ni družbeno upravljan, in sicer zato, ker so v njem skoraj v celoti proračunska sredstva. Dalje pa sta tako materija kot namen tega sklada takšna, da ga ne bi upravljal Izvršni svet sam oziroma po svojih organih. Tako seveda Izvršni svet ni mogel sprejeti amandmaja, ki ga je dal zakonodajni odbor, ker ta ne bi prenesel ocene zakonitosti in bi bil zaradi tega razveljavljen.

Predsednik Mavricij Borc: Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da ponovno izjavi, če se strinja s stališčem Izvršnega sveta.

Inž. Anton Koželj: Ker so bili zakonodajnemu odboru vsi razlogi, katere je danes navedel predstavnik Izvršnega sveta, ob razpravi v glavnem znani, pa je odbor vendarle sprejel tak amandma, prosim, da bi tovariš predsednik prekinil sejo zбора, da bi se zakonodajni odbor sestal in ponovno razpravljal o tem amandmaju.

Predsednik Mavricij Borc: Po 122. in 123. členu poslovnika Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS se o amandmajih, če se z njimi Izvršni svet ne strinja, posebej glasuje. Zbor ima pravico odločiti, ali glasuje posebej ali pa zakonodajnemu odboru dovoli, da se posvetuje, če bi morda slučajno spremenil dosedanje stališče.

Inž. Miran Mejak (govori iz klopi): Zakaj je potrebno posvetovanje zakonodajnega odbora? Zdi se mi, da je stvar jasna.

Predsednik Mavricij Borc: Gre za to, ali je potrebno, da se zakonodajni odbor sestane ali ne. Pričenjam razpravo o tem vprašanju in prosim, da ljudski poslanci povedo svoje mnenje.

Anton Truden (govori iz klopi): Predlagam, da naša skupščina priporoči Izvršnemu svetu, naj se spremene zvezni predpisi tako, kakor predlaga zakonodajni odbor.

Tone Bole (govori iz klopi): Pojasnim naj, da je Izvršni svet zavzel enako stališče. Ker to vprašanje ni dovolj proučeno oziroma ni dovolj utemeljena rešitev, zakaj nebi tudi ta sklad bil v družbeni upravi, je Izvršni svet sklenil, naj zvezni organi stvar ponovno prouče in naj se potem ta del predpisov spremeni. Seveda bi s takim priporočilom Zbora proizvajalcev bila stvar še bolj podprta.

Predsednik Mavricij Borc: Pred prehodom na glasovanje o samem predlogu zakona o cestnem skladu LRS bi dal na glasovanje amandma zakonodajnega odbora, po katerem bi moral ta sklad biti pravna oseba in vključen v sistem družbenega upravljanja. Kdor je za predlagani amandma zakonodajnega odbora, naj prosim, dvigne roko? (Osem poslancev dvigne roko.) Kdo je proti? (Večina poslancev dvigne roko.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je za amandma zakonodajnega odbora glasovalo samo osem poslancev in da je proti amandmaju glasovala večina poslancev, zaradi česar je ta amandma zavržen.

Prehajamo na glasovanje o predlogu zakona o cestnem skladu LRS, v celoti. Kdor je za predlog tega zakona, naj prosim dvigne roko? (Vsi poslanci dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o cestnem skladu LRS, soglasno sprejet.

Ker je o tem zakonu razpravljaj tudi Republiški zbor, je treba ugotoviti, ali je bil ta zakonski predlog sprejet tudi v Republiškem zboru v enakem besedilu. Predlog ljudskega poslanca tovariša Antona Trudna pa se glede na stališče Izvršnega sveta usvoji kot priporočilo.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda.

Prosim poročevalca odbora za gospodarstvo, da da poročilo. (Poročevalec odbora za gospodarstvo ljudski poslanec Anton Truden prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim poročevalca zakonodajnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec zakonodajnega odbora ljudski poslanec inž. Anton Koželj prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da se izjavi k spremembam, ki jih predlagajo posamezni odbori.

Tone Bole (govori iz klopi): Se strinjam.

Predsednik Mavricij Borc: Prosim še poročevalca odbora za gospodarstvo, da se izjavi.

Anton Truden (govori iz klopi): Tako kot pri drugih zakonih se je odbor za gospodarstvo tudi pri tem zakonskem predlogu strinjal s spremembami, ki jih predlaga zakonodajni odbor. Na ta način so spremembe, ki jih predlagata odbora, vsklajene.

Predsednik Mavricij Borc: Pričenjam razpravo o predlogu zakona o vodnem skladu LRS. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Če nihče, potem prehajamo na glasovanje.

Kdor je za predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda, v našem zboru soglasno sprejet. Ker tudi o tem zakonu razpravlja Republiški zbor, prosim zapisnikarja tovarišico Pepco Jež, da ugotovi, če so ta zakonski predlog v enakem besedilu sprejeli tudi v Republiškem zboru.

Prehajamo na 7. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955.

Prosim poročevalca odbora za proračun, da da poročilo. (Poročevalec odbora za proračun ljudski poslanec Franc Bera prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Ker pri tem zakonskem predlogu ni predlaganih nobenih sprememb in predstavnik Izvršnega sveta soglaša s stališčem odbora za proračun, prehajamo na razpravo o predlogu zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna LRS za leto 1955. Kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.) Ker

so tovariši ljudski poslanci besedilo tega zakonskega predloga dobili že pred sejo, mislim, da čitanje besedila ni potrebno. Če nihče ne želi besedo, potem zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za predlog zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna LRS za leto 1955, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955, soglasno sprejet. Ker tudi o tem zakonskem predlogu razpravlja Republiški zbor, bo treba ugotoviti skladnost besedila.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o potrditvi predračunov dohodkov in izdatkov gozdnega sklada LRS, sklada LRS za pospeševanje kmetijstva, cestnega sklada LRS in vodnega sklada LRS za leto 1956. Predloge proračunov smo dobili že pred sejo, zato mislim, da ni potrebno, da bi jih čitali.

Prosim poročevalca odbora za proračun, da da poročilo. (Poročevalec odbora za proračun ljudski poslanec Franc Bera prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali ste poročilo odbora za proračun. Želi morda kdo od tovarišev poslancev razpravljati o predlogu za potrditev predlaganih proračunov? (Ne javi se nihče.) Če se zbor strinja s predlogom odbora za proračun, da se potrdijo predračuni dohodkov in izdatkov omenjenih skladov za leto 1956, potem prehajamo na glasovanje. Kdor je za potrditev predloga odloka o potrditvi predračunov dohodkov in izdatkov republiških proračunskih skladov za leto 1956, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala! Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog odloka o potrditvi predračunov dohodkov in izdatkov republiških proračunskih skladov za 1956. leto, soglasno sprejet.

Prehajamo na 9. točko dnevnega reda, to je na poročilo odbora za predloge in pritožbe.

Prosim poročevalca tega odbora, da da poročilo. (Poročevalec odbora za predloge in pritožbe ljudski poslanec Rudolf Ganziti prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Ima kdo od tovarišev ljudskih poslancev kakšno vprašanje ali pripombo k poročilu odbora za prošnje in pritožbe. (Ne javi se nihče.) Če nihče, potem ugotavljam, da je poročilo odobreno.

Tovariše ljudske poslance obveščam, da je Republiški zbor sprejel naslednje zakonske predloge, in sicer: predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, predlog zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v LRS, predlog zakona o cestnem skladu LRS, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda in predlog zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna LRS za leto 1955, v enakem besedilu kot naš zbor. S tem so ti zakonski predlogi postali zakoni in bodo poslani predsedniku Ljudske skupščine LRS, da jih razglasi in objavi.

Ker bomo prvi dve točki dnevnega reda današnje seje obravnavali na skupni seji, ki bo po 15 minutnem odmoru, prosim tovariše ljudske poslance,

da se skupne seje udeleže. Predstavniki Izvršnega sveta pa bo na vprašanja, stavljeni pred prehodom na dnevni red današnje seje, odgovorili po skupni seji, če bo dotlej pripravil material. V nasprotnem primeru pa bodo poslanci dobili odgovor na ta vprašanja po pošti, tako kot smo to že nekajkrat storili.

Zaključujem današnjo sejo. Prihodnja seja bo sklicana pismemo.

Seja je bila zaključena ob 11. 35 uri.

SKUPNA SEJA

REPUBLIŠKEGA ZBORA in ZBORA PROIZVAJALCEV

16. seja

(22. junija 1956)

Predsedoval: Miha Marinko, predsednik
Ljudske skupščine LRS

Tajnik: dr. Miha Potočnik

Začetek seje ob 11.30 uri

Predsednik Miha Marinko: Tovariši ljudski poslanci! Pričenjam 16. skupno sejo obeh zborov in ugotavljam, da so pri današnji seji izostali naslednji ljudski poslanci Republiškega zbora, in sicer: Branko Babič, Anton Kropušek, dr. Marijan Dermastia, Mihaela Dermastia, Mirko Zlatnar, Aleksander Pirher, Mirko Remec, Anton Blejč, Franc Krese in Janez Lesjak ter iz Zbora proizvajalcev Jakob Mojškerč in Jože Leban. V zborih je bil omenjenim poslancem izostanek odobren.

Prosim tovariša tajnika, da prečita zapisnik zadnje seje. (Tajnik dr. Miha Potočnik prečita zapisnik 15. seje.) Ima kdo od tovarišev poslancev kako pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, ugotavljam, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in tajnik podpišeta zapisnik.)

Tovariše ljudske poslance obveščam, da je ljudska skupščina prejela od Izvršnega sveta v potrditev uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS ter predlog odloka o novi določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču Ljudske republike Slovenije in pri okrožnih sodiščih na območju Ljudske republike Slovenije. Razen tega sem prejel predlog Izvršnega sveta glede razrešitve nekaterih članov Izvršnega sveta in predlog za izvolitev novih. Oba zbora sta na današnjih sejah sprejela tudi sklep, da se na skupni seji poslušata poročili Trgovinske zbornice in Gostinske zbornice ter se opravi tudi skupna obravnava o teh poročilih.

Glede na navedeno predlagam naslednji dnevni red:

1. obravnava o poročilu Trgovinske zbornice LRS in o poročilu Gostinske zbornice LRS;

2. sklepanje o potrditvi uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS;

3. obravnava in sklepanje o predlogu odloka o novi določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču Ljudske republike Slovenije in pri okrožnih sodiščih na območju Ljudske republike Slovenije in

4. razrešitve in volitve.

Ima kdo kak drug predlog glede dnevnega reda? (Ne javi se nihče.) Ker ne, ugotavljam, da je predlagani dnevni red sprejet.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo o poročilu Trgovinske zbornice LRS in o poročilu Gostinske zbornice LRS.

Tovariši ljudski poslanci! Poročilo obeh zbornic ste že vsi prejeli. Ker pa sta obe zbornici pripravili še dodatno ustno poročilo, sem povabil na današnjo sejo predstavnika obeh zbornic in predlagam, da ljudska skupščina dovoli, da tukaj poročata. Se ljudski poslanci s tem strinjajo? (Poslanci se strinjajo.) Prosim predstavnika Trgovinske zbornice LRS, da da poročilo.

In ž. Miloš Vehovar: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Zaradi boleznih predsednika zbornice tovarišice Mare Dermastia dajem v imenu predsedstva zbornice poročilo Trgovinske zbornice za Ljudsko republiko Slovenijo.

Trgovinska zbornica za Ljudsko republiko Slovenijo je bila ustanovljena kot prva zbornica v državi na osnovi uredbe o trgovinskih zbornicah iz leta 1952, in to na pobudo 110 gospodarskih organizacij, na ustanovnem občnem zboru avgusta 1952. Naloge, način dela in organe zbornice določa statut, ki ga je potrdila Ljudska skupščina LRS. V času štiriletnega dela za napredek blagovnega prometa so se v zbornici uveljavila naslednja načela.

Zbornica je družbena organizacija s prostovoljnim članstvom, tako da se gospodarske organizacije iz lastnega nagiba podrejajo interesom skupnosti. Dejavnost zbornice obsega celotno področje blagovnega prometa. To načelo je dobilo izraza v članstvu zbornice, ki ga sestavljajo proizvodna podjetja kot začetni člen v verigi blagovnega prometa ter trgovska in zunanje trgovinska podjetja kot naslednji posredniki tega prometa. Z nastopom potrošniških svetov kot posebne oblike družbenega upravljanja v trgovini in z njihovim sodelovanjem z okrajnimi trgovinskimi zbornicami, zajema obravnavanje blagovnega prometa v republiški zbornici tudi odnose do potrošnikov. Demokratičnost se uveljavlja v svobodnem razpravljanju in sklepanju članov v vseh strokovnih organih zbornice, vendar tako, da je odločanje o enotnosti gledišč in o spornih sklepih pridržano upravnemu odboru, ki je izvoljen na občnem zboru. Demokratičnost se uveljavlja tudi v množičnosti zastopnikov podjetij, ki neposredno sodelujejo pri sprejemanju sklepov in katerih število dosega 400. Če prištevamo še posredno sodelujoče v organih okrajnih trgovinskih zbornic, pa to število naraste na 1300.

Delovno področje zbornice in ustrezní sestav članstva omogočata vsestransko obravnavanje pojavov blagovnega prometa, zato sklepi in predlogi upoštevajo probleme na vsej poti tega prometa. Prav tako pa dajeja možnost, da se smernice gospodarske politike na področju blagovnega prometa pravilno prenesejo na vse udeležence. Sestav članstva, ki združuje v isti družbeni organizaciji podjetja iz raznih faz blagovnega prometa z nasprotujočimi si interesi, ob pogojih svobodnega delovanja ekonomskih zakonov, daje zagotovilo, da se morebitni stanovsko cehovski pojavi, ki bi skušali varovati interese same panoge zaradi ravnotežja nasprotujočih si teženj ne morejo uveljaviti. Najnovejši osnutek zakona in odlokov o zbornicah spreminjajo zbornice v ustanove ter izločajo proizvodna, zunanje-trgovinska in praviloma celo veletrgovinska podjetja iz članstva republiških zbornic. Če bi to obveljalo, bi se značaj naše zbornice popolnoma spremenil in bi bistveno okrnjena v nekako zvezo okrajnih zbornic notranje-trgovinskih podjetij ne mogla več obravnavati blagovnega prometa v celoti.

Uspešno delo zbornice je zagotovljeno samo s popolnim sodelovanjem članov v zborničnih organih. Z neposrednim članstvom velikih industrijskih, veletrgovinskih in zunanje trgovinskih in uslužnostnih podjetij ter z vključitvijo vseh okrajnih trgovinskih zbornic, ki združujejo tudi vse ostale gospodarske

organizacije, pa je do malega vsa dejavnost blagovnega prometa iz območja republike zajeta v republiški trgovinski zbornici. Ob stalnem varovanju načela enakopravnosti in samostojnosti okrajnih zbornic nasproti republiški zbornici je sedaj vzpostavljeno tako tesno sodelovanje z njimi, da lahko smatramo celotno omrežje zbornic za blagovni promet v naši republiki kot homogeno celoto.

Sodelovanje med našo zbornico in republiškiimi državnimi organi, kakor tudi sodelovanje okrajnih zbornic z okrajnimi organi, prispeva k vskladitvi ukrepov v blagovnem prometu na našem območju. Zaradi enotnosti jugoslovanškega gospodarskega prostora, ki zahteva, da se smernice gospodarske politike uveljavijo enako na vsem področju države, je naša zbornica že leta 1953 dala pobudo za ustanovitev skupne organizacije republiških trgovinskih zbornic. Meseca junija 1954 je bila ustanovljena Zveza trgovinskih zbornic Jugoslavije, v kateri so vse republiške trgovinske zbornice udeležene sorazmerno s številom svojega članstva. Čeprav je zaradi neenake razvitosti in razlik v gospodarski strukturi posameznih področij naše države težavno vsklajevati mišljenja in težnje v zvezi, nam prav čedalje tesnejše sodelovanje republiških trgovinskih zbornic ob upoštevanju specifičnosti področij, zagotavlja smotrnost skupnih sklepov in predlogov.

Ker je blagovni promet ozko povezan z zunanjo trgovino in industrijo, ki imata posebno družbeno organizacijo samo v zveznem merilu, je postala povezava naše zbornice s temi zveznimi organizacijami nujna. To sodelovanje se neprestano pogloblja, čeprav nima organizirane oblike, temveč temelji bolj na nujni potrebi.

Delo zbornice v preteklem razdobju in naloge za leto 1946: Trgovinska zbornica za Ljudsko republiko Slovenijo je v času svojega obstoja bolj ali manj uspešno izvrševala številne naloge, ki so ji po uredbi o združevanju gospodarskih organizacij in po statutu nakazane. Za preteklo razdobje so bile posebno značilne te naloge:

1. Organizacija trgovinskega omrežja. Trgovinsko omrežje je s postopnim prehodom iz administrativnega na blagovno gospodarstvo doživelo v preteklem razdobju mnogo sprememb. Distribucija je zahtevala centralizacijo določenih funkcij trgovine na debelo in shematično urejeno trgovino na drobno. Prehod na blagovno gospodarstvo pa zahteva, da se celotno trgovinsko omrežje temu prilagodi. Da bi lahko uspešneje sodelovala pri teh spremembah, je republiška trgovinska zbornica točno predvidela načelna stališča, ki ustrezajo novi vlogi trgovinskega omrežja. Glavna naloga trgovinskega omrežja je, da posreduje blago od proizvajalca do potrošnika v pravilni izbiri in količini po najkrajši in najcenejši poti. Gonilna sila v pogojih svobodnega delovanja ekonomskih zakonov pa naj bo konkurenca med podjetji v določenih mejah, ki onemogočajo prehod na stihijo. Napredna izmenjava blaga zahteva predvsem smotrno delitev dela. Delitev dela med trgovino na debelo in na drobno je nujna. Med njima pa ni mogoče potegniti ostre meje, čeprav sedanji način oblikovanja plačnega sklada in drugi predpisi to zahtevajo. Najsmotrnejše število posrednikov med proizvodnjo in potrošnjo je odvisno od vrste blaga, strukture naselij in drugih pogojev, ki jih ni mogoče zajeti s preprosto shemo.

Delitev dela po strokah je nujen pogoj za napredek v trgovini, pri čemer se stroke te panoge ne skladajo s strokami proizvodnje. Mnoge vrste blaga nastopajo v več trgovinskih strokah, ki jih ne določa tehnološki proces, temveč namen uporabe. Tako je mešana trgovina podeželskega tipa tudi specializirana

trgovina navzlic raznovrstnosti blaga za dnevne potrebe vasi. Važnost specializacije je v večji strokovnosti kadra, popolnejši izbiri blaga in v odvrčanju podjetja od lova za najbolj konjunkturnimi artikli raznih strok.

V notranji organizaciji, zlasti v trgovini na drobno, samo raznovrstnost oblik lahko zadovolji vse potrebe blagovnega prometa. Med temi oblikami naj omenim dve najaktualnejši. Najmodernejši napredek v distribucijski tehniki je mogoč le v veliki trgovini na enem mestu kot so veleblagovnice ali v obsežnem omrežju specializiranega podjetja. Take organizacije racionalno izkoriščajo kreditna sredstva, zaloge, prometna sredstva, skladišča, preprečujejo nastanek nekurantnega blaga, uvajajo moderno knjigovodstvo in administrativne metode ter nabavljajo blago neposredno od proizvajalca. Omrežje poslovnice enega podjetja pa ne sme biti osredotočeno na ožje področje in zajemati vseh mogočih strok, ker se s tem ustvarja krajevni monopol. Poseben primer takega omrežja so prodajalne industrijskih podjetij, katerih omrežje nudi vse navedene prednosti, hkrati pa izloča eno posredniško stopnjo. Za pravilno oskrbo oddaljenih naselij so smotrne velike samostojne trgovine mešane stroke na drobno, s pravico grosiranja, ki v posameznih večjih podeželskih centrih ne oskrbujejo samo neposrednih potrošnikov, temveč zalagajo tudi manjše trgovine na podeželju.

Trgovinska zbornica za Ljudsko republiko Slovenijo je uveljavljala ta načela ob preurejanju trgovinskega omrežja na osnovi uredbe o trgovanju iz leta 1954. Zato takrat ni prišlo do pretresov v blagovnem prometu, pač pa je bil dosežen velik napredek. Popravek te uredbe iz leta 1955 pri nas ni zahteval naglih sprememb. Večja specializacija in smotrnejša ureditev trgovinskega omrežja pa ostane slej ko prej važna naloga zbornice.

Za uveljavljanje teh organizacijskih načel je trgovinska zbornica za našo republiko pričela zbirati in obdelovati material za kodifikacijo dobrih običajev, ki naj nadomestijo učinek izpadlih administrativnih ukrepov. Delo bo zahtevalo precej časa, ker trgovinske organizacije niso dovolj zainteresirane na običajih, ki omejujejo zlorabe ugodnih konjunktur. Težave so tudi pri vsklajevanju med posameznimi področji naše države.

Največ težav povzroča opredelitev pojma verižne trgovine. Vsi dosedanji poizkusi, da bi določili dopustno število posrednikov za posamezne vrste blaga in vrste trgovinskih organizacij, so se ponesrečili. Predlagamo, da se namesto naštevanja trgovin in vrst blaga, ki dopuščajo več posrednikov, navedejo vsi primeri, pri katerih je posel smatrati kot verižen, ki ga podjetje ne sme šteti v svoj blagovni promet. Proti organizacijam, ki bi take posle namenoma vršile, naj se uvede upravni ali kazenski postopek.

Za smotrno nadaljevanje naporov za specializacijo podjetij je treba spremeniti nomenklaturu strok, ki ne ustreza potrebam trgovine. Ker na primer nomenklatura mešane trgovine ne pozna, imamo tudi podeželske trgovine registrirane za vse stroke. Zbornični predlog nove nomenklature že čaka na vsklajitev v zveznem merilu.

Omrežje trgovin na drobno je v naši republici v primerjavi s predvojnimi skrženo pod polovico. Sorazmerno na enega potrošnika je dva do štirikrat redkejšo kot v zapadnoevropskih državah. Te primerjave seveda ne morejo biti edino merilo za razvitost trgovinskega omrežja, ker je pri nekaterih državah treba upoštevati hipertrofijo malih trgovskih obratov in večji blagovni promet glede na višjo življenjsko raven. Je pa vendarle očiten dokaz nerazvitosti. To dokazuje tudi delež aktivnega prebivalstva, zaposlenega v blagovnem in de-

narnem prometu, ki pri nas dosega komaj 4%, medtem ko je v zapadnih državah povsod nad 10%. Upoštevaloč sedanjo višino življenjske ravni, strukturo prebivalstva, običaje in strukturo naselij v naši republiki je zbornica prišla do prvega zaključka, da bi bilo potrebno že sedaj dvigniti število trgovinskih poslovalnic vsaj za 50%, če hočemo razviti tekmovanje v racionalnem in kulturnem poslovanju med podjetji.

Na osnovi te republiške analize proučujejo okrajne zbornice svoje omrežje, da bo služilo podjetjem in ljudskim odborom za smotrno vlaganje investicij v trgovino. Trgovinske organizacije ne kažejo posebnega zanimanja za razširitev svojega prodajnega omrežja zaradi neugodnih predpisov, niti ne za ustanovitev konkurenčnih podjetij, ki bi zanje ustvarile trše pogoje dela. Tembolj se mora tu uveljaviti družbena vloga zbornic, ki naj s stališča splošnih potreb pripravijo predloge za perspektivne načrte ljudskih odborov in načrte za zvezne natečaje. To je potrebno navzlic letošnjim skromnim sredstvom za investicije v trgovini, ker nas izkušnja uči, da podjetja in ljudski odbori, ko se odpirajo večje možnosti za investicije, nimajo pripravljenih načrtov.

Doseči bi bilo potrebno, da se pri gradnji novih naselij opremijo tudi primerni trgovski prostori za vsakodnevno preskrbo prebivalstva. Na našo pobudo so ljudskim odborom že bili predlagani ustrezni ukrepi. Prav tako pa so bili dani predlogi, da se določi namenska uporaba sedanjih lokalov, ker se pojavljajo težnje hišnih svetov, da lokale oddajajo bogatejšim podjetjem in privatnim obrtnikom, ne upoštevajoč lokalne potrebe, kar onemogoča smotrnejšo razporeditev že tako nezadostnega števila poslovnih prostorov.

Omrežje grosističnih podjetij je številčno dovolj močno, da oskrbuje trgovino na drobno, nima pa prevoznih sredstev, skladišč in tehnične opreme, ki je potrebna za obratovanje po modernih načelih. Tudi oprema trgovine na drobno je silno zaostala.

Prvi perspektivni načrt za razširitev omrežja in modernizacijo opreme je zbornica izdelala v oktobru lanskega leta. Predvidevala je 14 milijard sredstev za dobo petih let, ker je računala samo na nekaj več kot petkratni dotok sredstev iz leta 1955, kar pa zdaleč ne zadostuje za potrebno razširitev trgovinskega omrežja. Ker pa so sredstva, ki jih lahko stvarno v letošnjem letu pričakujemo iz skladov podjetij in ljudskih odborov, še nad polovico manjša kot v letu 1955, bo modernizacija in razširitev trgovinskega omrežja trajala neprimerno dalj časa. Da bi dosegli čim bolj racionalno uporabo teh sredstev in dovolj upoštevali nujno razširitev trgovinskega omrežja, zato trgovinske zbornice perspektivni načrt ponovno obravnavajo.

Poleg razširitve in modernizacije trgovinskega omrežja so zbornični organi proučevali in preizkušali tudi druge možnosti za napredek trgovanja, kot so novi organizacijski tipi trgovin in nove tehnike poslovanja. Prirejali so predavanja inozemskih strokovnjakov. Posebna skrb je bila posvečena vprašanju embalaže, ki je slej ko prej velika zavora napredku v trgovini. Na razstavah in posvetovanjih so bile proučene mnoge možnosti, nakar je bil ustanovljen poseben biro z nalogo, da išče nove proizvodne vire embalaže, prenaša inozemske izkušnje na naša podjetja in jim konkretno pomaga. Pomemben prispevek k napredku blagovnega prometa pomeni ustanovitev gospodarskega razstavišča, ki je v dvoletnem obstoju z mnogimi razstavami dobil jugoslovanski in včasih celo mednarodni značaj.

2. Organizacija trga kmetijskih pridelkov. V novi politiki odkupa kmetijskih pridelkov, ki daje prvenstvene naloge zadrugam, je pomembna vloga

namenjena tudi trgovinskim zbornicam. Že pred izidom uredbe, ki ureja ta vprašanja, je odkup na področju naše republike za večino pridelkov potekal od individualnega kmeta preko kmetijskih zadrug. Tesno sodelovanje republiške zbornice z glavno zadružno zvezo in sodelovanje okrajnih trgovinskih zbornic z okrajnimi zadrružnimi zvezami je omogočilo, da so se novi predpisi začeli izvajati brez vsakršnih ovir v smeri nadaljnjega prehoda odkupa na kmetijske zadruge.

Razvoj še ni končan, ker vse zadruge še niso usposobljene za odkupovanje prav vseh artiklov, zlasti ne tistih, ki zahtevajo strokovnih kadrov in izpopolnjene tehnike blagovne manipulacije. Pojavljajo se še nekatere druge težave pri tistih zadrugah, ki se dejansko ne trudijo dovolj, da bi blago odkupovale, z njim pravilno ravnale in povečale tržnost svojih področij, temveč se zadovoljujejo le s pobiranjem pretiranih razlik v cenah. Prav sedaj se skupno z glavno zadružno zvezo izdeluje kodeks dobrih običajev za odkup preko zadrug. Za vrsto odkupnih artiklov, ki ne spadajo strogo med kmetijske pridelke, kot so na primer les, odpadki, surove kože, zdravilna zelišča itd., pa je treba skladno s svojstvenostjo vsakega artikla najti še najprimernejše oblike odkupa.

Zvezne uredbe dopuščajo v prehodni dobi tudi na pol administrativne ukrepe, kot so dogovarjanje cen in rajoniranje odkupnih področij. Stališče naše zbornice je slej ko prej, da naj se ti ukrepi uporabijo samo v primerih izredne deficitarnosti kmetijskih pridelkov, upoštevajoč posebnosti področij. Izkušnje kažejo, da je to stališče upravičeno, ker pri množični uporabi tih ukrepov ni pravega nadzora nad odkupom, ker dogovarjanje cen ni dovolj gibčno, da bi se prilagajalo vsem spremembam tržnega položaja, in končno, taki ukrepi vedno privedejo do nekih neekonomskih odnosov v proizvodnji ali blagovnem prometu. To naše stališče, ki mnogokrat nasprotuje težnjam posameznih podjetij ali skupin podjetij, so potrdile tudi izkušnje iz drugih republik, zato je bilo to stališče končno nedavno sprejeto tudi pri zvezi trgovinskih zbornic in pri Državnem sekretariatu za blagovni promet FLRJ. V času visoke konjunktore za prodajo kmetijskih pridelkov v preteklih dveh letih so ti ukrepi v posebno kritičnih primerih dosegli začasno umiritev tržišča, zato je njihova uporaba takrat bila upravičena. V republiškem merilu tudi ni nikjer uvedena rajonizacija, medtem ko je bila v zveznem merilu predpisana za odkup oljaric, kar je težko prizadelo naše oljarne. Posebno glede rajonizacije se naša zbornica vztrajno prizadeva, da bi omejila nje uporabo na izjemne primere, ker smatra, da ta ukrep skriva v sebi nevaren pojav monopolizma.

Zbornice lahko pomagajo pri založitvi trga s kmetijskimi pridelki z organizacijo dobre konjunkturne službe. Pravilne in pravočasne napovedi o letinah posameznih pridelkov, o tržnih presežkih in cenah ter stalno spremljanje razvoja odkupa, dajejo podjetjem vse možnosti, da se za odkup, za oskrbo potrošniških središč in za izvoz lahko pravočasno pripravijo.

Konjunkturna služba pri naši zbornici je že uvedena. Okrajne trgovinske zbornice nas sproti seznanjajo s položajem na svojem področju. Skupno analizo neposredno objavljamo interesentom. Na našo pobudo se vse republiške analize zbirajo pri Zvezni trgovinski zbornici Jugoslavije, ki naj bi operativno obveščala o stanju v vsej državi. Konjunkturna služba daje v svojih začetkih pričakovane rezultate, ki se bodo na podlagi pridobljenih izkušenj sčasoma izboljšali, zlasti ker smo pri ocenjevanju letin za posamezne pridelke začeli sodelovati z inštitutom za napredek kmetijstva.

3. Promet z industrijskimi izdelki, polizdelki in surovinami. Organizacija trga z industrijskimi izdelki, polizdelki in surovinami ni tako težavna kot s kmetijskimi pridelki. Pomanjkljivost našega dela pa je bila v tem, da je industrija sama pri tem premalo sodelovala. Občni zbor v Rogaški Slatini je izrečno zahteval, da se pri zbornici posveti industriji večja pozornost ter je zato postavil tudi konkretne naloge. Tako stališče je narekovalo dejstvo, da spričo stalnega naraščanja proizvodnje dobiva industrija vedno pomembnejšo vlogo v blagovnem prometu in v zvezi s tem večjo potrebo po soodločanju pri urejanju trga in utrjevanju dobrih običajev in uzanc. To potrebo postavlja v smislu nove gospodarske politike konsolidacija trga, ki zahteva od industrije več blaga, čim boljše kvalitete in izbire po primernih cenah. Industrija je prisiljena, da v čim večji meri proučuje konjunkturo trga ter se mu bolj živo prilagaja. Da bi bila industrija kos tem nalogam, mora biti preskrbljena s stalnimi zalogami standardnega reprodukcijskega materiala, kar je eden od osnovnih pogojev za redno kvalitetno sezonsko in ceneno proizvodnjo. Zato je industrija življenjsko zainteresirana na smotrni organizaciji in solidnem poslovanju tehničnih in zunanjetrgovinskih podjetij, ki jo oskrbujejo s potrebnimi domačimi in inozemskimi surovinami in pomožnimi sredstvi. Oskrba s surovinami je že doslej bila glavni predmet obravnave industrijskih podjetij pri zbornici. Trgovina pa mora sodelovati z industrijo tako glede pravilne oskrbe in povečanja proizvodnje kakor tudi glede dajanja pobud za razširitev asortimaja z novimi izdelki v skladu z zahtevami trga.

Zbornica je na tem področju v preteklem razdobju že dosegla uspehe, ostaja pa ji to še kot trajna naloga. Posebno važno in obsežno nalogo je dobila zbornica od občnega zbora glede kooperacije med proizvodnimi podjetji pa tudi med industrijo ter zunanjo in notranjo trgovino. V nekaterih republikah ji že dalj časa posvečajo vso skrb, kar je tudi po želji zvezne industrijske zbornice. Potrebno je podrobno proučevanje in široka pobuda, ki naj prispeva k čim popolnejšemu izkoriščanju kapacitet, k razširitvi izbire blaga in povečanju izvoza. Zbornica je že izvedla določene ukrepe, tako da lahko pričakujemo v bodoče dobrih uspehov. Koristen pripomoček pri teh naporih ji bo kataster vseh domačih izdelkov s kvalitetno oznako in proizvodno zmogljivostjo, katerega sestavlja. S tem bo zbornica lahko mnogo pripomogla tudi k izdelavi in oceni načrtov za rekonstrukcijo proizvodnih zmogljivosti, da se odpravijo ozka grla, doseže boljša delitev dela in odpravijo druge pomanjkljivosti, ki otežujejo smotrno in racionalno proizvodnjo.

Že mnogo pobud je dala zbornica za pravilno ureditev še nerešenih vprašanj glede iznajditeljstva, ki ni nevažen člen v sklopu prizadevanj za pospeševanje proizvodnosti. Za gospodarstvo pomembna pa je tudi pravna stran tega vprašanja, ki ga poznamo pod pojmom zaščite industrijske lastnine in ki ga zbornica vsestransko proučuje. Praktično pomoč pri tem nudi gospodarskim organizacijam in izumiteljem zbornična patentna pisarna, ki kot edina družbena ustanova te vrste v državi s solidnim in strokovnim poslovanjem sprejema naročila iz vseh republik.

Poleg navedenih vprašanj obravnava zbornica tudi druge splošne gospodarske probleme industrijskih podjetij, ki so več ali manj povezani s trgovino.

4. Izvoz in uvoz. Zaradi ugodnih zemljepisnih pogojev Slovenije se je izvozno - uvozna trgovina v zadnjih letih močno razvila. Zavedajoč se važnosti te panoge za državno gospodarstvo, je zbornica z vsestransko pobudo po svojih močeh ta razvoj podpirala. Navzlic zelo omejeni pristojnosti je zbornica nudila

podjetjem uspešno pomoč. Pri tem si je prizadevala, da sodeluje z zvezno zunanjetrgovinsko zbornico in z Inštitutom za zunanjo trgovino FLRJ. Posebno se je zbornica trudila pri iskanju neizkoriščenih izvoznih tržnih presežkov, ki lahko povečajo izvoz in bogatijo njegovo strukturo.

V preteklem razdobju je zbornica sodelovala z Državnim sekretariatom za gospodarstvo LRS pri urejanju registracije zunanje-trgovinskih podjetij ter skupno z njim uspela, da se mnoge administrativne trdote predpisov prilagode potrebam našega področja. Čeprav so se nekatera njena stališča razlikovala od stališč zvezne zunanje-trgovinske zbornice, so bila ta vprašanja sorazmerno zadovoljivo rešena. Od prvotno registriranih 131 podjetij je bilo po doslej znanih podatkih na novo registrirano 101 podjetje ali 78,5%. Odpadla so le podjetja, ki doslej niso mnogo delovala v zunanji trgovini. Zbornica si bo še nadalje prizadevala, da to vprašanje reši skladno s splošnimi smernicami in potrebami našega področja.

Že od začetka svojega obstoja je naša zbornica pospeševala blagovno izmenjavo z obmejnimi pokrajinami sosednjih držav. Z avstrijskimi deželami, Štajersko, Koroško in Tirolsko se po velesejskih dogovorih iz leta v leto dviga drobna blagovna izmenjava, ki je od neznatnih začetkov v štirih letih narasla na 126 milijonov deviznih dinarjev na leto. Ti dogovori, ki z neizvoznimi artikli dopolnjujejo redno trgovinsko pogodbo, so v splošnem interesu v zadnjem letu dosegli 100% uspeh. Poglobitev trgovinskih stikov z našimi sosedi je privedla tudi do koristne kooperacije med industrijskimi podjetji. V zadnjem času se pri nekaterih zveznih ustanovah opažajo do teh dogovorov neki birokratski pridržki, kar je vsekakor neupravičeno.

Vsakoletne kolektivne razstave naše republike na omenjenih velesejskih stalno pridobivajo na pomenu. Regionalne dogovore o blagovni izmenjavi imamo tudi z Gorico in Trstom. Goriški dogovor že več let, posebno pa po lanskem marcu, v znatnem obsegu povečuje obmejni blagovni promet, medtem ko se promet s Trstom odvija še po starem, ker novi dogovor še ni bil ožviljen. Oba dogovora se odvijata dosledno po splošnih načelih naše zunanje trgovine. Pri tem ima prav naša zbornica skupno s trgovinsko zbornico LR Hrvatske, po dogovoru z zvezno zunanje trgovinsko zbornico in državnimi organi, nalogo, da blagovno izmenjavo po teh dogovorih pospešuje in po posebni komisiji sodeluje pri urejanju odprtih vprašanj.

V zvezi z zunanjo in notranjo trgovino se zbornica bavi tudi z vprašanjem carin, tarif in prometa, da bi s svojimi pripombami in predlogi k zakonom in uredbam uveljavljala potrebe gospodarskih organizacij. Med drugim je predložila nov načrt carinskega zakona.

5. Proučevanje gospodarskih ukrepov. Zbornični organi obravnavajo osnutke poslanih družbenih planov, gospodarskih uredb in zakonov smotrno le ob množični pritegnitvi predstavnikov gospodarskih organizacij in okrajnih zbornic. Žal nam prekratki roki to vedno ne dopuščajo. Pravilnost tega načina nam dokazuje dejstvo, da so po vsestranskih obravnavah predlagane pripombe in mišljenja, ki omogočajo prilagoditev ukrepov dejanskim razmeram v podjetjih največkrat bila prej ali slej sprejeta. Upoštevan je bil na primer predlog o oblikovanju plačnega sklada v trgovini, ki pomeni napredek nasproti prejšnjemu načinu. Novi način vzpodbuja kolektive trgovinskih organizacij k večji storilnosti, ima pa to pomanjkljivost, da ne nagrajuje enake storilnosti povsod enako. Zbornica si prizadeva, da bi se tudi za ta problem našla ustrezna rešitev. Postavlja se vprašanje celotne delitve narodnega dohodka v trgovini, ker se

danji način ne vzpodbuja dovolj trgovine k borbi za nižje nabavne cene, za kakovost in za večjo izbiro. S široko anketo, ki je zajela 90% blagovnega prometa na našem področju, smo zbrali vse elemente narodnega dohodka v trgovini. To nam bo služilo za proučevanje odnosov med temi elementi, cenami in storilnostjo. Z izsledki te ankete bo zbornica po svojih močeh skušala prispevati k smotrni ureditvi tega vprašanja.

V tej zvezi je zbornica že lansko leto predlagala povečanje rezervnih skladov, kar naj bi dalo podjetjem večjo trdnost in gibčnost, hkrati pa bi ti skladi bili dobro merilo za boniteto podjetij. Uporaba teh skladov naj bi bila pod določenimi predpisanimi pogoji sproščena.

Predlogi, ki jih je zbornica izdelala o ureditvi vprašanja obratnih sredstev in kreditov v gospodarstvu skupno z Narodno banko so, kakor smo obveščeni, sprejeti skoraj v celoti. Mnogi od njih pa tudi že uveljavljeni. Zbornica si bo prizadevala, da tudi v bodoče najtesneje sodeluje z Narodno banko in z drugimi kreditnimi zavodi pri izvajanju kreditne politike.

Končno zbornica po svojih najboljših strokovnjakih in v sodelovanju z državnimi organi in Narodno banko na stalnih seminarjih tolmači in pojasnjuje gospodarskim organizacijam številne in zamotane finančne uredbe in predpise, ki delajo podjetjem težave.

6. Kadri v gospodarstvu. Zbornici je že po statutu naložena skrb za strokovni dvig kadrov v gospodarstvu. Ob ustanovitvi ji je bila poverjena tudi skrb za vzdrževanje vseh osmih šol za vajence v trgovini v naši republiki. Do lanskega leta se je zaradi neustreznih predpisov o vzdrževanju teh šol borila z velikimi težavami, ki pa so z uredbo Zveznega izvršnega sveta, dopolnjeno s odlokom Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS, odpadle. Vajeniške šole te stroke se od tedaj lepo razvijajo in vzgajajo dobre kvalificirane kadre. Pripravljen pa je tudi dolgoročen načrt, ki upošteva nameravano razširitev trgovinskega omrežja in zagotavlja šolam primerne prostore in sredstva. V sodelovanju s šolskimi odbori teh šol in z odobritvijo Sveta za prosveto in kulturo Ljudske republike Slovenije je zbornica izdelala nov učni načrt, ki zagotavlja vajencem primerno raven teoretičnega in praktičnega znanja. Izdala je, ali dala v tisk vrsto učnih knjig in končno opremila šole s potrebnimi učili.

Ker se v zadnjem času ponovno obravnava vprašanje strokovnih šol na sploh, posebno pa njihovo vzdrževanje, izraža zbornica željo celotnega članstva, da se do dokončne ureditve strokovnega šolstva zadrži dosedanji sistem, ki tem šolam zagotavlja uspešno delo in pravičen razvoj.

Vzgojo zaposlenih v zunanji trgovini, katerih delo samo, pa tudi predpisi postavljajo večje zahteve po kvalifikaciji, je zbornica do nedavna nekako zanemarjala. V lanskem letu je že priredila poseben visokošolski tečaj, v letošnjem letu pa bo sporazumno z zvezno zunanje-trgovinsko zbornico uvedla enoletno šolo za tiste visoko in srednje kvalificirane kadre, ki že imajo nekaj izkušenj in tudi sposobnosti na tem področju, pa zaradi nezadostne izobrazbe niso bili pripuščeni k samostojnemu delu. Poleg tega pa pripravlja zbornica za v bodoče sistematično šolanje visoko in srednje kvalificiranih delavcev v zunanji trgovini.

Zaradi neurejenega stanja industrijskega šolstva v naši republiki je občni zbor sklenil, da zbornica po svojih močeh in izkušnjah pomaga tudi pri reševanju tega vprašanja.

V letošnjem letu čaka zbornice važna naloga, da prevedejo v ustrezne kvalifikacije delavskega in uslužbenskega staleža skupno skoraj 20 000 zaposlenih

v trgovini. Prevedba delavcev je potrebna zato, ker je z zvezno uredbo kvalifikacija v trgovini predpisana in se bo vršila po pravilniku Zveze trgovinskih zbornic FLRJ. Naša zbornica, ki je pri izdelavi pravilnika sodelovala, da bi odpravila sedanje kričeče nepravilnosti v razdelitvi plač, smatra ta ukrep kot začasen, ker slej ko prej vztraja pri svojem stališču, da je enako kot v industriji tudi v trgovini edino pravilno nagrajevanje ljudi po delovnem mestu. Enako stališče je zbornica zavzela glede uslužbencev in postavila zahtevo, da se za uslužbenca izenačijo pogoji v vseh gospodarskih panogah.

7. Poslovna morala. Kot družbena organizacija ima zbornica dolžnost, da članstvo navaja k pravilnemu izvrševanju nalog na področju blagovnega prometa. Gojiti mora dobre trgovske običaje in poslovne odnose ter pobijati pojave nelojalne konkurence in špekulacijo. Te naloge zbornica ni mogla vedno uspešno izpolniti. Krivo je bilo premajhno prizadevanje vseh zborničnih organov, da z vztrajnim delom pri članstvu vzbudijo zavest odgovornosti do družbenih nalog, ki gredo včasih do odpovedi sebičnim koristim podjetja. Doslej tudi objektivni pogoji za izpolnjevanje te zbornične naloge niso bili lahki. Izredno visoke konjunktore v zadnjih letih in pohlep po blagu sta ustvarila zapeljive priložnosti za škodljive pojave v blagovnem prometu. Manjkali so ji tudi vsakršni določnejši zakonski predpisi zoper verižno trgovino in nelojalno konkurenco, prav tako nismo imeli kodificiranih uzanc in dobrih običajev. Naš statut predvideva za pobijanje teh pojavov častno sodišče, ki pa je bilo do nedavnega zelo togo, ker se je dopuščala za vsako razsodbo pritožba na občni zbor, kar je obravnave zavleklo in razvodenelo. Po sklepu letošnjega občnega zbora je uvedena druga stopnja častnega sodišča, ki bo izdajala dokončne razsodbe. Pritožbe na občni zbor bodo sicer mogoče, ne bodo pa izvršbe zadržale. Pripravljeni so tudi že predlogi za nekatere zakonske predpise in delni predlogi za kodifikacijo dobrih običajev. Vse to in pa večje prizadevanje zborničnih organov in članov mora v bodoče pokazati boljše rezultate, zlasti še, ker nam nova politika stabilizacije trga ustvarja boljše pogoje za to.

8. Vloga zbornice pri stabilizaciji trga. Nova gospodarska politika, politika utrjevanja in postopnega izboljšanja življenjskega standarda delovnih ljudi zagotavlja z ustrezno delitvijo narodnega dohodka in politiko krepitve rezerv postopno stabilizacijo trga, ki se v močni meri že uveljavlja. Prehod iz dobe visoke konjunktore, ki je omogočala proizvodnim podjetjem in trgovini razmerna lagodno delo, na stabilne pogoje trga, je postavil pred nje niz problemov, kot na primer preusmeritev investicijske proizvodnje na široko potrošnjo, povečanje zalog blaga pri industriji in trgovini, večjo zahtevnost potrošnikov glede kakovosti in izbire blaga, na katere pa se podjetja niso pravočasno in dovolj pripravila.

Zbornica se v polni meri zaveda, da ji to prehodno razdobje nalaga posebne dolžnosti. Že doslej se je, čeprav ne vedno z vidnimi uspehi, prizadevala, da bi podjetja pripravila na nove pogoje trga in jim vrnila zaupanje v lastne sile, s katerimi lahko premagajo začetne težave. Ta pripravljenost naj se pri proizvodnih podjetjih kaže v večji proizvodnji zaradi večje storilnosti, manjših stroškov, boljši kakovosti, večji izbiri blaga in boljši komercialni službi, kar bi jim zagotovilo enak in trajnejši komercialni uspeh kot doslej. Enak uspeh naj zagotavlja v trgovinskih podjetjih smotrnejši nakup, dobro poslovanje in dobra postrežba. Ta prizadevanja, ki so zlasti uspešna na skupnih posvetovanjih proizvodnih in trgovinskih podjetij, na katerih se utrjujejo dobri poslovni odnosi in medsebojno zaupanje, že dajejo prve rezultate. Na drugi

strani pa si je zbornica prizadevala, da bi z ustreznimi predlogi glede kreditne politike in drugih gospodarskih instrumentov dosegla take spremembe, ki podjetjem prehod na stabilni trg olajšujejo.

Posebno si zbornica prizadeva, da bi s svojimi predlogi pri pristojnih organih uredila uvoz blaga široke potrošnje tako, da bi časovno po izbiri, kakovosti in ceni dopolnjeval tiste vrste blaga na trgu, ki jih domača proizvodnja ne izdeluje, ne izdeluje morda dovolj ali pa v neprimerni kakovosti. Naš predlog teži ob danem obsegu uvoza za tako gibčnostjo, da se uvoz sproti prilagaja spremenjenim razmeram na trgu, pri tem pa upošteva tudi proizvodne možnosti industrije.

V času štiriletnega obstoja je zbornica zaradi čestih sprememb postopoma izgrajevala svojo notranjo organizacijo z namenom, da jo usposobi za uspešno izvrševanje nalog s področja blagovnega prometa. Razvoj socialističnega gospodarstva in naše družbe v smeri poglobitve družbenega upravljanja postavlja pred zbornico še nove naloge, ki bodo ob novih pogojih stabilnega trga pritegnile članstvo tesneje k sodelovanju in s tem še bolj utrdile njegovo notranjo organizacijo.

Ob zaključku poročila ugotavlja zbornica, da je pri svojem dosedanjem delu uživala podporo oblastnih in upravnih organov, s katerimi želi najtesneje sodelovati tudi v bodoče.

Predsednik Miha Marinko: Tovariši, pričnjam razpravo k temu poročilu. Kdo želi besedo? Besedo ima ljudski poslanec Miran Cvenk.

Miran Cvenk: Tovariši ljudski poslanci! Iz poročila zbornice smo lahko posneli, da je izredno pomembno, da pride blago po čim krajši poti od proizvajalca do potrošnika. V zadnjem času so naše kmetijske zadruge prevzele odkup. Iz poročila je bilo razvidno, da je ta odkup po kmetijskih zadrugah že dosegel zadovoljive uspehe. Kljub temu pa se opaža, da je odkup s strani kmetijskih zadrug mnogo boljši tam, kjer je združna trgovina ločena od tega odkupa. Hkrati se namreč ugotavlja, da odkup zaostaja pri tistih zadrugah, pri katerih izvajajo odkup tudi združne trgovine. Zato bi bilo koristno, da se povsod na terenu v principu loči odkupno podjetje od trgovinskega podjetja. Mislim, da bodo poslovne zveze, ki se prav v tem času ustanovljajo, imele prav na tem področju ogromno dela, bodo pa lahko dosegle tudi velike uspehe.

Opozoril bi še na neko pomanjkljivost. Kmetijske zadruge se pri odkupu orientirajo v glavnem le na določene pridelke, in sicer predvsem na tiste, ki se v večjih količinah pridelujejo na naši vasi. To so v glavnem krompir, sadje in morda tudi vino. Hkrati pa se zadruge ne orientirajo tudi na odkup nekaterih pridelkov, ki bi jih trg prav tako nujno potreboval in ki bi v danem trenutku pripomogli k izboljšanju preskrbe našega mestnega in industrijskega prebivalstva. Zato mislim, da je treba kmetijskim zadrugam dati zagotovilo za plasiranje tudi takih pridelkov, da bi trgovina ne bila primorana dovažati teh pridelkov iz najoddaljenejših krajev, kot je to še vedno primer v Celju, da je v glavnem treba še vedno solato, papriko in paradižnik dovažati iz Kopra. Mislim, da tudi v okolici naših industrijskih centrov obstajajo ustrezni pogoji za gojitev tudi teh pridelkov, pri čemer bi se ob zainteresiranju kmetijskih zadrug in ob zagotovitvi primernih skladišnih prostorov lahko uveljavila proizvodnja takih pridelkov tudi v neposredni bližini teh centrov.

Posebno pereč problem je tudi odkup živine. Sedanji način odkupa živine je takšen, da se odkupuje živina na tako imenovanih zadružnih dogonih. Tu se določajo tudi ustrezne cene. Vse to bi bilo prav in v redu, če bi bila učinkovitejša tudi inšpekcijska in kontrolna služba in če bi se na drugi strani izvajali tudi vsi tisti ukrepi, ki jih predvideva odlok o odkupu. Trenutno pa je položaj takšen, da so tisti okrajji, ki se strogo drže tega, kar o dogovoru cen predpisuje zvezna trgovinska zbornica, brez mesa in nimajo tržnosti, kar pa nasprotno ni pojav v tistih okrajjih, ki teh odlokov v celoti ne izvajajo. Na drugi strani pa se razna mesarska in klavniška podjetja ne drže tega, da bi odkupovala preko kmetijskih zadrug, temveč odkupujejo neposredno od proizvajalcev, vendar jih zaradi tega merodajni činitelji ne kličejo na odgovor. Če hočemo zagotoviti boljši blagovni promet in potrebne količine blaga, potem je osnovna dolžnost, da se predpisi povsod v celoti in dosledno izvajajo.

Drug važen problem se mi zdi tudi odkup lesa. Po dosedanji praksi oziroma vsaj po praksi v letu 1955 so les odkupovala na eni strani zadružna podjetja oziroma zadruge, na drugi strani pa lesnoindustrijska podjetja. Vemo pa, da so pri nas v Sloveniji največje težave z odkupom jamskega in celuloznega lesa, deloma pa tudi z odkupom taninskega lesa. Za dobavo jamskega in celuloznega lesa so v glavnem odgovorna zadružna podjetja. Ker pa je les na sploh kritični artikel, se je dogajalo, da lesnoindustrijska podjetja jamskega lesa niso registrirala vselej kot jamski les in so s tem pridobila na prometnem davku, čeprav vemo, kolikšne so potrebe po jamskem lesu in kako nam ga vsepovsodi primanjkuje.

Pri tej priložnosti naj opozorim tudi na dejstvo, da danes zadružna podjetja niso v odnosu do proizvajalca v enakem položaju kakor lesnoindustrijska podjetja. Medtem ko zadružna podjetja dajejo 10% maržo kmetijski zadrugi, dajejo lahko to maržo lesnoindustrijska podjetja proizvajalcem. Glede na to bi po moji sodbi bilo najbolj pravilno, da bi se les kot najbolj kritičen artikel odkupoval samo preko zadružnega omrežja in bi se tako lahko tudi plansko zagotovile potrebe lesnoindustrijskih podjetij, bodisi z ustreznim dogovorom pri trgovinski ali kaki drugi zbornici ter bi količine posekane na določenem teritoriju bile v glavnem uporabljene na mestu samem, zaradi česar bi odpadli tudi nepotrebni prevozi. Toliko sem mislil povedati glede na razpravo o vprašanju trgovine in odkupa.

Predsednik Miha Marinko: Želi še kdo besedo? Besedo ima ljudski poslanec Štefan Pavšič.

Štefan Pavšič: Tovariši ljudski poslanci! V zvezi z razpravo o odnosu industrije nasproti zbornici, zlasti nasproti Trgovinski zbornici LRS in zbornicam zveznega značaja bi načel nekaj vprašanj. To se mi zdi potrebno zaradi tega, ker se nekatere stvari preko naše trgovinske zbornice povezujejo tudi z zveznimi zbornicami.

Predvsem je treba ugotoviti, da je povezava med podjetji in zbornico še vedno premajhna. Temu so kriva tudi podjetja sama, ki se z zbornico premalo povezujejo. Na drugi strani pa je hkrati treba ugotoviti, da naše zbornice, zlasti zvezne, zahtevajo tudi vse prepogosto preobširna poročila, včasih tudi večkrat na mesec. Zato so taka poročila, kot je to razvidno iz letnega poročila zbornice, večkrat sestavljena povsem subjektivno in premalo povedo o dejanskem življenju v podjetjih. To se pravi, da so zbornice preveč odtrgane od

praktičnega spoznavanja življenja industrijskih podjetij in se šestokrat zadovoljujejo le s suhoparnimi poročili.

Nekoliko drugačno je seveda to stanje pri Trgovinski zbornici LRS, ki je sicer prav tako zbornica trgovinskega značaja, vendar ima v svojem okviru organizirano sekcijo za industrijo, hkrati pa se je letos organiziral pri zbornici tudi odbor za kooperacijo. To je zelo koristna in dobra stvar, kajti vsaj s svoje strani moram pohvaliti, da so se medsebojni odnosi vsaj v okviru naše republike znatno izboljšali, kar je v korist ne le industriji, temveč je to tudi v obojestransko korist. Med tem pa je treba ugotoviti, da je delo zvezne zbornice še vedno zelo pomanjkljivo in še v marsičem spominja na nekdanje direkcije, kar seveda ne more dati zadovoljivih rezultatov. Prav zaradi tega sem mnenja, da bi bilo dobro, če bi tudi v okviru republik organizirali industrijske zbornice, ki bi sicer ne bile samostojne, temveč podrejene zvezni zbornici, ker bi tako vendarle laže obravnavali vsa tista vprašanja, ki konkretno zadevajo industrijska podjetja. Pri tem bi seveda ne bilo pravilno, če bi te zbornice prevzele nase vse kompetence zvezne industrijske zbornice, ker je še vedno mnogo vprašanj, kot na primer vprašanje blagovnega prometa, tržišča, plačnega sistema, kooperacije in podobnih vprašanj, ki jih je treba obravnavati v zveznem merilu. Vendar pa izven tega okvira ostaja še cela vrsta drobnih vprašanj, ki jih zvezna industrijska zbornica bodisi zaradi svojega preobširnega področja, bodisi tudi zaradi svoje okorelosti in pomanjkanja kadra ne more obravnavati. Vzemimo samo vprašanje produktivnosti dela, vprašanje povečanja proizvodnje, znižanja materialnih stroškov in še podobna važna vprašanja, glede katerih ostajamo bolj ali manj pri besedah in to prav zaradi tega, ker je premajhna povezava med zbornicami in podjetji in ker je tudi premalo konkretne akcije za rešitev teh vprašanj. To nam dokazuje tudi izjava predstavnika republiškega zavoda za proučevanje organizacije dela, češ da je stanje glede rešitve teh vprašanj najslabše tam, kjer se tudi za druge stvari ne brigajo v zadostni meri. To pomeni, da bi morale institucije izven industrije mnogo bolj živo poseči v reševanje teh vprašanj. Če bi se nekoliko bližje ogledali nekatera naša podjetja, bi zlahka opazili, kako počasi se rešujejo vse te stvari in kako malo je pravih uspehov. Evidenca kaže med drugim tudi to, kako počasi se dviga produktivnost dela.

O vprašanju razvijanja kadrov smo zadnje čase veliko govorili. Vendar mislim, da bi lahko poleg tega, da iščemo kadre izven podjetja, kaj več naredili tudi za to, da bi se izobraževali kadri v podjetjih samih. Nekatera, zlasti večja podjetja, so sicer že pristopila k vzgoji vodilnega kadra in pristopajo polagoma tudi k vzgoji kadra na sploh. Vendar je glede tega še vedno premalo povezave in tudi iniciative s strani zbornice, zlasti če hočemo hitreje priti do tega cilja.

V zvezi s tem se odpira še tretje vprašanje, in sicer je to vprašanje planiranja. Naša podjetja planirajo v glavnem le tisto, kar zahtevajo naši gospodarski forumi in gre tu le za planiranje v finančnem in fizičnem obsegu. Vse druge stvari se v podjetju ne planirajo, čeprav je notranje planiranje v podjetjih osnovne važnosti za dosego uspehov. Tu gre namreč za celo vrsto vprašanj, ki so izredno pomembna in ki jih je pri planiranju treba upoštevati kot so to stanje tržišča, dvig kadrov, nabava surovin, dvig produktivnosti dela, ekonomičnost proizvodnje, transport, znižanje materialnih stroškov, osvajanje tehnološkega procesa, kooperacija in podobno, če hočemo uzakoniti nek notranji red v podjetjih samih. Ker pa tega v naših podjetjih šestokrat ni, se dogaja, da namesto tega, da bi vodstvo dirigiralo podjetje, ga dirigira stihija, se pravi

trenutno stanje v podjetju, kar vodi seveda v določeno smer, ki je največkrat v škodo, ne pa v korist podjetju. Poleg tega je tudi evidenca šestokrat slaba in nepregledna, kar še povečuje neučinkovitost kontrole. Nasprotno pa ravno interno planiranje ustvarja v podjetjih možnost, da se posamezni primeri analizirajo, da se uvede učinkovita kontrola in odpravijo vse tiste stvari, ki bi bile v škodo podjetju ali pa bi perspektivni razvoj podjetja zavirale.

Za notranje planiranje bo treba izdelati tudi večletne programe, ki jih naša podjetja po večini nimajo. Ti programi morajo temeljiti tudi na bolj kot sedaj stalni gospodarski perspektivi, zlasti glede investicijske izgradnje, kar je osnova za pravilno delo naših podjetij. Vsa ta in podobna vprašanja pa je seveda izredno težko reševati v povezavi le z zvezno zbornico, kar pa bi bilo znatno olajšano, če bi te stvari reševali v povezavi z republiškimi, zlasti pa z okrajnimi zbornicami ali pa preko raznih posebnih odborov in birojev, ki bi se morali ustanoviti v posameznih industrijskih centrih.

S tem v zvezi je tudi bližnja konkretna akcija, ki ima namen, da tiste, ki nočejo pristopiti k moderni reorganizaciji podjetja, nekako prisili k temu, da tako reorganizacijo izvedejo z namenom, da se pri razvoju podjetij dosežejo hitrejši in boljši uspehi. Tu gre med drugim tudi za ureditev obratnih knjigovodstev, za ureditev normativov, režijskih stroškov in podobno, kar so še danes več ali manj vprašanja, ki se stihijsko rešujejo in so to neke vrste vreča, v katero se brez kontrole mečejo tudi stvari, ki vanjo ne spadajo.

Prav zaradi tega se mi zdi dokaj nerazumljivo, da je prav sedaj izšel tak osnutek zakona o trgovinskih zbornicah, ki kolikor mi je znano, izključuje osnovanje industrijskih sekcij pri republiških in okrajnih trgovinskih zbornicah. To bi se dalo razumeti kot želja, naj bi republiške in okrajne trgovinske zbornice bile le neke vrste skupek trgovcev različnih panog. Osnutek tega zakona je sicer v podrobnostih težko kritizirati, ker nam je njegova podrobna vsebina premalo poznana, toda izgleda, da je namen tega zakona vse te stvari strogo centralizirati, pri čemer izražam dvom, da bi nas to moglo privedi do tistih uspehov, ki jih pričakujemo. Zato predlagam, naj bi se ta osnutek dal v razpravo tudi okrajnim trgovinskim zbornicam in podjetjem, ki bi dala svoje pripombe, preden bi zakon izšel, kar bi lahko zagotovilo, da bodo v zakon vnešena vsa tista določila, ki bi zagotovila, da bodo zbornice v resnici lahko zaživele. Sedanji osnutek pa je razumeti tako, kot da bi zbornice bile v bodoče le neke vrste državni inštituti, ne pa organi družbenega upravljanja. Nasprotno pa mislim, da bi zbornice morale biti samostojna združenja podjetij, ki imajo besedo tudi pri vprašanjih samoupravljanja, ne pa da se spreminjajo v neke vrste direkcije starega kova z vsemi slabimi lastnostmi, ki so jih te ustanove imele.

Poleg tega naj omenim, da so se naše zbornice in družbene organizacije mnogo premalo pečale z vprašanjem samoupravljanja. Tudi danes sem dobil tak vtis kot da je samoupravljanje samo stvar sindikatov in političnih organizacij, ne pa tudi stvar zbornice, društva inženirjev in tehnikov, društva ekonomistov in vrste raznih inštitutov. Nasprotno, po mojem mnenju je vprašanje samoupravljanja stvar znanstvenega proučevanja, kajti prav samoupravljanje je vprašanje, ki posega že danes in mora v bodoče še bolj neposredno posegati v proizvodnjo in nanjo uplivati. Ne iskati najprimernejših oblik in jih znanstveno ne proučevati pomeni, zanemarjati izredno pomembno delo. Zato mislim, da je izredno važno, da tudi družbene oziroma strokovne organizacije sodelujejo pri proučevanju samoupravljanja in pri iskanju najprikladnejših

oblik v skladu z današnjim razvojem ter v skladu z reorganizacijami, katerih namen je doseči večje uspehe.

Omenim naj še pravilno in pravočasno tolmačenje gospodarske zakonodaje. Dogaja se namreč, da razni sekretarji dajejo nekatera taka tolmačenja, ki naj bi veljala celo za dve leti nazaj, kot je bil to primer za obračunavanje izrednih dopustov za montažo, ki naj bi se plačevali sedaj iz dobička 1954. leta, ko tega dobička že zdavnaj ni več. Tako torej nekateri sekretarji tolmačijo stvari, ki jih je seveda praktično nemogoče izvesti. Mislim pa, da bi na take stvari morala zbornica pravočasno opozarjati ter jih tudi pravilno in pravočasno tolmačiti. Če pa se tolmačijo tako pozno, da jih ni več mogoče praktično izvesti, je potem razumljivo, da nastane negotovanje, jeza in prepir, hkrati pa se zaradi takih malenkosti ustvarja nezaupanje v našo sicer dobro gospodarsko zakonodajo.

Pri delu naših zbornic se je opazila tudi ta pomanjkljivost, da so posamezne industrijske panoge preveč zaverovane v reševanje svojih problemov. Tako ima na primer črna metalurgija svojo sekcijo, strojegradnja ima svojo, druge panoge spet svojo in podobno. Mislim pa, da bi morale biti vse industrijske panoge med seboj povezane in skupaj reševati posamezne probleme, kajti glede kvalitete, posebno pa glede surovin mora strojegradnja nujno biti povezana s črno metalurgijo in obratno, ne pa da te probleme rešujeta vsaka za sebe. Take probleme je moči rešiti le v povezavi vse naše industrije. Če pa bo vsaka industrijska panoga videla le svoje potrebe in delala le za svoje koristi, potem ne bomo mogli doseči skupnega cilja in prav glede tega se mi zdi, da so naše zbornice premalo naredile in šle preveč svojo pot. Glede vseh teh vprašanj bo v bodoče potrebno večje medsebojno povezovanje.

Na koncu bi omenil še nek problem, ki ga občuti industrija pri delu odborov in sekcij zbornice. Glavni tajnik zbornice tovariš Vehovar je v svojem poročilu dejal, da zbornica rešuje mnoga vprašanja. Toda reči moram, da jih rešuje šestokrat prepočasi. Na mnoga vprašanja, ki so bila zbornici poslana, ni bilo niti odgovora ali so bila vprašanja ugodno rešena ali ne, niti ni bilo pojasnila, iz kakšnih razlogov se ta vprašanja ne morejo rešiti, ali pa da se bodo slej ko prej obravnavala oziroma, da te ali one stvari ni mogoče izvesti. Tako se niti ne ve, ali so bili predlogi, ki so bili poslani, dobri ali ne. Mislim pa, da bi zbornica mogla za mnoge probleme odločneje zahtevati, da se hitreje in konkretnije rešujejo.

Predsednik Miha Marinko: Želi še kdo besedo? Besedo ima ljudski poslanec Mirko Lorger.

Mirko Lorger: Tovariši ljudski poslanci! V zvezi s tem poročilom bi si dovolil dati nekaj pripomb glede vloge dobička v trgovini. Iz poročila, ki ga danes obravnavamo, smo lahko posneli, da iz leta v leto opazamo večje opadanje dobička v naših trgovskih podjetjih. Te stvari so prišle zlasti do izraza tudi pri sestavljanju okrajnih in občinskih družbenih planov. Nedvomno je to posledica naših ekonomskih pogledov na vlogo dobička v trgovini, ker že skozi dolgo vrsto let vztrajamo pri tem, da trgovina ni proizvodna panoga, ampak je njena pglavitna naloga v tem, da po najkrajši poti, na najboljši kulturnen način in po najnižjih cenah posreduje blago od proizvajalca k potrošniku. Ta miselnost je prišla seveda do izraza tudi v tem poročilu, ki smo ga

danes slišali, in prihaja do izraza ves čas pri sprejemanju naših okrajnih in občinskih družbenih planov.

Tovariši, če bi gledali na problem dobička v trgovini samo s te plati, bi po mojem mnenju ta problem ocenjevali zelo enostransko. Če pa bi se spustili v podrobnejšo analizo delovanja naših trgovskih podjetij, zlasti pa če bi spremenjali vse poslovne dogodke v trgovini v teku enega leta, bi ugotovili, da trgovina kljub takim ekonomskim pogledom dobičke ustvarja. Razlika je samo v tem, da trgovina, bi lahko rekli, te dobičke sproti uporablja za zniževanje cen, kar pa zaradi nezadostne kontrole večkrat lahko povzroči silno nevšečne posledice ne samo za naše gospodarstvo v širšem smislu besede, temveč konkretno tudi za našega potrošnika.

Tovariši, tako gledanje na vlogo dobička v trgovini ima za posledico, da mi še naprej vztrajamo pri tem, da trgovina dobička ne bi ustvarjala. Vendar, če upoštevamo objektivne ekonomske pogoje, pod katerimi se danes trgovina razvija, vidimo, da je konkurenčnost med našimi trgovskimi podjetji posebno zadnje čase, ko ugotavljamo vidne uspehe v pogledu stabilizacije našega tržišča, že tolikšna, da bi že lahko spremenili tudi gledanje na vlogo dobička v trgovini. Osebnostno sem mnenja, da bi trgovina dobiček lahko ustvarjala, ker ga dejansko ustvarja tudi danes, da bi pa družba morala imeti nad uporabo tega dobička mnogo večjo kontrolo, kot jo je imela doslej. To, kar se kaže v zaključnih bilancah trgovskih podjetij, je pravzaprav le nezaten del dobička, ki ga trgovina ob koncu leta čisto slučajno izkazuje. Zato se mi zdi potrebno, da bi trgovinska zbornica tudi s te plati proučevala ta problem in bi nam morda v bližnji bodočnosti postregla tudi s podatki, koliko je trgovina tekom let — tu imam v mislih grosistično in detajlistično trgovsko omrežje — ustvarila tega dobička, ki ga je morda med letom celo na nesmotern način uporabila za najrazličnejše zniževanje cen. Če bi imeli v rokah take podatke, tovariši, bi verjetno vsaj s prihodnjim letom lahko marsikaj doprinesli tudi k sestavi takih družbenih instrumentov na področju trgovine, ki bi povzročili, da bi tudi trgovina, se pravi trgovski kolektivi, lahko dosegli znatno večje in pozitivnejše rezultate.

Predsednik Miha Marinko: Želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče več, želi morda predstavnik trgovinske zbornice dati še kako pojasnilo?

Inž. Miloš Vehovar: Tovariši ljudski poslanci! Pojasnil bi rad samo to, kar je povedal zadnji diskutant, da odnose med raznimi elementi, kot sem to že v poročilu povedal, proučujemo in to prav iz razloga, ker se tudi nam dozdeva, da način oblikovanja plačnega sklada na osnovi prometa in celotno odvajanje dobička v trgovini ne vodi do pravih odnosov. Prav zato sem omenil, da trgovina nima nobenega interesa na zniževanju nabavnih cen. Trgovina se ne bori za to zniževanje, kajti čim nižje so nabavne cene, toliko bolj si sama avtomatično znižuje promet in s tem tudi svoje plačne sklade. Zato je to nalogo, ki jo je tovarš ljudski poslanec želel, da jo prevzamemo, zbornica dejansko že z letošnjim letom začela izvajati in te odnose dejansko proučuje.

Predsednik Miha Marinko: Ker ne želi nihče več besede, zaključujem razpravo o poročilu trgovinske zbornice in prehajamo na poročilo gostinske zbornice. Prosim zastopnika gostinske zbornice, da da poročilo.

Stane Renko: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Gostinska zbornica za Ljudsko republiko Slovenijo ima za potrebno, da pred razpravo o njenem poročilu, ki so ga prejeli člani tega foruma, da kratek povzetek o najvažnejših problemih v zvezi z njeno organizacijo in delom za nadaljnji razvoj gostinstva.

Gostinska zbornica LRS je bila ustanovljena v avgustu 1952. leta. V času obstoja je zbornica svojo dejavnost usmerila predvsem na vsklajevanje interesov panoge s splošno-družbenimi interesi v težnji, da gostinstvo izpolni svojo družbeno funkcijo. Ta njena dejavnost se je odražala v dajanju predlogov s področja gospodarske zakonodaje, v sodelovanju pri sestavi družbenih planov in predpisov o razdelitvi dohodka gospodarskih organizacij, prilagajanju dela gospodarskih organizacij določilom ustreznih predpisov, predvsem pa na vzgoji zaposlenega osebja in strokovnem šolstvu.

Z namenom, da se napredek gostinstva čim bolj vskladi s splošnim razvojem gospodarstva, upoštevajoč pri tem dane možnosti, je bila zbornica iniciator pri dajanju predlogov družbenim organom o vseh važnejših vprašanih ekonomike v gostinstvu. Ta iniciativa je bila toliko bolj potrebna, ker so še do lanskega leta odredjale družbene obveznosti v zveznem merilu in ker se je njena dejavnost razširila iz pretežno dopolnilne preskrbe tudi na izkoriščanje obstoječih možnosti za razvoj turizma. Ta nova naloga, ki se je uveljavila po sprostitvi trga, je posebno pomembna za Slovenijo, ker je turizem v nekaterih področjih eden glavnih virov dohodka. Glede na dejansko stanje organizacije omrežja in spričo nalog, ki so bile postavljene pred panogo in zavedajoč se dejstva, da se uspehi lahko dosežejo le v tesnem sodelovanju z organi oblasti na terenu samem, se je republiška gostinska zbornica že ob ustanovitvi odločila, da ne bo vključevala v svoje članstvo gostinskih gospodarskih organizacij neposredno, temveč samo preko okrajnih zbornic. To načelo se je v praksi pokazalo kot pozitivno in je pripomoglo, da se je pri reševanju problemov obravnavalo gostinstvo kot celota ne pa z vidika interesov posameznih članov oziroma podjetij.

Razen republiške gostinske zbornice je danes v Sloveniji še 11 okrajnih gostinskih zbornic. Po teh zbornicah je od 2321 samostojnih gostinskih gospodarskih organizacij vključeno v članstvo republiške gostinske zbornice 2.053 teh organizacij ali 90%. Izven članstva so predvsem gostišča združnega sektorja, ki menijo, da jim zadostuje notranja povezava v okviru zadruga, nekaj zasebnih gostišč in nekaj gostišč družbenih organizacij, tako imenovanih gostišč zaprtega tipa.

Svojo aktivnost uveljavlja zbornica po zborničnih organih. Tako je imela v preteklem poslovnem obdobju razen upravnega in nadzornega odbora še sedem stalnih odborov in pet komisij. Ti organi so obravnavali razna vprašanja s področja zborničnih nalog in dajali upravnemu odboru ustrezne predloge. Razen tega je po potrebi sklicevala posvetovanja s predsedniki in tajniki okrajnih zbornic kakor tudi širša posvetovanja s predstavniki podjetij. Več neposrednega dela na terenu tako s članstvom kakor tudi z organi oblasti se je zahtevalo od okrajnih zbornic. Ta potreba pa prihaja danes še bolj do izraza, ko je politika za razvoj te panoge prepuščena občinskim ljudskim odborom in se ugotavlja, da je bila do uvedbe komunalnega sistema vpeljana dobra koordinacija dela med zborničnimi organizacijami in organi državne uprave in da so se v tem obdobju zbornice s svojim konkretnim delom uveljavile in opravičile svoj obstoj.

Okrajni ljudski odbori so v večini primerov s polnim razumevanjem sprejemali predloge zbornic in jih skušali tudi uveljaviti, zavedajoč se gospodarskih koristi in družbene vloge gostinstva. S prehodom na komunalni sistem in s prenosom širših pristojnosti na občine pa je trenutno v tej koordinaciji nastala vrzel.

Okrajne zbornice skušajo z neposrednim kontaktom to stanje izboljšati. Večina občinskih ljudskih odborov to skrb upošteva in zahteva glede raznih vprašanj mnenje zbornic. V večini primerov tudi dane predloge upoštevaajo. Vendar so še primeri, da občinski ljudski odbori vsega tega ne delajo, ker tega po obstoječih predpisih niso dolžni. Zato tudi ni enotnega gledanja na posamezne probleme in se pri reševanju le-teh uveljavljajo različna načela, zaradi česar pride večkrat do bistvenih razlik med sosednimi občinami. Okrajne zbornice se trudijo, da bi to nelogičnost odpravile. V ta namen imajo posvetovanja s člani po občinah ali pa določene uradne dneve, in skušajo na licu mesta odpraviti razne pomanjkljivosti.

V zvezi z organizacijo in vsebino gostinske dejavnosti se postavlja vprašanje rešitve nekaterih problemov, ki bistveno vplivajo na nadaljnji razvoj gostinstva in nastajajo predvsem zaradi strukture omrežja glede na organizacijske oblike in lastništvo osnovnih sredstev, kakor tudi glede na pomen in vlogo posameznih vrst gostinskih podjetij.

Organizacija omrežja. Proces decentralizacije je v glavnem končan. Sama decentralizacija in reorganizacija sta rodili pozitivne rezultate, pri čemer ugotovljene napake pri izvajanju uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih ne predstavljajo niti posebnih problemov. K temu je predvsem pripomoglo uvažanje nove oblike gospodarskih enot, to je dajanje gostišč v upravljanje kolektivom na podlagi tako imenovanih pavšalov. V večini primerov poslušajo ta gostišča z izposojenimi osnovnimi sredstvi, za kar plačujejo velike najemnine. So pa tudi primeri, ko delovni kolektiv tvori lastnik osnovnih sredstev in člani njegove družine. Zbornica meni, da se morajo zagotoviti sredstva za odkup opreme in inventarja in dati v upravljanje kolektivom. Sredstva za ta namen naj bi se črpala iz dohodkov, ki jih imajo občinski ljudski odbori iz gostinstva oziroma da se pri določanju obveznosti te potrebe upoštevajo in predpišejo za tak namen zadostni skladi.

V primerih, ko bi lastnik ne hotel opreme odprodati, bi morali občinski ljudski odbori dati na razpolago kredite za nakup nove opreme in inventarja. Ker so poslovni prostori v večini primerov v zasebnih zgradbah ali v zgradbah družbene lastnine, ni na razpolago ustreznih lokalov za preselitev. Zato bi bilo treba taka gostišča zaščiti pred svojevoljnim odpovedovanjem. V primerih, ko sestavljajo kolektiv samo družinski člani in so prostori in oprema privatna lastnina članov kolektiva, bi bilo najprimerneje, da se takšna gostišča prepuste zasebnemu sektorju. V takšnih primerih se namreč lastnik poslužuje le firme družbenega sektorja in uživa razne ugodnosti, medtem ko je poslovanje enako poslovanju v privatnem sektorju.

Posebno vprašanje je pomanjkanje obratov za družbeno prehrano predvsem v večjih mestih in industrijskih naseljih, kakor tudi pomanjkanje mlečnih in brezalkoholnih restavracij. Vzrok je predvsem v pomanjkanju primernih lokalov in finančnih sredstev za sodobno ureditev takih lokalov. Vsekakor bi bilo potrebno, da se v Ljubljani in Mariboru, kjer je v raznih uradih, ustanovah in manjših gospodarskih organizacijah zaposleno veliko število ljudi, ki so vezani na prehrano izven lastnega gospodinjstva, ustanovijo restavracije,

v katerih bi se lahko vpeljal sistem samopostrežbe ali odnašanja hrane na dom. Te restavracije bi morale biti v celoti mehanizirane, tako da bi bila prehrana vezana na minimalne režijske stroške.

V zasebnem sektorju gostinstva je glavni problem izkoriščenje kapacitet. Zaradi prepovedi zaposlitve tuje delovne sile, zasebna gostišča na podeželju često ne morejo sprejeti na hrano osebja, zaposlenega v raznih uradih, ustanovah in podjetjih, zato se ti ljudje često hranijo pri zasebnikih. Bili so celo primeri, da so šli abonenti na hrano v župnišče. V podeželskih turističnih krajih pa takšna gostišča niso sposobna, zadovoljiti goste — izletnike, kar meče slabo luč na naš turizem. Zbornica meni, da bi se ti primeri lahko obravnavali kot izjema in bi se takim zasebnim gostiščem na podeželju za čas, dokler ona edino nudijo hrano večjemu številu abonentov in takim gostiščem, ki so v času sezone pomembna za turizem, dovolilo začasno zaposliti tujo delovno silo, v kolikor iz opravičljivih razlogov ne bi mogla ta gostišča z lastno delovno silo zadovoljivo opraviti vseh storitev. Ta izjema bi prišla v poštev samo tam, kjer niso dani pogoji za stalno zaposlitev tuje delovne sile.

Stanje osnovnih sredstev. O stanju osnovnih sredstev v gostinstvu in tehničnih pogojih dela zgovorno pričata dva pokazatelja. Prvič, da znaša uporabna vrednost osnovnih sredstev samo 3 milijarde 399 milijonov in da je ob kategorizaciji bilo izvrženih iz kategorije »hotel« 40 objektov. Od 140 pomembnejših gostinskih objektov v Sloveniji je bilo namreč 67 objektov zgrajenih do 1918. leta, 47 objektov do 1945. leta, po osvoboditvi pa je bilo dograjenih 26 objektov, med katere so všteti tudi počitniški domovi, ki so jih zgradile razne družbene organizacije.

Gostinska podjetja so se sicer trudila, da izboljšajo stanje in so v ta namen uporabila tudi sredstva, s katerimi so razpolagala. Vendar so bila ta sredstva malenkostna. V zadnjih dveh letih so znašala 150 milijonov letno, kar je komaj toliko, da je zadoščalo za najnujnejšo obnovo. Ni pa bilo na razpolago sredstev za izpopolnitev manjkajoče tehnične opreme. Posledica tega je, da je raven naših najboljših hotelov izpod evropskega povprečja. Zaradi tega tudi niso razpoložljive kapacitete v celoti tako izkoriščene kot bi lahko bile, če bi se tehnično izpopolnile. V neposredni zvezi s tem je tudi kvaliteta uslug in vrednost ustvarjenega dela, kar se odraža na stroških režije in cenah. Pomanjkanje mehanizacije zahteva večje število zaposlenih in so zaradi tega plače v strukturi cene na prvem mestu za materialnimi stroški. Ta postavka pride do izraza pri hotelih in restavracijah, kjer znašajo plače od 14 do 25% od prometa, v podjetjih s sezonskim poslovanjem pa presegajo celo 30% prometa. Vse to narekuje, da se podvzamejo ustrezni ukrepi, ki bodo gospodarskim organizacijam omogočili tehnično izpopolnitev. Potrebno bi bilo, da se dovoli uporaba ostvarjenih amortizacijskih skladov v celoti kakor tudi, da se sprostijo zaseženi skladi. Čeprav je v nekaterih krajih Slovenije občutno pomanjkanje nastanitvenih kapacitet, meni zbornica, da tega problema zaenkrat ni mogoče rešiti z novogradnjami, ampak naj se usposobijo razpoložljive, toda tako rekoč neuporabne kapacitete, ker bo rekonstrukcija in modernizacija zahtevala znatno manj sredstev kot pa novogradnje. V ta namen je na razpolago tudi ustrezna kvota kreditov v zveznem merilu. Za najetje kredita iz te kvote bi bilo potrebno zagotoviti le 50% potrebnih sredstev iz lokalnih virov.

Nujno pa je v doglednem času rešiti vprašanje pomanjkanja kapacitet v Ljubljani, Postojni, Kopru in Mariboru. V navedenih krajih bi bilo potrebno z novogradnjo ali z adaptacijami pridobiti novih 500 postelj. Predhodno pa bi

bilo potrebno rešiti vprašanje investicijske politike v gostinstvu. Dosedanji sistem kreditiranja bi se moral spremeniti, odrediti bi se morala daljša doba izplačevanja kreditov, to je, da bi se rok odplačila moral prilagoditi življenjski dobi.

Pri obravnavanju vprašanja rekonstrukcije in modernizacije obstoječih kapacitet kakor tudi pri reševanju problema novogradenj bi ne smeli izhajati iz letošnje situacije v našem turizmu temveč iz doseženih uspehov v lanskem letu oziroma iz realnih možnosti za razvoj turizma ob uvajanju pravilne turistične politike. Osposobitev kapacitet za inozemski turizem bi vplivala tudi na izboljšanje pogojev za domači turizem, ker bi povečana izkoriščenost kapacitet vplivala na višino cen. Vsaka postelja nam ob primernem komfortu v pomembnejših turističnih krajih in v prehodnih centrih pomembnih za inozemski turizem lahko prinese letno 250 000 deviznih dinarjev, česar ne gre podcenjevati.

Družbene dajatve in cene. Prenos pristojnosti določanja družbenih dajatev na ljudske odbore je vsekakor pozitiven odraz nadaljnje decentralizacije in uveljavljanja komunalnega sistema. V lanskem letu so okrajni ljudski odbori upoštevali vlogo gostinstva in so s svojimi družbenimi plani dajali prednost onim obratom, ki so s svojimi storitvami opravljali dopolnilno funkcijo v prehrani prebivalstva in omogočili rekreacijo delovne sposobnosti tako, da so se zanje določile nižje obveznosti pri plačevanju lokalnega prometnega davka, da so bile znižane obresti na osnovna sredstva in na amortizacijski sklad. V letošnjem letu pa je večina občinskih ljudskih odborov ukinila razne olajšave in so skoraj v vseh primerih predpisane maksimalne stopnje obveznosti. Razen tega so uvedene še nove obveznosti, prispevek za stanovanjski sklad in poseben proračunski prispevek od plač. Hkrati pa je spremenjen tudi devizni sistem. S temi ukrepi so bila najbolj prizadeta sezonska gostinska podjetja in one gospodarske organizacije, kjer prevladuje promet s hrano in nočitvami. Uvedba novih dajatev vpliva na nivo cen zelo različno. Najbolj so prizadeti hoteli, restavracije in kavarne, in sicer zaradi boljšega kvalifikacijskega sestava delovne sile. Kako se to odraža v praksi kaže naslednji primer. Plača v znesku 7500.— dinarjev je obremenjena za 22,1% večjimi dajatvami kot lansko leto. Plača v znesku 10 000.— dinarjev je obremenjena z 42,5%, plača v znesku 14 500.— dinarjev pa z 69,4%. Plača godbenikov ali artistov, ki znaša od 20 000 do 30 000.— dinarjev pa je obremenjena celo z 231% večjimi dajatvami kot lansko leto.

Pri nadurnem delu, kar je v gostinstvu normalen pojav zaradi narave dela, so te obremenitve še bolj občutne. Zviševanje lokalnih dajatev in uvedba novih pa vpliva na nivo cen pri storitvah tudi do 15%, pri spremembah deviznega sistema pa tudi do 50%, zlasti pri sezonskih podjetjih. Odraz tega ne bo samo v cenah, temveč tudi v zaposlitvi manj kvalificirane delovne sile in nenormalnega zniževanja števila zaposlenih, kar bo vse vplivalo na kvaliteto uslug. Toda vključ novim obveznostim in vključ porastu cen najvažnejšim prehranskim predmetom in porastu cen obrtniškim uslugam, je porast cen v gostinstvu v manjših turističnih krajih minimalen in se cene dnevnemu penzionu gibljejo od 450 do 750 dinarjev. Prav tako oziroma celo nekaj višje so vključ 75% izkoriščenosti kapacitet cene v turističnih objektih, ki poslujejo kot zdravstvene ustanove in so kot takšne oproščene raznih dajatev. Občutnejši porast cen pa je opaziti pri gostinskih organizacijah, ki so lansko leto participirale na devizah in so na podlagi kritja iz deviznih razlik dajala svoje usluge

lahko izpod dejanskih cen, kar jim je letos onemogočeno. S tem je prizadet predvsem domači, delno pa tudi inozemski turizem.

Vzrok za izpad v inozemskem turizmu ne moremo iskati samo v cenah, temveč predvsem v zakasneli objavi raznih sprememb, poznem sprejetju družbenih planov, v nepravilnem in nasprotujočem si tolmačenju novih predpisov, v zvišanju taks za vize in turistične takse kakor tudi v zakasneli objavi vozniških redov. Vse spremembe so bile javljene šele letos, tako da gostinska podjetja v zadnjem četrtletju lanskega leta niso bila v stanju določiti cen svojim uslugam in se pojaviti na trgu z ustreznim propagandnim materialom. Zaradi tega je Jugoslavija izpadla iz programa potovanj inozemskih potovalnih uradov. Temu se je pridružila še propaganda konkurenčnih držav, ki so nastalo situacijo znale zelo spretno izrabiti v svoje namene. Toda vkljub vsem tem oviram so bili do pred nekaj dnevi dobri izgledi za glavno sezono. Zaradi podaljšanja karantene v Slovenskem Primorju pa se bo stanje spremenilo, kar bo bistveno vplivalo na sestav gostov in na zasedbo kapacitet v Kopru in Portorožu.

Na podlagi letošnjih izkušenj bi bilo potrebno zagotoviti, da se pri predpisovanju družbenih obveznosti upošteva, da se gostinska dejavnost ne odraža samo v prodajanju alkoholnih pijač, temveč predvsem v nujenju prehrane, prenočevanja in razvedrila. Temu je treba prilagoditi tudi dajatve in zagotoviti napredek onih vrst gostinskih obratov, ki skrbijo za te usluge. Ker so cene za domači turizem odvisne od izkoriščanja kapacitet, na kar lahko bistveno vpliva obseg inozemskega turizma, je treba voditi v inozemskem turizmu takšno politiko cen, ki bo zagotovila večji dotok gostov. Za doseg tega je treba najkasneje do oktobra ali novembra poznati splošno usmerjenost turistične politike, družbene obveznosti in devizni sistem za prihodnje leto. To je posebno važno letos, ker je že iz navedenih razlogov trg precej neurejen in bo treba vložiti mnogo truda in sredstev za odpravo nastalih nevednosti. Če do tega časa ne bi bilo mogoče določiti obveznosti za gostinske organizacije, potem bi se moralo pač dovoliti dajati kapacitete po tržnih cenah, kasneje pa bi se moralo urediti vprašanje kritja razlik med doseženimi cenami na tržiščih in dejanskimi cenami.

Ker imajo od turizma koristi tudi druge gospodarske panoge, je nujno, da tudi te panoge prispevajo potrebna finančna sredstva za propagiranje turistične dejavnosti. V ta namen naj bi se na turističnih področjih ustanovili propagandni skladi, v katere naj bi prispevale svoj delež vse prizadete gospodarske panoge. Zaradi poenostavitve poslovanja in da bi ljudski odbori res lahko vodili pravilno politiko o razvoju gostinstva, naj bi se omogočilo določanje obveznosti v pavšalnih zneskih za vse one gostinske organizacije, ki ne izpolnjujejo pogojev za izvolitev delavskih svetov, to je, ki zaposlujejo do 30 delavcev. Večina takih organizacij dosega letno od 20 do 30 milijonov dinarjev prometa. S to olajšavo bi dosegli, da bi ljudski odbori z višino pavšala lahko usmerjali razvoj onih organizacij, katerih obstoj je nujno potreben zaradi družbenih interesov. Razen tega bi že v naprej vedeli, s kakšnimi dohodki iz gostinstva lahko računajo. Poenostavitev poslovanja v takih organizacijah bi vplivala na zmanjšanje kadra, ki je danes še neracionalno izkoriščen, uveljavilo bi se varčevanje in smotrno gospodarjenje. Kolektive pa bi k temu sililo dejstvo, da ljudski odbori nimajo do takih organizacij nobenih obveznosti niti glede kritja v primeru 60% plač. Vprašanje davka na plače, bi se moralo rešiti na isti način kot velja to pri drugih gospodarskih panogah, to je, da se obdavčijo plače, ki presegajo postavke v tarifnem pravilniku. V kolikor se to ne

spremeni, bodo delovna mesta zasedena z nekvalificirano oziroma polkvalificirano delovno silo, kar bo glede kvalitete uslug korak nazaj.

Kadri in delavsko samoupravljanje. Medtem ko je vprašanje podmladka in strokovne usposobitve že zaposlenega tehničnega osebja razmeroma ugodno rešeno, je še vedno odprto vprašanje nadaljnje usposobitve kvalificiranega vodilnega in finančnega kadra. Vzrok pomanjkanju tehničnih pogojev za organizacijo dopolnilnega šolanja je v pomanjkljivi zakonodaji. Veljavni predpisi namreč ne urejajo vprašanja statusa poslovođij in upravnikov, niti ne njihovih kvalifikacij in napredovanj. Zato se tudi zelo malo gostinskih delavcev poteguje za vodilne položaje, še manjše število pa je takih, ki bi bili sposobni prevzeti vodilna mesta v gostinskih organizacijah. Zaradi tega obstaja nevarnost, da bodo nastale vrzeli, ki bodo občutno vplivale na sam proces nadaljnjega razvoja gostinstva. V neposredni zvezi s kadri je tudi delavsko samoupravljanje v gostinskih gospodarskih organizacijah. Posebno pereč problem je pri podjetjih s sezonskim poslovanjem, na kar vpliva značaj sezonskega dela in okoliščina, da ta podjetja večji del leta poslujejo z občutno zmanjšanim številom delovne sile. Udeležba sezonskih delavcev v organih upravljanja pa do sedaj ni prinesla zaželenih rezultatov, ker le-ti niso zainteresirani na celotnem uspehu podjetja, temveč gledajo predvsem na svoje osebne koristi. Zbornica meni, da je za nadaljnji razvoj delavskega upravljanja pri sezonskih podjetjih potrebno, da se v organe upravljanja vključijo predstavniki občinskih ljudskih odborov in organizacij, ki delajo na področju turizma.

V manjših gostiščih je funkcija organov upravljanja združena običajno v eni osebi, kar jim jemlje videz družbenega upravljanja, vendar je očitno, da je prizadevanje in delovna zavest v teh gostiščih zaposlenega osebja večja kot drugod. Dokaz temu so boljši rezultati poslovanja osamosvojenih gostišč na eni strani, na drugi strani pa ugotovljene nepravilnosti in kriminal v podjetjih, ki združujejo več gostišč. Zavedajoč se dejstva, da je splošni napredek panoge odvisen tudi od vrednosti dela vsakega posameznika vztraja zbornica na tem, da se uvede takšen način razdelitve ostvarjenega plačnega sklada, ki bi zagotovil plačilo po učinku dela, in sicer individualno na onih delovnih mestih, kjer je učinek mogoče individualno ugotavljati, v drugih primerih pa skupinsko. Pri proučevanju tega problema je bilo težišče na tem, da se uveljavijo osnovna načela, ki vplivajo na povečanje storilnosti, zmanjšanje števila zaposlenih, znižanje stroškov in da pride do izraza skrb za dobro gospodarjenje. V bistvu bi se z uveljavitvijo predlaganega sistema uveljavila načela, ki jih je postavil predsednik tovariš Marinko na plenumu Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije v Ljubljani, vendar s tem, da se celotni plačni sistem kalkulira v ceno, ker sedanji predpisi ne dopuščajo drugačnega načina priračunavanja.

Ker pa bo pri nekaterih delovnih kolektivih in posameznih delavcih odpor proti uvajanju novih načel nagrajevanja, bo nujno, da pri tem nudijo svojo pomoč tudi politične organizacije na terenu. Zbornica je že skupaj z republiškim odborom sindikata izdelala potrebna navodila in pripomočke za hitrejšo uveljavitev izpopolnjenega plačnega sistema in upamo, da bo do konca leta že dokončno uveljaven.

Razen omenjenih problemov obstaja v gostinstvu še vrsta drugih, ki pa izvirajo dostikrat iz subjektivnih razlogov. Delo zbornice bo tudi v bodoče usmerjeno v odpravo raznih pomanjkljivosti in napak, predvsem glede uveljavljanja načel poslovne morale in poštenosti. To delo bo toliko lažje, ker ni

več tolikšnega pomanjkanja delovne sile, kar bo vplivalo na stalnost zaposlitve, hkrati pa tudi na večjo zainteresiranost zaposlenega osebja za notranje probleme gospodarskih organizacij. Obenem pa je za uspešen razvoj te dejavnosti treba izboljšati materialne pogoje, kar je ugotovil tudi IV. plenum Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije.

Zbornica je prepričana, da je že obravnavanje problematike s področja gostinstva na tem mestu velik korak naprej in da bo ta forum pravilno ocenil vlogo gostinstva v našem gospodarstvu in mu pripomogel k nadaljnjemu uspešnemu razvoju.

Predsednik Miha Marinko: Pričenjam razpravo k temu poročilu. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker se nihče ne javi, zaključujem razpravo in prehajamo na naslednjo točko dnevnega reda to je na sklepanje o potrditvi uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec **Ignac Voljč** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Ali ima predstavnik Izvršnega sveta kako pripombo k temu poročilu? (Predstavnik Izvršnega sveta se ne izjavi.) Želi kdo besedo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, dajem predlog odloka o potrditvi uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije na glasovanje. Kdor je za ta odlok, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je odlok soglasno sprejet.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo in sklepanje o predlogu odloka o novi določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču Ljudske republike Slovenije in pri okrožnih sodiščih na območju Ljudske republike Slovenije.

Prosim poročevalca odbora za organizacijo oblasti in uprave, da da poročilo. (Poročevalec odbora za organizacijo oblasti in uprave ljudski poslanec **Franc Pirkovič** prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Želi kdo besedo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, dajem ta predlog odloka na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je odlok soglasno sprejet.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na razrešitve in volitve. Izvršni svet mi je poslal naslednje pismo:

»Zvezni izvršni svet je imenoval podpredsednika Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije tovariša dr. Marijana Breclja za zveznega državnega sekretarja za blagovni promet, člana Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS tovariša Franceta Popita pa za sekretarja Sekretariata Zveznega izvršnega sveta za delo. Imenovana sta zaprosila, da se ju razreši kot člana Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS, ker poleg novih funkcij ne moreta izvrševati še funkcij v Izvršnem svetu Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS zato predlaga, da ljudska skupščina na podlagi 77. člena ustavnega zakona o temeljnih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije imenovana člana Izvršnega

sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije razreši. Z razrešitvijo tovariša dr. Marijana Breclja in Franceta Popita bo Izvršni svet Ljudske skupščine LRS občutno okrnjen v svojem sestavu in ne bo mogel izvrševati svojih nalog. Zato Izvršni svet predlaga, da ljudska skupščina izvoli dva nova člana Izvršnega sveta, in sicer:

1. tovariša Toneta Boleta, ljudskega poslanca in predsednika Okrajnega ljudskega odbora Maribor ter

2. Toneta Fajfarja, ljudskega poslanca in predsednika Sveta za socialno varstvo Ljudske republike Slovenije. — Predsednik Boris Kraigher.«

Dajem predloge, stavljene v dopisu, skupščini v razpravo. Ali skupščina sprejme odpoved tovarišev dr. Marijana Breclja in Franca Popita? (Poslanci se strinjajo.) Ker je to sprejeto, moramo izvoliti dva nova člana Izvršnega sveta. Dodatno k določbam ustavnega zakona in našega poslovnika smo danes potrdili uredbo o organizaciji in delu Izvršnega sveta, po katere 4. členu poleg 20 poslancev lahko izvolitev novega člana Izvršnega sveta predlaga tudi Izvršni svet sam. Le-ta je že v navedenem pismu predlagal, naj se za nova člana Izvršnega sveta izvolita tovariša Tone Bole in Tone Fajfar. Vprašam skupščino ali obstaja še kakšen drug predlog? (Ne javi se nihče.) Ker ni nobenega drugega predloga, dajem predlog, da se za člana Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije izvoli tovariš Tone Bole, na glasovanje. Kdor je za, naj prosim, dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog soglasno sprejet.

Dajem predlog za izvolitev ljudskega poslanca Toneta Fajfarja za člana Izvršnega sveta na glasovanje. Kdor je z ta predlog, naj prosim, dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da sta oba predloga soglasno sprejeta, in da sta imenovana tovariša izvoljena v Izvršni svet.

S tem je današnji dnevni red izčrpan, zato zaključujem sejo in obveščam ljudske poslance, da bosta ločeni seji popolde ob 16.30 uri.

Seja je bila zaključena ob 13.25 uri.

17. seja

(16. oktobra 1956)

Predsedoval: Miha Marinko, predsednik
Ljudske skupščine LRS

Tajnik: dr. Miha Potočnik, tajnik
Ljudske skupščine LRS

Pričetek seje ob 12.45 uri

Predsednik Miha Marinko: Tovariši ljudski poslanci! Pričenjam 17. skupno sejo obeh zborov. Izostanke nekaterih poslancev so že prej ugotovili posamezni zbori in dali opravičilo.

Prosim tajnika, da prečita zapisnik zadnje seje. (Tajnik dr. Miha Potočnik prečita zapisnik 16. seje.) Ima kdo kako pripombo k zapisniku? (Ne javi se nihče.) Nihče? Ugotavljam, da je zapisnik odobren in da se lahko podpiše. (Predsednik in tajnik podpišeta zapisnik.)

Tovariše ljudske poslance obveščam, da je ljudska skupščina prejela od Izvršnega sveta predlog za razrešitev in za izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča Ljudske republike Slovenije, sodnikov okrožnih sodišč ter za izvolitev sodnikov ter občasnih sodnikov Višjega gospodarskega sodišča LRS. Administrativni odbor ljudske skupščine pa je poslal svoje poročilo. Oba zbora sta na današnjih sejah sprejela tudi sklep, da poslanci na skupni seji poslušajo poročilo Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo Ljudske republike Slovenije in poročilo Obrtne zbornice Ljudske republike Slovenije ter da se ti poročili skupno obravnavata.

Glede na to predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. obravnava o poročilu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo Ljudske republike Slovenije;

2. obravnava o poročilu Obrtne zbornice Ljudske republike Slovenije;

3. volitve in razrešitve sodnikov;

4. poročilo administrativnega odbora Ljudske skupščine LRS.

Ima morda kdo kako pripombo glede dnevnega reda? (Ne javi se nihče.) Če ne, ugotavljam, da je predlagani dnevni red sprejet.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo poročila Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS.

Tovariši ljudski poslanci! Pismo poročila zbornice ste prejeli že v mesecu juniju. Ker pa je zbornica pripravila še dodatno ustno poročilo, sem povabil na sejo predstavnika zbornice in predlagam, da mu ljudska skupščina dovoli, da tukaj poroča. Se ljudski poslanci s tem strinjajo? (Poslanci se strinjajo.) Prosim predstavnika Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS, da za uvod v našo razpravo da poročilo.

Jože Ingolič: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Ker je bilo pismeno poročilo zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo že izročeno ljudskim poslancem, dajem v imenu upravnega odbora zbornice še to dodatno poročilo, ki naj osvetli stanje in glavno problematiko s področja dela Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS.

Tovariš Kardelj je na plenumu Glavne zadrुžne zveze FLRJ obdelal problematiko socialistične izgradnje v kmetijstvu in ker je bilo tudi pred kratkim na seji glavnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije vprašanje socialistične preobrazbe vasi podrobno obdelano, je bil s tem jasno začrtan kažipot tudi za delo naše zbornice. Zato ima upravni odbor zbornice za potrebno, da seznanj ljudske poslance predvsem z vaŕnejšimi doseženimi uspehi in nekaterimi problemi v kmetijstvu in gozdarstvu. V poročilu bom skušal tudi nakazati, kako se praktično izvajajo naloge glede nadaljnje socialistične preobrazbe kmetijstva.

Zbornica si je zastavila kot svojo glavno nalogo, koordinirati delo med vsemi republiškimimi organizacijami, ki se bavijo s kmetijstvom in gozdarstvom, in sicer med temi, ki imajo svoje članstvo kot so Glavna zadrुžna zveza, obe združenji kmetijskih in gozdnih gospodarstev, dalje med inštituti, znanstvenimi zavodi, fakultetami, društvu inženirjev in tehnikov ter veterinarjev in končno raznimi trgovskimi podjetji kmetijskega ali gozdarskega značaja.

Glavna zadrुžna zveza usmerja in pomaga včlanjenim zadrुžnim organizacijam, ki praktično povezujejo ves privatni sektor kmetijstva. Podobne naloge imata združenji kmetijskih in gozdarskih gospodarstev, ki združujeta kmetijska in gozdna gospodarstva. Tudi včlanjeni inštituti in zavodi, ki opravljajo strokovno znanstveno delo, sodelujejo z osnovnimi kmetijskimi organizacijami. Iz vseh teh razlogov meni upravni odbor zbornice, da je funkcija zbornice prav v koordinaciji vsega tega dela.

Da bi bilo delo na področju pospeševanja kmetijstva in gozdarstva učinkovitejše, je zbornica v ta namen ustanovila še poseben odbor. Neposredni člani v zbornici so samo še podjetja za oskrbovanje kmetijstva, ki rešujejo svojo problematiko po svoji sekciji.

Splošni ekonomski pogoji so bili tudi v zadnjih letih ugodni za nadaljnji razvoj kmetijstva. Tudi odnos cen med kmetijskimi in industrijskimi proizvodi je ugoden za kmetijstvo, saj je v primerjavi s 1939 letom 20 proti 17, to je za 15% v korist kmetijstva. Uspehi v razvoju industrije povoljno vplivajo na hitrejši napredek kmetijstva, vendar je zaradi nadaljnjega naglega naraščanja industrije in spreminjanja strukture prebivalstva porast kmetijske proizvodnje nezadovoljiv. Pomanjkanje nekaterih prehranskih predmetov in surovin iz kmetijstva za industrijo, previsoki proizvodni stroški ter prodajne cene še vedno povzročajo določena nesorazmerja v preskrbi prebivalstva in so povod za relativno majhno potrošnjo. Z obsežnejšo in raznovrstnejšo proizvodnjo ne le kmetijskih potrebščin, temveč tudi potrošnega blaga ob razmeroma povoljni konjunkturi za kmetijske proizvode je naraslo zanimanje kmetijskih proizvajalcev za večjo blagovno proizvodnjo, ki se iz leta v leto krepi. Prav tako pa vzpodbuja tudi sistem kmečke dohodnine, taks in doklad k večji kmetijski proizvodnji. Pomembna je bila nadalje pomoč družbe za razvoj kmetijstva v obliki regresiranja umetnih gnojil, regresov za stroje, s skladi za pospeševanje kmetijstva itd. Zaradi omenjenih ugodnih pogojev ter aktivnega dela zadrुžnih organizacij socialističnih kmetijskih posestev in drugih organizacij v kmetijstvu

in gozdarstvu je bil v zadnjih letih dosežen porast proizvodnje posebno pri žitih, krompirju, živinoreji in živalskih proizvodih.

Potrebno pa je omeniti, da ne napreduje kmetijska proizvodnja v vsej Sloveniji enakomerno, da imamo posamezna področja, kjer je proizvodnja zelo nizka in so tam povprečni donosi v primerjavi z nekaterimi naprednejšimi področji tudi za polovico nižji. Ugotoviti moramo, da vzrok temu zaostajanju niso objektivni pogoji, temveč slaba skrb zadružnih organizacij in občinskih ljudskih odborov za hitrejši razvoj teh področij.

Ker so na sektorju privatnega kmetijstva, ki zajema 88% kmetijskih površin, zadružne organizacije najvažnejši činitelj za razvoj kmetijske proizvodnje in za spreminjanje odnosov na vasi, mi dovolite, da se najprej zadržim na kmetijskem združništvu.

Danes deluje v Sloveniji 698 splošnih kmetijskih zadrug in se je njih število letos nadalje znižalo za 17. Kljub temu, da je bilo stališče o velikosti zadrug večkrat pojasnjeno, je poleg upravičenega združevanja šibkih zadrug prišlo tudi do združevanja zadrug, ki so imele vse pogoje za samostojen razvoj. Velike, obsežne zadruge imajo sicer vse trgovske prednosti, vendar pa ne morejo uspešno reševati problemov kmetijske proizvodnje in njene socialistične graditve. Manjše zadruge pa lahko ob dobro postavljenem načrtu za delo in ob pomoči poslovnih zvez čvrsteje povežejo svoje članstvo v prizadevanju za naprednejši razvoj kmetijstva. Poudariti moramo, da še ni prišlo do večje množičnosti v zadrugah, kajti še vedno je vključenih v zadruge povprečno samo 62% kmetijskih gospodarstev. To dejstvo prihaja še bolj do izraza, če upoštevamo, da ima do 50% zadrug vključenih do 70% individualnih proizvajalcev, ostalih 50% pa izpod tega procenta.

Pregled gospodarske dejavnosti zadrug nam kaže, da zadruge slabo razvijajo prav tiste dejavnosti, ki so v socialistični preobrazbi kmetijstva in v spreminjanju odnosov na vasi najbolj potrebne. To so na primer neposredna organizacija kmetijske proizvodnje, mehanizacija, predelava ter razne uslužnostne ter druge dejavnosti, ki naj članom pomagajo pri razvijanju kmetijske proizvodnje in jih čvrsteje povežejo z zadrugami.

Najmočnejša gospodarska dejavnost v zadrugah, ki je v zadnjem času tudi napredovala, je odkup kmetijskih proizvodov. V letu 1955 je bilo odkupljenih okrog 70% tržnih presežkov. V letošnjem letu računamo, da bodo zadruge odkupile 85%. Tudi kakovost in postopek s proizvodi se stalno izboljšujeta. V več kakor 700 predelovalnih in obrtnih obratih zadrug ni bil v zadnjem letu zabeležen zaznaven napredek, čeprav priča vrsta dobro organiziranih tovrstnih dejavnosti v nekaterih zadrugah, da je mogoč tudi na tem področju še znaten razvoj.

Odkup kmetijskih proizvodov je tudi finančno najuspešnejša dejavnost, medtem ko je dohodek od prometa z lesom letos znatno manjši kakor prejšnja leta. Tako je odkup pomemben činitelj pri ustvarjanju družbenih skladov, ki služijo okrepitvi družbenih proizvodnih sredstev v zadrugah. Četudi uveljavljajo zadruge pri odkupu v splošnem načelo »zajeti čim več pridelkov po primerno nizkih odkupnih cenah«, moramo pri tem še vedno ugotoviti vrsto slabosti. Pri nekaterih odkupih zadruge na primer zaradi previsoko postavljenih odkupnih cen in zaradi slabega dogovarjanja s podjetji ne krijejo niti svoje režije. Tudi ristorna kot pobude za povečanje vloge zadruge pri odkupu ne izkoriščajo dovolj. V letu 1955 so dobički znašali 1 197 000 000 dinarjev, od teh so zadruge dodelile 54% za investicije, 11% za rezervni sklad, 8% za

kmetijsko pospeševalne sklade, 2,1% za ristorno, medtem ko so dale 4,1% teh dobičkov za premije in za plače.

V preteklem letu so zadruge iz lastnih skladov investirale le 870 milijonov dinarjev, iz kreditov pa 167 milijonov dinarjev, in sicer za razne gradnje 342 milijonov, za živino 65 milijonov, za obnovo sadovnjakov in vinogradov 37 milijonov, za mehanizacijo 216 milijonov, ostalo pa za druge investicije. V letu 1956 pa znašajo investicijski skladi zadrug 938 milijonov dinarjev. Pri razdeljevanju ustvarjene akumulacije naletimo še na vrsto slabosti, ki pa jih zadruge odpravljajo z izdelavo načrtov za uporabo teh sredstev. Letos so programi zadrug že nekoliko boljši in obstajajo pogoji, da bodo ob pomoči kmetijskih proizvajalnih zvez pripravile zadruge za 1957. leto takšne načrte, ki bodo razporejali sredstva za namene, ki so najvažnejši za dvig kmetijske proizvodnje in za nadaljnjo ureditev združništva. Od vseh teh slabosti pa je še zlasti potrebno podčrtati miselnost, ki tako v zadrugah pa tudi v okrajnih združnih organizacijah često nastopa proti mehanizaciji. Z izgovorom, da zaradi neugodnih gospodarskih pogojev mehanizacije ni mogoče razširiti, prepuščajo to panogo stihijskemu razvoju, medtem ko bi že tudi ob sedanjih gospodarskih pogojih in ob dobri organizaciji ter ob polnem izkoriščanju in vzdrževanju strojev, tudi združna mehanizacija lahko pokazala svoje prednosti ne samo v cenejši kmetijski proizvodnji, temveč bi tudi doprinesla k večji okrepitvi socialistične vloge kmetijskih zadrug. Praktična posledica te miselnosti je že dveletni zastoj pri nabavljanju strojev pri zadrugah. Zato je resen problem v premagovanju te miselnosti, ki ji je namen obdržati sedanje stanje individualnih tehničnih sredstev in ohranjevanja obstoječega načina kmetijske proizvodnje in sedanjih proizvodnih odnosov. Nemogoče je namreč pomisliti na razvoj proizvodnosti in na spremembe odnosov na vasi brez trajnega prevzemanja posameznih faz dela v kmetijstvu po združni mehanizaciji. V tej zvezi naj podčrtamo, da meni upravni odbor naše zbornice, da obstoječe takse na proizvodna sredstva individualnih kmečkih proizvajalcev že dajejo večje možnosti za razvoj združne mehanizacije in so že dale prve rezultate kot sestavni del naše politične akcije na vasi. Upravni odbor kmetijske zbornice je mnenja, da bi bilo potrebno sistem taks ponovno proučiti, ga še v večji meri diferencirati na račun večje mehanizacije, s katero razpolagajo privatni proizvajalci, ki z njo izkoriščajo svojo okolico, ter razširiti takse na nekatera osnovna sredstva, ki še niso obdavčena kakor so to sadne in vinske stiskalnice, vprežne kosilnice in podobno. S takim sistemom taks, ki ga je naša zbornica predlagala zvezni zbornici v pripombah k instrumentom družbenega plana za leto 1957, bi bila podana še širša osnova za razvoj združne mehanizacije, hkrati pa bi imeli večji vpliv na izboljšanje blagovno denarnih odnosov med mestom in vasjo, ker bi prav v najbogatejših kmetijskih odročjih zajeli večji del rente in dohodkov, ki ga nudijo posameznim kmečkim proizvajalcem ravno večji kmetijski stroji. Medtem ko so socialistični kmetijski obrati z glavnimi kmetijskimi stroji v glavnem že dobro opremljeni, je v uporabi sodobne tehnike pri združnih organizacijah in s tem v privatnem sektorju narejen šele začetek. Večji napredek je v uvajanju strojev za nekatere faze dela v kmetijstvu kakor na primer za mlačev, škropljenje in čiščenje žit. Na državnih posestvih in v okviru kmetijskih zadrug deluje danes okrog 750 traktorjev, 1400 motornih škropilnic, 120 snopovezalk, 10 kombajnov itd. V privatnem sektorju je od večjih strojev med drugim še vedno okrog 100 traktorjev in 140 mlatilnic, čeprav se število le-teh počasi zmanjšuje.

Pomembna dejavnost so zadružne hranilno-kreditne organizacije, saj lahko trdimo, da je omrežje zadružnih hranilnic in posojilnic skupno z njihovo zvezo že uspešno prevzelo kratkoročno kreditiranje, posle v zvezi z denarnim prometom, varčevanje in še druge dejavnosti. Nismo pa zadovoljni z organizacijskim stanjem hranilno-kreditnih odsekov; ki jih je že ustanovilo preko 500 kmetijskih zadrug. V splošnem so ti odseki organizacijsko še slabo urejeni, kar je večkrat vzrok nezaupanje zadružnega članstva. Tudi vloge, ki znašajo 511 milijonov, niso v sorazmerju s prostimi denarnimi sredstvi, s katerimi razpolagajo kmetje. Naraščanje vlog lahko pričakujemo predvsem z organizacijsko utrditvijo odsekov, z večjim dajanjem proizvodnih kreditov članom, z namestitvijo primernega kadra, propagando itd. Tudi uvedba obračunskih knjižic in brezgotovinski promet med zadrugo in privatnimi kmeti bosta pripomogla k zbiranju prostih denarnih sredstev.

Nezadovoljiva je še v zadružnih organizacijah skrb za kadre ali še bolje rečeno, krepitev subjektivnega faktorja. Starostni in socialni sestav upravnih odborov kmetijskih zadrug ni zadovoljiv. V odborih je nezadostna udeležba mladih zadružnikov in žena. Polovica zadrug je brez upravnikov. Tudi strokovna, zlasti pa še politična raven uslužbencev kmetijskih zadrug ne ustreza, posebno še, ker je pod stalnim vplivom drobnoposestniške miselnosti na vasi. Prav gotovo je za izboljšanje tega stanja potrebna daljša doba. Vse to lahko rešujejo zadružne organizacije skupno z zbornico le ob močni podpori mero-dajnih političnih činiteljev. Izkušnje kažejo, da tam, kjer je dober strokovno-politični kader v zadrugi, tudi ni razsipavanja zadružnih sredstev za krepitev individualnih kmetov, ni izgub, primanjkljajev, prenašanje izgub iz ene dejavnosti na drugo in podobnih pomanjkljivosti, ki nam vse slabijo politično in organizacijsko gospodarsko moč zadružnih organizacij. Poudariti pa je treba, da se to stanje izboljšuje, saj je lani de 19 zadrug zaključilo svoje poslovanje z izgubo. Resen problem pa so še vedno primanjkljaji, ki jih odkriva zadružna revizija še vedno pri 60% pregledanih zadrug. V tej zvezi so zadružne organizacije sprejele določene ukrepe, posebno pa bodo koristile okrepljene zadružno revizijo, inšpektorsko službo zadružnih zvez in zadružnih hranilnic, hkrati pa bo treba ostreje nastopati proti povzročiteljem teh zlorab. Vzgoji in pridobivanju primernega kadra so zadružne zveze sicer posvečale določeno skrb, prirejale so razne tečaje, seminarje, dajale štipendije in podobno, bo pa za bodoče potrebno razmisliti še o bolj smotrni vzgoji zadružnih kadrov. V teku so priprave za posebno dopisno šolo, s katero bi zadružni uslužbenci dobili po opravljenih izpitih tudi višjo strokovno usposobljenost.

K boljši poslovni organizaciji ter gospodarski krepitvi zadrug, predvsem pa k boljšemu delu na področju kmetijstva bodo lahko mnogo prispevale poslovne zveze. Za sedaj so bile ustanovljene v vseh okrajih gospodarske poslovne zveze, ki delujejo predvsem na področju prometa s kmetijskimi proizvodi in pri oskrbovanju kmetijstva. V te zveze se bodo vključila tudi podjetja okrajnih zvez, kakor hitro bo sprejet odlok o pripajanju podjetij kmetijskim zadrugam in poslovnim zvezam. V poslovnih odnosih med zadrugami in podjetji oziroma bodočimi obrati poslovnih zvez pa se že sedaj uveljavlja poslovanje na odprti račun, pri čemer gredo ostvarjene razlike v ceni v sklade zadrug, del teh razlik pa po odločitvi članic za gospodarsko krepitev poslovne zveze same. Naloga teh zvez bo poleg vsestranske krepitve zadrug med drugim tudi v razvijanju blagovnosti kmetijske proizvodnje, dalje odkupiti čim več tržnih presežkov, skrbeti za izboljšanje kakovosti. Poslovne zveze v naših

industrijskih središčih pa bodo morale posvetiti večjo skrb tudi organizaciji rednejše dobave kmetijskih proizvodov, posebno vrtnin, sadja, organizirati pogodbeno proizvodnjo, skratka, močnejše sodelovati v oskrbi mestnega prebivalstva.

Do sedaj so bile ustanovljene tudi tri kmetijske proizvajalne zveze od približno 50, kolikor jih je predvidenih v naši republiki. Naloga teh poslovnih zvez bo predvsem nuditi pomoč zadrugam pri razvijanju kmetijske proizvodnje, uvajanju mehanizacije in sodobnih metod dela v kmetijstvu, nuditi pomoč kmetijskim zadrugam pri organizaciji neposredne kmetijske proizvodnje, osnovne predelave kmetijskih proizvodov itd. Proizvajalne poslovne zveze bodo razpolagale tudi s potrebnim strokovnim kmetijskim kadrom, ki bo tako bliže neposredni proizvodnji zato laže nudil svojo pomoč.

Kljub raznim pomanjkljivostim, proti katerim se bo treba v združnih organizacijah še nadalje boriti ob pomoči lokalnih oblastvenih organov in političnih organizacij, pa lahko ugotovimo, da so združne organizacije v svojem dosedanem delu ustvarile osnovo za uspešnejše izvrševanje svojih nalog.

Naslednji važni činitelj v našem kmetijstvu so socialistična kmetijska gospodarstva, ki se povezujejo v svojem združenju pri zbornici. Kot vemo, so naša posestva nastala kot rezultat številnih revolucionarnih ukrepov, ko smo s konfiskacijo, agrarno reformo, zemljiškim maksimumom in zakonom o odpravi viničarskih in njim podobnih razmerij ustvarili relativno močan fond zemljišč splošnega ljudskega premoženja. Prav zaradi tega je jasno, da ob velikih potrebah, a premajhnih možnostih za investiranje, posestva niso dograjena, ker družba ni mogla dati v te namene večjih sredstev. Posestva miso zaokrožena, nasadi so v glavnem stari, neprimerni za moderno obdelavo, zaradi česar ne moremo govoriti o vseh objektivnih pogojih, ki naj jih ima moderen socialistično kmetijski obrat. To stanje je tudi vzrok raznim težavam pri organizaciji proizvodnje in produktivnosti, prevelikega števila delovne sile, ki je zlasti na vinogradniških posestvih.

Podčrtati pa moramo, da ugotavljamo pri odpravljanju takega stanja in pri naporih za boljše ureditev posestev tudi velike subjektivne slabosti. Tako na primer opravljajo rigolanje vinogradov često na roko, četudi imajo na razpolago težje stroje in bi bila obnova s stroji cenejša. Posestva se še vedno ne poslužujejo dovolj letošnjih ugodnih predpisov o delitvi narodnega dohodka, ki dajejo široke možnosti za uvajanje nove organizacije dela in stimulativnih sistemov nagrajevanja, kot to na primer že z uspehom uvajajo na nekaterih posestvih v drugih predelih Jugoslavije. Izvajajo predrage in neracionalne investicije, ne uporabljajo dovolj mehanizacije, ki je še marsikje nepopolna in še vse preveč uporabljajo metode gospodarjenja individualnih proizvajalcev. Vse te slabosti se kažejo v visoki porabi časa po enoti proizvoda in v visoki lastni ceni proizvodov.

Kljub temu so nekatera posestva že pokazala prednosti velikega kmetijskega obrata in dosegla dobre uspehe v proizvodnji. Tako je bila povprečna proizvodnja na posestvih v letu 1955 pri pšenici 18 mtc, pri krompirju 130 mtc, pri mleku 2000 litrov po kravi letno. Vrsta posestev pa je dosegla na primer proizvodnjo pšenice preko 30 mtc, krompirja preko 250 mtc, mleka pa tudi do 3700 litrov povprečno po kravi. Iz teh podatkov vidimo, da dosegajo posestva povprečno znatno višje donose kakor pa privatni kmetovalci, kar pa zaradi zaostalosti individualne kmečke proizvodnje ne more biti merilo o njihovi naprednosti. Povprečna poraba gnojil je na posestvih približno dvakrat

večja kakor v privatnem sektorju. Vendar še ne dosega porabe gnojil kot je ta v kmetijsko naprednih deželah. Proizvodnja torej še ni v skladu z možnostmi izkoriščanja proizvodnih kapacitet.

Tudi glede porabe časa v proizvodnji je dosežen določen napredek. Zadržno posestvo Črni kal je na primer porabilo 90 delovnih dni za obdelavo 1 ha moderno terasiranega vinograda, medtem ko potrebujejo v zastarelih vinogradih več kot 200 do 250 delovnih dni. Na en traktor odpade sicer približno 38 ha ornih površin, vendar pa je pomanjkljivost v tem, da se strojni park pri kmetijskih delih še premalo izkorišča in da odpade zaradi slabe organizacije posestev visok procent na različne prevozne dejavnosti. Na enega zaposlenega delavca odpade povprečno za vsa posestva približno 4,2 ha kmetijske površine oziroma 2,6 ha obdelovalne površine, kar pride povprečno tudi na srednje velikem individualnem kmečkem gospodarstvu.

Živalski sklad kmetijskih posestev je še nizek, saj imajo posestva le 2,2% od celotnega govejega sklada v republiki, kar pa ne ustreza ravnotežju med rastlinsko in živalsko proizvodnjo, zlasti še, če upoštevamo, da posestva izkoriščajo 5,5% skupnih kmetijskih površin in da imamo na razpolago veliko raznih planinskih pašnikov. Po anketi, ki jo je organiziral sindikat kmetijskih delavcev, še na posestvih v veliki meri prevladuje nagrajevanje po času, in sicer v poljedelski panogi 58%, v sadjarstvu in vinogradništvu 52%, v živinoreji 40%, medtem ko ima še tudi 93% vodstvenega kadra mesečno plačo. Razumljivo je, da na tistih posestvih, kjer temelji nagrajevanje le na času, ne pa na proizvodnem uspehu, ne more biti pri kolektivu posebnega interesa za izboljšanje proizvodnje. Zaradi omenjenih subjektivnih slabosti je na posestvih še vedno veliko nihanje pri višini polne lastne cene. Tako je na primer pri pšenici od 15 do 45 din, pri krompirju od 6 do 20 din, pri mleku od 16 do 40 din itd. To kaže prav gotovo še na ogromne rezerve glede možnosti za znižanje polne lastne cene oziroma za povečanje produktivnosti.

Opaziti je, da je na posestvih, zlasti pri tistih blizu mest, komercialna služba slaba, saj bi lahko prav ta posestva z dobro organizirano permanentno proizvodnjo vrtnin, dalje s proizvodnjo sadja in namiznega grozdja izdatneje in neposredneje nastopala na trgu.

Važen činitelj pa so postala posestva pri proizvodnji kakovostnih semen, sadik in plemenskih živali za celotno kmetijstvo. Prav zaradi tega, ker opravljajo posestva poleg preskrbe tržišča s kmetijskimi proizvodi zelo važno nalogo pri celotni razširjeni reprodukciji našega kmetijstva, pa bo potrebno posvetiti dograditvi teh posestev večjo pozornost, pri čemer jim naj nudi večjo pomoč njihovo združenje, posebno pa okrajni ljudski odbori. Poleg sredstev, dobljenih pri zveznih natečajih za kredite, naj bodo posestva deležna tudi večjih kreditov iz republiškega in okrajnih investicijskih skladov, pa tudi iz sredstev občin. Letos je bil tudi del okrajnih fondov za pospeševanje kmetijstva porabljen za ureditev teh posestev, kar je potrebno po mnenju naše zbornice zagotoviti tudi v letu 1957.

Drugo združenje pri zbornici povezuje 13 gozdnih gospodarstev. Ugotoviti moramo, da gozdna gospodarstva kljub nekaterim pomanjkljivostim ob izdatni pomoči okrajnih uprav za gozdarstvo, zadovoljivo opravljajo izkoriščanje in gojitev gozdov. Preko združenja se obravnava skupna problematika podjetij, ki gospodarijo s 328 000 ha gozdov splošnega ljudskega premoženja, v katerih znaša samo vrednost lesa na panju od enoletnega poseka okrog 1 milijarde 700 milijonov dinarjev. Da bi združenje laže obvladalo obširno problematiko,

je ustanovilo osem komisij in že aktivno sodeluje pri pripravah pravnih predpisov iz gozdarstva, pri reševanju gospodarskih vprašanj, organiziralo je tečaje za strokovne izpite, delalo na analitični oceni delovnih mest v zvezi z uvajanjem boljšega sistema nagrajevanja v gozdarstvu itd.

Čeprav je v dosedanem strokovnem delu preko kmetijskih zadrug manjkalo smotrnih naporov za krepitev tistih proizvajalnih sredstev v zadrugah, ki bi se najhitreje uveljavila v vaškem gospodarstvu, se ni niti dovolj naredilo, da bi se obstoječa proizvajalna sredstva pravilno vključila v proizvodni proces. Težišče dela je bilo preveč na splošnem pospeševanju kmetijstva v okviru individualnega gospodarjenja in se ni dovolj gledalo na razvoj zadržanih ekonomij, mehanizacije, na ureditev pašnikov in drugih kmetijskih objektov. Zato lahko dosežene uspehe v izboljšanju kmetijske proizvodnje v veliki meri pripišemo tudi aktivnemu udejstvovanju združnih organizacij, znanstvenih institucij in drugih organizacij, čeprav zaradi pomanjkanja perspektive v strokovnem delu in zaradi tehnokratskega reševanja nalog, ko se ni vedno gledalo in vplivalo tudi na spreminjanje odnosov v kmetijstvu, to udejstvovanje ni dalo tistih rezultatov, ki bi jih sicer še v večji meri dosegli.

Na področju poljedelstva zaznamujemo porast proizvodnje predvsem pri žitu, krompirju in hmelju. V travniški proizvodnji pa se pozna večja poraba umetnih gnojil, stagnacija pa je v proizvodnji oljnih semen, deloma tudi zato, ker odkupna politika ne daje stimulacije za blagovno proizvodnjo v tej panogi. Težišče dela v poljedelstvu je bilo predvsem v semenarstvu. Bodoča naloga bo osamosvojitve proizvodnje semen vrtnin in trav. Danes zadovoljujemo z organizirano zamenjavo kvalitetnih semem že eno četrtno potreb po semenih. V semenarstvu bodo potrebne zlasti investicije za ureditev primernih skladišč za semena. Znanstvene inštitucije bodo morale vložiti še več truda v raziskave in razvijanje najprimernejših sort poljedelskih kultur. Znatno se je povečal obseg agrotehničnih ukrepov, kot na primer večja uporaba gnojil, čiščenje žit, škropljenje krompirišč itd. Medtem ko je znašala uporaba umetnih gnojil pred vojno 14 kg na en hektar obdelovalne zemlje, je znašala v 1955. letu 155 kg.

Velike rezerve so še v travništvu, kjer bi lahko pridelovali več in boljše krme. Ukrepi kot so gnojenje, zgodnja košnja, naprava umetnih travnikov itd., se vedno bolj širijo. To je našlo odraza tudi v številu goveje živine, ki je doseglo predvojno stanje, ko hkrati narašča tudi mlečna proizvodnja. Povprečna molznost znaša 1500 kg po kravi letno, medtem ko znaša pri 22 000 kravah, vpisanih v rodovnik, ki so pod stalno mlečno kontrolo, povprečno 2370 kg. Selekcijsko delo je treba nadaljevati s ciljem, da od boljših proizvodnih živali dobljeno potomstvo vzgajamo za široko rejo, z boljšo vzrejo in krmljenjem, osemenjenjem in drugimi ukrepi in da se tako približamo sedaj dosegljivemu vzrejnemu cilju, ki je 2500 kg proizvodnje mleka v široki reji in 3500 kg mleka po kravi letno v rodovniških čredah. Doseganje teh vzrejnih ciljev in še nadaljnji uspehi v tej smeri bodo ugodno vplivali na povečano prodajo kakovostne plemenske živine tudi izven republike in države. Zdaj prodamo letno okrog 2000 glav plemenske živine izven Slovenije. To število pa lahko v prihodnjih letih pri boljši organizaciji reje in prodaje še znatno povečamo.

Napredek živinoreje je v najozži povezavi z dobro organiziranim in sposobnim mlekarškim omrežjem. Sedaj zajemajo združne zbiralnice in mlekarne letno že nad 50 milijonov litrov mleka. Z dograditvijo večjih mlekarin v Mariboru, Celju in Kočevju bomo imeli skupno z že do sedaj zgrajenimi mlekarinami glavne kapacitete, ki jih potrebujemo v mlekarstvu. Z ureditvijo nujno

potrebne omrežja zbiralnic, z ureditvijo in zgraditvijo manjših pomožnih mlekarskih obratov na področjih, oddaljenih od potrošnih centrov, s tipizacijo proizvodov, s propagando za večjo potrošnjo, z omrežjem mlečnih restavracij, z uvajanjem dobro idočih novih mlečnih proizvodov itd., bomo lahko vnovčili naraščajoče tržne presežke mleka. Ob hitrem razvoju mlekarstva so nastale vrzeli v organizacijsko strokovnem pogledu, kar bo potrebno reševati z ustrezno strokovno pomočjo novim obratom, posebno še ker reflektiramo na večji izvoz tipiziranih in kakovostnih mlečnih proizvodov.

Nazadovanje površin sadovnjakov, števila dreves in rodnosti kaže na hitro nazadovanje sadjarstva v zadnjih letih, četudi so za razvoj te panoge pri nas odlične klimatske in talne razmere. Naloga kmetijskih organizacij ni samo krepitev kakovostne proizvodnje obstoječih sadnih vrst, temveč tudi razširitev nekaterih sadnih vrst kakor ribeza, malin, jagodičevja, višenj, breskev itd. Nadalje aktivizacija pasivnih kmetijskih in ponekod tudi gozdnih površin s plantazami lešnikov, orehov, kostanjev itd. Pospešena obnova v sadjarstvu bo tudi temelj za večji izvoz sadja in sadnih izdelkov, ki je v letu 1955 znašal 258 milijonov deviznih dinarjev.

V zadnjih desetih letih smo obnovili v družbenem sektorju 860 ha, v privatnem pa 678 ha, skupaj torej 1538 ha sadovnjakov. Če bi torej z dosedanjo hitrostjo nadaljevali z obnovo, bi potrebovali približno sto let, da bi obnovili okoli 70% sedanjih dotrajanih sadovnjakov, ne da bi vzeli v poštev še druge površine, ki so primerne za sadno kulturo. Upravni odbor kmetijske zbornice meni, da moramo v interesu pravilnega razvoja našega sadjarstva, predvsem pa v cilju graditve socialističnih odnosov na vasi s pospeševanjem skupne obnove nasadov zmanjšati dobo obnove, tako da bi enoletna obnova zajela okoli 1000 ha. Vzporedno z obnovo pa je z gospodarskega stališča upravičeno, da z asanacijskimi ukrepi izkoristimo oziroma dvignemo proizvodnjo onih sadovnjakov, ki nam pri ustrežajoči negi in oskrbi lahko še precej časa dajejo dober pridelek.

Podobno stanje kakor v sadjarstvu je tudi v vinogradništvu. To stanje se tudi iz leta v leto slabša. Neprestano se zmanjšujejo površine vinogradov ter padajo hektarski donosi, kar je predvsem posledica nezadostne obnove. V desetletnem obdobju smo obnovili v Sloveniji vsega okoli 1500 ha, medtem ko bi morali letno obnavljati vsaj 1000 ha. Sedaj znaša površina vinogradov v Sloveniji okoli 21 500 ha, torej so se zmanjšale površine v zadnjih letih za približno 30%. Dejanska produktivnost v nasadih pa je še mnogo nižja, saj je praznih mest in nerodnih trt, če to preračunamo na skupno površino, okrog 6000 ha. Poleg tega pa je zaradi starostne izčrpanosti in razredčenosti v starih nasadih proizvodnja na skrajni meji rentabilnosti ali pa je sploh nerentabilna, posebno v izrazitih vinogradniških področjih, saj znaša hektarski pridelek grozdja komaj še 10 do 30 hl na hektar. Tudi asortima je neprimeren, ker ne zagotavlja proizvodnje kvalitetnih in standardnih tipov vin ter namiznega grozdja. Že tako slabo stanje našega vinogradništva pa poslabšujejo še velike površine samorodnic, ki danes obsegajo že okrog 5500 ha oziroma skoraj 25% vseh vinogradov. Takse na hibridno trto bodo prav gotovo vplivale na izboljšanje tega stanja.

Sedanja proizvodnja trsnega materiala je nezadostna in kakovostno nezadovoljiva. Letna proizvodnja trsnih sadik znaša na primer letos komaj okoli en milijon sadik in bi krila le eno četrtno potreb, če bi obnovili letno okrog 1000 ha vinogradov. Toda letos ni bila prodana niti ta razpoložljiva količina.

Tudi grozdje predelujemo pri nas na primitiven način, saj gre od letne proizvodnje, ki znaša okrog 5000 vagonov vina, skozi urejene kleti le okrog 1200 vagonov. Znatno napredek bo na tem področju storjen z dograditvijo kleti v Brdih in v Metliki. Bodoča obnova vinogradov mora biti načrtna in kompleksna. V okviru zadruge pa se bodo morale oblikovati močne skupnosti združnikov, ki bodo izvedle sodobno obnovo na socialističnih principih. Zato bo treba izdelati tudi ustrezen sistem kreditiranja, ker samo z lastnimi sredstvi ne bo mogoča širša, zlasti pa ne sodobna socialistična obnova. Ustanovitev Agrobiroja in krepitev projektantskih grup pri okrajnih zvezah bo pripomogla k izdelavi načrtov za kompleksno obnovo.

Kratek pregled glavnih panog kmetijstva kaže potrebo po smotrnejšem vlaganju družbenih sredstev, bodisi dolgoročnih kreditov ali sredstev pospeševalnih skladov, ob čim večji pritegnitvi sredstev samih kmetijskih organizacij in članov zadrug. Kmetijstvo prejema že relativno znatna, glede na potrebe pa še vedno premajhna investicijska sredstva. Letošnje tranše in novo odobreni krediti za kmetijske investicije znašajo iz splošnega investicijskega sklada 821 milijonov, iz republiškega sklada 121 milijonov in iz lokalnih skladov, po podatkih Narodne banke, 90 milijonov dinarjev ali skupno eno milijardo 32 milijonov dinarjev. Pomemben je tudi vpliv pospeševalnih skladov za hitrejši razvoj kmetijstva, saj znašajo letos skupna sredstva teh skladov, republiških, okrajnih in zveznega, kolikor smo mi na njem participirali, 684 milijonov dinarjev.

Od različnih problemov, ki jih je obravnaval upravni odbor zbornice, bi omenil še problem vzgoje kmetijskih in gozdarskih kadrov. Poleg fakultete, ki daje letno okoli 40 inženirjev agronomije, dajejo srednja kmetijska šola, tri specialne in devet enoletnih kmetijskih šol vsako leto še okrog 300 srednje in nižje kvalificiranih kmetijskih kadrov. Vpis v te šole je letos zadovoljivejši. Za vzgojo kadrov v gozdarstvu imamo poleg fakultete še srednjo gozdarsko in nižjo gozdarsko šolo. Posebno pereč pa je problem učnih programov v teh šolah, ki so vse preveč tehnokratski in manjka v programih na primer predavanj o problematiki socialistične preobrazbe vasi, manjka obdelave problemov o organizaciji velikih socialističnih kmetijskih obratov, o organizaciji dela na teh obratih, o sistemu nagrajevanja itd. Potrebno bi bilo, da bi svet za šolstvo skupno z našo zbornico, z glavno združno zvezo in še z drugimi organizacijami pristopil k zboljššanju učnih programov na teh šolah. Za izpopolnjevanje kadrov se prirejajo tudi razni tečajji, kmetijski in gozdarski kader pa se izpopolnjuje tudi na raznih specializacijah doma in v tujini.

V zvezi s propagando in vzgojnimi delom je potrebno omeniti dejavnost založbe »Kmečke knjige«, ki je med drugim v zadnjih letih izdala 54 knjig v nakladi 230 000 izvodov, večinoma iz kmetijsko-gozdarske stroke in s tem prispevala k splošnemu strokovnemu dvigu kmetijskih proizvajalcev.

Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! To je v glavnem okvir dela in so to problemi, ki jih skuša upravni odbor kmetijske zbornice reševati. Pri svojem delu pa se zaveda, da zboljšanje kmetijske proizvodnje in socialistična preobrazba vasi ni mogoča brez večje pomoči terenskih političnih in oblastnih organov. Zato zbornica tudi v bodoče pričakuje vso pomoč od političnih in predstavnških organov naše republike.

Predsednik Miha Marinko: Hvala. Pričenjam razpravo k danemu poročilu. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Zaključujem razpravo in preha-

jamo na 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavo o poročilu Obrtne zbornice Ljudske republike Slovenije. Prosim tovariša predstavnika zbornice, da da svoje dodatno poročilo.

Leopold Potočnik: Tovariši in tovarišice ljudski poslanci! Delo Obrtne zbornice Ljudske republike Slovenije je bilo v letu 1955 v glavnem omejeno na reševanje tekočih problemov in na reorganizacijo ter utrjevanje okrajnih obrtnih zbornic. Zbornica je dajala predloge za urejanje neskladnosti gospodarski predpisov, ki obravnavajo gospodarstvo kot celoto, niso pa vedno sprejemljivi za obrt, ki ima v okviru našega celotnega gospodarskega sistema svoje posebnosti, ki jih je treba upoštevati. Že dejstvo, da moramo pri vodenju politike v odnosu do obrtništva voditi računa o obstoju dveh sektorjev, narekuje zbornicam in ljudskim odborom pri delu za pospeševanje obrti in vsklajevanju teh z družbenimi sredstvi, posebno pozornost. To zahteva poznavanje mnogih problemov ter pozitivnih lastnosti in teženj, katere je treba podpirati in razvijati ob istočasnem zasledovanju vseh negativnih tendenc, ki jih je nujno s primernimi ukrepi omejevati, če se že ne dajo v celoti odpraviti.

Zasebni sektor obrti prevladuje v strokah in okrajih, kjer ga pravzaprav socialistični sektor zaenkrat še ne more zamenjati. Dostikrat za ustanovitev družbenega obrata ni ekonomskih in drugih pogojev za njegov obstoj. Zbornice in ljudski odbori odigravajo pri razvoju obrti v sedanji fazi določeno vlogo, ki je bistveno drugačna, kot je bila v stari Jugoslaviji, kjer obrtništvo sploh ni imelo svoje strokovne organizacije. Oddelek za obrt pri zbornici TOI je spričo prevladujočega zastopstva industrijcev bil nepomemben in še ta je delal le za interese ekonomsko močnejših obrtnikov v škodo malih delovnih obrtnikov in v obrti zaposlenih delavcev. Naše zbornice so od ustanovitve do danes opravile določeno razvojno pot. Socialistični sektor obrti je bil ob ustanovitvi zbornic šele v povojih in mladi, neizkušeni ljudje iz tega sektorja niso videli v zbornicah svojega organa, ki bi reševal njihove probleme in jim pomagal pri razvoju. Prav zato so prepuščali vodstvo nekaterih zbornic privatnim obrtnikom.

Ob uveljavljanju načela, da se zastopstvo formira po višini ustvarjenega narodnega dohodka, se je struktura zbornic spremenila v korist družbenega sektorju v razmerju 52 : 48.

Prevzem pozicij po socialističnem sektorju je povzročil, da se je družbena vloga zbornic in načelo družbenega upravljanja v obrti vedno bolj uveljavljalo.

Žal pa zasebni sektor v zbornicah še vedno zastopajo večinoma predstavniki ekonomsko močnejše manjšine in zato nima velika večina malih delovnih obrtnikov dovolj možnosti doprinesiti svoj pozitivni delež k delu zbornic in s tem malih obrtnikov. Ob reorganizaciji okrajnih zbornic se je polagala posebna pozornost na sodelovanje zbornic z občinskimi ljudskimi odbori. V ta namen so se po vseh občinah osnovali pododbori zbornic, s pomočjo katerih naj bi zbornice ne le pomagale slehernemu obrtnemu obratu, temveč dajale pobudo in pomoč pri delu za razvoj obrti tudi ljudskim odborom. Tako zbornice niso več sredstvo določenega dela obrtnikov za uveljavljanje individualističnih teženj in že predstavljajo družbene organizacije, ki služijo v korist celotne družbene skupnosti in njenih interesov. Samo tak način pojmovanja in vodenja obrtnih zbornic vodi lahko do učinkovitega dela zbornic in do zaželenih uspehov pri razvoju obrti.

Potrebno je sistematično spremljati razvoj tako socialističnega kot zasebnega sektorja. Ta razvoj je treba pospeševati preko obrtniških svetov in drugih gospodarskih organov, ga utrjevati in širiti v skladu z dejanskimi potrebami. Doseči je treba stanje, ki bo zadovoljevalo potrebe široke potrošnje, občinski ljudski odbori pa morajo gledati predvsem na to, da se obrt podpre in to ne glede na sektor lastništva na ta način, da bodo določevali družbene dajatve oziroma pavšale v višinah, ki so stvarno ocenjene. Družbene obveznosti oziroma pavšali ne smejo biti zaviralni moment v razvoju obrtništva ali pa celo vzrok za likvidacije. Cene obrtniškim uslugam in izdelkom se ne smejo in ne morejo zaradi družbenih obveznosti oziroma pavšalov zviševati. Zbornice so vedno bile iniciator za pravilno obdavčenje obrtništva. Pavšalne obveznosti pa se določajo danes na tak način obrtnim delavnicam, da te dajatve predstavljajo ostrejšo obremenitev kot pa če bi se te obrtne delavnice obravnavale kot industrija. V kratkem podajam sliko o stanju obrtnih delavnic v Ljudski republiki Sloveniji v letu 1955:

V socialističnem sektorju je 2528 delavnic, v privatnem 14 000. Za nove delavnice je bilo v letu 1955 v socialističnem sektorju izdano 300 obrtnih dovoljenj, v privatnem 1212. Odjavljenih delavnic je bilo v letu 1955 v socialističnem sektorju 181, v zasebnem 971. Ne smemo prezreti, da se zrcali v prijavah predvsem obrti podobna dejavnost in da se dejansko vsak dan bolj zmanjšujejo naše redne osnovne obrtne stroke.

V Ljudski republiki Sloveniji zaposluje obrt vsega 41 939 produktivne delovne sile, ki se razdeli po kvalifikacijah takole: visokokvalificiranih je 13 659, od tega v družbenem sektorju le 3411, kvalificiranih 17 265, v družbenem sektorju 11 802, polkvalificiranih 7210, v družbenem sektorju 3778, nekvalificiranih 3805, v družbenem sektorju 2536, skupno 41 939, od tega v družbenem sektorju 21 527.

Poleg tega je v obrti 10 646 vajencev, od tega v družbenem sektorju 3981, administrativnih uslužbencev je 2163, od tega v socialističnem sektorju kar 2100. Skupno zaposlenih je v obrti v naši republiki 54 748, od tega v družbenem sektorju 27 608.

Iz tega sledi, da je v zasebnem sektorju skoro polovico zaposlenih visokokvalificiranih delavcev, medtem ko ima v socialističnem sektorju komaj vsak sedmi visoko kvalifikacijo.

V primerjavi s predvojnim stanjem pokažejo statistični podatki, da še nismo dosegli predvojnega števila obrtnih obratov, pač pa je naraslo število zaposlene delovne sile v obrti. Leta 1939 je bilo v Sloveniji 20 372 obrtnih obratov, v katerih je bilo zaposlenih 35 450 delavcev ter 11 079 vajencev.

Število družbenih obrtnih obratov le neznatno porašča, pač pa je zaznamovati večji porast delovne sile. Leta 1950 je bilo v družbenih obrtnih podjetjih 2279, v zasebnih pa 13 979 zaposlenih, v letu 1955 pa v družbenem sektorju 2528, v zasebnih 14 000.

O izvajanju investicijske politike v obrti daje zbornica naslednje svoje mišljnje in v kratkem prikazuje naslednje stanje.

V splošne investicijske sklade je v naši republiki prispevala obrt v prvem polletju 1956. leta 40% v letnem planu predvidenih sredstev, ki naj jih vplača obrt. Od vplačanih 40%, vzeto kot indeks 100, je obrt prejela v prvem polletju samo 15%. Tudi letos se kažejo danskoletne napake v investiranju v obrti ustvarjenih sredstev, ljudski odbori, ne sicer vsi, vendar pa v precejšnji meri, kanalizirajo ta v obrti ustvarjena sredstva v druge gospodarske dejavnosti.

V okraju Ljubljana je bilo ustvarjenih v prvem polletju letošnjega leta 138 milijonov v obrti. Obrt pa je dobila od tega po podatkih, ki smo jih prejeli od okrajnega ljudskega odbora in okrajne obrtne zbornice, le 150 000 dinarjev v tem času.

Odnos ljudskih odborov do razvoja obrtnih uslužnostnih dejavnosti, gledano s strani republiške obrtne zbornice, ni povsem pravilen in to iz naslednjih razlogov:

1. nekateri ljudski odbori ne kažejo dovolj interesa za razvoj uslužnostno obrtne dejavnosti, ki našemu delovnemu človeku dnevno postreže z uslugami, ki jih zahteva;

2. v večini primerov kanalizirajo ljudski odbori v obrti ustvarjena sredstva kvečjemu še v obrtne delavnice s 100 ali več delavci;

3. republiška obrtna zbornica meni, da je za ustanavljanje in razvoj uslužnostnih obrtnih delavnic, v katerih je zaposlenih 3 do 5 ljudi, tudi v pogojih za najem posojila prevelika ovira. Predpisi zahtevajo tudi za take delavnice enak gospodarski elaborat kot za investicijsko graditev kake večje tovarne;

4. pavšalno določene družbene obveznosti naj bodo stimulatívni element za razvoj socialističnega sektorja obrti in obenem element, ki naj postavi družbeni sektor malih obrtnih delavnic v enak in konkurenčni položaj z zasebnim sektorjem. Ugotavljamo, da se je to pavšalno obdavčenje izrodilo.

Želimo poudariti, da ima privatni sektor obrtništva še do 35% ali pa celo več neizkoriščenih kapacitet. Omogočiti bi bilo, da privatni sektor z večjo zaposlitvijo izkoristi svojo proizvodno kapaciteto 100%. Z evidenco pa moramo doseči tako kontrolo nad ustvarjenimi dohodki privatnih obrtnikov, da bo družba dobila svoje, privatnemu obrtniku pa moramo pustiti toliko, da bodo njemu prepuščena sredstva predstavljala stimulatívni element za njegovo delo.

Jasno nam je, da poizkušajo ekonomsko močnejši privatni obrtniki s svojimi proizvajalnimi sredstvi ustvariti sebi kapitalistične pozicije. V rokah pa imamo vsa sredstva, s katerimi lahko preprečujemo ustvarjanje kapitalističnih pozicij in tendenc. Zajeti moramo vsa sredstva takega obrtnika, do katerih je družba upravičena, imamo pa tudi možnost likvidacije take delavnice, kar se dogaja tudi v kapitalističnih sistemih, kadar obrtniki ne spoštujejo zakonitih ukrepov.

Do sedaj je bilo ustanavljanju obrtnih delavnic za dejavnosti, ki so obrti podobne, posvečeno s strani občinskih ljudskih odborov premalo pozornosti. Za take dejavnosti ni potrebna posebna kvalifikacija, omogoča pa nam številno zaposlenih invalidov in žensk. Predvsem gre tu za ustanavljanje delavnic, ki bi se bavile s predelavo umetnih mas, polivinila, nylona; z izdelavo kovinske in lesne galanterije ter predelavo materiala, ki sicer v večini primerov propada. Taka obrti podobna dejavnost bi izdelovala svoje produkte predvsem iz domačih surovin, najsi bo to za domači trg ali pa za izvoz.

Če bi hoteli zadovoljiti vse potrebe po obrtniških uslugah in izdelkih, bi po izkazih okrajev in občin potrebovali v naši republiki še 1192 novih obrtnih delavnic, z okoli 3700 zaposlenimi delavci. Potrebna sredstva za organizacijo teh delavnic bi znašala približno 700 milijonov dinarjev. Perspektívni razvoj obrtniške dejavnosti pa kaže, da bi bilo potrebno zaposliti v obrti še okoli 12 000 delavcev, investicije pa bi za ta namen znašale približno 3,5 milijarde dinarjev.

Fluktuacija delovne sile iz obrti v industrijo je velika. Navajamo nekaj konkretnih primerov iz analize povprečnih plač v republiškem merilu za druž-

beni sektor obrti v primerjavi s posameznimi kvalifikacijami v industriji. Tako ima visokokvalificirani delavec v družbenem sektorju obrti v republiškem povprečju 55,46 din zaslužka na uro, v industriji pa 63,20 ali za celih 13% več kot v obrti. Kvalificirani delavec v obrti zasluži na uro 44,53 din, v industriji pa 48,16 ali 8% več kakor v obrti. Polkvalificiran delavec pa zasluži 36,10, v industriji pa 37,90 ali 5% več. Nekvalificirani delavci imajo v družbenem sektorju obrti 31 din urne mezde, v industriji pa 34,30, kar je 10% več kakor v obrti.

Opozarjamo, da te osnovne tarifne postavke, ki so prikazane v republiškem povprečju za industrijo, dejansko ne predstavljajo realnih dohodkov industrijskega delavca. Vedeti moramo tudi, da so v industriji urejene norme in do določene mere tudi premije, ki industrijskemu delavcu dvigajo njegove dejanske dohodke. So pa še drugi elementi, ki igrajo zelo važno vlogo pri fluktuaciji delavcev iz obrti v industrijo. To so predvsem, organizirano delo, manjše potrebno znanje pri faznem delu, manj napora kakor tudi hitrost pri delu, kar vse nudi možnosti za znatno večji zaslužek. Zato je treba delavca v družbeni obrti vsaj v osnovnih tarifnih postavkah izenačiti z industrijskim delavcem, saj mora delavec, zaposlen v obrti, obvladati svoj izdelek od prve do zadnje faze, kar pa v industriji največkrat ni potrebno.

Vprašanje dobrih mojstrov upravnikov obrtnih delavnic predstavlja poseben problem. Le-te v vedno večji meri vključujejo vse druge gospodarske panoge ter jim lahko zaradi njihove visoke kvalifikacije nudijo mnogo boljše pogoje kot pa jih imajo v obrti.

Ko primerjamo eksistenčne pogoje družbenega in privatnega sektorja obrti lahko ugotovimo, da je družbeni sektor zaradi predpisane administracije v pogledu knjigovodstva, obveznih poročil ter sličnih stvari tako obremenjen, da ga to v znatni meri ovira pri rednem in uspešnem strokovnem delu. Kreditiranje samo kot tako za obrt ni urejeno. Posledice neurejenega kreditiranja v socialističnem sektorju in pa togost nagrajevanja so vzroki za šušmarjenje ljudi zaposlenih v socialističnem sektorju. Privatni obrtnik vseh teh težej in težoč pri svojem delu praktično nima. Sproščeno lahko dela preko normalnega osemurnega delavnika, kar mu brez dvoma donaša izredne nekontrolirane dohodke. To ustvarja tudi stimulacijo za ustanavljanje zasebnih obrtnih delavnic. V prvem polletju tekočega leta je bilo v okraju Ljubljana izdanih 133 obrtnih dovoljenj privatnikom, v socialističnem sektorju pa le tri. V okraju Murska Sobota je bilo v istem času ustanovljenih 57 obrtnih delavnic in 6 družbenih. To potrjuje, da stimulacije za prehod v socialistični sektor ni toliko kot bi je bilo želeli.

V družbenem sektorju imamo tudi primere, ki nam niso v čast. Kot opozorilo nam lahko služi primer, ki se je dogodil v Velenju. Od 11 obrtnih obratov socialističnega sektorja sta bila le dva aktivna, 9 pa pasivnih. Mizarska obrtna delavnica, ki zaposluje 27 ljudi, je bila dva meseca brez plač. Kovinska obrtna delavnica, ki je v preteklem letu zaposlovala 60 ljudi in jih letos zaposluje samo še 30, je bila v svojem poslovanju tako negativna, da so ljudje v februarju prejeli 80% plač, v marcu in aprilu 60%, v maju in juniju pa nič. V pleskarskem podjetju, v katerem je bilo zaposlenih 24 ljudi, je od vseh ostal v podjetju le upravnik in pet vajencev, ti pa že od septembra lanskega leta niso prejeli predpisanih nagrad. Da je prišlo do takega stanja, je krivda v tem, da niso niti obrtna zbornica niti občinski ljudski odbor in tudi ne druž-

bene in politične organizacije poznale dejanskega stanja ter zato niso mogli pravočasno odstraniti vzrokov posledic, ki so se nujno pojavile.

Od problemov, ki so doslej ovirali napredek in razvoj strokovnega šolstva, je na prvem mestu treba omeniti pomanjkanje šolskih prostorov in vajenskih domov. V naši republiki imamo danes 81 vajeniških šol, ki jih obiskuje preko 10 000 obrtnih vajencev. Lastne zgradbe ima le 11 šol. Vse druge gostujejo v raznih zgradbah in objektih, ki povečini ne ustrezajo potrebam. Celoletnih šol je 63, periodičnih pa 18. Pomanjkanje učnih prostorov ima za posledico, da so vajenci v zaostanku s šolanjem, v mnogih strokah kot na primer v mesarstvu, pekarstvu, mlinarstvu, dimnikarstvu, fotografiranju, slikarstvu itd. pa se morajo namesto rednih periodičnih šol prirejati tečaji, ki ne dosegajo zadostne strokovne ravni. Mnoge obstoječe šole ne ustrezajo več svojim namenom, saj se pouk ponekod vrši v barakah. Šole so na splošno slabo opremljene, brez potrebnega inventarja, učnih pripomočkov in knjižnic.

Vajenskih domov je 19, ki lahko sprejmejo do največ 1600 vajencev. Če bi se število domov povečalo, bi obrtna podjetja v mestih lahko sprejemala v uk mnogo več podeželske mladine.

V šolah primanjkuje dobrih predavateljev, predvsem stalnih in za strokovne predmete. Učne programe v šolah je treba bolj prilagoditi strokovni izobrazbi, na primer v računstvu in slovenščini. Stremeti je treba, da se za vključevanje vajencev bolj kot doslej zahteva predpisana šolska predizobrazba, ker sicer vajenec ne more slediti pouku v šoli, kar povzroča razvezo učnih pogodb.

Z uvedbo sklada za kadre se je stanje vajeniških šol v letošnjem letu izboljšalo. Iz sklada za kadre pri obrtni zbornici Ljudske republike Slovenije se je doslej uporabilo za nabavo inventarja, adaptacije, šolsko opremo in učne pripomočke okrog 66 milijonov dinarjev. Zvezna industrijska zbornica je k tej vsoti prispevala 11 milijonov 777 000 za 2900 industrijskih vajencev, ki se šolajo v naših šolah. Po novih predpisih se bodo sredstva iz skladov za kadre lahko uporabljala tudi za gradnjo novih šol. Iz teh sredstev bi mogli v nekaj letih s pomočjo okrajnih ljudskih odborov in republiških organov zgraditi vajeniške šole v Ljubljani in Mariboru. V teh dveh mestih se šolajo vajenci iz raznih okrajev Slovenije in je prav tu pomanjkanje šol najbolj občutno.

Omeniti je, da je sklad za kadre v obrti sorazmerno majhen in v primerjavi z obstoječimi potrebami neznaten. V letu 1955 je znašal okoli 40 milijonov dinarjev. Prispevek za sklad v višini 2% plačnega fonda pa precej bremeni uslužnostna obrtna podjetja, kar se nujno odraža na cenah uslug in storitev. Ker ustvarjajo druge gospodarske panoge mnogo večje sklade, na primer trgovina, industrija, gostinstvo in gradbeništvo, čeprav so potrebe tam manjše, predlagamo, da se osnujejo enotni skupni skladi, iz katerih bi se črpala sredstva po potrebi in ne glede na gospodarsko panogo. Ta svoj predlog utemeljujejo z dejstvom, da v zveznem merilu preide nad 60% obrtniškega kadra v druge gospodarske panoge, v republiškem merilu pa celo nad dve tretjini.

V sklad za kadre pri Obrtni zbornici Ljudske republike Slovenije pa bi morale prispevati tudi druge gospodarske panoge kot so to gradbeništvo in promet, za katere se vzgaja kader tudi v vajeniških šolah.

Republiška obrtna zbornica pristopa k napredek in organizaciji zavoda za napredek v obrti, ki naj bi pomenil določeno preokretnico v razvoju obrtniške dejavnosti. Zavod se bo bavil s proučevanjem napredka v obrtni dejavnosti na področju Ljudske republike Slovenije. Pospesheval bo razvoj in organizacijo obrtnih

delavnic, organizacijo proizvodnih artiklov in to takih, ki so trenutno najpotebnejši na domačem ali tujem tržišču. Populariziral bo nove izdelke obrtništva in jih po potrebi usmerjal v trgovsko omrežje. Zbiral bo potrebe obrtništva po specialnih orodjih in drugih materialih, ugotavljal kvaliteto orodja in materiala izdelanega doma in dajal sugestije za izboljšavo. Sodeloval bo pri organizaciji razstav obrtništva doma in v inozemstvu, organiziral s pomočjo industrijskih in obrtnih podjetij tečaje za uvajanje novih načinov in principov dela ter surovin in drugega materiala za bolj racionalno in bolj kvalitetno obrtno proizvodnjo. Organiziral bo proizvodnjo na podlagi kooperacije raznovrstne obrti za izdelavo določene vrste obrtniških proizvodov in koordiniral proizvodnjo obrtnih delavnic.

Poleg navedenih nalog bi zavod imel tudi nalogo sodelovati pri iskanju investicijskih sredstev s tem, da bi pomagal obrtnim obratom pri izdelavi investicijskih elaboratov in drugih dokumentacij, potrebnih za investicije in za najem kreditov.

V letošnjem letu se je začelo reševati socialno zavarovanje zasebnih obrtnikov. Pričelo se je z organizacijo ustanovnih občnih zborov sklada za vzajemno pomoč zasebnih obrtnikov. Prvi so to pričeli v Mariboru, njim pa bodo sledili še drugi okraji. V zvezi s tem pa se opaža, da posebno podeželski obrtniki ne kažejo posebnega zanimanja za vključitev v sklad za vzajemno pomoč, zlasti ne oni, ki so polobrniki in polkmetje. Glede na to se predvideva ustanovitev tega sklada komaj v štirih do petih okrajih.

Za rešitev vseh zgoraj omenjenih problemov bi bile naloge republiške obrtne zbornice kakor tudi okrajnih naslednje:

1. Da se iz dneva v dan proučuje družbeni ekonomski pomen, ki ga obrt ima predvsem v zadovoljevanju individualnih naročil in uslug potrošnikom ter v dopolnilni vlogi industrijske proizvodnje.

2. Družbena vloga zbornic in obrtništva je, vzgajati kader tako za obrtništvo kakor tudi za druge gospodarske dejavnosti.

3. Zbornice naj sodelujejo pri izdajanju gospodarske zakonodaje, ki zadeva obrtništvo. Vplivajo naj na razvijanje omrežja obrtnih obratov predvsem v smeri uslužnostne obrtne dejavnosti. Poskušajo naj vplivati na ljudske odbore, da se več v obrti ustvarjenih sredstev kanalizira nazaj v obrt.

Da se sodelovanje med obrtnimi zbornicami in ljudskimi odbori privede do zadovoljive višine, mislimo, da bi bilo potrebno, da zbornice sodelujejo — ne rečemo, da bi morale sodločati — pri razdeljevanju sredstev, ki jih obrt ustvarja. Tu mislimo predvsem na tako sodelovanje, s katerim bi si ljudski odbori olajšali svoje delo s tem, da prisluhnejo stališčem, pogledom ter izkušnjam, ki jih imajo naše obrtne zbornice.

S tiskom je nujno popularizirati delavsko samoupravljanje v socialističnih obrtnih delavnicah ter prikazati uspehe in težave socialističnega sektorja obrti.

Nujno bi bilo, da skušajo zbornice z ekonomskimi analizami vplivati na ljudske odbore pri določanju in razdeljevanju pravih družbenih obveznosti, katere sicer same po sebi dvigajo cene obrtniškim izdelkom in uslugam, kar posredno vpliva na življenjsko raven delovnih ljudi.

Organizacijsko je treba utrditi pododbore po občinah in ustanoviti pri okrajnih in pri republiški obrtni zbornici strokovne sekcije.

Na podlagi vseh teh dejstev, nalog in težav prosimo ljudske poslance in po njih ljudske odbore, da nam pomagajo pri reševanju obrtniških problemov, materialno in politično.

Predsednik Miha Marinko: Pričenjam razpravo o tem poročilu. Želi kdo besedo? (K besedi se prijavi ljudski poslanec Ivan Curk.)

Ivan Curk: Tovarišice in tovariši ljudski poslanci! Zdi se mi potrebno, da tu pred skupščino povem nekaj misli tistih, ki delamo v socialističnem sektorju obrti. Pri nas namreč še vedno nimamo prave predstave, kako rešiti problem organiziranja novih obrtnih delavnic. Mislim pa, da sta tu dve rešitvi.

Prva rešitev je v tem, da pomnožujemo obrate obstoječih delavnic in ko so ti organizacijsko in strokovno zreli, jih izločimo iz matičnega obrata in spremenimo v samostojne delavnice. Da pa bi se taki obrati mogli postaviti na lastne noge, pa je seveda pred vsem tem potrebno usposabljanje strokovni kader.

Druga rešitev pa bi bila v tem, da bi nove obrtne obrate ustanovljale občine iz sklada za pospeševanje obrti, pri čemer bi občine ne bile le ustanovitelj takih delavnic uslužnostnega značaja, temveč bi bile tudi investitor, ki bi take delavnice oskrbel z najosnovnejšimi sredstvi in jih nato izročil v vodstvo strokovno dovolj usposobljenim mojstrom.

Ta dva načina predlagam zaradi tega, ker vse dotlej, dokler je konjunktura za zaposlitve na drugih področjih, ne bomo mogli dobiti nobenega mojstra, ki bi ustanovil tako delavnico, pa najsi ga iščemo v industriji ali v obrti. Iz industrije ga ne bomo mogli dobiti zato — kakor je tovariš predsednik republiške zbornice že preje povedal — ker imajo visoko kvalificirani obrtni delavci v industriji mnogo višje plače kakor pa v obrti, iz obrti pa ga ne bomo mogli dobiti zaradi tega, ker ima dostikrat običajni obrtni delavec večji zaslužek, kakor pa ga ima poslovodja obrtne delavnice. To je ne samo zaradi tega, ker je po zveznih predpisih vodilnemu osebju v obrtnih obratih prepovedano izplačevanje nadur, temveč tudi zato, ker si poslovodja v obrtnem podjetju že zaradi vodstvenega ugleda ne more izplačevati nadur, še manj pa, da bi šel v prostem času šušmarit. Nasprotno, poslovodja obrtnega podjetja je po navadi ves dan vprežen in ostaja često pri delu, ko v delavnici že davno ni več nobenega delavca. To so torej razlogi, ki dokazujejo, da je mogoče obrtne delavnice raznih strok pomnožiti bodisi z razširitvijo obstoječih delavnic ali pa z investicijami s strani občinskih ljudskih odborov.

Naslednje vprašanje, ki sem se ga nameraval dotakniti, je vprašanje, kaj pri tem hočemo. Pri nas veliko govorimo in pišemo o tem, da nam manjka uslužnostnih delavnic, ne povemo pa konkretno, katerih. O teh stvareh često pišemo in govorimo dokaj brezperspektivno, nismo pa se še lotili izdelave perspektivnega programa, v katerem bi povedali, kaj potrebujemo. Medtem ko po eni strani govorimo o strokah, nasičenih s kadrom, govorimo na drugi strani tudi o strokah, ki jim kadra primanjkuje. Zelo malo pa vemo, katere so te stroke oziroma katerih strok in kakšnih uslug nam še manjka.

Tretje vprašanje je vprašanje zmanjšanja administracije. Mislim, da je bilo to vprašanje dovolj nazorno prikazano v poročilu predsednika obrtne zbornice, kjer je bilo rečeno, da imamo v socialističnem sektorju obrti, v katerem je zaposleno 52% obrtnih delavcev, 2100 administrativnega kadra, medtem ko imamo v zasebni obrti, kjer je zaposlenih 48% vseh obrtnih delavcev, komaj 63 administrativnih uslužbencev. To razmerje jasno kaže, da tu nekaj ni v redu. Zato bi bilo treba vsaj v večjih krajih ali pa vsaj v merilu okraja,

kot je bilo to že predlagano — takšen sklep je sprejela tudi skupščina okrajnega ljudskega odbora v Ljubljani — ustanoviti posebne biroje, ki bi vodili administracijo za obrtne delavnice. Taki biroji bi ne bili namenjeni samo obrtnim delavnicam, temveč tudi manjšim gostinskim in trgovskim obratom, s čimer bi dosegli, da bi bila znatno večja evidenca nad dejavnostjo vseh teh podjetij, hkrati pa bi bila omogočena tudi znatno pravičnejša obdavčitev privatnega sektorja obrtništva. Privatni sektor bi s tem pripravili do tega, da bi pri takem biroju moral evidentirati svoje dohodke in izdatke. Seveda pa bi usluge takega biroja morale biti znatno cenejše od sedanje administracije, ki je precej draga in bremeni vsako najmanjše podjetje, četudi ima to le dva, tri ali pet zaposlenih. Taka podjetja so najbolj prizadeta, ker teh stvari niti s pavšalom ne moremo reševati na tak način, kakor smo si to sprva zamislili in se je posebno ob razvijanju komun v nekaterih okrajih s temi podjetji dostikrat kaj mačehovsko ravnalo. To so torej tiste stvari, zaradi katerih je socialistični obrtnik v odnosu do privatnega obrtnika v neenakem položaju. Privatni obrtnik je razbremenjen vsake administracije, ki je ne vodijo niti tisti tako imenovani »knjigaši«, ki so dolžni voditi določene knjigovodske zapiske. V ilustracijo naj povem, da je v Ljubljani mestu in okolici okoli 300 takih obrtnikov, ki bi morali voditi vsaj minimalne knjigovodske zapiske, pa jih ne vodi nihče oziroma jih vodijo po predpisih samo trije. Vendar doslej nihče od teh obrtnikov ni bil kaznovan zato, ker teh zapiskov ni vodil. Z akcijo pa, ki so jo začele nekatere občine in jim slede že tudi nekatere druge občine, pa bodo lahko zasledili ogromne utaje in razkrili, kje je vir ogromnih dohodkov, ki jih imajo nekateri zasebni obrtniki.

Toliko sem torej, tovariši, želel na splošno pripomniti, omenil pa bi še primer, da smo v preteklem letu razdelili v Ljubljani socialističnim obratom za adaptacije, razširitve, za nekatere nove ureditve in za nabavo osnovnih sredstev 136 milijonov dinarjev od 200 ustvarjenih. Razlika do 200 milijonov pa je bila razdeljena v letošnjem prvem polletju tistim obrtnim obratom, ki so zaprosili za investicijska sredstva. Opozorim naj še na to, da smo v preteklem letu bili pri dodeljevanju sredstev za investicije dokaj širokogrudni in nismo zahtevali obširnih investicijskih programov, vložnih načrtov ter vsega drugega, temveč smo te potrebe čestokrat ugotavljali le komisijsko, ali je posamezno podjetje takih kreditov potrebno ali ne. Medtem pa letos na tak način sredstev ne moremo več dodeljevati, podjetja pa, ki bi nujno potrebovala investicijska sredstva, niso pripravljena sestavljati investicijskih programov, kar je zvezano s tolikšnim delom, da ga večina obrtnih podjetij ni sposobna opraviti.

Predsednik Miha Marinko: Želi še kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker nihče, zaključujem razpravo in prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na volitve in razrešitve sodnikov.

Prosim poročevalca odbora za volitve, da da poročilo. (Poročevalec odbora za volitve ljudski poslanec Franc Krese prebere odborovo poročilo. — Glej priloge. — K prečitanemu poročilu doda:)

Franc Krese: Ker so tovariši ljudski poslanci že pred sejo dobili predlog sklepa o izvolitvi občasnih sodnikov Višjega gospodarskega sodišča LRS, bi predlagal, da se imena kandidatov za občasne sodnike ne čitajo.

Predsednik Miha Marinko: Se strinjate s predlogom poročevalca odbora za volitve, da se teh imen ne čita? (Poslanci se strinjajo.) Ima kdo od tovarišev ljudskih poslancev kako pripombo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.)

Ker nihče, dajem najprej na glasovanje predlog sklepa o razrešitvi sodnikov okrožnih sodišč. Kdor je za ta predlog, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog sklepa o razrešitvi sodnikov okrožnih sodišč v Ljubljani in v Gorici soglasno sprejet.

Dajem na glasovanje predlog sklepa o izvolitvi sodnikov Vrhovnega sodišča LRS in o izvolitvi sodnikov okrožnih sodišč. Kdor je za predlog tega sklepa, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog sklepa o izvolitvi sodnikov Vrhovnega sodišča LRS in o izvolitvi sodnikov okrožnih sodišč, soglasno sprejet.

Dajem na glasovanje predlog sklepa o izvolitvi sodnikov Višjega gospodarskega sodišča LRS in sodnika okrožnega gospodarskega sodišča. Kdor je za predlog tega sklepa, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog sklepa o izvolitvi sodnikov Višjega gospodarskega sodišča LRS in sodnika okrožnega gospodarskega sodišča, soglasno sprejet.

Dajem na glasovanje predlog sklepa o izvolitvi občasnih sodnikov Višjega gospodarskega sodišča LRS. Kdor je za predlog tega sklepa, prosim, da dvigne roko. (Vsi poslanci dvignejo roko.) Hvala. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (Nihče.) Ugotavljam, da je tudi predlog tega sklepa soglasno sprejet.

S tem prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na poročilo administrativnega odbora Ljudske skupščine LRS.

Prosim poročevalca administrativnega odbora, da da poročilo. (Poročevalec administrativnega odbora ljudski poslanec Andrej Stegnar prebere odborovo poročilo. — Glej priloge.)

Slišali ste poročilo administrativnega odbora. Ima kdo kako pripombo k temu poročilu? (Ne javi se nihče.) Če ne, potem menim, da je poročilo sprejeto.

S tem je dnevni red 17. skupne seje Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev izrpan in zaključujem sejo.

Seja je bila zaključena ob 14.10 uri.

PRILOGE

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Mandatno-imunitetni odbor

POROČILO

o nadomestnih volitvah v Republiški zbor Ljudske skupščine LRS
v 113. volilni enoti

Republiški zbor Ljudske skupščine LRS je na 15. seji dne 25. aprila 1956 sprejel sklep, da se v 113. volilni enoti odrede nadomestne volitve ljudskega poslanca za Republiški zbor.

Na podlagi tega sklepa je 28. aprila 1956 Republiška volilna komisija za 17. junij 1956 razpisala nadomestne volitve v 113. volilni enoti. Na podlagi določb zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS je Republiška volilna komisija LRS objavila, da je potrjena kandidatura za kandidata Fajfarja (Antona) Toneta iz Ljubljane.

Iz poročila Republiške volilne komisije LRS je razvidno, da sta se postopek za določitev kandidata in volitve izvršile v skladu z zakonitimi predpisi. Za kandidata Toneta Fajfarja je bilo od skupno 6439 volivcev oddanih 4156 glasov, neveljavnih pa je bilo 337; glasovalo pa ni 1946 volivcev. Republiška volilna komisija je na podlagi poročila okrajne volilne komisije Celje ugotovila, da je bil v 113. volilni enoti izvoljen za ljudskega poslanca Fajfar (Antona) Tone. Zato mandatno-imunitetni odbor predlaga, da Republiški zbor Ljudske skupščine LRS sprejme naslednji

sklep:

Potrdi se izvolitev Toneta Fajfarja, predsednika Sveta za socialno varstvo LRS, za ljudskega poslanca Republiškega zbora za 113. volilno enoto.

Odbor je za svojega poročevalca določil ljudskega poslanca Franca Ranta.

Št. R 273/1-56.

Ljubljana, dne 19. junija 1956.

Poročevalec:
Franc Rant l. r.

Predsednik:
Stane Bobnar l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Mandatno-imunitetni odbor

POROČILO

o nadomestnih volitvah v Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS v 46.
volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti

Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na 14. seji dne 25. aprila 1956 sprejel sklep, da se v 46. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti v okraju Ptuj, odrede nadomestne volitve ljudskega poslanca za Zbor proizvajalcev.

Na podlagi tega sklepa je Republiška volilna komisija LRS 28. aprila 1956 za 20. junij 1956 razpisala nadomestne volitve za ljudskega poslanca Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine v 46. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti.

Na podlagi določb zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS je Republiška volilna komisija LRS dne 1. junija 1956 objavila, da sta potrjeni kandidaturi Vičar (Ivana) Staneta iz Ptuja ter Tomažiča (Ivana) Ivana iz Ptuja.

Iz poročila Republiške volilne komisije LRS izhaja, da sta se postopek za določitev kandidatov in volitve izvršile v skladu z zakonitimi predpisi.

Od 28 članov volilnega telesa se je volitev udeležilo 22 članov; glasovalo ni 6 članov volilnega telesa. Število proizvajalcev, ki sorazmerno odpade na vsakega člana volilnega telesa, znaša 235 proizvajalcev. Skupaj je bilo torej 6580 glasov.

Za prvega kandidata Staneta Vičarja ni bil oddan noben glas.

Za drugega kandidata Ivana Tomažiča je bilo od skupno 6580 glasov oddanih 5170 glasov, neveljavnih glasovnic ni bilo, glasovalo pa ni 6 članov volilnega telesa.

Na podlagi volilnih izidov izhaja iz poročila Republiške volilne komisije LRS, da je bil v 46. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti izvoljen Tomažič (Ivana) Ivan, zato predlaga mandatno-imunitetni odbor, da Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS sprejme naslednji

sklep:

Potrdi se izvolitev Ivana Tomažiča, direktorja izvoznega podjetja »Perutnina«, Ptuj za ljudskega poslanca Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS za 46. volilno enoto proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti.

Št. P 66/1-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Predsednik:

Andrej Stegnar l. r.

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI 149. ČLENA ZAKONA O PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH TER O VOLITVAH IN ODPOKLICU LJUDSKIH POSLANCEV LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

1. člen

V prvem odstavku 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS (Uradni list LRS, št. 31-98/53) se za 1. točko doda nova 2. točka, ki se glasi:

»2. če je s pravomočno sodbo obsojen na kazen zapora daljšo kot šest mesecev, ali na kakšno drugo hujšo kazen.«

Dosedanje točke 2. do 4. postanejo 3., 4. oziroma 5. točka.

2. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

Zvezna Ljudska skupščina je sprejela zakon o enaki dopolnitvi zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu zveznih ljudskih poslancev (Uradni list FLRJ, št. 17-156/56), kot je v osnutku predvideno glede republiškega zakona.

Predlagana dopolnitev zakona je potrebna, da bodo vsklajene določbe o prenehanju mandata zveznih in republiških poslancev.

Pripominja se, da po zakonih o ljudskih odborih preneha tudi odborniku mandat, če je obsojen za kaznivo dejanje iz koristoljubja, ali če je obsojen za kakšno drugo kaznivo dejanje na kazen zapora, daljšo od 6 mesecev, ali na kazen strogega zapora.

Na ta način bi bil sistem prenehanja mandata članom vseh predstavniških teles vsklajen.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLICKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je na svoji seji 18. junija 1956 obravnaval omenjeni predlog zakona ter ga v celoti in v podrobnostih sprejel.

Odbor je mnenja, da je treba spraviti v sklad določbe o prenehanju mandata republiških in zveznih poslancev, ker bo tako sistem prenehanja mandata članom vseh predstavniških teles vsklajen.

Na svoji seji 21. junija 1956 pa je odbor obravnaval mnenje zakonodajnega odbora Republiškega zbora, po katerem bi bilo smotrno že v predlogu zakona poudariti, da preneha ljudskemu poslancu mandat le če je nepogojno obsojen. Z omenjenim mnenjem se je odbor za organizacijo oblasti in uprave strinjal in se pridružuje mnenju zakonodajnega odbora.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave predlaga Republiškemu zboru, da sprejme zakon o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Franca Pirkoviča.

Št. R 274/2-56.

Ljubljana, dne 21. junija 1956.

Poročevalec:
Franc Pirkovič l. r.

Predsednik:
Vladimir Krivic l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Zakonodajni odbor

POROČILO

zakonodajnega odbora Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS k predlogu zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS

Zakonodajni odbor je o citiranem predlogu zakona razpravljal na svoji seji dne 19. junija 1956 in ta predlog v celoti in po krajši obravnavi tudi v podrobnostih sprejel. Zakonski predlog namreč ureja tudi za republiške ljudske poslance doslej neurejeni primer prenehanja mandata na enak način kot je to storila Zvezna ljudska skupščina nedavno za zvezne poslance. S tem je sistem za vse vrste ljudskih predstavnikov podoben, ker so tudi za odbornike ljudskih odborov določeni enaki razlogi za prenehanje mandata.

Vendar se je pri podrobnem obravnavanju zakonskega predloga pokazalo, da zakonski predlog v važnem vprašanju vzbuja dvome in se zakonodajni odbor čuti dolžnega, da o svojih pomislekih obvesti Republiški zbor. Postavilo se je namreč vprašanje, ali ima tudi pogojna obsodba na zaporno kazen, daljšo od 6 mesecev, za posledico avtomatično izgubo oziroma prenehanje mandata? Po predlaganem besedilu bi bilo na to vprašanje treba odgovoriti vsekakor pritrdilno. Vprašanje pa je, če je bil tak namen predlagateljev v Zvezni ljudski skupščini in če je tak tudi naš namen. Doslej kakršna koli obsodba na zaporno kazen za poslanca sploh ni imela take posledice, da bi pomenila izgubo oziroma prenehanje mandata. Mandat je na zaporno kazen obsojenemu poslancu prenehal šele, če je bil obsojen obenem še na stransko kazen omejitve državljskih pravic. To je bilo seveda preširoko. To občutno vrzel je bilo vsekakor treba zamašiti z dopolnitvijo, da poslanec, ki je pravomočno obsojen na kazen zapora daljšo od 6 mesecev, izgubi mandat. To je bilo predlagano in sprejeto iz preudarka, da gre pri taki kazni že za težja kazniva dejanja in seveda tudi za to, da poslanec, ki mu je pravomočno odvzeta svoboda za več kot 6 mesecev — ko kazen prestaja — v odsotnosti ne more v redu opravljati svojih poslanskih dolžnosti, ne glede na to, da na daljšo zaporno kazen obsojeni poslanec tudi izgubi na svojem političnem in osebnem ugledu. To vse pa velja po mnenju zakonodajnega odbora v polni meri samo za nepogojno obsodbo.

Pri pogojni obsodbi pa je položaj po soglasni sodbi zakonodajnega odbora precej drugačen. 48. člen kazenskega zakonika dopušča, da sme sodišče pri obsodbi na kazen zapora do dveh let (ali na denarno kazen) s sodbo odložiti izvršitev izrečene kazni za dobo 1 do 5 let. To pogojno odložitev izvršitve izrečene kazni sodišče izreče, če glede na okoliščine dejanja, obnašanje storilca po storjenem dejanju in glede na njegovo prejšnje življenje spozna, da se od storilca da utemeljeno pričakovati, da se bo tudi brez izvršitve kazni zanaprej vzdrževal storiti kakršno koli prav tako hudo ali hujše naklepno kaznivo dejanje. Obstoje torej znatne in izjemne olajšilne okolnosti. Po 50. členu kazenskega zakonika pa velja za pogojno obsojenega, ki je uspešno prestal preskusno dobo (dobo odložitve izvršitve kazni), kot da sploh ni bil obsojen za dejanja, ki jih obsega pogojna obsodba. Pogojno obsojena

oseba torej ostane na svobodi in velja po prestani preizkusni dobi za nekaznovano in za neoporečno. Če bi bil na ta način — seveda po poprejšnjem dovoljenju ustreznega zbora, da se ne glede na imunitetno pravico dovoli kazenski pregon in obsodba — pogojno obsojen ljudski poslanec, le-ta ni oviran, da lahko še naprej opravlja poslanske dolžnosti. Pri pogojnih obsodbah nikoli ne gre za kaka nečastna ali posebno zavržna dejanja. Često gre za dejanja, ki so bolj nesrečni slučaji kot pa kriminal. Kaj lahko se na primer zgodi tudi ljudskemu poslancu, da se mu pripeti prometna nezgoda s težjimi posledicami (smrtne nesreče pri avtomobilskem karambolu, več poškodovanih itd.) ali prekorači meje dopustnega silobrana ob napadu nanj in podobno. Kazen je v takem primeru kmalu lahko večja kot 6 mesecev zapora, čeprav obstoje vse olajšilne okoliščine in ni govora o kaki posebni družbeni nevarnosti storilca. V takem primeru sodišče lahko izreče pogojno obsodbo. Po mnenju zakonodajnega odbora v takih primerih ne bi bilo treba določati z našim zakonom, da poslanec izgubi mandat. Ne bi bilo potrebno, da gremo iz ene skrajnosti v drugo. Dopolnitev zakona bi se po mnenju zakonodajnega odbora torej morala glasiti: »če je s pravomočon sodbo nepogojno obsojen na kazen zapora daljšo kot šest mesecev...« Zakonodajni odbor tega dostavka formalno sicer ne predlaga zaradi tega, ker je poverjenik Izvršnega sveta LRS posebej opozoril na potrebo enotnega in soglasnega sistema in na ustrezno besedilo zveznega zakona. Odbor zategadelj prepušča zboru, da sam zavzame stališče. V obravnavi zakonodajnega odbora pa je bilo izrečeno tudi mišljenje, da ni nujno in za vsako ceno neobhodno potrebno, da bi se besedili zveznega in republiškega zakona povsem ujemali.

Če ostane pri predlaganem besedilu — brez dopolnitve, da se pogojne obsodbe izvzamejo — bo posledica najbrž taka, da bo v dvomljivih primerih, ko se bo dala pričakovati sicer pogojna obsodba pa morda vendarle daljša zaporna kazen od 6 mesecev zapora in tudi izguba mandata, mandatno-imunitetni odbor še težje kot doslej predlagal, naj se zoper prizadetega poslanca dovoli kazenski pregon.

Primerno bi bilo, če se o tem izjavi še predlagatelj — Izvršni svet, katerega stališče k temu vprašanju odboru ni bilo znano.

Sicer pa zakonodajni odbor predlaga, naj Republiški zbor predlog zakona o dopolnitvi republiškega volilnega zakona sprejme.

Št. R 274/1-56.

Ljubljana, dne 19. junija 1956.

Poročevalec:

Dr. Miha Potočnik l. r.

Predsednik:

Jože Petejan l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS

Zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev je o tem predlogu zakona razpravljal na svoji seji dne 22. junija 1956 in ga v celoti, po krajši obravnavi pa tudi v podrobnostih sprejel.

Predlagana dopolnitev 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS je po mnenju vseh članov odbora potrebna, da se vskladi sistem prenehanja mandata članov vseh predstavniških teles. Že doslej je namreč to veljalo za odbornike ljudskih odborov, Zvezna ljudska skupščina pa je sprejela takšno dopolnitev letos. Ta dopolnitev je tudi v skladu z zakonitimi predpisi in našo družbeno ureditvijo.

Zato odbor priporoča Zboru proizvajalcev, da predlog zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS sprejme v besedilu, kot je predloženo.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Andreja Svetka.

Št. P 64/1-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Poročevalec:
Andrej Svetek l. r.

Predsednik:
Danijel Lepin l. r.

**PREDLOG ZAKONA
O POOBLASTITVI IZVRŠNEGA SVETA LJUDSKE
SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE IN
OKRAJNIH LJUDSKIH ODBOROV, DA DOLOČAJO,
KATERE RASTLINSKE BOLEZNI IN ŠKODLJIVCI
VELJAJO ZA NEVARNE NA OBMOČJU LJUDSKE
REPUBLIKE SLOVENIJE OZIROMA OKRAJA**

1. člen

Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije je pooblaščen, da določi z odlokom, da veljajo na območju Ljudske republike Slovenije za nevarne tudi druge rastlinske bolezni in škodljivci poleg tistih, glede katerih so že izdani zvezni predpisi.

2. člen

Okrajni ljudski odbori so pooblašteni, da določijo s svojimi odloki, da veljajo na območju okraja za nevarne tudi druge rastlinske bolezni in škodljivci poleg tistih, glede katerih so že izdani zvezni oziroma republiški predpisi.

3. člen

Ta zakon velja od dneva objave v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

Temeljni zakon o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci (Uradni list FLRJ, št. 26-292/54) sam ne določa, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne. 14. člen zakona določa, da se s predpisom Zveznega izvršnega sveta določi, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne za vso Jugoslavijo in da se z republiškim zakonom lahko pooblastijo Izvršni sveti ljudskih republik ter okrajni ljudski odbori, da s svojimi predpisi določijo, da veljajo tudi druge rastlinske bolezni in škodljivci, ki jih zvezni predpis ne omenja, za nevarne za območja ljudske republike oziroma okraja.

Zvezni izvršni svet je izdal odločbo, v kateri so našteje rastlinske bolezni in škodljivci, ki veljajo za nevarne za vse ozemlje Jugoslavije (Uradni list FLRJ, št. 54-650/54). Pokazalo pa se je, da ogrožajo rastline v Sloveniji še druge bolezni in škodljivci, ki niso našteji v omenjeni zvezni odločbi, kot n. pr. češnjeva muha na Goriškem, ki ogroža češnjeve nasade, in rdeči pajek, ki ogroža sadjarstvo in hmeljske nasade. Niti republiški organi niti ljudski odbori ne morejo izdati nobenih ukrepov za zatiranje takih škodljivcev, če se ne izda predlagani zakon.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja

Odbor za gospodarstvo je razpravljal o predlogu zakona na svoji seji dne 22. junija 1956 in ga v celoti kakor tudi v podrobnostih soglasno sprejel.

Ta predlog zakona pooblašča Izvršni svet in okrajne ljudske odbore, da na svojih območjih določijo z odlokom, katere rastlinske bolezni in rastlinski škodljivci so nevarni na njihovem območju in ki jih je potrebno zatirati. Potreba po tem zakonu je podana, ker se na določenih območjih širijo razne rastlinske bolezni in škodljivci, ki jih pa ni mogoče sistematično zatirati, ker za to ne obstoje zakoniti predpisi.

Odbor predlaga, da Republiški zbor sprejme predlog zakona.

Št. R 275/1-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Poročevalec:
Albin Dujc l. r.

Predsednik:
Ivan Maček l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 22. junija 1956 obravnaval predlog zgoraj omenjenega zakona in ga v načelu sprejel.

Sprejetje tega zakona je nujno, da se omogoči republiškim organom in ljudskim odborom izdati potrebne ukrepe za zatiranje takih škodljivcev, ki niso naštetih v odločbi Zveznega izvršnega sveta, v kateri so navedeni škodljivci, ki veljajo za nevarne za vse ozemlje Jugoslavije.

Koristi našega kmetijstva in sadjarstva zahtevajo, da se omogoči zatiranje bolezni in škodljivcev, ki ogrožajo rastline v Sloveniji. Z dosedanjimi predpisi tega ni mogoče storiti, zato je iz gospodarskih razlogov nujno potrebno izdati tak zakon.

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev je sprejel predlog zakona v celoti in v podrobnostih brez sprememb in predlaga Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da ga tudi ta zbor sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Antona Trudna.

Št. P 65/2-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Poročevalec:

Anton Truden l. r.

Predsednik:

Zvone Labura l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 19. junija 1956 obravnaval predlog zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja.

Odbor je soglašal z izvajanjem poverjenika Izvršnega sveta, da ogrožajo rastline v Sloveniji tudi boleznimi in škodljivci, ki niso naštetih v odločbi Zveznega izvršnega sveta, in da je potrebno izdati predpis, na podlagi katerega bodo lahko republiški organi in ljudski odbori izdali ukrepe za zatiranje takih škodljivcev.

Zakonodajni odbor je v podrobnostih in v celoti izglasoval ta predlog zakona in predlaga Republiškemü zboru, da ga v nespremenjenem besedilu sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Jožeta Tramška.

Št. R. 275/2-56.

Ljubljana, dne 29. junija 1956.

Poročevalec:
Jože Tramšek l. r.

Predsednik:
Jože Petejan l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja

Zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev je na svoji seji dne 22. junija 1956 razpravljaj o predlogu navedenega zakona, potem ko je prejel poročilo, da je o predlogu že razpravljaj in ga sprejel odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev.

Odbor je ugotovil, da proti sprejemu zakona ni stvarnih niti zakonodajno-pravnih pomislekov, nasprotno, da zahtevajo koristi našega gospodarstva, da se tak zakon čimprej sprejme in na ta način zaščitijo rastline pred boleznimi in škodljivci, ki niso naštetih v odločbi Zveznega izvršnega sveta, kot nevarne za vse ozemlje Jugoslavije, ki pa vendar ogrožajo rastline v Sloveniji in kvarno vplivajo na naše kmetijstvo in sadjarstvo.

Zato je odbor soglasno sprejel predlog zakona in priporoča Zboru proizvajalcev, da ga tudi on sprejme v nespremenjenem besedilu.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca inž. Antona Koželja.

Št. P 65/1-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Poročevalec:
inž. Anton Koželj l. r.

Predsednik:
Danijel Lepin l. r.

PREDLOG ZAKONA O ZDRAVSTVENIH DOMOVIH IN ZDRAVSTVENIH POSTAJAH

Splošne določbe

1. člen

Zdravstveni domovi in zdravstvene postaje so temeljni zdravstveni zavodi za opravljanje splošne zdravstvene službe.

2. člen

Zdravstveni domovi in zdravstvene postaje opravljajo praviloma celotno preventivno in kurativno zdravstveno službo na svojem območju, kolikor te službe ne opravljajo drugi zdravstveni zavodi po posebnih predpisih.

3. člen

Zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja se ustanovi za območje ene občine, lahko pa se ustanovi več zdravstvenih domov ali zdravstvenih postaj za dele ene občine ali pa skupni zdravstveni dom za območje več občin.

Vsak zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja ima svoj okoliš; okoliš določi ustanovitelj.

4. člen

Zdravstveni domovi in zdravstvene postaje opravljajo vse upravne strokovne naloge s področja zdravstvene službe, kolikor ne spadajo te naloge po splošnih predpisih v pristojnost ljudskega odbora in drugih državnih organov.

5. člen

Zdravstveni domovi in zdravstvene postaje so finančno samostojni zavodi. Zdravstveni domovi in zdravstvene postaje so pravne osebe.

6. člen

Zdravstveni dom je zdravstveni zavod, ki ima vsaj tiste zdravstvene strokovne enote oziroma službe, ki so določene v prvem odstavku 30. člena tega zakona.

Zdravstvena postaja je zdravstveni zavod, ki nima vseh zdravstvenih strokovnih enot oziroma služb iz prvega odstavka 30. člena tega zakona.

Določbe tega zakona o zdravstvenih domovih veljajo tudi za zdravstvene postaje, kolikor ni za zdravstvene postaje v tem zakonu posebej določeno drugače.

Naloge zdravstvenih domov

7. člen

Zdravstveni domovi skrbijo za organizacijo in pravilno opravljanje splošne zdravstvene službe v svojem okolišu.

8. člen

Pri opravljanju svojih nalog zdravstveni dom zlasti:

1. proučuje zdravstveno stanje prebivalstva;

2. skrbi za splošno zboljšanje higiene, predvsem na javnih krajih, v obratih, internatih in delavskih domovih ter na drugih prostorih, kjer se zbirajo ljudje zaradi skupnega dela, pouka in razvedrila;

3. preprečuje in zatira nalezljive, socialne in druge bolezni;

4. izvaja predpise glede higiene živil in pitne vode ter ukrepe glede kliconoscev;

5. opravlja dezinfekcijo in dezinsekcijo;

6. organizira patronažno službo;

7. izvaja zdravstveno varstvo nosečih, dojenčkov, mater, predšolske in šolske mladine;

8. izvaja zdravstveno varstvo telovadcev in športnikov;

9. daje ambulantno zdravstveno pomoč;

10. skrbi za zdravstveno prosveto in zdravstveno vzgojo;

11. zbira po navodilih pristojnih državnih organov podatke za zdravstveno statistiko in vodi zdravstveno evidenco;

12. skrbi za strokovni napredek zdravstvenega osebja;

13. daje analizo o zdravstvenem stanju in predlaga ljudskemu odboru in organom zdravstvene službe, da izdajo ukrepe za izboljšanje službe v okolišu zdravstvenega doma;

14. opravlja druge naloge, ki so mu naložene s posebnimi predpisi ali ki mu jih naloži za zdravstvo pristojni organ ljudskega odbora.

Pri svojem delu in pri reševanju zdravstvenih problemov zdravstveni dom sodeluje z organi sanitarne inšpekcije, z drugimi zdravstvenimi zavodi, z zavodom za socialno zavarovanje, z organizacijo Rdečega križa ter z drugimi družbenimi in strokovnimi organizacijami.

9. člen

Ljudski odbor lahko določi, da opravlja zdravstveni dom posamezne naloge iz prejšnjega člena tudi za okoliš določenih zdravstvenih postaj ali pa da opravlja en zdravstveni dom posamezne naloge iz prejšnjega člena za okoliše določenih drugih zdravstvenih domov.

Ustanavljanje in prenehanje zdravstvenih domov

10. člen

Zdravstveni dom ustanovi občinski ljudski odbor.

Zdravstveni dom lahko ustanovi več občinskih ljudskih odborov skupaj. V takem primeru izda odločbo o ustanovitvi tisti občinski ljudski odbor, na katerega območju bo sedež zavoda. Občinski ljudski odbori določijo s pogodbo, kolikšen del stroškov za temeljne investicije, za preventivno zdravstveno službo in za kritje primanjkljaja zavoda gre v breme posamezne občine; s pogodbo se določijo tudi druge medsebojne pravice in dolžnosti med ljudskimi odbori kot soustanovitelji ter med njimi in zdravstvenim domom.

11. člen

Odločba o ustanovitvi zdravstvenega doma obsega določbe:

1. o imenu, sedežu in okolišu zavoda;

2. o nalogah zavoda;

3. o premoženju, s katerim ima zavod pravico gospodariti;

4. o skladih zavoda;
5. o organih zavoda in o načinu njihovega oblikovanja;
6. o državnem organu, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda.

Državni organ, pristojen za zadeve in naloge zdravstvenega doma, je za zadeve zdravstva pristojni svet občinskega ljudskega odbora, ki je ustanovil zavod. Za zadeve in naloge zdravstvenega doma, ki ga je ustanovilo skupaj več občinskih ljudskih odborov, je pristojen za zdravstvo pristojni svet tistega občinskega ljudskega odbora, na katerega območju je sedež zavoda.

12. člen

Vsak zdravstveni dom mora biti registriran po splošnih predpisih o registraciji finančno samostojnih zavodov.

13. člen

Odločbo o prenehanju zdravstvenega doma ali o združitvi z drugim zdravstvenim domom izda občinski ljudski odbor po poprejšnji pritrditvi za zdravstvo pristojnega sveta okrajnega ljudskega odbora.

Če je zdravstveni dom ustanovilo več občinskih ljudskih odborov, je za prenehanje oziroma za združitev takega zdravstvenega doma z drugim zdravstvenim zavodom potreben tudi sklep večine ljudskih odborov, ki so ga ustanovili. Odločbo izda tudi v tem primeru občinski ljudski odbor, na katerega območju je sedež zavoda.

Pri odklonitvi pritrditve je dovoljena pritožba na Svet za zdravstvo LRS.

Likvidacija se opravi po predpisih, ki veljajo za finančno samostojne zavode, kolikor ni z odločbo o prenehanju oziroma združitvi drugače določeno.

Pravila zdravstvenih domov

14. člen

Vsak zdravstveni dom mora imeti pravila.

Pravila sprejme upravni odbor po zaslišanju strokovnega kolegija, potrdi pa jih organ, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda.

Pravila obsegajo v skladu z zakonitimi predpisi zlasti določbe:

1. o organih zavoda, o njihovem oblikovanju, o njihovih pravicah in dolžnostih ter o njihovem medsebojnem razmerju;
2. o notranji organizaciji zavoda;
3. o finančnem in ekonomskem poslovanju zavoda, o virih dohodkov in o kalkulaciji cen;
4. o sistemizaciji delovnih mest;
5. o formiranju in delitvi skladov;
6. o delovnih razmerjih zaposlenega osebja;
7. o plačevanju in nagrajevanju osebja.

Organi zdravstvenega doma

a) Upravni odbor

15. člen

Zdravstveni dom upravlja upravni odbor.

Upravni odbor zdravstvenega doma ima najmanj 7 članov, zdravstvene postaje pa najmanj 5 članov.

Upravnik zavoda je član upravnega odbora po svojem položaju, druge člane upravnega odbora pa imenuje organ, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda. V upravnem odboru morajo biti zastopniki delovnega kolektiva, zastopnik občinskega ljudskega odbora in najmanj en zastopnik okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. V upravni odbor se lahko imenujejo tudi drugi državljani. V upravnem odboru je delovni kolektiv zavoda lahko zastopan z največ tretjino članov upravnega odbora; kandidate za člane upravnega odbora izvoli delovni kolektiv.

16. člen

Upravni odbor ima zlasti te naloge:

1. skrbi, da zdravstveni dom opravlja svoje naloge; spremlja delo zavoda in uspehe zdravstvene službe ter seznanja o tem javnost;
2. sprejme predračun dohodkov in izdatkov in sklepni račun zavoda, mora pa ga predložiti v potrditev organu, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda;
3. določa s pritrditvijo organa, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda, cene za zdravstvene storitve;
4. sklepa o uporabi skladov zavoda;
5. odloča o najetju kredita pri banki;
6. odloča v skladu s posebnimi predpisi o investicijah, ki se financirajo iz sredstev zavoda; daje predloge za financiranje investicij iz proračuna ali iz drugih ustanoviteljevih sredstev;
7. postavlja in razrešuje višje in srednje strokovne uslužbenke; izdaja druge odločbe o njihovih službenih razmerjih, kolikor za to ne pooblasti upravnika ali njegovega pomočnika;
8. sprejme pravilnik o plačah;
9. sklepa o ustanovitvi novih in združitvi obstoječih zdravstvenih strokovnih enot s pritrditvijo organa, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda;
10. sklepa o predlogih strokovnega kolegija o povečanju zmogljivosti zavoda in o nabavah večjega instrumentarija;
11. nadzoruje finančno in ekonomsko poslovanje zavoda ter uporabo družbenega premoženja;
12. skrbi za pravilno razmerje osebja zavoda do bolnikov; obravnava pripombe bolnikov glede osebja zavoda zaradi nepravilnega opravljanja službe;
13. odloča o pritožbah delavcev in uslužbencev zoper odločbe in druge upravnikove ukrepe o službenih oziroma delovnih razmerjih;
14. sklepa o štipendiranju učencev in študentov medicinskih šol v mejah veljavnih predpisov;
15. sklepa pogodbe z zdravniki stažisti;
16. določa v sporazumu s šefi zdravstvenih strokovnih enot in z organom, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda, delovni čas zdravstvenih strokovnih enot;
17. opravlja druge naloge, ki so mu dane s tem zakonom ali z drugimi predpisi.

17. člen

Upravni odbor zdravstvenega doma izbere izmed sebe predsednika. Upravnik zavoda ne more biti predsednik upravnega odbora.

18. člen

Upravni odbor dela kolektivno in sprejema svoje sklepe samo na sejah.

Seje upravnega odbora sklicuje in vodi predsednik; sejo skliče po potrebi, najmanj pa enkrat na mesec. Predsednik mora sklicati sejo, če to zahteva upravnik zavoda, tretjina članov upravnega odbora ali sindikalna organizacija delovnega kolektiva.

Seje upravnega odbora pripravlja predsednik skupno z upravnikom.

Vabilo na sejo morajo dobiti člani upravnega odbora obenem z gradivom praviloma vsaj tri dni pred sejo.

19. člen

Seja upravnega odbora je sklepčna, če je na seji navzočih nad polovico njegovih članov.

Sklepe sprejema upravni odbor z večino glasov navzočih članov.

20. člen

Če se član upravnega odbora ne strinja s sklepom upravnega odbora, lahko sporoči svoje pripombe organu, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda.

21. člen

Za proučitev posameznih vprašanj in za pripravo predlogov v zadevah s svojega področja lahko ustanovi upravni odbor komisije.

22. člen

Člani upravnega odbora imajo pravico do nadomestila izgubljenega zaslužka in do povračila dejanskih stroškov, ki jih imajo v zvezi s svojim delom v upravnem odboru.

b) Upravnik

23. člen

Upravnik zdravstvenega doma se postavi na podlagi javnega razpisa.

Upravnika postavi občinski ljudski odbor po poprejšnjem zaslišanju upravnega odbora.

Upravnik mora biti zdravnik z opravljenim strokovnim izpitom. V pravilih zavoda se lahko predpišejo še nadaljnji pogoji glede strokovne kvalifikacije upravnika.

24. člen

Upravnik zdravstvenega doma organizira delo zavoda in ga neposredno vodi.

Upravnik je odgovoren za to, da se izvršujejo zakoni in drugi predpisi in ukrepi ter sklepi upravnega odbora.

Upravnik zastopa zavod kot pravno osebo.

Upravnik nadzoruje delo vsega osebja in je disciplinski starešina.

Upravnik je odredbodajalec za izvrševanje predračuna zavoda. S pritrditvijo upravnega odbora lahko upravnik s pismeno odločbo prenese posamezne odredbodajalčeve pravice na svojega pomočnika.

25. člen

Upravnik zdravstvenega doma ima zlasti te naloge:

1. skrbi, da so zdravstvene strokovne enote urejene in v zadostni meri opremljene s sodobnimi sredstvi za uspešno delo;
2. skrbi, da je preventivna in kurativna zdravstvena služba na sodobni višini;
3. skrbi za skladnost dela vseh poslovnih enot;
4. skrbi za smotno uporabljanje zdravil in sanitetnega materiala ter izdaja o tem potrebne ukrepe; skrbi za to, da se z instrumentarijem ter drugo zdravstveno opremo in materialom strokovno in pravilno ravna;
5. nadzoruje red in higieno v poslovnih enotah zavoda;
6. izvršuje sklepe upravnega odbora in poroča upravnemu odboru o delu zavoda in njegovih strokovnih enot;
7. skrbi za sestavo predračuna, sklepnega računa, pravil, pravilnika o plačah, delovnega reda in kalkulacije cen za zdravstvene storitve;
8. daje upravnemu odboru druge predloge v zadevah z njegovega področja;
9. najema kredite pri banki na podlagi sklepa upravnega odbora;
10. skrbi za pravilno administrativno, finančno in ekonomsko poslovanje zavoda ter odreja preglede vsega poslovanja zavoda;
11. izdaja odločbe o delovnih razmerjih uslužbencev in delavcev, kolikor to ne spada v področje upravnega odbora;
12. razmešča strokovno osebje po poslovnih enotah ter skrbi za strokovno izpopolnjevanje uslužbencev in delavcev zavoda;
13. nadzoruje razmerje osebja zavoda do bolnikov in sprejema pripombe bolnikov glede osebja zavoda zaradi nepravilnega opravljanja službe ter izdaja s tem v zvezi potrebne ukrepe;
14. sklicuje in vodi seje strokovnega kolegija;
15. opravlja druge naloge, ki so mu naložene po posebnih predpisih ali po sklepu upravnega odbora.

26. člen

Če upravnik misli, da je kakšen sklep ali ukrep upravnega odbora nezakonit, ima upravnik pravico in dolžnost izvršitev takega sklepa ali ukrepa zadržati in o tem takoj poročati upravnemu odboru; če upravni odbor vztraja pri svojem sklepu ali ukrepu, mora upravnik stvar brez odlašanja predložiti organu, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda, v odločitev. Če ta organ v 30 dneh o tem ne odloči, se šteje, da je zadržanje sklepa ali ukrepa potrnil.

27. člen

Zdravstveni dom ima lahko pomočnika upravnika, če je s pravili zavoda to predvideno.

Pomočnika upravnika postavi na podlagi javnega razpisa upravni odbor s pritrditvijo organa, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda.

Pravice in dolžnosti pomočnika upravnika in strokovna kvalifikacija, ki se zahteva za to mesto, se določijo s pravili zavoda.

c) Strokovni kolegij

28. člen

Vsak zdravstveni dom ima strokovni kolegij. Člani strokovnega kolegija po položaju so vsi šefi zdravstvenih strokovnih enot in glavna medicinska

sestra, upravni odbor pa lahko imenuje še druge člane izmed zdravstvenih in socialnih delavcev.

Strokovni kolegij je posvetovalni organ upravnega odbora in upravnika v zadevah zdravstvene službe zavoda.

Strokovni kolegij mora obravnavati vsa pomembnejša strokovna in organizacijska vprašanja zdravstvene službe, zlasti kvaliteto in metodo dela, povečanje zmogljivosti zavoda, ustanovitev novih zdravstvenih strokovnih enot, namestitev višjega strokovnega zdravstvenega osebja, organizacijo dela, nabavo večjega instrumentarija in podobno.

Natančnejše določbe o sestavi in delu strokovnega kolegija se predpišejo s pravili zavoda.

Ureditev zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj

29. člen

Zdravstveni dom in zdravstvena postaja imata zdravstvene strokovne enote in posebno organizacijsko enoto za administrativno, ekonomsko in finančno službo.

Katere enote ima zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja, se določi s pravili zavoda.

30. člen

Zdravstveni dom ima tele zdravstvene strokovne enote oziroma službe:

1. splošno ambulanto;
2. zobno ambulanto;
3. dispanzer, ambulanto ali polikliniko za zdravstveno varstvo šolske mladine;
4. dispanzer ali posvetovalnico za žene;
5. otroški dispanzer ali posvetovalnico za otroke;
6. patronažno službo;
7. babiško službo.

Zdravstveni dom ima poleg zdravstvenih strokovnih enot oziroma služb iz prvega odstavka tega člena lahko še druge zdravstvene strokovne enote oziroma službe, in sicer:

1. specialistične ambulante;
2. protituberkulozni dispanzer, kožno-venerični, protitrahomski in onkološki dispanzer oziroma postajo in druge podobne posebne enote;
3. materinski dom oziroma materinski oddelek ali druge enote za zdravstveno varstvo matere in otroka;
4. ambulanto za pregled telovadcev in športnikov;
5. higiensko postajo;
6. reševalno postajo;
7. fizikalno terapijo;
8. službo za dezinfekcijo in dezinsekcijo;
9. antiskabično postajo.

Za skupne potrebe zdravstvenih strokovnih enot ima zdravstveni dom diagnostične laboratorije, lahko pa ima tudi bolniški oddelek, zalogo (depo) zdravil in druge potrebne enote.

31. člen

Zdravstvena postaja mora imeti vsaj splošno ambulanto s stalnim zdravnikom, babiško službo in posvetovalnico za otroke in žene s patronažno službo.

Zdravstvena postaja ima lahko tudi druge zdravstvene strokovne enote, na primer: zobno ambulanto, dispanzer ali ambulanto za zdravstveno varstvo šolske mladine, diagnostični laboratorij in zalogo (depo) zdravil.

32. člen

Zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja lahko sama od sebe ali na pobudo ljudskega odbora s pritrditvijo organa, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda, ustanovi pomožno zdravstveno postajo v bolj oddaljenih krajih, kjer ni pogojev za ustanovitev zdravstvenega doma ali zdravstvene postaje. Okoliš in področje pomožne zdravstvene postaje določi zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja v sporazumu z organom, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda.

Pomožna zdravstvena postaja je strokovna enota zdravstvenega doma ali zdravstvene postaje. Imeti mora stalno medicinsko sestro, od časa do časa pa dela v njej tudi zdravnik. Čas, ko dela v pomožni zdravstveni postaji zdravnik, določi zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja v sporazumu z organom, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda.

Pri reševanju zdravstvenih problemov se pomožna zdravstvena postaja ozira na sodelovanje Sveta državljanov, ki ga volijo zbori volivcev na območju pomožne zdravstvene postaje.

33. člen

Nove zdravstvene strokovne enote ustanovi oziroma obstoječe zdravstvene strokovne enote združi ali odpravi upravni odbor zdravstvenega doma oziroma zdravstvene postaje s pritrditvijo organa, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda.

34. člen

Zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja mora imeti potrebno število prostorov za ordinacijo in laboratorije ter za delo drugih enot.

35. člen

Natančnejše določbe o nalogah, notranji ureditvi in o delu zdravstvenih strokovnih enot in osebja zdravstvenega doma oziroma zdravstvene postaje predpiše Svet za zdravstvo LRS.

Svet za zdravstvo LRS določi minimalne pogoje, ki jih morajo glede osebja, opreme, aparature, instrumentarija, inventarja in podobno izpolnjevati posamezne zdravstvene strokovne enote zdravstvenega doma oziroma zdravstvene postaje.

36. člen

Zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja ne sme začeti poslovati, dokler ne dobi dovoljenja za začetek dela. Dovoljenje izda za zadeve in naloge zavoda pristojni organ na podlagi mnenja strokovne komisije, ki jo postavi za zdravstvo pristojni svet okrajnega ljudskega odbora. Eden od članov komisije mora biti okrajni sanitarni inšpektor.

37. člen

Zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja ima lahko posamezne zdravstvene strokovne enote tudi izven kraja svojega sedeža.

Zdravstveno osebje

38. člen

Strokovno delo v zdravstvenem domu smejo opravljati samo zdravstvene osebe, ki imajo predpisano strokovno izobrazbo za delo, ki ga opravljajo.

Zdravstveno osebje se mora stalno strokovno izpopolnjevati.

39. člen

Vse osebje zdravstvenega doma mora biti vsaj enkrat na leto zdravniško pregledano.

40. člen

Svet za zdravstvo LRS predpiše:

— kakšno strokovno izobrazbo oziroma kvalifikacijo mora imeti zdravstveno osebje v posameznih zdravstvenih strokovnih enotah zdravstvenega doma;

— način strokovnega izpopolnjevanja zdravstvenega osebja;

— pravice in dolžnosti vodij posameznih zdravstvenih strokovnih enot in drugega zdravstvenega osebja.

41. člen

Strokovno nadzorstvo nad delom zdravstvenega osebja imajo upravnik zdravstvenega doma in šefi posameznih zdravstvenih strokovnih enot.

Strokovno delo

42. člen

Strokovno delo v zdravstvenem domu se mora opravljati po sodobnih strokovnih metodah in s sodobnimi strokovnimi pripomočki.

43. člen

Zdravstveni dom mora sprejeti vsakogar, ki išče v zavodu zdravstveno pomoč.

44. člen

Delovni čas zdravstvenega doma določi upravni odbor s pritrditvijo organa, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda.

Vsaj en zdravnik zdravstvenega doma mora biti vsak čas dosegljiv.

Če ima zdravstveni dom samo enega zdravnika, mora ta svojo odsotnost takoj sporočiti za zdravstvo pristojnemu upravnemu organu občinskega ljudskega odbora in poskrbeti, da ga med odsotnostjo nadomestuje drug zdravnik.

45. člen

Zdravstveni dom vodi o svojem delu potrebno medicinsko in administrativno dokumentacijo.

Natančnejše predpise o tem izda Svet za zdravstvo LRS.

Finančno in ekonomsko poslovanje

46. člen

Za finančno poslovanje zdravstvenega doma veljajo splošni predpisi o finansiranju in poslovanju zdravstvenih zavodov in finančno samostojnih zavodov, kolikor s tem zakonom ni drugače določeno.

47. člen

Ustanovitelj mora zagotoviti zdravstvenemu domu sredstva za temeljne investicije ob ustanovitvi kakor tudi ob razširitvi zdravstvenega doma, za katero je dal svoj pristanek.

Ustanovitelj mora zagotoviti zdravstvenemu domu tudi sredstva za preventivno zdravstveno službo, in sicer v okviru načrta preventivne zdravstvene službe, ki ga je poprej potrdil ustanovitelj.

Stroške iz prvega in drugega odstavka tega člena je treba v predračunu zdravstvenega doma posebej izkazati in se ne smejo upoštevati pri določanju cen za zdravstvene storitve.

48. člen

Če se pokaže ob sklepnem računu zdravstvenega doma primanjkljaj, mora ustanovitelj zavoda poskrbeti za njegovo pokritje.

49. člen

Presežek dohodkov nad izdatki zavoda, ki se pokaže na podlagi potrjenega skupnega računa, se porazdeli na sklade po veljavnih predpisih.

S skladi razpolaga upravni odbor zavoda po veljavnih predpisih.

Nadzorstvo nad zdravstvenimi domovi

50. člen

Za zdravstveno strokovno nadzorstvo nad zdravstvenimi domovi veljajo posebni predpisi.

51. člen

Državni organ, ki je pristojen za zadeve in naloge zdravstvenega zavoda (11. člen), nadzoruje po strokovnjakih, ki jih za to določi, tudi administrativno, finančno in ekonomsko poslovanje zavoda.

Finančno poslovanje zavoda nadzoruje tudi finančna inšpekcija po veljavnih predpisih.

Prehodne in končne določbe

52. člen

Zdravstveni domovi in zdravstvene postaje morajo prilagoditi svojo organizacijo in poslovanje določbam tega zakona v šestih mesecih po tem, ko začne ta zakon veljati.

53. člen

Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije lahko ustanovi zdravstveni dom za osebje določenih služb z okolišem za celotno območje Ljudske republike Slovenije.

Za take zdravstvene domove se uporabljajo primerne določbe tega zakona.

54. člen

Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije izda v skladu z načeli tega zakona z uredbo natančnejše predpise o organizaciji in delu samostojnih dispanzerjev, poliklinik, higienskih zavodov in postaj, reševalnih postaj ter materinskih domov in podobnih zavodov.

55. člen

Razen glede vprašanj, ki jih mora urediti s svojimi predpisi po 35., 40. in 45. členu tega zakona, je Svet za zdravstvo LRS pooblaščen, da po potrebi natančnejše uredi s svojimi predpisi tudi druga vprašanja iz tega zakona.

56. člen

Ta zakon velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

OBRAZLOŽITEV

Zdravstveni domovi in zdravstvene postaje, ki jih imamo že od leta 1952, so veljali že od vsega početka za temeljne zdravstvene zavode splošne zdravstvene službe, ki so vključevali kot svoje organizacijske enote vse nesamostojne zdravstvene zavode na svojem območju, to je vso preventivno in kurativno zdravstveno službo razen tiste, ki so jo opravljale bolnice, okrevališča, naravna zdravilišča, lekarne, poliklinike, obratne ambulante in nekateri posebni zdravstveni zavodi (zobne poliklinike, šolske poliklinike, postaje za transfuzijo krvi, porodnišnice, materinski domovi). Glede na krajevne potrebe pa ponekod tudi niso bile v nje vključene reševalne postaje, zlasti pa ne higienske postaje oziroma higienski zavodi.

Zdravstveni domovi so bili do leta 1955 okrajni zdravstveni zavodi, poleg njih pa so bile v bolj oddaljenih centrih ustanovljene še zdravstvene postaje, med katerimi so bile nekatere okrajni, druge pa občinski zdravstveni zavodi. V letu 1955 pa so z dokončno decentralizacijo zdravstvene službe prešli vsi zdravstveni domovi in zdravstvene postaje v pristojnost občinskih ljudskih odborov.

Po sedanjem stanju imamo 75 zdravstvenih domov in 96 zdravstvenih postaj. V teh 171 zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah je organizacijsko vključenih 67 pomožnih zdravstvenih postaj, 129 zobnih ambulant in postaj, 23 šolskih splošnih ambulant, 17 šolskih zobnih ambulant, 18 otroških dispanzerjev, 27 dispanzerjev za žene, 284 posvetovalnic za matere in otroke, 45 protituberkuloznih dispanzerjev, 27 kožno-veneričnih dispanzerjev, 2 protitrahomska dispanzerja s 14 protitrahomskimi postajami ter 425 batic. Od 40 higienskih postaj oziroma zavodov so nekateri postali po decentralizaciji samostojni okrajni zavodi, drugi pa so priključeni zdravstvenim domovom. Prav tako je od 42 reševalnih postaj nekaj finančno samostojnih zavodov, druge pa so priključene kot organizacijske enote zdravstvenim domovom in zdravstvenim postajam.

Kljub svojemu velikemu pomenu in nalogam pa zdravstveni domovi in postaje doslej kot celota niso bili pravno organizirani v tem smislu, da bi bile njihove naloge in okvirna notranja ureditev določene s pravnimi predpisi; vendar pa so bili ti zavodi formalno ustanovljeni, imeli so svoja pravila, upravne organe, upravnike itd. Da se organizacija teh zavodov enotno uredi

ter da se obenem legalizira obstoječe dejansko stanje, je potrebno, da se čimprej izda republiški zakon o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah, ker so za zvezni splošni zakon o organizaciji zdravstvene službe pripravljene šele teze in gotovo še ne bo tako kmalu uveljavljen

Po predlogu zakona so zdravstveni domovi in zdravstvene postaje temeljni zdravstveni zavodi splošne zdravstvene službe, v katerih je praviloma združena vsa preventivna in kurativna zdravstvena služba na območju občine ali njene dela; ustanavljajo pa jih občinski ljudski odbori. Med zdravstvenimi domovi in zdravstvenimi postajami ni bistvenih razlik glede njihovih nalog, temveč je razlika med njimi le v tem, da ima zdravstveni dom več zdravstvenih strokovnih enot oziroma služb kakor pa zdravstvena postaja, tako da bo lahko vsaka zdravstvena postaja postala zdravstveni dom, brž ko bo imela tiste zdravstvene strokovne enote oziroma službe, ki jih mora po zakonu imeti zdravstveni dom.

Po sistematiki se ta zakonski predlog tesno naslanja na predlog zakona o bolnicah, glede vsebine pa so med obema predlogama določene razlike, ki jih narekujeta organizacija in delo enih in drugih zdravstvenih zavodov. Tako n. pr. mora biti po tem predlogu upravnik zavoda vedno zdravnik, medtem ko za ravnatelja bolnice to ni predpisano, ker ima bolnica šefa zdravnika, ki ga zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja nima. V tem zakonskem predlogu tudi ni tako podrobno obdelano strokovno delo zdravstvenih domov oziroma zdravstvenih postaj, kakor je obdelano v predlogu zakona o bolnicah strokovno delo v bolnici, prav tako pa v tem predlogu tudi ni ustreznih določb, ki jih ima predlog zakona o bolnicah glede bolnic, ki jih ustanovijo organizacije in zavodi, ker naj bi zdravstvene domove in zdravstvene postaje ustanavljali le občinski ljudski odbori.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za zdravstvo in socialno
politiko

POROČILO

k predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah

Odbor za zdravstvo in socialno politiko je razpravljal o predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah na svoji seji dne 23. maja in 22. junija 1956.

Na prvi od teh sej je odbor razpravljal na podlagi prvega predloga zakona, na drugi pa po popravljenem in končnem besedilu, kot ga je predložil Izvršni svet.

V načelni razpravi je odbor ugotovil, da zdravstveni domovi in postaje vkljub svojemu velikemu številu, pomenu in nalogam doslej kot celota niso bili pravno organizirani in njihove naloge in notranja ureditev niso bile določene s pravnimi predpisi. Naloga tega zakona je torej legalizirati obstoječe dejansko stanje in s tem dopolniti in izpopolniti pravne predpise, ki se na-

našajo na organizacijo in delo zdravstvene službe in zdravstvenih ustanov. Obenem pa je s tem zakonom storjen bistveni korak naprej v razvoju udeležbe državljanov pri upravljanju zdravstvene službe in omogočeno zdravstvenim ustanovam in ljudskim odborom, da v skladu z našim komunalnim sistemom razvijajo zdravstveno službo. V načelni razpravi o tem zakonu se je odbor dotaknil tudi rehabilitacijskih centrov za invalide, posebno pozornost pa je posvetil potrebi tesnega sodelovanja med zdravstvenimi zavodi in zavodom za socialno zavarovanje.

Na seji dne 23. maja je odbor v podrobni razpravi od člana do člana obširneje razpravljal o nalogah zdravstvenih domov in sprejel nekatere dopolnitve, ki te naloge natančneje in boljše določajo. Glede članov upravnega odbora zdravstvenega doma je bil odbor mnenja, da ne kaže omejevati števila zastopnikov zavoda za socialno zavarovanje na enega člana, ampak naj se število teh zastopnikov določa glede na konkretne razmere, vendar tako, da je vsaj en zastopnik tega zavoda član upravnega odbora. Odbor je zato predlagal tozadevno spremembo v tekstu zakona. Da bi se okrepila vloga upravnega odbora je odbor sklenil predlagati glede postavitve upravnika zdravstvenega doma dopolnitve, kot je že predpisana v zakonu o lekarniški službi za upravnika lekarne. Zlasti obširno je odbor razpravljal o zdravstvenih postajah in o pomožnih zdravstvenih postajah. Glede teh je bil mnenja, da je potrebno razviti zainteresiranost prebivalstva za njihovo delo in zato sklenil predlagati, naj se pri pomožnih zdravstvenih postajah ustanovijo sveti državljanov, katerih člani bi bili izvoljeni na primer na zborih volivcev na območju pomožne zdravstvene postaje. Prav tako je bil odbor mnenja, da je treba že v samem tekstu zakona podčrtati vlogo posvetovalnic za otroke in žene s patronažno službo pri zdravstvenih postajah, ker jih mnogokrat omalovažujejo. Odbor je razpravljal še o raznih drugih vprašanih v zvezi s prvotnim predlogom zakona in pri nekaterih členih sklenil predlagati razne spremembe in dopolnitve, pri drugih pa se je odločil za predloženo besedilo kot najprimernejše.

Odbor je nato soglasno sprejel spremembe in dopolnitve k 8., 11., 13., 15., 16., 23., 25., 26., 27., 28., 30., 32., 38. in 44. členu prvotnega besedila predloga zakona.

Predlagane spremembe in dopolnitve je odbor sporočil pristojnima odborama Republiškega zbora in Izvršnemu svetu Ljudske skupščine LRS.

Dne 15. junija 1956 je nato Izvršni svet predložil predlog zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah v prečiščenem in dopolnjenem besedilu, v katerem so bile v celoti vnešene spremembe in dopolnitve, ki jih je odbor predlagal. Razen tega je Izvršni svet v prečiščenem besedilu predloga zakona še izvršil nekatere popravke in dopolnitve, o katerih je nato razpravljala odbor na svoji 2. seji dne 22. junija 1956 in s katerimi je soglašal.

Odbor je na tej seji razpravljala tudi o amandmajih odbora za organizacijo oblasti in uprave k 13., 14., 15., 16., 26. in 32. členu, ter o amandmajih zakonodajnega odbora k 8., 16., 18., 25., 26., 32., 45. in 54. členu. Tudi te amandmaje je odbor sprejel.

Vsi pristojni odbori sedaj predlagajo Republiškem zboru enake spremembe in dopolnitve in so torej njihovi amandmaji vsklajeni.

Nato je odbor za zdravstvo in socialno politiko soglasno sprejel predlog zakona v celoti.

Odbor za zdravstvo in socialno politiko predlaga Republiškemu zboru, da predlog zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah z navedinimi spremembami in dopolnitvami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Ivana Bertoncclja.

Št. R 276/2-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Poročevalec:

Ivan Bertoncclj l. r.

Predsednik:

Mira Svetina l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah

Odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji 18. in 21. junija 1956 obravnaval omenjeni zakonski predlog predvsem glede pristojnosti občinskih odborov oziroma njihovih organov, nalog in dela upravnih organov kot organov družbenega upravljanja na področju zdravstva ter določbe, ki obravnavajo posredno ali neposredno pravice državljanov.

Po zakonskem predlogu ustanovi zdravstveni dom občinski ljudski odbor. Pri obravnavi te določbe je bilo izraženo mnenje, da naj bi zdravstveni dom oziroma zdravstveno postajo ustanovile tudi gospodarske ali družbene organizacije ali samoupravni zavodi, kot je to določeno v predlogu zakona o bolnicah. V razpravi pa je bila poudarjena bistvena razlika med bolnico in zdravstvenim domom, ki je predvsem v tem, da zdravstveni dom oziroma zdravstvena postaja opravlja vse upravne strokovne naloge s področja zdravstvene službe, seveda kolikor te naloge po splošnih predpisih ne spadajo v pristojnost ljudskega odbora.

Zato odbor tudi ne predlaga glede te določbe sprememb oziroma dopolnitev.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je obširno razpravljal tudi o tem, da bi moral občinski ljudski odbor potrditi pravila zdravstvenega doma oziroma postaje in imenovati člane upravnega odbora, ker gre pri tem za zadeve, o katerih mora predvsem odločati predstavniški organ, ki s tem posredno usmerja delo na zdravstvenem področju.

Po mnenju odbora je treba delo zdravstvenega doma oziroma postaje posredno čimbolj povezati z družbenimi organizacijami, in sicer tako, da naj se v upravni odbor imenujejo tudi drugi državljanji, ki jih predlagajo družbene organizacije. Pri tem pa je seveda potrebno, da družbene organizacije spremljajo delo tistih svojih članov, ki so jih predlagale v upravni odbor, obrav-

navajo delo na tem področju in tako čimbolj krepijo uveljavljanje družbenega upravljanja v zdravstvu.

V predlogu zakona je določeno, da ima upravnik zdravstvenega doma pravico in dolžnost zadržati sklep ali ukrep upravnega odbora, za katerega misli, da je nezakonit in o tem obvestiti upravni odbor. S tem pa seveda ni rečeno, da mora samo upravnik bdeti nad zakonitostjo, to je vsekakor tudi dolžnost upravnega odbora, ki se bo le tako lahko uveljavljal in še bolj okreplil osnovna načela družbenega upravljanja. Odbor za organizacijo oblasti in uprave je mnenja, da je treba že v samem predlogu zakona določiti, da mora pristojni svet za zdravstvo občinskega ljudskega odbora odločiti v 30 dneh o zadržanju sklepa ali ukrepa, če kljub opozorilu upravnika upravni odbor vztraja pri svojem sklepu oziroma ukrepu. V zvezi s tem pa so člani odbora opozorili, da s celotnim našim družbenim razvojem niso v skladu sicer maloštevilni primeri, da je upravnik zdravstvenega doma oziroma postaje hkrati tudi predsednik sveta za zdravstvo občinskega odbora, torej organa, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda, to je zdravstvenega doma oziroma postaje.

Odbor se je strinjal s spremembami in dopolnitvami, ki jih predlaga zakonodajni odbor.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je predlog zakona v celoti in v podrobnostih sprejel z naslednjimi spremembami in dopolnitvami:

13. člen: Začetek tretjega odstavka se mora pravilno glasiti: »Proti odklonitvi...«

14. člen: V drugem odstavku se besedilo: »organ, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda.« nadomesti z besedilom: »občinski ljudski odbor.«

15. člen: V drugi oziroma tretji vrsti tretjega odstavka se besedilo: »organ, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda.« nadomesti z besedilom: »občinski ljudski odbor.«

Predzadnji stavek tega odstavka: »V upravni odbor se lahko imenujejo tudi drugi državljani.« se nadomesti z besedilom, ki se glasi: »V upravni odbor se imenujejo na predlog družbenih organizacij tudi drugi državljani.«

16. člen: 13. točka tega člena se v celoti črta; točke 14., 15., 16. in 17. pa se preštevilčijo.

26. člen: Zadnji stavek se črta, predzadnjemu pa se doda besedilo: »ki mora biti izdana v 30 dneh.«

32. člen: V drugi vrsti tretjega odstavka se popravi pismena pomota tako, da se beseda »ozira« nadomesti z besedo »opira«.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS, da sprejme zakon o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah v besedilu, ki ga predlagata odbor za organizacijo oblasti in uprave ter zakonodajni odbor.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Toneta Zupančiča.

Št. R 276/1-56.

Ljubljana, dne 21. junija 1956.

Poročevalec:
Tone Zupančič l. r.

Predsednik:
Vladimir Krivic l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah

Zakonodajni odbor je o navedenem predlogu zakona razpravljal na svoji seji dne 19. junija 1956, in sicer na podlagi končnega besedila predloga zakona, kot ga je predložil Izvršni svet. Obenem je razpravljal tudi o amandmajih, ki jih je predlagal odbor za organizacijo oblasti in uprave.

Odbor je ugotovil, da je predlog zakona v skladu z ustavnimi predpisi in našo družbeno ureditvijo ter da je pravno-tehnično v redu. Po mnenju odbora bo s pravno ureditvijo položaja zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj, kar se bo doseglo z uveljavitvijo tega zakona, omogočeno njihovo bolj sistematično in bolj urejeno delo.

Pri podrobni razpravi je posvetil odbor posebno pozornost nalogam upravnega odbora in upravnika zdravstvenega doma, zlasti glede skrbi, urejanja in nadzorovanja razmerja osebja zavoda do bolnikov. V zvezi s tem predlaga odbor tudi dopolnitev besedila k 25. členu, ki govori o nalogah upravnika zdravstvenega doma.

Obširno je tudi odbor razpravljal o tem, kdo naj potrdi načrt preventivne zdravstvene službe, ali ustanovitelj ali pa organ, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda. Po daljši razpravi je odbor ostal pri predloženem besedilu zakona, to pa zato, ker je po mnenju odbora tak načrt preventivne zdravstvene službe vendarle takšne važnosti, da mora o njem razpravljati ves ljudski odbor ne pa samo njegov svet.

Odbor je sklenil predlagati še razne druge spremembe in dopolnitve k predlogu zakona z namenom, da bolje uredi sistematiko zakona (na primer pri 8. členu), deloma pa zato, da dopolni in izpopolni besedilo zakona. Zato predlaga te-le spremembe in dopolnitve:

8. člen: 9. in 10. točka zamenjata svoji mesti, tako da se besedilo sedaj glasi:

- 9. skrbi za zdravstveno prosveto in zdravstveno vzgojo;
- 10. daje ambulatno zdravstveno pomoč«.

16. člen: Vnese se nova točka — upoštevajoč predlog odbora za organizacijo oblasti in uprave, naj se črta 13. točka, bi to bila 16. točka — ki naj se glasi:

»16. poroča organu pristojnemu za zadeve in naloge zavoda o svojem delu in delu zavoda.«

Dosedanja točka 16 se preštevilči v 17.

18. člen: V drugi vrsti drugega odstavka se za besedo »zahteva« vnesejo besede »organ, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda«.

25. člen: Dopolni se 13. točka tako, da se sedaj glasi:

»13. ureja in nadzoruje razmerja osebja zavoda do bolnikov...«.

26. člen: V drugi vrsti se črta beseda »upravnik«.

45. člen: Na koncu prvega odstavka se črta pika ter dostavijo besede »ter predloži letno poročilo o svojem delu organu, ki je pristojen za zadeve in naloge zavoda«.

54. člen: V sredini tretje vrste se pri besedah »higienskih zavodov in postaj« črtata besedi »in postaj«.

Razen tega se pri 32. členu popravi v drugi vrsti tretjega odstavka beseda »Sveta« v pravilno »sveta«.

Odbor je tudi sprejel amandmaje odbora za organizacijo oblasti in uprave k 13., 14., 15., 16., 26. in 32. členu predloga zakona.

Zakonodajni odbor predlaga Republiškemu zboru, da predlog zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah sprejme z omenjenimi spremembami in dopolnitvami.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Bogomila Vižintina.

Št. R 276/3-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Poročevalec:

Bogomil Vižintin l. r.

Predsednik:

Jože Petejan l. r.

PREDLOG ZAKONA O BOLNICAH

Splošne določbe

1. člen

Bolnice so zdravstveni zavodi, ki dajejo bolnikom zdravstveno pomoč in oskrbo pod stalnim zdravniškim nadzorstvom ter sodelujejo pri preprečevanju in odstranjevanju vzrokov obolevanja in umrljivosti.

2. člen

Bolnice so finančno samostojni zdravstveni zavodi.
Bolnice so pravne osebe.

3. člen

Zdravstveni domovi, poliklinike, obratne ambulante in drugi zdravstveni zavodi imajo lahko bolniške oddelke.

Natančnejše predpise o ustanavljanju bolniških oddelkov v takih zdravstvenih zavodih ter o njihovih nalogah in organizaciji predpiše Svet za zdravstvo LRS v skladu s tem zakonom.

4. člen

Predpisi tega zakona ne veljajo za vojaške bolnice in tudi ne za začasne bolnice, ki se ustanovijo ob epidemijah ali ob drugih izrednih potrebah.

Začasno bolnico ob epidemijah in drugih izrednih potrebah ustanovi na predlog pristojnega zdravstvenega organa Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije ali ljudski odbor in predpiše njeno organizacijo in delo.

Naloge in vrste bolnic

5. člen

Vse bolnice imajo nalogo:

1. dajati bolnikom zdravstveno pomoč in oskrbo pod stalnim strokovnim nadzorstvom;
 2. seznanjati bolnike s temeljnimi načeli higijene in širiti med njimi zdravstveno prosveto;
 3. skrbeti za medicinsko rehabilitacijo bolnikov;
 4. voditi medicinsko statistiko glede bolezni in bolnikov, ki se zdravijo v bolnici, jo proučevati ter predlagati ustrezne ukrepe; proučevati v sodelovanju z drugimi zdravstvenimi zavodi vzroke obolenja in umrljivosti v svojem okolišu ter predlagati potrebne ukrepe pristojnim organom, da se ti vzroki odpravijo;
 5. strokovno pomagati drugim zdravstvenim zavodom v svojem okolišu, ki nimajo svojih specialistov;
 6. strokovno usposabljati in izpopolnjevati medicinsko osebje;
 7. strokovno metodološko pomagati drugim zdravstvenim zavodom;
 8. opravljati raziskovalno delo v ustreznih panogah medicine.
- V odločbi o ustanovitvi se lahko določijo bolnicam še druge naloge.

6. člen

Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije določi po zaslšanju Medicinske fakultete v Ljubljani, katere bolnice služijo za pouk in vzgojo študentov medicine.

Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije predpiše posebne dolžnosti takih bolnic v zvezi z izpolnjevanjem nalog iz prejšnjega odstavka ter medsebojne pravice in dolžnosti takih bolnic do Medicinske fakultete v Ljubljani.

7. člen

Po svojem namenu so bolnice lahko:

- a) splošne bolnice,
- b) specialne bolnice (bolnice za zdravljenje posameznih vrst bolezni, otroške bolnice in podobno).

8. člen

Bolnice morajo dajati vsakomur zdravstveno pomoč ob enakih pogojih, če ni z ustanovitveno odločbo izrečno določeno, da je bolnica namenjena samo za določen krog državljanov.

9. člen

Vsaka bolnica mora sprejeti bolnika, če je neposredno ogroženo njegovo življenje ali če mu je treba dati prvo pomoč.

Ustanavljanje in prenehanje bolnic

10. člen

Bolnico lahko ustanovi Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, ljudski odbor, gospodarska ali družbena organizacija ali samoupravni zavod.

Ljudski odbor, gospodarska ali družbena organizacija oziroma samoupravni zavod sme ustanoviti bolnico samo po poprejšnji pritrditvi Sveta za zdravstvo LRS. Svet sme odkloniti dovoljenje, če niso zagotovljeni pogoji iz 13. člena zakona. Če odkloni pritrditve, je dopustna pritožba v 15 dneh po prejemu odločbe na Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Bolnico lahko ustanovi več ljudskih odborov skupaj. V takem primeru izda odločbo o ustanovitvi tisti ljudski odbor, na katerega območju bo sedež bolnice. Ljudski odbori določijo s pogodbo, kolikšen del stroškov za temeljne investicije, za preventivno zdravstveno službo in za kritje primanjkljaja bolnice gre v breme posameznega okraja ali občine; s pogodbo se določijo tudi druge medsebojne pravice in dolžnosti med ljudskimi odbori kot soustanovitelji ter med njimi in bolnico.

11. člen

Odločba o ustanovitvi bolnice obsega določbe:

1. o imenu in sedežu bolnice; ime bolnice mora obsegati označbo vrste bolnice (7. člen);
2. o nalogah bolnice;
3. o premoženju, s katerim ima bolnica pravico gospodariti;
4. o skladih bolnice;
5. o organih bolnice in načinu njihovega oblikovanja;
6. o državnem organu, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice.

Državni organ, pristojen za zadeve in naloge bolnice, je Svet za zdravstvo LRS oziroma za zdravstvo pristojni svet ljudskega odbora, ki je ustanovil bolnico. Za zadeve in naloge bolnice, ki jo je ustanovilo skupaj več ljudskih odborov, je pristojen za zdravstvo pristojen svet tistega ljudskega odbora, na katerega območju je sedež bolnice.

12. člen

Svet za zdravstvo LRS predpiše v soglasju s Sekretariatom za splošne gospodarske zadeve in s Sekretariatom za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve splošne gradbene in sanitarno tehnične pogoje za zidanje bolnic.

13. člen

Svet za zdravstvo LRS določi minimalne pogoje, ki jih morajo glede osebja, opreme, aparature, instrumentarija, inventarja in podobno izpolnjevati posamezne vrste bolnic.

Bolnica ne sme začeti poslovati, dokler ne dobi dovoljenja za začetek dela. Dovoljenje izda za zadeve in naloge bolnice pristojni organ na podlagi mnenja strokovne komisije, ki jo postavi Svet za zdravstvo LRS.

14. člen

Vsaka bolnica mora biti registrirana po splošnih predpisih o registraciji finančno samostojnih zavodov.

15. člen

Odločbo o prenehanju bolnice ali o združitvi bolnice z drugo bolnico izda ustanovitelj s pritrditvijo Sveta za zdravstvo LRS. Če je ustanovilo bolnico več ustanoviteljev, je za prenehanje ali za združitve take bolnice z drugo bolnico potrebno tudi soglasje vseh ustanoviteljev.

Proti odklonitvi pritrditve je dovoljena pritožba na Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Za prenehanje ali združitve bolnic, ki jih je ustanovil Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, ni potrebna pritrditve Sveta za zdravstvo LRS.

Likvidacija se opravi po predpisih, ki veljajo za finančno samostojne zavode, kolikor ni z odločbo o prenehanju oziroma združitvi drugače določeno.

Pravila bolnice

16. člen

Vsaka bolnica mora imeti pravila.

Pravila bolnice sprejme upravni odbor po zaslišanju strokovnega kolegija, potrdi pa jih organ, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice.

Pravila bolnice obsegajo v skladu z zakonitimi predpisi zlasti določbe:

1. o organih bolnice, o njihovem oblikovanju, o njihovih pravicah in dolžnostih ter o njihovem medsebojnem razmerju;
2. o notranji organizaciji bolnice;
3. o finančnem in ekonomskem poslovanju bolnice; o virih dohodkov bolnice in o kalkulaciji cen;
4. o sistemizaciji delovnih mest;
5. o formiranju in delitvi skladov;
6. o delovnih razmerjih zaposlenega osebja;
7. o plačevanju in nagrajevanju osebja.

Organi bolnice

a) Upravni odbor

17. člen

Bolnico upravlja upravni odbor.

Upravni odbor ima najmanj sedem članov.

Ravnatelj bolnice je član upravnega odbora po položaju, druge člane upravnega odbora pa imenuje organ, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice. V upravnem odboru morajo biti zastopniki delovnega kolektiva, zastopnik ljudskega odbora občine, kjer je sedež bolnice, in najmanj en zastopnik okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. V upravni odbor se lahko imenujejo tudi drugi državljani. V upravnem odboru je delovni kolektiv bolnice lahko zastopan z največ tretjino članov upravnega odbora; kandidate za člane upravnega odbora izvoli delovni kolektiv.

18. člen

V večjih bolnicah in v bolnicah, ki imajo svoje objekte izven sedeža bolnice v bolj oddaljenih krajih, lahko upravljajo posamezne oddelke oziroma poslovne enote posebni upravni odbori, če da za to soglasje ustanovitelj bolnice.

Pravice in dolžnosti posebnih upravnih odborov ter njihovo razmerje do upravnega odbora bolnice se določijo s pravili bolnice.

19. člen

Upravni odbor ima zlasti te naloge:

1. skrbi, da bolnica opravlja svoje naloge; spremlja njeno delo in uspehe zdravstvene službe ter seznanja o tem javnost;
2. sprejme predračun dohodkov in izdatkov in sklepni račun bolnice, mora pa ga predložiti v potrditev organu, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice;
3. določa s pritrditvijo organa, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice, cene za zdravstvene storitve;
4. sklepa o uporabi skladov bolnice;
5. odloča o najetju kredita pri banki;
6. odloča v skladu s posebnimi predpisi o investicijah, ki se financirajo iz sredstev bolnice; daje predloge za financiranje investicij iz proračuna ali iz drugih ustanoviteljevih sredstev;
7. postavlja in razrešuje višje in srednje strokovne uslužbenke; izdaja druge odločbe o njihovih službenih razmerjih, kolikor za to ne pooblasti ravnatelja ali njegovega pomočnika;
8. sprejme pravilnik o plačah, delovni red in hišni red;
9. sklepa na predlog strokovnega kolegija o povečanju zmogljivosti bolnice, o ustanovitvi novih oddelkov in podobno;
10. nadzoruje finančno in ekonomsko poslovanje bolnice in uporabo družbenega premoženja;
11. skrbi za pravilno razmerje osebja bolnice do bolnikov; obravnava pripombe bolnikov glede osebja bolnice zaradi nepravilnega opravljanja službe;
12. odloča o pritožbah delavcev in uslužbencev zoper odločbe in druge ravnateljeve ukrepe o službenih oziroma delovnih razmerjih;
13. sklepa o štipendiranju učencev oziroma študentov medicinskih šol v mejah veljavnih predpisov;
14. opravlja druge naloge, ki so mu dane s tem zakonom ali z drugimi predpisi.

20. člen

Upravni odbor bolnice si izvoli izmed sebe predsednika.
Ravnatelj bolnice ne more biti predsednik upravnega odbora.

21. člen

Upravni odbor bolnice dela kolektivno in sprejema svoje sklepe samo na sejah.

Seje upravnega odbora sklicuje in vodi predsednik; sejo skliče po potrebi, najmanj pa enkrat na mesec. Predsednik mora sklicati sejo, če to zahteva ravnatelj bolnice, tretjina članov upravnega odbora ali sindikalna organizacija delovnega kolektiva.

Seje upravnega odbora pripravlja predsednik skupno z ravnateljem.

Vabilo na sejo morajo dobiti člani upravnega odbora obenem z gradivom praviloma vsaj tri dni pred sejo.

22. člen

Seja upravnega odbora je sklepčna, če je na seji navzočih nad polovico njegovih članov.

Sklepe sprejema upravni odbor z večino glasov navzočih članov.

23. člen

Če se član upravnega odbora bolnice ne strinja s sklepom upravnega odbora, lahko sporoči svoje pripombe organu, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice.

24. člen

Za proučitev posameznih vprašanj in za pripravo predlogov o zadevah s svojega področja lahko ustanovi upravni odbor bolnice komisije.

25. člen

Člani upravnega odbora imajo pravico do nadomestila izgubljenega zaslužka in do povračila dejanskih stroškov, ki jih imajo v zvezi s svojim delom v upravnem odboru.

b) Ravnatelj bolnice

26. člen

Ravnatelj bolnice se postavi na podlagi javnega razpisa.

Ravnatelja bolnice, ki jo ustanovi izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, postavi po poprejšnjem zaslišanju upravnega odbora Svet za zdravstvo LRS, ravnatelja bolnice, ki jo ustanovi ljudski odbor, pa ljudski odbor.

Pogoji glede strokovne kvalifikacije, ki se zahteva za ravnatelja bolnice, se predpišejo s pravili bolnice v skladu s predpisi, ki jih glede strokovne kvalifikacije ravnatelja bolnice predpiše Svet za zdravstvo LRS.

27. člen

Ravnatelj bolnice organizira delo bolnice in jo neposredno vodi.

Ravnatelj je odgovoren za to, da se izvršujejo zakoni in drugi predpisi in ukrepi ter sklepi upravnega odbora.

Ravnatelj zastopa bolnico kot pravno osebo.

Ravnatelj bolnice nadzoruje delo vsega osebja in je disciplinski starešina.

Ravnatelj bolnice je odredbodajalec za izvrševnje predračuna bolnice. S pritrditvijo upravnega odbora lahko ravnatelj s pismeno odločbo prenese posamezne odredbodajalčeve pravice na svojega pomočnika.

28. člen

Ravnatelj bolnice ima zlasti te naloge:

1. skrbi, da je bolnica v zadostni meri opremljena s sodobnimi sredstvi za diagnostiko, zdravljenje in nego bolnikov in z drugimi sredstvi za uspešno delo bolnice;

2. skrbi za skladnost dela med upravo in tehničnimi službami ter zdravstvenimi strokovnimi enotami;

3. daje soglasje k razporejanju dežurnih služb;

4. skrbi za smotrno uporabljanje zdravil in sanitetnega materiala ter izdaja o tem potrebne ukrepe;

5. nadzoruje kakovost prehrane in skrbi za to, da se pripravlja prehrana po predpisanih jedilnikih oziroma po odredbah zdravnikov;

6. nadzoruje red in higieno v vseh prostorih bolnice;

7. skrbi, da se v redu sprejemajo bolniki;

8. izvršuje sklepe upravnega odbora in poroča upravnemu odboru o delu bolnice;

9. skrbi za sestavo predračuna, sklepnega računa, pravil, pravilnika o plačah, delovnega reda in kalkulacije cen za zdravstvene storitve;

10. daje upravnemu odboru druge predloge v zadevah z njegovega področja;

11. najema kredite pri banki na podlagi sklepa upravnega odbora;

12. skrbi za pravilno administrativno, finančno in ekonomsko poslovanje bolnice ter odreja preglede vsega poslovanja bolnice;

13. izdaja odločbe o delovnih razmerjih uslužbencev in delavcev, kolikor to ne spada v področje upravnega odbora;

14. skrbi za strokovno izpopolnjevanje uslužbencev in delavcev bolnice;

15. opravlja druge naloge, ki so mu naložene po posebnih predpisih ali po sklepu upravnega odbora.

Kolikor so te naloge strokovno zdravstvene narave, jih mora ravnatelj reševati v sporazumu s šefom zdravnikom.

29. člen

Če ravnatelj misli, da je kakšen sklep ali ukrep upravnega odbora nezakonit, ima ravnatelj pravico in dolžnost izvršitev takega sklepa ali ukrepa zadržati in o tem takoj poročati upravnemu odboru; če upravni odbor vztraja pri svojem sklepu ali ukrepu, mora ravnatelj stvar brez odlašanja predložiti organu, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice, v odločitev. Če ta organ v 30 dneh o tem ne odloči, se šteje, da je zadržanje sklepa ali ukrepa potrnil.

30. člen

Bolnica ima lahko pomočnika ravnatelja, če je s pravili bolnice to predvideno.

Pomočnika ravnatelja postavi na podlagi javnega razpisa upravni odbor bolnice s pritrditvijo organa, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice.

Pravice in dolžnosti pomočnika ravnatelja bolnice in strokovna kvalifikacija, ki se zahteva za to mesto, se določijo s pravili bolnice.

c) Šef zdravnik

31. člen

Vsaka bolnica ima šefa zdravnika.

Šef zdravnik se postavi na podlagi javnega razpisa.

Šefa zdravnika postavi upravni odbor s pritrditvijo organa, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice.

Če je ravnatelj bolnice zdravnik, je hkrati tudi šef zdravnik.

32. člen

Šef zdravnik vodi celotno zdravstveno službo v bolnici in je neposredno odgovoren za stanje zdravstvene službe.

Šef zdravnik zlasti

— skrbi za to, da je zdravstvena služba v bolnici na sodobni višini;

— skrbi za skladnost dela v zdravstvenih strokovnih enotah;

— skrbi za to, da se z zdravili, instrumentarijem ter drugo zdravstveno opremo in materialom strokovno pravilno ravna;

- predlaga ravnatelju oziroma upravnemu odboru bolnice potrebne ukrepe za izboljšanje zdravstvene službe v bolnici;
- v sporazumu z ravnateljem bolnice razporeja zdravstveno osebje na delovna mesta;
- sklicuje in vodi seje strokovnega kolegija.

33. člen

Če šef zdravnik misli, da bi kakšen sklep ali ukrep upravnega odbora ali ravnatelja, ki se neposredno tiče zdravstvene službe, mogel poslabšati stanje zdravstvene službe, mora na to opozoriti upravni odbor oziroma ravnatelja. Če ta vztraja pri svojem sklepu oziroma ukrepu, mora šef zdravnik to brez odlašanja sporočiti pristojnemu organu za zdravstveno strokovno nadzorstvo.

č) Strokovni kolegij

34. člen

Vsaka bolnica ima strokovni kolegij. Člani strokovnega kolegija so predstojniki oddelkov in glavna medicinska sestra, druge člane strokovnega kolegija pa imenuje upravni odbor izmed visokokvalificiranega zdravstvenega osebja bolnice.

Strokovni kolegij je posvetovalni organ šefa zdravnika, ravnatelja in upravnega odbora v zadevah zdravstvene službe bolnice.

Strokovni kolegij mora obravnavati vsa pomembnejša strokovna in organizacijska vprašanja zdravstvene službe, zlasti kvaliteto in metodo dela, koordinacijo dela med oddelki, povečanje zmogljivosti bolnice, ustanovitev novih oddelkov in odsekov, namestitve višjega strokovnega zdravstvenega osebja, organizacijo dela, odnose do bolnikov, ureditev dežurne službe, nabavo večjega instrumentarija in podobno.

Natančnejše določbe o sestavi in delu strokovnega kolegija se predpišejo s pravili bolnice.

Ureditev bolnice

35. člen

Vsaka bolnica ima zdravstvene strokovne enote in upravo.

Zdravstvene strokovne enote so: oddelki, ambulate in strokovne enote za skupne potrebe. Oddelki se lahko delijo na odseke za posamezne vrste bolezni.

S pravili bolnice se določi, katere enote ima bolnica.

Nove zdravstvene strokovne enote ustanovi upravni odbor bolnice na ravnateljev predlog in po zaslišanju šefa zdravnika in strokovnega kolegija. Za ustanovitev nove zdravstvene strokovne enote je potrebna pritrditev organa, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice.

36. člen

Splošna bolnica mora imeti najmanj interni, kirurški in porodniški oddelek.

37. člen

Oddelek vodi predstojnik oddelka, odsek pa šef odseka.

Predstojnika oddelka in šefa odseka postavi upravni odbor bolnice na predlog šefa zdravnika.

38. člen

Vsaka bolnica mora imeti ambulanto.

Ambulanta pregleduje nove bolnike, odloča o njihovem sprejemu v bolnico, jih razvršča na oddelke oziroma odseke ter zdravi bolnike, ki jih pošljejo posamezni oddelki bolnice, zdravstveni zavodi in zdravniške komisije.

Večje bolnice imajo lahko specialistične ambulante pri posameznih oddelkih.

Ambulante bolnice vodijo izmenoma zdravniki, ki jih določi šef zdravnik, specialistične ambulante pa zdravniki, ki jih določijo predstojniki oddelkov.

39. člen

Strokovne enote za skupne potrebe so namenjene vsem oddelkom, odsekom in ambulantam bolnice. Take enote so zlasti lekarna, fizikalna terapija, rentgenski oddelek, prosektura, oddelek za transfuzijo krvi, dezinfekcija in dezinfekcija, laboratoriji, socialna služba in podobno.

Število in vrste strokovnih enot za skupne potrebe se določijo s pravili bolnice glede na njen obseg in vrsto bolnice. Njihove naloge se predpišejo s pravili bolnice v skladu s predpisi, ki jih izda Svet za zdravstvo LRS.

Vsako tako enoto vodi šef, ki ga postavi upravni odbor bolnice na predlog šefa zdravnika.

40. člen

Uprava bolnice opravlja finančne, ekonomske in administrativne naloge. Uprava je lahko razdeljena na odseke. V sestav uprave spadajo tudi tehnične enote (kuhinja, pralnica, delavnice in podobno).

Šefa uprave postavi upravni odbor na ravnateljev predlog.

Zdravstveno osebje

41. člen

Strokovno delo v bolnici smejo opravljati samo zdravstvene osebe, ki imajo predpisano strokovno izobrazbo za delo, ki ga opravljajo.

Zdravstveno osebje se mora strokovno izpopolnjevati.

42. člen

Vse osebje bolnice mora biti vsaj enkrat na leto zdravniško pregledano.

43. člen

Svet za zdravstvo LRS predpiše:

- kakšno strokovno izobrazbo oziroma kvalifikacijo mora imeti zdravstveno osebje v posameznih vrstah bolnic;
- način strokovnega izpopolnjevanja zdravstvenega osebja;
- v katerih bolnicah si zdravniki lahko pridobijo določeno specializacijo;
- temeljne pravice in dolžnosti vodij posameznih zdravstvenih strokovnih enot in drugega zdravstvenega osebja.

44. člen

Strokovno nadzorstvo nad delom zdravstvenega osebja imajo šef zdravnik in predstojniki oddelkov, nad delom srednjega in nižjega zdravstvenega osebja pa tudi glavna medicinska sestra oziroma glavna sestra oddelka.

Strokovno delo

45. člen

Bolnica mora zdraviti po sodobnih zdravstvenih strokovnih metodah in s sodobnimi zdravstvenimi pripomočki. Za to so odgovorni šef zdravnik, strokovni kolegij, predstojniki oddelkov, šefi odsekov in šefi posebnih strokovnih enot.

46. člen

Novе metode zdravljenja se uvajajo v bolnici po poprejšnjem obravnavanju na strokovnem kolegiju in z njegovim privoljenjem. V spornih primerih je odločilno mnenje medicinske fakultete.

47. člen

Pri zdravljenju bolnikov je treba posvečati posebno skrb prehrani bolnikov; prehrana mora ustrezati bolnikovi bolezni.

48. člen

Zdravstvena služba v bolnici je neprekinjena.

Z delovnim redom se določi, kako se opravlja dežurna služba.

Razpored dežurne službe določi šef zdravnik v soglasju z ravnateljem bolnice.

49. člen

Bolnica mora sprejeti vsakega bolnika, če je sprejem medicinsko indiciran in če to dopušča zmogljivost bolnice.

V bolnico se sprejmejo bolniki na podlagi zdravniške napotnice. V nujnih primerih je treba sprejeti bolnika tudi brez napotnice.

V nobenem primeru bolnica ne sme odkloniti bolnika, če bi se zaradi odklonitve njegovo zdravstveno stanje občutno poslabšalo ali če bi bilo ogroženo njegovo življenje.

Pri določanju vrstnega reda oziroma prednosti pri sprejemu v bolnico je odločilna medicinska nujnost.

Zoper odklonitev sprejema bolnik oziroma njegovi starši ali skrbnik lahko ugovarjajo. V takem primeru mora o tem, ali se bolnik sprejme, v 24 urah odločiti zdravniška komisija treh članov, ki jo določi šef zdravnik.

50. člen

Bolnik se mora ravnati po hišnem redu bolnice.

Hišni red obsega zlasti določbe o vzdrževanju reda in higiene, o času obiskov, o razmerju bolnikov do osebja in osebja do bolnikov, o času dnevnega in nočnega počitka ter dnevnih obrokov hrane, o odgovornosti bolnikov za škodo, o posledicah kršitve hišnega reda in podobno.

Hišni red predpiše upravni odbor na predlog strokovnega kolegija.

51. člen

Bolnik lahko ostane v bolnici, dokler mu je zdravljenje v bolnici potrebno. Nadzorstvo nad tem opravlja predstojnik oddelka oziroma šef odseka.

Bolnik se odpusti iz bolnice:

a) ko ozdravi ali ozdravi toliko, da mu zdravljenje v bolnici ni več potrebno;

b) če bolnik sam zahteva odpust; za mladoletno ali duševno neodgovorno osebo lahko zahtevajo odpust starši oziroma skrbnik; če bi bilo zaradi odpusta mladoletne ali duševno neodgovorne osebe ogroženo njeno življenje ali če je nevarnost, da bi se njeno zdravstveno stanje občutno poslabšalo, mora bolnica starše oziroma skrbnika na to izrecno opozoriti; če starši oziroma skrbnik vztrajajo pri svoji zahtevi, bolnica mladoletno ali duševno neodgovorno osebo odpusti, mora pa o tem poročati pristojnemu skrbniškemu organu;

c) če bolnik hudo krši hišni red; bolnica iz tega razloga bolnika ne sme odpustiti, če bi bilo zaradi odpusta neposredno ogroženo njegovo življenje ali če gre za mladoletno ali duševno neodgovorno osebo.

Določbe iz točke b) in c) se ne uporabljajo v primerih, za katere je po zakonitih predpisih zdravljenje oziroma zadržanje v bolnici obvezno.

O odpustih iz bolnice po točki a) in b) odloča predstojnik oddelka oziroma šef odseka, o odpustih po točki c) pa šef zdravnik na predlog predstojnika oddelka (šefa odseka).

Zoper odpust iz bolnice je dovoljen ugovor. O ugovoru mora v 24 urah odločiti zdravniška komisija treh članov, ki jo določi šef zdravnik.

52. člen

Za operacijo je potrebno bolnikovo privoljenje. Samo v primeru, če je bolnik nepriseben, pa je takojšnja operacija neogibno potrebna, da se reši bolnikovo življenje, se operacija sme izvršiti, vendar praviloma na podlagi odločitve konzilija treh zdravnikov, ki jih določi šef zdravnik.

Za mladoletne ali duševno neodgovorne osebe dajo privoljenje za operacijo starši oziroma skrbnik. Če pa je takojšnja operacija neogibno potrebna, da se reši bolnikovo življenje in ni mogoče pravočasno dobiti privoljenja staršev oziroma skrbnika, se operacija sme izvršiti, vendar praviloma na podlagi odločitve konzilija treh zdravnikov, ki jih določi šef zdravnik.

53. člen

V bolnici umrli bolniki morajo biti obducirani. Izjeme dovoljuje predstojnik oddelka. Če je ta zdravil umrlega, pa dovoli izjemo šef zdravnik na podlagi mnenja strokovnega kolegija. Vendar v nobenem primeru ne sme odločati zdravnik, ki je zdravil umrlega.

Bolnikovo smrt mora uprava bolnice nemudoma sporočiti svojcem umrlega, če to ni mogoče, pa ljudskemu odboru občine, kjer je bolnik nazadnje prebival, ter pristojnemu matičnemu uradu.

54. člen

Bolnica vodi o svojem delu potrebno medicinsko in administrativno dokumentacijo ter predloži letno poročilo o svojem delu organu, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice.

Natančnejše predpise o tem izda Svet za zdravstvo LRS.

Finančno in ekonomsko poslovanje

55. člen

Za finančno poslovanje bolnice veljajo splošni predpisi o finansiranju in poslovanju zdravstvenih zavodov in finančno samostojnih zavodov, kolikor s tem zakonom ni drugače določeno.

56. člen

Ustanovitelj mora zagotoviti bolnici sredstva za temeljne investicije ob ustanovitvi kakor tudi ob razširitvi bolnice, za katero je dal svoj pristanek.

Ustanovitelj mora zagotoviti bolnici tudi sredstva za preventivno zdravstveno dejavnost, in sicer v okviru načrta, ki ga je poprej potrdil ustanovitelj, razen stroškov za dezinfekcijo in dezinsekcijo sprejetih bolnikov, ki so že vračunani v oskrbnem dnevu.

Stroške iz prvega in drugega odstavka tega člena je treba v predračunu bolnice posebej izkazati in se ne smejo upoštevati pri določanju cen za zdravstvene storitve.

57. člen

Če se pokaže ob sklepnem računu bolnice primanjkljaj, mora ustanovitelj bolnice poskrbeti za njegovo pokritje.

58. člen

Presežek dohodkov nad izdatki bolnice, ki se pokaže na podlagi potrjenega sklepnega računa, se porazdeli na sklade po veljavnih predpisih.

Nadzorstvo nad bolnicami

59. člen

Za zdravstveno strokovno nadzorstvo nad bolnicami veljajo posebni predpisi.

60. člen

Državni organ, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice (11. člen), nadzoruje po strokovnjakih, ki jih za to določi, tudi administrativno, finančno in ekonomsko poslovanje bolnice.

Finančno poslovanje bolnice nadzoruje tudi finančna inšpekcija po veljavnih predpisih.

Posebne določbe za bolnice organizacij in zavodov

61. člen

Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za bolnice, ki jih ustanovijo gospodarske in družbene organizacije in samoupravni zavodi, kolikor ni v naslednjem členu drugače določeno.

62. člen

Ustanovitelj ima do bolnice, ki jo je ustanovil, te pravice in dolžnosti:

1. potrdi pravila bolnice;
2. imenuje in razrešuje člane upravnega odbora in ravnatelja bolnice;
3. potrdi pravilnik o plačah;
4. potrdi sistemizacijo delovnih mest v bolnici;
5. potrdi predračun in sklepni račun bolnice in da pritrditev k razdelitvi presežka dohodkov na posamezne sklade;
6. lahko predpiše način oskrbovanja;
7. lahko predpiše cene za zdravstvene storitve;

8. lahko omeji uporabo skladov bolnice;
 9. lahko določi, da se posamezne kategorije oseb deloma ali popolnoma oprostijo plačevanja stroškov za zdravstvene storitve;
 10. zagotovi bolnici sredstva po 56. členu tega zakona.

Če se zaradi ukrepov po 6., 7., 8. in 9. točki tega člena povečajo stroški oziroma zmanjšajo dohodki bolnice, mora ustanovitelj preskrbeti bolnici tudi kritje za povečane stroške oziroma povračilo za zmanjšane dohodke.

Za sklepe ali ukrepe ustanovitelja bolnice po 1., 2., 3., 4., 7. in 8. točki tega člena je potrebna pritrnitev za zdravstvo pristojnega sveta okrajnega ljudskega odbora.

Prehodne in končne določbe

63. člen

Bolnice morajo prilagoditi svojo organizacijo in poslovanje določbam tega zakona v šestih mesecih potem, ko začne ta zakon veljati.

Splošna bolnica, ki še nima porodniškega oddelka, mora odpreti porodniški oddelek v petih letih potem, ko začne veljati ta zakon.

64. člen

Pravice in dolžnosti ustanovitelja opravlja glede obstoječih bolnic, ne glede na to, kdo je bolnico ustanovil, Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, ljudski odbor oziroma gospodarska ali družbena organizacija glede na to, v katerem proračunu je predračun dohodkov in izdatkov bolnice na dan, ko začne veljati ta zakon.

65. člen

Razen glede vprašanj, ki jih mora urediti s svojimi predpisi po 3., 12., 13., 26., 39., 43. in 54. členu tega zakona, je Svet za zdravstvo LRS pooblaščen, da po potrebi natančneje uredi s svojimi predpisi tudi druga vprašanja tega zakona.

66. člen

Ta zakon velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

OBRAZLOŽITEV

V Ljudski republiki Sloveniji je 28 bolnic, in sicer 18 splošnih ter 10 specialnih bolnic, med njimi dve za duševne in živčne bolezni, 6 za pljučno tuberkulozo in 2 za kostno tuberkulozo. Med specialnimi bolnicami niso vštete klinične bolnice, ki se statistično obravnavajo s splošnimi bolnicami, in inštitut za tuberkulozo na Golniku. V gradnji je še bolnica za duševne in živčne bolezni v Idriji. Vse specialne bolnice, razen bolnic za tuberkulozo v Ormožu, Novem Celju in Ankaranu ter porodnišnice v Kranju, so pod nadzorstvom Sveta za zdravstvo LRS, prav tako pa tudi klinične bolnice v Ljubljani, medtem ko so vse druge splošne bolnice pod nadzorstvom okrajnih ljudskih odborov. V vseh bolnicah v LRS je bilo v 1954. letu 154 078 bolnikov, to je približno ena desetina prebivalcev Slovenije, mnogi pa niso bili sprejeti oziroma so bili predčasno odpuščeni zaradi razmeroma majhnih kapacitet bolnic,

zaradi česar bo potrebno v prihodnjih letih razširiti nekatere obstoječe bolnice, nekaj pa bo treba zgraditi novih.

Vse bolnice so finančno samostojni zavodi in je v njih vpeljana družbeno upravljanje po ustreznih zveznih predpisih.

Zdravstvena služba tako v bolnicah, kakor tudi izven bolnic pri nas pravno sistematično še ni povsem urejena, čeprav imamo že posamezne zvezne in republiške predpise, ki se nanašajo na področje zdravstva (na primer predpisi o finansiranju in upravljanju zdravstvenih zavodov itd.). Ni pa bil izdan še noben predpis, ki bi v celoti urejal organizacijo, zlasti pa delo bolnic, čeprav imajo bolnice zelo pomembno vlogo za življenje in zdravje naših ljudi. Vse strokovno delo v bolnicah teče še vedno po že davno zastarelih predpisih prejšnje Jugoslavije, ko sta veljala zakon o bolnicah in pravilnik o organizaciji in notranjem delu bolnic (oba iz leta 1930). Čeprav se je po vojni v bolnicah močno dvignila kvaliteta dela in strokovna ureditev ter so se izboljšala sredstva in način zdravljenja, so bolnice še vedno pogrešale za svoj večji napredek ustreznega zakonskega predpisa, ki bi pravno uredil položaj in delo bolnic.

Ker teze za zvezni splošni zakon o organizaciji zdravstvene službe ne obravnavajo podrobno zdravstvene službe v bolnicah in ker ni mogoče pričakovati, da bo zdravstvena služba v bolnicah v celoti in enotno urejena v doglednem času za vso državo, je potrebno, da se izda o tem republiški zakon, da se na ta način čimprej sistematično uredi zdravstvena služba v bolnicah za območje naše republike.

Predlog zakona poleg splošnih določb obsega naloge in vrste bolnic, določbe o ustanavljanju in prenehanju bolnic ter o pravilih bolnice, nadalje določbe o organih bolnice (upravni odbor, ravnatelj, šef zdravnik, strokovni kolegij), o notranji ureditvi bolnice, zdravstvenem osebju, strokovnem delu, finančnem in ekonomskem poslovanju ter o nadzorstvu nad bolnicami, dodane pa so še določbe za bolnice, ki jih ustanovijo organizacije in zavodi. Medtem ko še določbe o upravljanju ter finančnem in ekonomskem poslovanju bolnic v glavnem naslanjajo na veljavne predpise, ki so se že doslej uporabljali tako za bolnice, kakor tudi za druge zdravstvene zavode, pa so v predlogu zakona v celoti in na novo obdelane naloge in razvrstitev bolnic, ker so prejšnji predpisi že zelo zastareli, popolnoma nove pa so določbe o notranji ureditvi bolnic in strokovnem delu. Tako predlog zakona v enem predpisu vsebuje vse tiste določbe, ki se nanašajo na bolnice in ki so bile doslej po raznih predpisih, velik del teh določb pa doslej sploh še ni bil zajet v nobenem veljavnem predpisu. S tem bodo bolnice dobile poleg jasnih in enotnih organizacijskih določb tudi podrobne določbe za svoje strokovno delo, zlasti ko bodo izdani izvršilni predpisi, ki naj bi jih po pooblastilu v predlogu zakona izdal Svet za zdravstvo LRS.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za zdravstvo in socialno
politiko

POROČILO
k predlogu zakona o bolnicah

Odbor za zdravstvo in socialno politiko Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svojih sejah dne 23. maja in 22. junija 1956 razpravljal o predlogu zakona o bolnicah, ki ga je predložil Izvršni svet.

V načelni razpravi je odbor ugotovil, da v novi Jugoslaviji še nismo izdali zakonitega predpisa, ki bi pravno urejal poslovanje bolnic, čeprav se je v času po osvoboditvi njihovo število zelo povečalo in se je obseg njihovih poslov razširil. Zlasti pereča je potreba, povezati bolnico z vsemi zdravstvenimi zavodi na njenem območju, da skupaj z njimi rešuje zdravstveno problematiko in nudi vso podporo.

Odbor je na svoji seji dne 23. maja izčrpno in podrobno obravnaval predlog zakona od člena do člana, in sicer po prvotnem besedilu predloga zakona. V skladu z načelno razpravo je zato sklenil pri določbah o nalogah bolnice močnejše poudariti potrebo po sodelovanju bolnice z drugimi zdravstvenimi zavodi. Enako kot pri predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah je bil odbor tudi glede upravnega odbora bolnice mnenja, da naj bi se ne omejevalo število zastopnikov zavoda za socialno zavarovanje v upravnem odboru bolnice na enega člana, ampak naj bi se število zastopnikov tega zavoda določalo glede na konkretne razmere, vendar tako, da je vsaj en zastopnik zavoda član upravnega odbora.

Večje spremembe je sklenil odbor predlagati pri besedilu, ki govori o ravnatelju bolnice. Enako kot pri predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah, naj bi tudi pri bolnicah moral ustanovitelj pred postavitvijo ravnatelja bolnice zaslišati upravni odbor. Razen tega naj bi Svet za zdravstvo LRS predpisal strokovno kvalifikacijo, ki se zahteva za ravnatelja bolnice. Po predlogu zakona ni določeno, da bi moral biti ravnatelj bolnice zdravnik in to po mnenju odbora tudi ni potrebno, ker so primeri, da danes tudi ravnatelji bolnic — nezdravniki uspešno opravljajo svojo nalogo. Razen tega za tak primer predlog zakona itak določa mesto šefa zdravnika, ki ima take pravice in dolžnosti, da je strokovno vodstvo v bolnici v zadostni meri zagotovljeno. Vendar je odbor menil, da je pa vkljub vsemu temu mesto ravnatelja bolnice tako važno, da njegove kvalifikacije ne bi smele biti prepuščene prosti presoji posameznih upravnih odborov bolnic in za naloge in zadeve bolnice pristojnih organov, ampak naj bi osnovne smernice za strokovno kvalifikacijo ravnatelja bolnice predpisal republiški svet za zdravstvo.

Da se okrepi vloga upravnega odbora in čimbolj prepreči razna nesoglasja med organi bolnice je sklenil odbor predlagati tudi spremembo v besedilu prvotnega predloga zakona, ki govori o raznih stališčih glede posameznih vprašanj zdravstvene službe, upravnega odbora, ali ravnatelja ali šefa zdravnika.

Podrobneje je odbor obravnaval tudi vlogo in naloge strokovnega kolegija in je v besedilu zakona predlagal večje spremembe z namenom, poudariti in bolj definirati njegove naloge.

Zlasti mnogo pa je odbor razpravljaval o odpustu iz bolnice mladoletnih in duševno neodgovornih oseb na zahtevo staršev oziroma skrbnika. Po mnenju odbora bolnica ne bi smela zadržati takih oseb proti volji tistih, ki zanje skrbijo, razen v primerih, kadar je zdravljenje oziroma zadržanje v bolnici obvezno (infekcijske bolezni itd.). Dosledno temu, da nikogar ni mogoče prisiliti, da bi se šel v bolnico zdraviti (razen seveda v že prej omenjenih primerih), tudi ni primerno bolnika proti njegovi volji oziroma volji staršev ali skrbnika v bolnici zadrževati. Da pa se zavarujejo koristi mladoletnika oziroma duševno neodgovorne osebe pred kakršnimi koli neupravičenimi postopki staršev ali skrbnika, naj bi bolnica v primeru, da bi bilo zaradi odpusta ogroženo življenje ali zdravje mladoletne ali duševno neodgovorne osebe, obvezno poročala o tem skrbniškemu organu. V besedilu zakona je zato odbor sklenil predlagati glede tega precejšnje spremembe.

Tudi besedilo predloga zakona, ki govori o operaciji, je odbor po obširni razpravi na novo formuliral in dopolnil.

Odbor je obširno razpravljaval o posameznih členih in sklenil predlagati še razne druge spremembe in dopolnitve k prvotnemu predlogu zakona. Predlagal je te spremembe in dopolnitve k 4., 5., 6., 15., 17., 19., 26., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 39., 40., 41., 46., 51., 52., 53., 54., 56., 63. in 65. členu.

Te spremembe in dopolnitve je odbor takoj sporočil pristojnima odboroma Republiškega zbora in Izvršnemu svetu,

Na svoji drugi seji dne 22. junija 1956 je nato odbor razpravljaval o predlogu zakona o bolnicah po besedilu, kot ga je predložil Izvršni svet dne 15. junija 1956. Odbor je ugotovil, da so v končno besedilo vnešene spremembe in dopolnitve, ki jih je odbor predlagal, vnešeni pa so še nekateri manjši popravki. Razen tega je vnesel Izvršni svet v prečiščeno besedilo predloga zakona še nekatere popravke in dopolnitve, s katerimi je odbor na tej svoji seji soglašal.

Odbor je na tej seji razpravljaval tudi o amandmajih odbora za organizacijo oblasti in uprave k 6., 16., 17., 19. in 29. členu končnega besedila predloga zakona in jih sprejel. Prav tako je odbor tudi sprejel dopolnitve in spremembe zakonodajnega odbora k 6., 12., 19., 21., 28., 29., 34., 39., 40., 57. in 58. členu predloga zakona. Amandmaji vseh pristojnih odborov so torej vsklajeni.

Odbor za zdravstvo in socialno politiko predlaga zboru, da predlog zakona o bolnicah z navedenimi spremembami in dopolnitvami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Lojzko Stropnik.

Št. R 277/3-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Poročevalec:

Lojzka Stropnik l. r.

Predsednik:

Mira Svetina l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO
k predlogu zakona o bolnicah

Odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji 18. in 21. junija 1956 obravnaval omenjeni predlog zakona predvsem glede določb o upravnem odboru bolnice kakor tudi pravic državljanov.

Pri tem ugotavlja odbor, da so osnovne določbe tega predloga zakona tesno povezane s predlogom zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah oziroma obratno, čeprav obstajajo vsebinske razlike, ki jih narekujeja organizacija in namen enih in drugih zdravstvenih zavodov. Iz istih razlogov, ki so omenjeni v poročilu k predlogu zakona o zdravstvenih domovih in postajah, je odbor sprejel ustrezne dopolnitve in spremembe glede potrjevanja pravil bolnice, imenovanja članov upravnega odbora, določanja nalog upravnega odbora in zadržanja sklepov oziroma ukrepov upravnega odbora po ravnatelju bolnice.

Glede potrjevanja pravil bolnice oziroma imenovanja članov upravnega odbora je bil odbor mnenja, da je treba določiti, da jih potrdi oziroma imenuje člane upravnega odbora ljudski odbor, ki je bolnico ustanovil, ker veljajo itak posebne določbe glede bolnice, ki jo ustanovi gospodarska ali družbena organizacija ali samoupravni zavod. Pri tem pa je treba poudariti, da je v teh primerih potrebna pritrditev za zdravstvo pristojnega sveta okrajnega ljudskega odbora. Pravila oziroma imenovanje članov upravnega odbora bolnice, ki jo ustanovi Izvršni svet, naj bi potrdil oziroma člane upravnega odbora imenoval Izvršni svet ali pa celo Ljudska skupščina LRS. Vendar je bil odbor mnenja, da naj bi bil za to pristojen Svet za zdravstvo LRS.

Odbor je v razpravi ugotovil, da zakonski predlog obširno in temeljito obravnava in varuje pravice državljanov, kot bolnikov in pravno ureja in dopolnjuje do sedaj še nesistematično urejeno materijo.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je predlog zakona v celoti in v podrobnostih sprejel z naslednjimi spremembami in dopolnitvami:

6. člen: v predzadnji vrsti tega člena se besedica »do« nadomesti z »in«.

16. člen: v drugi vrsti drugega odstavka se besedilo »organ, ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice.« nadomesti z besedilom: »ljudski odbor, ki je bolnico ustanovil, oziroma Svet za zdravstvo LRS, če je bolnico ustanovil Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.«

17. člen: v drugi vrsti tretjega odstavka se besedilo »organ ki je pristojen za zadeve in naloge bolnice.« nadomesti z besedilom »ljudski odbor, ki je bolnico ustanovil, oziroma Svet za zdravstvo LRS, če je bolnico ustanovil Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.«

Predzadnji stavek tega člena se nadomesti z novim besedilom, ki se glasi: »V upravni odbor se imenujejo na predlog družbenih organizacij tudi drugi državljanji.«

19. člen: 12. točka tega člena se v celoti črta. 13. in 14. točka pa se preštevilčita.

29. člen: Zadnji stavek se črta, predzadnjemu pa doda besedilo: »ki mora biti izdana v 30 dneh.«

S spremembami in dopolnitvami, ki jih predlaga zakonodajni odbor, se strinja odbor za organizacijo oblasti in uprave ter predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS, da sprejme zakon o bolnicah.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Toneta Zupančiča.

Št. R 277/1-56.

Ljubljana, dne 21. junija 1956.

Poročevalc:

Tone Zupančič l. r.

Predsednik:

Vladimir Krivic l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO k predlogu zakona o bolnicah

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 19. junija 1956 razpravljal o predlogu zakona o bolnicah in o amandmajih, ki jih je k predlogu zakona sprejel odbor za organizacijo oblasti in uprave.

Odbor je sprejel amandmaje odbora za organizacijo oblasti in uprave k 6., 16., 17., 19. in 29. členu predloga zakona. Razen teh amandmajev pa predlaga odbor sam še razne spremembe in dopolnitve, ki jih je odbor med podrobno razpravo od člena do člena soglasno sprejel.

Enako kot pri predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah, je odbor posvetil posebno pozornost tudi pri tem zakonu nalogam upravnega odbora bolnice in ravnatelja bolnice. Pri razpravljanju o teh členih je odbor sklenil predlagati enak amandma kakor pri predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah, razen tega pa še nekatere dopolnitve, za katere meni odbor, da so v besedilu zakona potrebne.

Odbor je sklenil predlagati tudi nekatere druge manjše spremembe in dopolnitve.

Odbor zato predlaga Republiškemu zboru te-le amandmaje:

6. člen: v drugi vrsti prvega odstavka se beseda »pouk« nadomesti z besedo »študij«.

12. člen: Na koncu prve vrste in v začetku druge vrste se črtajo besede »s Sekretariatom za splošne gospodarske zadeve in«, v drugi vrsti pa se popravijo besede »s Sekretariatom za urbanizem« v pravilno »s Sekretariatom Izvršnega sveta za urbanizem«.

19. člen: Vnese se nova točka, upoštevajoč predlog odbora za organizacijo oblasti in uprave, je to 13. točka, ki naj se glasi: »13. poroča organu pristojnemu za zadeve in naloge bolnice o svojem delu in delu bolnice.«

Naslednja točka se preštevilči.

21. člen: V drugi vrsti drugega odstavka se za besedo »zahteva« vnesejo besede »organ, pristojen za zadeve in naloge bolnice.«

28. člen: Za 7. točko se vnese nova 8. točka, ki se glasi:

»8. ureja in nadzoruje razmerje osebja bolnice do bolnikov in sprejema pripombe bolnikov glede osebja bolnice zaradi nepravilnega opravljanja službe ter izdaja s tem v zvezi potrebne ukrepe.«

Naslednje točke se preštevilčijo.

29. člen: V drugi vrsti se črta beseda »ravnatelj«.

34. člen: V drugi vrsti tretjega odstavka se črta beseda »koordinacijo« in namesto tega vnese beseda »vsklajevanje«.

39. člen: V drugi vrsti drugega odstavka se črta beseda »njen«.

58. člen: Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»S skladi razpolaga upravni odbor bolnice po veljavnih predpisih.«

Razen tega se v 57. členu na koncu prve vrste za besedo »primanjkljaj« vstavi vejica.

Odbor meni, da je predlog zakona o bolnicah z zakonodajno-pravne strani v skladu z zakonitimi predpisi in ga je zato v celoti soglasno sprejel. Odbor priporoča Republiškemu zboru, da ga z navedenimi spremembami in dopolnitvami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Bogomila Vižintina.

Št. R 277/2-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Poročevalec:

Bogomil Vižintin l. r.

Predsednik:

Jože Petejan l. r.

PREDLOG ZAKONA O ZDRAVSTVENEM STROKOVNEM NADZORSTVU NAD ZDRAVSTVENIMI ZAVODI

1. člen

Organi zdravstvenega strokovnega nadzorstva nad zdravstvenimi zavodi skrbijo, da se izvršujejo predpisi o strokovnem delu v zdravstvenih zavodih in da se zdravstvena služba opravlja v skladu z načeli sodobne medicinske znanosti.

2. člen

Zdravstveno strokovno nadzorstvo nad zdravstvenimi zavodi opravlja za zdravstvo pristojni upravni organ okrajnega ljudskega odbora po skupini strokovnjakov ali po posameznih strokovnjakih, ki jih za vsak pregled posebej določi (v nadaljnjem besedilu: zdravstveni strokovni nadzorniki).

Nad zdravstvenimi zavodi, glede katerih ima pravice in dolžnosti ustanovitelja Izvršni svet Ljudske skupščine LRS, opravlja zdravstveno strokovno nadzorstvo Svet za zdravstvo LRS.

Svet za zdravstvo LRS ima pravico opravljati zdravstveno strokovno nadzorstvo neposredno nad vsemi zdravstvenimi zavodi na območju Ljudske republike Slovenije.

Svet za zdravstvo LRS ima vrhovno nadzorstvo nad opravljanjem službe zdravstvenega strokovnega nadzorstva.

3. člen

Vsak zdravstveni zavod je treba zdravstveno strokovno pregledati praviloma vsaj enkrat na leto.

4. člen

Zdravstveni strokovni nadzorniki imajo zlasti te naloge:

1. nadzorujejo organizacijo in delo preventivne in kurativne zdravstvene službe, zlasti glede preprečevanja bolezni, načina zdravljenja, predpisovanja zdravil, prehrane bolnikov, glede smotrnosti razmestitve in zaposlitve osebja, smotrnosti upravljanja instrumentarija in opreme ter pravilnosti hrambe zdravil in živil;

2. seznanjajo zdravstveno osebje z najnovejšimi pridobitvami medicinske znanosti glede preprečevanja bolezni, načina zdravljenja, sredstev za zdravljenje ter metod dela.

5. člen

Zdravstveni zavod mora dati zdravstvenemu strokovnemu nadzorniku vse podatke, poročila in pojasnila, ki jih ta potrebuje pri strokovnem pregledu.

6. člen

Zdravstveni strokovni nadzornik praviloma ne sme odrediti ukrepov.

Zdravstveni strokovni nadzornik lahko odredi ukrep samo, če je to neogibno potrebno, da se prepreči nevarnost, ki bi utegnila nastati za zdravje bolnikov in osebja zaradi strokovno nepravilnega dela zdravstvenega zavoda.

Zoper ukrepe zdravstvenega strokovnega nadzornika po prejšnjem odstavku ima zdravstveni zavod v 8 dneh po opravljenem pregledu pravico do ugovora na organ, ki je odredil pregled. Ugovor ne zadrži izvršitve ukrepa.

7. člen

O vsakem zdravstvenem strokovnem pregledu zdravstvenega zavoda da zdravstveni strokovni nadzornik poročilo organu, ki je odredil pregled. Poročilo obsega ugotovitve strokovnega pregleda, ukrepe, ki jih je zdravstveni strokovni nadzornik sam odredil (drugi odstavek 6. člena), ter predloge za odstranitev ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti, po potrebi pa tudi predloge za druge ukrepe.

Zdravstveni strokovni nadzornik mora poslati poročilo o ugotovitvah strokovnega pregleda in o ukrepih, ki jih je sam odredil (drugi odstavek 6. člena), tudi zdravstvenemu zavodu, ki ga je strokovno pregledal.

8. člen

Pristojni nadzorstveni organ izda na podlagi poročila in predlogov zdravstvenega strokovnega nadzornika potrebne ukrepe.

Zoper ukrepe, ki jih izda nadzorstveni organ okrajnega ljudskega odbora, ima prizadeti zdravstveni zavod v 8 dneh po prejemu odločbe pravico do pritožbe na Svet za zdravstvo LRS.

9. člen

Če nadzorstveni organ okrajnega ljudskega odbora ne izda ukrepov, ki jih je predlagal zdravstveni strokovni nadzornik, sporoči ta to Svetu za zdravstvo LRS, ki ima v takem primeru pravico, da sam odredi potreben ukrep.

10. člen

Zdravstveni strokovni nadzorniki imajo pravico do posebne nagrade za svoje delo po predpisih, ki jih izda Svet za zdravstvo LRS.

11. člen

Stroški zdravstvenega strokovnega pregleda gredo v breme nadzorstvenega organa, ki je odredil strokovni pregled zdravstvenega zavoda.

Če je zdravstveni strokovni pregled zahteval zdravstveni zavod sam, gredo stroški pregleda v njegovo breme.

12. člen

Svet za zdravstvo LRS izda po potrebi natančnejše predpise za izvrševanje tega zakona.

13. člen

Ta zakon velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

OBRAZLOŽITEV

Strokovna nadzorstvena služba je bila vpeljana že v bivšem Ministrstvu za ljudsko zdravstvo LRS in je delovala za nekatere panoge zdravstvene službe (n. pr. za zobozdravstveno službo, ginekologijo itd.) pozneje tudi v okviru Sveta za zdravstvo in socialno politiko LRS. Toda ta strokovna nadzorstvena služba pravno ni bila urejena in tako ni bilo zagotovljeno, da bi mogla dovolj uspešno opravljati svoje naloge.

V letu 1955 je Ljudska skupščina LRS sprejela med drugim tudi zakon o zobozdravstveni službi in zakon o lekarniški službi, po katerih opravlja strokovno nadzorstvo nad temi zavodi po strokovnjakih svet oziroma upravni organ ljudskega odbora, pristojen za zdravstvo, vrhovno nadzorstvo pa Svet za zdravstvo in socialno politiko LRS. S tema zakonoma je bilo torej načelno pravno urejeno strokovno nadzorstvo nad zobozdravstvenimi zavodi in lekarnami, še vedno pa je ostalo neurejeno vprašanje strokovnega nadzorstva nad drugimi zdravstvenimi zavodi. Da se čimprej na splošno pravno uredi zdravstveno strokovno nadzorstvo nad vsemi zdravstvenimi zavodi, je potrebno, da se izda o tem republiški zakon, ker ni mogoče pričakovati, da bo v doglednem času sprejet zvezni zakon o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu in nadzorstvenih organih, za katerega so sedaj pripravljene šele teze.

Po predlogu zakona je zdravstveno strokovno nadzorstvo nad zdravstvenimi zavodi decentralizirano, toda le do okrajnih ljudskih odborov, ker decentralizacije do občinskih ljudskih odborov zaradi pomanjkanja ustreznih strokovnjakov za sedaj še ne bi bilo mogoče izpeljati. Zdravstveno strokovno nadzorstvo opravljajo po strokovnjakih (zdravstvenih strokovnih nadzornikih) načeloma upravni organi okrajnega ljudskega odbora, vendar pa je v zakonskem predlogu izjemoma še zadržana pravica neposrednega zdravstvenega

strokovnega nadzorstva nad vsemi zdravstvenimi zavodi Svetu za zdravstvo LRS, kakor je to urejeno tudi pri raznih inšpekcijah. Svet za zdravstvo LRS opravlja zdravstveno strokovno nadzorstvo predvsem nad zdravstvenimi zavodi, glede katerih ima pravice in dolžnosti ustanovitelja Izvršni svet, prav tako pa ima ta svet tudi vrhovno nadzorstvo nad opravljanjem službe zdravstvenega strokovnega nadzorstva. V predlogu so določene tudi naloge zdravstvenih strokovnih nadzornikov, ki obsegajo poleg nadzorstva glede organizacije in dela zdravstvene službe tudi seznanjanje zdravstvenega osebja z najnovejšimi pridobitvami medicinske znanosti. Ker naj bi bil vsak zdravstveni zavod zdravstveno strokovno pregledan vsaj enkrat na leto, bi se ob takšnih pregledih lahko odpravile posamezne nepravilnosti pri delu zdravstvenih zavodov, s seznanjanjem zdravstvenega osebja s sodobnimi pridobitvami medicinske znanosti pa bi se tudi dvignila kvaliteta dela.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za zdravstvo in socialno
politiko

POROČILO

k predlogu zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi

Odbor za zdravstvo in socialno politiko je na svoji 14. seji dne 23. maja in 15. seji dne 22. junija 1956 razpravljal o predlogu zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi in po obširni obravnavi ta predlog zakona sprejel. Na prvi od teh sej je odbor razpravljajl o prvotnem predlogu zakona, na drugi pa o končnem besedilu, kot ga je predložil Izvršni svet. V načelni razpravi so člani odbora poudarili potrebo po izdaji tega zakona, ker strokovna nadzorstvena služba nad zdravstvenimi zavodi pravno doslej ni bila urejena in je prav zaradi potrebe po pravni ureditvi nadzorstvene službe ta zakon pomemben za nadaljnji razvoj našega zdravstva. Odbor je soglašal z izvajanjem predstavnika Izvršnega sveta, da bodo v predlogu zakona predvideni organi najboljše omogočili izvajanje res učinkovitega strokovnega nadzorstva. Člani odbora so v razpravi navedli tudi določene konkretne primere iz dosedanje prakse in z njimi utemeljevali, kako potrebno je, da se ta zakon sprejme.

V podrobni obravnavi po prvotnem besedilu predloga zakona je odbor na svoji seji dne 23. maja 1956 sklenil predlagati dopolnitev k 4. členu, ki govori o nalogah zdravstvenih strokovnih nadzornikov. To je predlagal zato, da se te naloge čim bolj natančno z zakonom samim določijo.

V končnem besedilu predloga zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi, ki ga je potem predložil Izvršni svet, je bila ta sprememba oziroma dopolnitev našega odbora že upoštevana, kar je odbor ugotovil na svoji seji dne 22. junija 1956. Ker oba druga pristojna odbora Republiškega zbora k temu predlogu zakona nista predlagala nobenih spre-

memb oziroma dopolnitev, je odbor na svoji drugi seji nato izglasoval predlog zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi v celoti.

Odbor za zdravstvo in socialno politiko predlaga Republiškemu zboru, da predlog zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi sprejme v besedilu, kot je predloženo.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Alojza Lukača.

Št. R 278/3-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Poročevalec:

Alojz Lukač l. r.

Predsednik:

Mira Svetina l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k predlogu zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi

Odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji 18. junija 1956 obravnaval predlog zakona o zdravstvenem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi, in sicer tisto določbo 2. člena predloga zakona, ki določa, da za zdravstvo pristojni upravni organ okrajnega ljudskega odbora posredno opravlja zdravstveno strokovno nadzorstvo nad zdravstvenimi zavodi.

Odbor je bil sicer mnenja, da bi bilo morda določiti pristojnost za zdravstvo pristojnega upravnega organa občinskega ljudskega odbora, vendar prenos pristojnosti na ustrezne upravne organe občinskih ljudskih odborov ne bi bil umesten, ker primanjkuje zdravstvenih strokovnih nadzornikov.

Odbor je predlog zakona v podrobnostih in v celoti sprejel in predlaga Republiškemu zboru, da sprejme zakon o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Toneta Zupančiča.

Št. R 278/1-56.

Ljubljana, dne 18. junija 1956

Poročevalec:

Tone Zupančič l. r.

Predsednik:

Vladimir Krivic l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi

Zakonodajni odbor Republiškega zbora je na svoji seji dne 18. junija 1956 obravnaval predlog zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi.

Zakonodajni odbor k predlogu ni imel nobenih vsebinskih ali zakonodajno-pravnih pripomb. Ugotovil je, da je treba čimprej urediti zdravstveno strokovno nadzorstvo nad vsemi zdravstvenimi zavodi, da je torej potrebno, da se izda o tem republiški zakon, ker ni mogoče pričakovati, da bo v doglednem času sprejet zvezni zakon o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu in nadzorstvenih organih. Iz teh razlogov in ker je zakon v predloženem besedilu v skladu z našimi ustavnimi predpisi ter obstoječim pravnim sistemom, je zakonodajni odbor predlog zakona v načelu soglasno sprejel.

Pri podrobni obravnavi odbor ni predlagal nobenih sprememb ali dopolnitev in je sprejel predlog zakona v besedilu, kakor ga je predložil Izvršni svet, nakar ga je izglasoval še v celoti.

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS predlaga Republiškemu zboru, da predlog zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi sprejme v predloženem besedilu.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Bogomila Vižintina.

Št. R 278/2-56.

Ljubljana, dne 22. junija 1956.

Poročevalec:

Bogomil Vižintin l. r.

Predsednik:

Jože Petejan l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Mandatno-imunitetni odbor

POROČILO

mandatno-imunitetnega odbora Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS

Mandatno-imunitetni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 19. junija 1956 po sklepu Republiškega zbora ponovno razpravljal o vlogi okrožnega javnega tožilstva v Ljubljani z dne 3. marca 1956, s katero je ta predlagal, da se na podlagi 57. člena ustavnega zakona dovoli

sprožitev kazenskega postopka zoper ljudskega poslanca Albina Jensterla, ker se je pri prehitevanju tovornega avtomobila zaletel v iz nasprotni smeri prihajajoči osebni avtomobil.

Odbor je ponovno proučil celotni kazenski spis ter na podlagi razgovora s prizadetim oškodovancem prometne nezgode ugotovil, da so poravnani vsi stroški, ki so nastali v zvezi s popravilom avtomobilov, kakor tudi, da je plačana odškodnina za povzročene bolečine oziroma izgubljeni zaslužek poškodovanega. Dalje je odbor ugotovil, da oškodovanec ni dobil trajnih škodljivih posledic za zdravje. Zato je odbor mnenja, da se ne dovoli sprožitev kazenskega postopka zoper poslanca Jensterla, ker bi s tem dovolili pregon za dejanje, katerega škodljive oziroma neugodne posledice so že v celoti odstranjene in urejene. Odbor je zaradi tega mnenja, da zoper ljudskega poslanca Jensterla ni potrebno dovoliti sprožitve kazenskega postopka.

Odbor predlaga Republiškem zboru naj potrdi njegovo odločbo, da se ne dovoli sprožitev kazenskega postopka zoper ljudskega poslanca Albina Jensterla.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Antona Šušteršiča.

Št. R 280/1-56.

Ljubljana, dne 19. junija 1956.

Poročevalec:
Anton Šušteršič l. r.

Predsednik:
Stane Bobnar l. r.

Na podlagi drugega odstavka 74. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije izdaja Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije

u r e d b o

o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije

Uredba o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije (Uradni list LRS, št. 24-78/54) se spremeni tako, da se njeno prečiščeno besedilo glasi:

U R E D B A

o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije

I. Delovno področje in sestava Izvršnega sveta

1. člen

Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Izvršni svet) kot izvršni organ Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije opravlja politično izvršilne zadeve iz republiške pristojnosti v mejah delovnega področja, ki mu je določeno z ustavo in zakoni.

Izvršni svet opravlja samo tiste upravne zadeve, ki so na podlagi zakona izrečno dane v njegovo pristojnost.

2. člen

Izvršni svet opravlja zadeve iz svoje pristojnosti na podlagi in v mejah zvezne in republiške ustave, zakonov in drugih predpisov Zvezne in republiške ljudske skupščine ter uredb in drugih aktov Zveznega izvršnega sveta na način, kot določa ta uredba.

Ta uredba tudi določa, kako izvršuje Izvršni svet z ustavo določene pravice in dolžnosti nasproti Ljudski skupščini LR Slovenije.

Pravice in dolžnosti Izvršnega sveta nasproti republiškim upravnim organom so urejene z zakonom o državni upravi, z zakonom o upravnih organih v Ljudski republiki Sloveniji in s to uredbo.

3. člen

Izvršni svet šteje najmanj enajst članov.

Predsednika in druge člane Izvršnega sveta izvoli po 76. členu ustavnega zakona Ljudska skupščina LR Slovenije izmed članov Republiškega zbora.

4. člen

Izvršni svet lahko predlaga Ljudski skupščini, da poveča ali zmanjša število članov Izvršnega sveta ali da razreši oziroma izvoli posameznega člana Izvršnega sveta.

II. Predsednik, podpredsednik in sekretar Izvršnega sveta

5. člen

Izvršni svet ima predsednika, enega ali dva podpredsednika in sekretarja.

6. člen

Podpredsednika in sekretarja izvoli Izvršni svet izmed sebe na svoji prvi seji na podlagi posamičnih predlogov. Kandidate lahko predlaga vsak član Izvršnega sveta.

Pred volitvijo podpredsednika Izvršni svet najprej odloči, ali bo volil enega ali dva podpredsednika.

Če je za posamezno mesto predlaganih več kandidatov, je izvoljen tisti, ki je dobil največ glasov.

Podpredsednik in sekretar sta izvoljena za isto dobo, za katero je izvoljen Izvršni svet. Izvršni svet ju pa lahko razreši še pred potekom te dobe in izvoli drugega podpredsednika oziroma sekretarja.

7. člen

Predsednik predstavlja Izvršni svet, vodi njegove seje in poroča v imenu Izvršnega sveta Ljudski skupščini o njegovem delu.

Predsednik podpisuje ukaze o razglasitvi zakonov in o razpustu Ljudske skupščine ter uredbe. Ukaze o razglasitvi zakona podpisuje skupaj s predsednikom Ljudske skupščine.

Predsednik Izvršnega sveta ima pravico zadržati izvršitev takšnih aktov Izvršnega sveta, s katerimi se ne strinja, mora pa sporno vprašanje takoj predložiti v odločitev Ljudski skupščini.

Predsednik opravlja tudi druge naloge po določbah zakona in te uredbe.

Če je predsednik zadržan, ga nadomestuje v vseh njegovih pravicah podpredsednik; če ima Izvršni svet dva podpredsednika, ga nadomestuje tisti od njiju, ki ga določi Izvršni svet.

8. člen

Podpredsednik Izvršnega sveta opravlja zadeve, določene s to uredbo, in druge naloge, ki mu jih določi Izvršni svet.

Podpredsednik izdaja odločbe o uslužbenskih razmerjih uslužbencev, ki jih postavi Izvršni svet. Če ima Izvršni svet dva podpredsednika, določi Izvršni svet, kateri od njiju bo izdajal take odločbe.

9. člen

Sekretar sporazumno s predsednikom oziroma podpredsednikom pripravlja seje Izvršnega sveta; skrbi, da dobijo republiški upravni organi in drugi državni organi sklepe Izvršnega sveta in da se ti sklepi izvršujejo; hrani pečat Ljudske republike Slovenije ter izvornike zakonov, uredb in drugih predpisov Izvršnega sveta; vodi dopisovanje v imenu Izvršnega sveta; opravlja druge zadeve, ki so mu dane s to uredbo ali ki mu jih določi Izvršni svet.

Sekretar daje pritrditev k odločbam o uslužbenskih razmerjih uslužbencev I. vrste, razen za tiste uslužbence, ki jih imenuje Izvršni svet, in izdaja druge odločbe, za katere ga pooblasti Izvršni svet.

Sekretar je odredbodajalec za izvrševanje predračuna Izvršnega sveta.

Če je sekretar odsoten ali zadržan, ga nadomestuje član Izvršnega sveta, ki ga določi Izvršni svet.

III. Delo Izvršnega sveta

1. Seje

10. člen

Izvršni svet odloča o zadevah iz svoje pristojnosti na sejah, kolikor s to uredbo ni drugače določeno.

11. člen

Sejo Izvršnega sveta skliče predsednik ali v sporazumu z njim podpredsednik. Sejo mora sklicati, če to zahtevajo najmanj trije člani Izvršnega sveta.

Vabilo na sejo s predlogom dnevnega reda in z gradivom o zadevah, ki so predlagane za dnevni red seje, morajo dobiti vsi člani Izvršnega sveta najpozneje en dan pred sejo.

Izvršni svet lahko določi za svoje seje stalni dan.

12. člen

Sejo Izvršnega sveta vodi predsednik, če je odsoten, pa podpredsednik.

13. člen

Izvršni svet sprejema sklepe z večino glasov navzočih članov. Glasuje se javno z dviganjem rok ali poimensko.

14. člen

Na sejo Izvršnega sveta se lahko pokličejo državni sekretarji, sekretarji sekretariatov Izvršnega sveta, sekretarji republiških svetov, drugi voditelji

samostojnih republiških upravnih organov in zavodov, direktor Narodne banke FLRJ — Centrale za Slovenijo ter drugi vodilni uslužbenci in strokovnjaki, da dajo mnenje ali pojasnilo o vprašanih, ki so na dnevnem redu.

Izvršni svet lahko dovoli, da so na seji navzoči zastopniki tiska in posamezni državljani.

15. člen

Dnevni red seje določi Izvršni svet na predlog predsednika oziroma podpredsednika, ki vodi sejo.

Vsak član Izvršnega sveta lahko pred sejo ali na seji predlaga, da se sprejmejo posamezna vprašanja na dnevni red. Pred sejo sporoči svoj predlog sekretarju Izvršnega sveta.

V nujnih primerih Izvršni svet lahko da na dnevni red tudi taka vprašanja, za katera člani niso dobili gradiva pred sejo.

16. člen

Obravnavo posameznega vprašanja se začne s poročilom; poročilo da predsednik ali drug član odbora oziroma komisije ali pa član Izvršnega sveta, ki mu je bila dana zadeva v proučitev.

Po končani obravnavi Izvršni svet odloči z glasovanjem.

17. člen

Izvršni svet lahko med obravnavo ali po končani obravnavi sklene, da se zadeva odloži za prihodnjo sejo ali pa odstavi z dnevnega reda in vrne odboru ali komisiji, da jo ponovno prouči, ali pa naroči pristojnemu državnemu sekretariatu, sekretariatu Izvršnega sveta ali sekretariatu republiškega sveta, naj izdela nov osnutek.

18. člen

O sejah Izvršnega sveta se piše zapisnik. Vanj se vpišejo sprejeti dnevni red in sprejeti sklepi, po naročilu predsednika ali na zahtevo članov Izvršnega sveta pa tudi njihovi predlogi in izjave. Za zapisnik skrbi sekretar Izvršnega sveta.

Sekretar sveta mora pred prihodnjo sejo predložiti članom Izvršnega sveta sejni zapisnik na vpogled. Če na prihodnji seji noben član Izvršnega sveta nima pripomb k zapisniku, ga overita predsednik Izvršnega sveta oziroma podpredsednik, če je on vodil sejo, in sekretar Izvršnega sveta.

Izvršni svet lahko sklene, da se napravijo o seji tudi stenografski zapiski.

2. Pravice in dolžnosti članov Izvršnega sveta

19. člen

Člani Izvršnega sveta imajo pravico in dolžnost udeleževati se sej Izvršnega sveta ter sodelovati pri obravnavi in glasovanju.

20. člen

Vsak član Izvršnega sveta ima pravico pri obravnavanju posamezne točke, vendar samo do pričetka glasovanja, predlagati spremembe k osnutkom predpisov ali predlogov, kakor tudi, da se posamezna zadeva odstavi z dnevnega reda in vrne odboru ali komisiji, da jo ponovno prouči ali pa da se naroči pristojnemu državnemu sekretariatu, sekretariatu Izvršnega sveta ali sekretariatu republiškega sveta, naj izdela nov osnutek predpisa.

21. člen

Člani Izvršnega sveta imajo pravico in dolžnost sodelovati pri delu odborov in komisij, katerih člani so. Na podlagi pooblastila Izvršnega sveta imajo pravico in dolžnost predstavljati Izvršni svet v skupščini, njenih domih, odborih in komisijah ter nasproti drugim državnim organom, zavodom in organizacijam.

3. Predpisi in drugi akti Izvršnega sveta

22. člen

Izvršni svet izdaja svoje pravne akte v obliki ukaza, uredbe, odloka, navodila, odločbe in smernice, druge svoje akte pa v obliki sklepa in pojasnila.

23. člen

Z ukazom Izvršni svet razglaša zakone in odloči o razpustu Ljudske skupščine v primeru, če se doma ne sporazumeta glede besedila zakona, ki sta ga oba sprejela.

Z uredbo Izvršni svet: izdaja splošne predpise za izvrševanje republiških zakonov, če je pooblaščen z zveznim zakonom ali z zvezno uredbo, pa tudi splošne predpise za izvrševanje zveznega zakona oziroma zvezne uredbe; ustanavlja republiške upravne organe in zavode, za katerih ustanovitev je pristojen; izdaja predpise o organizaciji in delu Izvršnega sveta; izdaja temeljne predpise o organizaciji državnih sekretariatov, svetov, samoupravnih zavodov in drugih republiških upravnih organov in zavodov; izdaja temeljne predpise o organizaciji upravnih organov ljudskih odborov.

Z odlokom Izvršni svet: odloča o posameznih splošnih vprašanjih, kolikor se ne urejajo z uredbo ali navodilom; razpisuje splošne volitve poslancev Ljudske skupščine LRS in splošne volitve odbornikov ljudskih odborov, predpisuje ukrepe za izboljšanje administracije ljudskih odborov in druge ukrepe splošnega pomena; odloča o skupinskih pomilostitvah; sprejema druge svoje odločitve, za katere je to določeno z zakonom ali uredbo.

Z navodilom Izvršni svet: izdaja pravila za delo republiških upravnih organov ljudskih odborov; izdaja predpise za organizacijo dela pri izvrševanju in uporabi zveznih in republiških zakonov in drugih predpisov zvezne in republiške ljudske skupščine ter zveznega in republiškega Izvršnega sveta; daje smernice za delo republiških upravnih organov in smernice za delo ljudskih odborov v upravnih zadevah, ki spadajo v pristojnost republiških organov oblasti, katerih izvršitev pa je bila prenesena na ljudske odbore.

Z odločbo Izvršni svet: odloča o imenovanjih in razrešitvah, o posamičnih pomilostitvah in o drugih posameznih zadevah iz svoje pristojnosti; daje pritrditev k predpisom in drugim aktom republiških upravnih organov, zavodov, organizacij ter ljudskih odborov, če je po predpisih potrebna pritrditev Izvršnega sveta; odloča o razpustu posameznih ljudskih odborov; odloča v mejah svoje pristojnosti o razveljavitvi in odpravi predpisov okrajnih ljudskih odborov in o pritožbah ljudskih odborov zoper odločbe o razveljavitvi, odpravi ali zadržanju, ki so jih izdali drugi organi.

S sklepom Izvršni svet: sprejema stališče o posameznih načelnih vprašanjih, o načrtu za pripravo predpisov in ukrepov in v drugih primerih, o katerih ne odloča v kakšni drugi obliki.

S pojasnilom Izvršni svet: določa pomen posameznih določb uredbe, odloka ali navodila, ki jih je izdal. Tako pojasnilo je obvezno.

24. člen

Predpise in druge akte, ki jih sprejme Izvršni svet na seji in ki se objavijo v Uradnem listu, razen ukazov in uredb, podpišeta predsednik ali pa podpredsednik Izvršnega sveta, če je on vodil sejo, in sekretar Izvršnega sveta. Če se odločba ali navodilo ne objavi, ju podpiše sekretar Izvršnega sveta, če Izvršni svet drugače ne odloči. Druge akte Izvršnega sveta, ki se ne objavijo, podpiše predsednik Izvršnega sveta ali pa podpredsednik, ki je vodil sejo, kolikor ni s to uredbo drugače določeno ali če Izvršni svet drugače ne odloči.

25. člen

Ukazi, uredbe in odloki ter navodila, ki imajo splošen pomen, se objavijo v Uradnem listu LRS.

Odločbe in pojasnila Izvršnega sveta se objavijo v Uradnem listu LRS samo, če je z zakonom ali z uredbo to predpisano ali če tako odloči Izvršni svet.

IV. Notranja organizacija Izvršnega sveta in način njegovega dela

26. člen

Za pripravo in obravnavanje zadev iz svoje pristojnosti ter za organiziranje svojega dela in za opravljanje posameznih zadev, določenih s to uredbo, ustanovi Izvršni svet odbore, komisije in strokovne svete ter poveri svojim članom posamezne naloge.

1. Odbori

27. člen

Izvršni svet ima odbor za notranjo politiko in gospodarski odbor.

Izvršni svet lahko ustanovi z odlokom tudi druge odbore ali pa obstoječe odbore odpravi ali združi.

28. člen

Predsednika in člane odborov imenuje Izvršni svet izmed svojih članov; posamezne člane odbora lahko imenuje tudi izmed republiških ljudskih poslancev, predstavnikov Republiškega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije in drugih družbenih organizacij in zavodov ali izmed višjih republiških uslužbencev in drugih strokovnjakov.

Sestavo odborov in število njihovih članov določi Izvršni svet z odlokom o njihovi ustanovitvi.

29. člen

V delovno področje odbora za notranjo politiko spadajo zadeve s področja notranje uprave, pravosodja, javnega tožilstva, premoženjskopravne zadeve in druge zadeve notranje politike.

V delovno področje gospodarskega odbora spadajo vprašanja tekoče gospodarske politike ter zadeve v zvezi s pripravo družbenih planov.

30. člen

Odbor Izvršnega sveta v mejah svojega delovnega področja:

— obravnava zadeve iz pristojnosti Izvršnega sveta in jih predloži Izvršnemu svetu v odločitve s svojim poročilom in predlogom, kakšen sklep ali ukrep naj izda;

— proučuje osnutke zakonov in drugih predpisov, ki jih predlaga Izvršni svet skupščini, in osnutke predpisov, ki jih izda Izvršni svet sam; določa njihovo končno besedilo in jih s svojim poročilom predlaga Izvršnemu svetu;

— predlaga Izvršnemu svetu ustrezne ukrepe, ki naj jih izda v zvezi s svojo pravico do nadzorstva nad zakonitostjo aktov samostojnih republiških upravnih organov, samostojnih republiških zavodov, okrajnih ljudskih odborov ter organizacij;

— daje mnenja k predlogom, ki jih samostojni republiški upravni organi, samostojni zavodi ter organizacije na podlagi zakona pošljejo Izvršnemu svetu;

— daje republiškim upravnim organom mnenja o načelnih vprašanih v zvezi z izvrševanjem zakonov in drugih predpisov ter sklepov Ljudske skupščine in Izvršnega sveta;

— sprejema sklepe za pripravo osnutkov in gradiva v zadevah iz pristojnosti Izvršnega sveta;

— daje v imenu Izvršnega sveta na podlagi njegovega pooblastila soglasje k pravilnikom in drugim aktom republiških upravnih organov, zavodov, okrajnih ljudskih odborov ter organizacij, če je po predpisih tako soglasje potrebno.

Odbori na svojem področju lahko zahtevajo od republiških upravnih organov poročila o izvrševanju zveznih in republiških zakonov in drugih predpisov zvezne in republiške ljudske skupščine ter uredb in drugih predpisov zveznega in republiškega izvršnega sveta.

31. člen

Odbori Izvršnega sveta sodelujejo z ustreznimi skupščinskimi odbori in komisijami in obravnavajo z njimi zadeve, ki jih je treba predložiti Ljudski skupščini LRS; po pooblastilu Izvršnega sveta lahko predložijo Ljudski skupščini, njenima domoma, odborom in komisijam v obravnavo posamezna načelna in druga vprašanja s svojega področja, ki imajo znaten političen pomen.

32. člen

Odbori Izvršnega sveta delajo na sejah.

Predsednik odbora pripravlja, sklicuje in vodi seje odbora ter skrbi za izvršitev odborovih sklepov. Če je predsednik zadržan, ga nadomestuje odborov član, ki ga odbor za to določi.

Odbor sprejema svoje odločitve z večino glasov navzočih članov.

33. člen

Predsednik odbora ima na odborovem delovnem področju tudi pravice in dolžnosti iz 45. člena te uredbe.

34. člen

Odbori lahko pokličejo na svojo sejo državne sekretarje, državne podsekretarje, sekretarje sekretariatov Izvršnega sveta, sekretarje republiških svetov, voditelje drugih samostojnih republiških upravnih organov in zavodov ter druge višje uslužbenke in strokovnjake, da dajo pojasnila in mnenja o posameznih vprašanih.

Sekretar za zakonodajo in organizacijo se lahko udeleži seje vsakega odbora, če so na dnevnem redu osnutki zakonov ali drugih predpisov, sekretar za splošne gospodarske zadeve pa, če so na dnevnem redu predpisi in vprašanja z gospodarskega področja. Sporazumno s predsednikom odbora lahko pooblastita svojega neposrednega namestnika, da se udeleži seje.

35. člen

Državni sekretariati, sekretariati Izvršnega sveta in sekretariati republiških svetov morajo skrbeti za to, da se izvršujejo sklepi odborov Izvršnega sveta; opravljati morajo za odbore določena strokovna opravila v mejah svojega delovnega področja ter pripravljati osnutke predpisov in drugih aktov, za katere jim to naroči odbor Izvršnega sveta.

Odbor Izvršnega sveta lahko ustanovi strokovne komisije za obravnavanje posameznih vprašanj ter za pripravo osnutkov zakonov in drugih predpisov ter aktov Izvršnega sveta, če gre za vprašanja s področja različnih republiških organov.

36. člen

Odbor lahko pooblasti predsednika, da v skladu z odborovim sklepom daje predpisano soglasje ali da opravlja druge zadeve z odborovega področja.

37. člen

O odborovih sejah se piše zapisnik. Vanj se vpišejo sprejeti sklepi. Zapisnik overi predsednik oziroma odborov član, ki je vodil sejo.

2. Komisije

38. člen

Izvršni svet ima tele stalne komisije:

1. administrativno komisijo,
2. komisijo za pomilostitve,
3. komisijo za vprašanja produktivnosti dela in za delovna razmerja.

Izvršni svet lahko ustanovi z odlokom tudi druge stalne komisije ter odpravi ali združi obstoječe.

Predsednika in člane stalnih komisij imenuje Izvršni svet izmed svojih članov, posamezne člane pa lahko imenuje tudi izmed strokovnjakov ter predstavnikov zavodov in organizacij.

39. člen

Administrativna komisija izdaja odločbe v upravnem postopku ter odločbe v drugih konkretnih zadevah iz pristojnosti Izvršnega sveta, za katere to določi Izvršni svet z odlokom.

40. člen

Komisija za pomilostitve proučuje in pripravlja za Izvršni svet predloge za skupinske pomilostitve in predloge za posamične pomilostitve.

Odločba o posamični pomilostitvi je sprejeta, če se s predlogom komisije za pomilostitve strinja predsednik ali podpredsednik, če ga za to pooblasti Izvršni svet. Odločbo podpiše predsednik Izvršnega sveta oziroma podpredsednik, če ga za to pooblasti Izvršni svet.

41. člen

Komisija za vprašanja produktivnosti dela in za delovna razmerja proučuje in organizira proučevanje vprašanj produktivnosti dela, delovnih razmerij in plač v gospodarstvu, pripravlja predloge za Izvršni svet in izdaja na področju plač s predpisi določene odločbe.

42. člen

Za način dela in za odločanje komisij veljajo enake določbe kot za odbore.

43. člen

Izvršni svet lahko ustanovi začasne komisije za pripravo posameznih predlogov ter za opravljanje drugih zadev iz pristojnosti Izvršnega sveta.

Izvršni svet lahko pooblasti začasno komisijo, da izdaja posamezne odločbe v zadevah iz pristojnosti Izvršnega sveta.

Delovno področje in pravice začasnih komisij se določijo z odlokom o njihovi ustanovitvi.

44. člen

Predsednika in člane začasnih komisij imenuje Izvršni svet izmed svojih članov, lahko pa jih imenuje tudi izmed drugih državljanov, ki lahko uspešno sodelujejo pri delu komisije.

Predsednik začasne komisije mora biti član Izvršnega sveta.

3. Posebne dolžnosti posameznih članov Izvršnega sveta

45. člen

Izvršni svet lahko poveri posameznim svojim članom skrb za proučevanje posameznih vprašanj in za pripravo predlogov, o katerih odloča Izvršni svet, kakor tudi skrb za izvrševanje sklepov Izvršnega sveta in njegovih odborov v zvezi s takimi vprašanji. Posamezni odbor lahko v mejah svojega delovnega področja poveri enako dolžnost svojemu članu, ki je član Izvršnega sveta.

Zaradi izvrševanja sklepov Izvršnega sveta in njegovih odborov sodeluje član Izvršnega sveta s pristojnimi upravnimi organi in v ta namen lahko organizira sestanke in posvete ter lahko zahteva od upravnih organov poročila.

Član Izvršnega sveta spremlja delo upravnih organov v zadevah, ki so mu naložene, in poroča o tem Izvršnemu svetu in pristojnim odborom.

Člani Izvršnega sveta ne morejo biti pooblaščenici za izdajanje odločb.

Člani Izvršnega sveta poročajo na sejah Izvršnega sveta in njegovih odborov o zadevah, ki so jim poverjene.

4. Strokovni sveti Izvršnega sveta

46. člen

Izvršni svet lahko ustanovi strokovne svete kot svoje posvetovalne organe za posamezna področja.

Predsednika in člane strokovnih svetov imenuje Izvršni svet izmed predstavnikov družbenih organizacij, zavodov ter strokovnih združenj kakor tudi izmed javnih delavcev in vidnih strokovnjakov.

Delovno področje in način dela strokovnih svetov se določita z uredbo. Z uredbo se tudi določi, o katerih vprašanjih je treba zahtevati mnenje strokovnega sveta.

47. člen

Ljudska skupščina LRS, njena doma, odbori in komisije ter odbori in komisije Izvršnega sveta lahko zahtevajo od strokovnih svetov Izvršnega sveta, naj dajo mnenja in predloge o posameznih vprašanjih s svojega delovnega področja.

Strokovni svet mora dati na dnevni red seje vsako vprašanje, ki mu ga postavijo organi iz prejšnjega odstavka.

Odbori in komisije Izvršnega sveta morajo obenem s svojim predlogom predložiti Izvršnemu svetu tudi mnenje pristojnega strokovnega sveta, če se z njim ne strinjajo.

V. Priprava predpisov in drugih aktov

48. člen

Osnutek zakona ali drugega predpisa ali akta, ki ga predlaga skupščini Izvršni svet, ali ki ga izda Izvršni svet sam, sestavi pristojni republiški državni sekretariat, sekretariat Izvršnega sveta oziroma sekretariat republiškega sveta po načelih, ki jih določi Izvršni svet, njegov odbor oziroma komisija.

Preden se da osnutek predpisa na sejo Izvršnega sveta, ga obravnava na svoji seji ustrezeni odbor ali komisija in določi njegovo končno besedilo, razen če Izvršni svet v skladu z določbami te uredbe odloči, da ga bo takoj sam obravnaval na seji.

49. člen

Republiški upravni organ pošlje praviloma osnutek zakona ali drugega predpisa ali akta, ki ga izdela po prejšnjem členu, najprej v mnenje prizadetim republiškim upravnim organom, upravnim organom okrajnih ljudskih odborov, samostojnim republiškim zavodom in organizacijam (Republiškem svetu Zveze sindikatov Jugoslavije, republiškim zbornicam in podobno), osnutke predpisov, ki jih uporabljajo sodišča, pa tudi Vrhovnemu sodišču LRS in Javnemu tožilstvu LRS. Šele nato jih predložijo pristojnemu odboru Izvršnega sveta.

Osnutki zakonov in drugih predpisov, ki se dajo na dnevni red odborove seje, se pošljejo hkrati tudi Sekretariatu Izvršnega sveta za zakonodajo in organizacijo, osnutki predpisov in predlogi z gospodarskega področja pa tudi Sekretariatu Izvršnega sveta za splošne gospodarske zadeve, osnutki predpisov in predlogi s področja organizacije uprave in ulužbenskih razmerij Sekretariatu Izvršnega sveta za občo upravo, osnutki predpisov, v katerih so kazenske določbe, pa Državnemu sekretariatu za pravosodno upravo.

Republiški upravni organ mora odboru, ki mu predloži osnutek predpisa, obenem sporočiti tudi načelne in druge pomembnejše pripombe drugih upravnih organov, zavodov in organizacij, ki jih ni upošteval, in dati svoje obrazloženo mnenje o takih pripombah.

50. člen

Preden določi pristojni odbor končno besedilo osnutka predpisa, obravnava vse prejete pripombe. Če je potrebno, lahko odbor pokliče na sejo predstavnike organov, zavodov in organizacij, ki so dali pripombe, da ustno povedo svoje mnenje.

Po končani obravnavi osnutka in pripomb lahko odbor pooblasti svojega predsednika, da na podlagi odborovih sklepov skupno s predlagateljem in Sekretariatom Izvršnega sveta za zakonodajo in organizacijo določi končno besedilo osnutka oziroma predloga predpisa.

51. člen

Ko določi odbor končno besedilo osnutka oziroma predloga predpisa ali drugega akta, ga pošlje odborov predsednik sekretarju Izvršnega sveta za sejo Izvršnega sveta in sporoči, kdo bo poročevalec

Če odbor ni upošteval načelnih ali drugih pomembnejših pripomb, ki so bile dane po 49. členu, jih pošlje Izvršnemu svetu s svojim mnenjem.

52. člen

Če se tiče kakšen predlog vprašanj, ki spadajo tudi v področje drugega odbora, mora tisti odbor, ki obravnava tak predlog, sporočiti to predsedniku drugega odbora, na njegovo zahtevo pa zahtevati mnenje tega odbora. Mnenje lahko da tudi predsednik drugega odbora, če ga odbor za to pooblasti. Če je potrebno, imajo lahko odbori skupno sejo za obravnavanje posameznega osnutka ali vprašanja.

Odbor mora zahtevati mnenje tudi od posameznega člana Izvršnega sveta, ki ni član odbora, če se tiče predlog zadev, ki so poverjene posameznemu članu.

53. člen

Če se na seji Izvršnega sveta sprejmejo spremembe k predlogu predpisa ali drugega pravnega akta, ki ga Izvršni svet sprejme, določi končno besedilo predpisa oziroma akta Sekretariat Izvršnega sveta za zakonodajo in organizacijo ob sodelovanju s predlagateljem in ga pošlje predsedniku pristojnega odbora. Predsednik odbora potrdi, da besedilo predpisa ustreza sklepom Izvršnega sveta. Če glede končnega besedila ne pride do soglasja, odloči o tem predsednik Izvršnega sveta oziroma podpredsednik, če je vodil sejo.

Končno besedilo predpisa oziroma akta pošlje sekretar za zakonodajo in organizacijo sekretarju Izvršnega sveta za podpis (24. člen).

54. člen

Odbori in predstojniki upravnih organov so osebno odgovorni za to, da ostane v tajnosti priprava osnutkov, takih predpisov in drugih aktov, za katere je glede na njihovo naravo to potrebno. Če se pripravlja osnutek takega predpisa ali akta, lahko odločijo, da se ne zahteva mnenje od drugih upravnih organov, organizacij in zavodov in da se osnutek predpisa predloži naravnost Izvršnemu svetu.

55. člen

Sekretar za zakonodajo in organizacijo daje Uradnemu listu LRS nalog za objavo predpisov Izvršnega sveta, republiških upravnih organov in ljudskih odborov ter za objavo popravkov naštetih predpisov.

Če objavljeno besedilo predpisa Izvršnega sveta ni v skladu z izvirnikom, dovoli objavo popravka sekretar Izvršnega sveta.

Če ugotovi sekretar za zakonodajo in organizacijo, da predpis ali drug akt državnega sekretariata ali drugega upravnega organa ali pa predpis okrajnega ljudskega odbora, ki naj se objavi v Uradnem listu LRS, ni v skladu z zakonom ali s predpisom Izvršnega sveta, opozori na to sekretarja Izvršnega sveta; ta lahko zadrži objavo takega predpisa ali akta v Uradnem listu LRS do izdaje dokončne odločbe.

VI. Izvrševanje pravic in dolžnosti Izvršnega sveta nasproti Ljudski skupščini LRS

56. člen

Izvršni svet lahko poveri svojemu članu skrb za to, da se izpolnjujejo obveznosti Izvršnega sveta nasproti Ljudski skupščini LRS in da se dajo na

dnevni red skupščine, njenega doma, odbora oziroma komisije načelna in pomembnejša vprašanja, ki imajo splošen pomen in jih mora skupščina obravnavati in o njih odločati.

Ta član Izvršnega sveta tudi skrbi za stalno sodelovanje Izvršnega sveta in njegovih odborov s skupščino, njenima domoma ter z njenimi odbori in komisijami; pooblaščen je, da v imenu Izvršnega sveta daje skupščini odgovore in da ga predstavlja v skupščini, njenih domih, odborih in komisijah, če ni za to pooblaščen kakšen drug član Izvršnega sveta.

57. člen

Vsa vprašanja poslancev in druga vprašanja, ki so postavljena Izvršnemu svetu v skupščini, njenih domih, odborih in komisijah, se pošljejo Izvršnemu svetu preko sekretarja Izvršnega sveta.

Pismene odgovore na vprašanja poslancev in druga vprašanja, ki so postavljena v skupščini, njenem domu, odboru ali komisiji, podpisuje in pošilja predsednik odbora, v katerega delovno področje spada tako vprašanje, oziroma podpredsednik, sekretar ali določeni član Izvršnega sveta v okviru danih mu pooblastil.

Ustni odgovor Izvršnega sveta na vprašanja poslancev da predstavnik Izvršnega sveta.

58. člen

Izvršni svet lahko določi svojega člana kot svojega predstavnika, da v imenu Izvršnega sveta sodeluje pri delu odbora ali doma Ljudske skupščine.

59. člen

Za sestavo odgovora na vprašanja, ki jih postavijo Izvršnemu svetu ljudski poslanci ali odbori Ljudske skupščine ali njenih domov, skrbi odbor Izvršnega sveta, v katerega področje spada tako vprašanje oziroma določeni član Izvršnega sveta.

60. člen

Izvršni svet mora poslati na sejo odbora, doma ali na skupno sejo obeh domov svoje poverjenike, kadar se obravnavajo predlogi, ki jih je dal Izvršni svet. Izvršni svet mora poslati poverjenike tudi, kadar to zahteva odbor, dom ali predsednik skupščine ali če misli Izvršni svet, da je to potrebno.

Poverjenike imenuje sekretar Izvršnega sveta izmed višjih uslužbencev in drugih strokovnjakov republiških upravnih organov. Poleg poverjenikov lahko imenuje tudi posamezne strokovnjake.

Sekretar za zakonodajo in organizacijo je stalni poverjenik v zakonodajnih odborih obeh domov Ljudske skupščine.

61. člen

Poverjenik daje poročila in pojasnila o predlogih zakonov in drugih aktov ter o drugih vprašanjih, ki jih obravnava odbor ali dom. Poverjenik lahko obrazloži pred odborom stališče Izvršnega sveta o določenem vprašanju ali pa svoje mnenje, če Izvršni svet stališča ni zavzel.

Poverjenik lahko predlaga odboru, naj odloži odločanje o posameznem vprašanju za določen čas, da bi lahko o predlagani rešitvi poročal Izvršnemu svetu.

Poverjenik je dolžan zahtevati od Izvršnega sveta navodila o vprašanjih, ki so načelnega ali splošnega političnega pomena, če ni Izvršni svet že prej zavzel določeno stališče.

Če je v različnih skupščinskih odborih več poverjenikov, morajo sodelovati in vsklajevati svoja stališča glede skupnih vprašanj, ki se obravnavajo v odborih.

62. člen

Če sta na seji odbora ali doma predstavnik in poverjenik Izvršnega sveta, obrazloži stališče Izvršnega sveta predstavnik Izvršnega sveta.

63. člen

Na zahtevo skupščinskega doma, odbora ali komisije, določi sekretar Izvršnega sveta, kateri republiški upravni organi bodo z njimi strokovno sodelovali.

Republiški upravni organi občujejo z Ljudsko skupščino in z njenimi odbori preko sekretarja Izvršnega sveta.

VII. Kabineti, administrativni sekretariat in druge organizacijske enote Izvršnega sveta

64. člen

Predsednik in vsak podpredsednik Izvršnega sveta imajo kabinete. Kabinete imajo lahko tudi posamezni drugi člani Izvršnega sveta, za katere to določi Izvršni svet.

Na čelu kabineta je šef kabineta. Imenuje ga Izvršni svet. Šef predsednikovega in podpredsednikovega kabineta ima lahko položaj državnega podsekretarja.

Šef kabineta pripravlja gradivo, daje predsedniku, podpredsedniku ali članu Izvršnega sveta mnenje o posameznih vprašanjih, pripravlja seje ustreznega odbora in opravlja druge naloge, ki mu jih da predsednik, podpredsednik oziroma član Izvršnega sveta.

Uslužbenci kabineta so za svoje delo odgovorni šefu kabineta.

65. člen

Administrativno in tehnično delo Izvršnega sveta opravlja administrativni sekretariat.

Administrativni sekretariat vodi pomočnik sekretarja Izvršnega sveta.

Administrativni sekretariat ima lahko uprave, oddelke, odseke in urade. Organizacijo in delo administrativnega sekretariata ter delovno področje posameznih organizacijskih enot administrativnega sekretariata predpiše sekretar Izvršnega sveta v sporazumu s predsednikom Izvršnega sveta.

66. člen

Za opravljanje zadev v zvezi z obravnavanjem prošenj in pritožb, ki so poslane Izvršnemu svetu, je v administrativnem sekretariatu urad za prošnje in pritožbe.

Za opravljanje zadev v zvezi s pošiljanjem gradiva za seje Izvršnega sveta, za vodenje zapisnikov o sejah Izvršnega sveta, njegovih odborov in komisij

ter za opravljanje drugih zadev, ki jih določi sekretar Izvršnega sveta, je v administrativnem sekretariatu urad sekretarja Izvršnega sveta.

67. člen

O uslužbenskih razmerjih uslužbencev administrativnega sekretariata izdaja odločbe sekretar Izvršnega sveta, razen za tiste uslužbence, ki jih postavi Izvršni svet.

Sekretar Izvršnega sveta lahko pooblasti svojega pomočnika za izdajanje odločb o uslužbenskih razmerjih uslužbencev IV. vrste ter o delovnih razmerjih uslužbencev v tehničnih službah Izvršnega sveta.

VIII. Končna določba

68. člen

Ta uredba velja z dnem objave v Uradnem listu LRS.

S tem dnem preneha veljati uredba o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije (Uradni list LRS, št. 24-78/54).

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

k uredbi o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je na podlagi drugega odstavka 74. člena zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije predložil Ljudski skupščini LRS v potrditev uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je kot pristojni odbor obravnaval omenjeno uredbo in ni ugotovil neskladja te uredbe z ustavnim zakonom ter zato predlaga Ljudski skupščini LRS, da sprejme naslednji odlok:

Na podlagi drugega odstavka 74. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije je Ljudska skupščina LRS na skupni seji Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev dne 22. junija 1956 sprejela

ODLOK

o potrditvi uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije

Potrdi se uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, ki je bila objavljena v Uradnem listu LRS, št. 20/56, dne 21. junija 1956.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Ignaca Voljča.

Št. LS 87/1-56

Ljubljana, dne 18. junija 1956

Poročevalec:
Ignac Voljč l. r.

Predsednik:
Vladimir Krivic l. r.

PREDLOG ODLOKA

O NOVI DOLOČITVI ŠTEVILA SODNIKOV PRI VRHOVNEM SODIŠČU LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE IN PRI OKROŽNIH SODIŠČIH NA OBMOČJU LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

I.

Za Vrhovno sodišče Ljudske republike Slovenije se določi 22 sodnikov.

II.

Za okrožna sodišča na območju Ljudske republike Slovenije se določa tole število sodnikov:

za okrožno sodišče v Ljubljani	26 sodnikov
za okrožno sodišče v Mariboru	24 sodnikov
za okrožno sodišče v Celju	13 sodnikov
za okrožno sodišče v Novem mestu	8 sodnikov
za okrožno sodišče v Kopru	7 sodnikov
za okrožno sodišče v Novi Gorici	6 sodnikov

III.

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem listu LRS.

S tem dnem preneha veljati odlok o določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču Ljudske republike Slovenije in okrožnih sodiščih Ljudske republike Slovenije (Uradni list LRS, št. 48-175/54).

OBRAZLOŽITEV

Število sodniških mest pri Vrhovnem sodišču LRS in pri okrožnih sodiščih, ki jih je določila Ljudska skupščina LRS s svojim odlokom z dne 4. decembra 1954 (Uradni list LRS, št. 48-175/54) ne ustreza več današnjim potrebam sodišč iz tehle razlogov:

1. z odlokom Ljudske skupščine LRS (Uradni list LRS, št. 49-164/55) je bilo ustanovljeno okrožno sodišče v Kopru,

2. z istim odlokom so bila glede na novo razdelitev LR Slovenije na okraje in občine na novo določena krajevna območja okrajnih in okrožnih sodišč; krajevno območje nekaterih sodišč se je povečalo, drugih pa zmanjšalo;

3. na splošno je število vseh sodnih zadev v LRS močno narastlo.

Zato je potrebno na novo določiti sistemizacijo sodniških mest pri Vrhovnem sodišču LRS in pri okrožnih sodiščih.

Po predlogu naj bi se:

— povečalo število sodnikov pri Vrhovnem sodišču (od 18 na 22) in pri okrožnih sodiščih v Ljubljani (od 24 na 26), v Mariboru (od 21 na 24), v Celju (od 10 na 13);

— znižalo število sodnikov pri okrožnih sodiščih v Novi Gorici (od 9 na 6) in v Novem mestu (od 9 na 8);

— na novo določilo število sodnikov pri okrožnem sodišču v Kopru (7).

Za okrajna sodišča je na novo določil število sodnikov Izvršni svet z odlokom z dne 5. junija 1956 (Uradni list LRS, št. 18-82/56).

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

**k predlogu odloka o novi določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču
Ljudske republike Slovenije in pri okrožnih sodiščih na območju
Ljudske republike Slovenije**

Odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 18. junija 1956 obravnaval predlog odloka o novi določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču Ljudske republike Slovenije in pri okrožnih sodiščih na območju Ljudske republike Slovenije. Odbor za organizacijo oblasti in uprave ugotavlja, da današnjim potrebam sodišč ne ustreza več število sodniških mest pri Vrhovnem sodišču LRS in pri okrožnih sodiščih v prvi vrsti zato, ker se je krajevno območje nekaterih sodišč povečalo oziroma zmanjšalo, močno pa je poraslo število vseh sodnih zadev v Ljudski republiki Sloveniji.

Zato je odbor mnenja, da je zaradi čim boljšega in ekspeditivnejšega poslovanja naših rednih sodišč treba na novo določiti sodniška mesta pri Vrhovnem sodišču LRS in pri okrožnih sodiščih ter zato predlaga Ljudski skupščini LRS, da sprejme predlagani odlok.

Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Franca Pirkoviča.

Št. LR 88/1-56

Ljubljana, dne 18. junija 1956.

Poročevalec
Franc Pirkovič l. r.

Predsednik:
Vladimir Krivic l. r.

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SKLAD- DIH ZA OBNOVO, GOJITEV IN VARSTVO GOZDOV

Zakon o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov (Uradni list LRS, št. 13-39/54) se spremeni in dopolni tako, da se v prečiščenem besedilu glasi:

ZAKON O GOZDNIH SKLADIH

1. člen

Skladi za obnovo, gojitev in varstvo gozdov se preimenujejo v gozdne sklade.

2. člen

V Ljudski republiki Sloveniji so okrajni gozdni skladi in gozdni sklad LR Slovenije (v nadaljnjem besedilu: republiški gozdni sklad).

3. člen

Gozdni skladi so proračunski skladi in so pravne osebe. Za svoje obveznosti so odgovorni s svojimi sredstvi.

4. člen

Sredstva gozdnih skladov se upravljajo za financiranje investicij v gozdarstvu, za investicijska pogozdovanja, za melioracije degradiranih gozdov in gozdnih zemljišč, za zatiranje gozdnih bolezni in škodljivcev, ki se pojavijo v velikem obsegu, za podpiranje znanstvenih raziskovanj na področju gozdarstva ter za dotacije pasivnim gozdnim gospodarstvom za financiranje omenjenih gozdno pospeševalnih del.

Iz gozdnih skladov se lahko dajejo dotacije družbenim investicijskim skladom s pogojem, da se dajejo iz teh sredstev dolgoročna posojila gospodarskim organizacijam in zavodom s področja gozdarstva. Odplačane anuitete za taka posojila pripadajo investicijskemu skladu, iz katerega je bilo dano posojilo.

5. člen

V okrajne gozdne sklade se steka del cene lesa na panju, ki se določi z republiškim družbenim planom, in drugi dohodki po posebnih predpisih.

Prispevki od cene lesa na panju gredo v gozdni sklad tistega okraja, na katerega območju je bil les posekan.

Prispevek mora plačati lastnik, posestnik oziroma upravitelj gozda, v katerem je bil les posekan. Za plačilo prispevka je nerazdelno z zavezancem odgovoren tudi tisti, ki je od zavezanca les kupil ali kako drugače dobil.

6. člen

Izvršni svet lahko predpiše, ob kakšnih pogojih se lahko zavezanci oprosti plačila prispevka od lesa, ki ga posekajo in neposredno uporabijo za popravilo ali obnovo poslopij in naprav, poškodovanih po naravnih nezgodah ali po drugi višji sili, ali pa za javne namene.

7. člen

V republiški sklad se steka del sredstev okrajnih gozdnih skladov, ki se določi z republiškim družbenim planom, in drugi dohodki po posebnih predpisih.

8. člen

Gozdni skladi imajo svoj predračun dohodkov in izdatkov. Predračun sklada je priloga republiškega oziroma okrajnega proračuna.

V predračunu sklada se določijo dohodki po svojih virih in višini, izdatki pa po namenu oziroma objektih in višini.

Preostanek sklada iz prejšnjega leta se prenese kot dohodek v predračun sklada za prihodnje leto.

9. člen

Republiški gozdni sklad upravlja organ, ki ga za to določi Izvršni svet.

Okrajni gozdni sklad upravlja organ, ki ga za to določi okrajni ljudski odbor.

10. člen

Sredstva občinskih gozdnih skladov, ki so prenehali, se prenesejo v okrajne gozdne sklade.

11. člen

Izvršni svet izda uredbo za izvrševanje tega zakona.

12. člen

Ta zakon začne veljati z dnem objave v Uradnem listu LRS.

S tem dnem preneha veljati zakon o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov (Uradni list LRS, št. 13-39/54).

Predpisi, ki so bili izdani na podlagi dosedanjega zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, ostanejo, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom, v veljavi, dokler ne bodo izdani novi izvršilni predpisi.

OBRAZLOŽITEV

I.

Temeljni zakon o proračunih (Uradni list FLRJ, št. 13-126/54) ima nove določbe o proračunskih skladih. Proračunski skladi se ustanovijo, če se določena proračunska sredstva namenijo za finansiranje kakšne trajne dejavnosti ali za pospeševanje določene službe ali če je to potrebno zaradi posebnega načina gospodarjenja in razpolaganja z namenjenimi sredstvi. Ustanavljajo se z zakonom ali po posebnem zakonskem pooblastilu z odlokom. Z zakonom se natančneje določijo namen sklada, njegovi dohodki, način upravljanja ter pravice in dolžnosti organov sklada. V proračunske sklade se stekajo proračunski dohodki, lahko pa tudi drugi z zveznim zakonom določeni dohodki. Dohodki in izdatki se določijo v predračunu sklada, ki je priloga proračuna. Proračunski skladi so pravne osebe, če je tako določeno v aktu o ustanovitvi sklada. Obstoječi proračunski skladi morajo biti vsklajeni z določbami temeljnega zakona o proračunih.

Zvezni izvršni svet je deloma na podlagi 131. člena temeljnega zakona o proračunih in deloma na podlagi pooblastila iz 6. točke 2. razdelka XXV. poglavja zveznega družbenega plana za leto 1956 izdal uredbe o cestnih skladih, gozdnih skladih in kmetijskih skladih, s katerimi so postavljene določbe glede ustanavljanja in upravljanja teh skladov in glede uporabe njihovih sredstev. Ti skladi so po omenjenih uredbah, proračunski skladi. Režim posameznih

skladov je po teh uredbah v nekaterih vprašanih različno urejen. Za vodne sklade, ki so po svojem značaju tudi proračunski skladi, pa zvezna uredba doslej še ni bila izdana.

V Ljudski republiki Sloveniji je bil z zakonom in deloma z izvršilnimi predpisi podrobneje urejen samo režim vodnih skladov in gozdnih skladov, medtem ko sta bila kmetijski in cestni sklad ustanovljena, podrobneje pa njun režim z republiški predpisi še ni urejen. Po 131. členu temeljnega zakona o proračunih je potrebno, da se obstoječi proračunski skladi prilagodijo njegovim določbam.

II.

V Ljudski republiki Sloveniji obstajajo gozdni skladi že od leta 1951. Zdaj velja v LR Sloveniji zakon o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov (Uradni list LRS, št. 13-39/54).

V zveznem merilu so bili uvedeni gozdni skladi z zveznim družbenim planom za leto 1953 (3. razdelek XVII. poglavja), toda samo za državni sektor, z zveznim družbenim planom za leto 1956 (3. razdelek XXV. poglavja) pa tudi za združni in zasebni sektor. Z zvezno uredbo o ustanovitvi in upravljanju gozdnih skladov (Uradni list FLRJ, št. 22-259/56) je bil režim gozdnih skladov nasproti režimu po zveznih predpisih iz leta 1955 nekoliko spremenjen.

Režim gozdnih skladov po republiškem zakonu in po izvršilnih predpisih k temu zakonu (uredba o plačevanju prispevka v sklade za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, Uradni list LRS, št. 26-100/54, in tarifa prispevkov za gozdne sklade, Uradni list LRS, št. 6-12/56) se od režima, ki je urejen z zveznimi predpisi, razlikuje v glavnem v tehle točkah:

— po republiških predpisih upravljajo gozdne sklade gozdne uprave; sredstva gozdnih skladov se uporabljajo za obnovo, gojitev in varstvo gozdov in za javno gozdarsko službo; gozdni skladi so republiški, okrajni in občinski; gozdni skladi niso proračunski skladi;

— po zveznih predpisih upravlja gozdni sklad organ, ki ga določi Izvršni svet oziroma ljudski odbor; ta organ je lahko poseben upravni odbor sklada ali pa zbornica ali drug kolektivni organ, ki pa mora postaviti še posebni upravni odbor; sredstva sklada se smejo uporabiti v glavnem samo za investicije v gozdarstvu; za redno vzdrževanje (gojitev in varstvo gozdov) in za stroške javne gozdarske službe se sredstva gozdnih skladov ne smejo uporabljati; gozdni skladi so samo republiški in okrajni; občinski skladi so bili odpravljeni; gozdni skladi so proračunski skladi.

Zaradi prilagoditve sedanjega zakona določbam temeljnega zakona o proračunih in določbam ostalih zveznih predpisov je potrebno, da se izda predlagani zakon. Izdal naj bi se v obliki prečiščenega besedila sedanjega zakona o gozdnih skladih iz leta 1954. V predlogu zakona so urejena samo temeljna vprašanja statusa in upravljanja gozdnih skladov. Podrobnejše določbe o gozdnih skladih bodo predpisane z izvršilno uredbo.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov razpravljal na svoji seji dne 1. oktobra 1956.

V naši republiki so bili gozdni skladi ustanovljeni že leta 1951 in so zajeli vse sektorje lastništva s področja gozdarstva. Gozdne sklade so upravljale uprave za gozdarstvo kot upravni organi, predstavnikiški organi pa predračunov teh skladov niso obravnavali skupno z obravnavo proračuna republike ali okrajev.

Zvezni družbeni plan za leto 1955 je ustanovil gozdne sklade za državni sektor, zvezni družbeni plan za leto 1956 pa za sektor družbenega premoženja in za zasebni sektor. Glede na temeljni zakon o proračunih in na določbe drugih zveznih predpisov je treba sedanji zakon spraviti v sklad z omenjenimi predpisi in zato v prečiščenem besedilu sedanjega zakona o gozdnih skladih iz leta 1954, izdati predlagani zakon.

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora ugotavlja, da ureja predloženi zakon izredno važno gospodarsko področje in temeljna vprašanja statusa in upravljanja gozdnih skladov; z izvršilno uredbo pa bodo predpisane podrobnejše določbe o gozdnem skladu. V prihodnje bo tako mogoče na sejah Ljudske skupščine LRS oziroma okrajnih ljudskih odborov obravnavati podroben predračun vseh dohodkov in izdatkov gozdnega sklada. To bo v mnogočem pripomoglo, da se sredstva teh skladov ne bodo uporabljala za druge namene, čeprav bo mogoče iz gozdnega sklada dajati dotacije družbenim investicijskim skladom toda le s pogojem, da se bodo dajala iz teh sredstev posojila gospodarskim organizacijam in zavodom s področja gospodarstva. Predračun dohodkov in izdatkov republiškega oziroma okrajnega gozdnega sklada se bo obravnaval sočasno z ustreznimi proračuni ter bo podvržen istemu režimu, ki velja za proračun republike ali okraja.

Iz predloga zakona jasno izhaja težnja, da se uveljavi družbeno upravljanje teh skladov in bi bilo umestno, kot je to urejeno za republiški gozdni sklad tudi pri okrajnih gozdnih skladih postaviti upravne odbore skladov kot družbene organe upravljanja.

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora hkrati ugotavlja, da predloženi zakon ukinja obstoječe občinske gozdne sklade, kar je sicer v skladu z zveznimi predpisi, čeprav bi bilo koristno, da bi se v prihodnje ti skladi ponovno ustanovili. Nove večje občine dajejo poroštvo, da bodo ta sredstva pravilno uporabljena, občinske ljudske odbore pa bi tako mnogo bolj zainteresirali za reševanje in obravnavanje problemov s področja gozdarstva. Občinski gozdni skladi bi predstavljali veliko močnejšo obliko mobiliziranja ljudi za sodelovanje pri upravljanju z gozdovi in pri uporabi sredstev gozdnih skladov. Zato je odbor mnenja, da bi bilo treba to stališče zastopati pri obravnavi zveznega zakona o gozdovih in s tem zakonom omogočiti republikam, da lahko ustanove tudi občinske gozdne sklade.

Čeprav so določbe drugega odstavka 4. člena v skladu s temeljnim zakonom o proračunih, je bil odbor mnenja, da je treba v 4. členu poudariti namembnost gozdnega sklada ter podčrtati, da se sredstva iz teh skladov uporabljajo za finansiranje investicij v gozdarstvu, za investicijska pogozdovanja, za melioracijo degradiranih gozdov in gozdnih zemljišč itd.

Zato odbor za gospodarstvo Republiškega zbora predlaga, da se drugi odstavek 4. člena v celoti črta.

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora je vskladil omenjeno spremembo in dopolnitev tudi z odborom za gospodarstvo Zbora proizvajalcev.

Pri obravnavi predloga zakona je Izvršni svet predlagal, da se prvi odstavek 5. člena dopolni tako, da se glasi: »V okrajne gozdne sklade se steka del cene lesa na panju, ki se v skladu z zveznim družbenim planom določi z republiškim oziroma okrajnim družbenim planom, in drugi dohodki po posebnih zveznih predpisih.«

Prav tako je Izvršni svet predlagal, naj se dopolni 7. člen predloga zakona tako, da se glasi:

»7. člen

V republiški sklad se steka del sredstev okrajnih gozdnih skladov, ki se v skladu z zveznim družbenim planom določi z republiškim družbenim planom, in drugi dohodki po posebnih zveznih predpisih.«

Predlog zakona je odbor za gospodarstvo v celoti sprejel in predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS, da sprejme zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Franca Lubeja.

Št. R 384/1-56.

Ljubljana, 1. oktobra 1956.

Poročevalec:
Franc Lubej l. r.

Predsednik:
Ivan Maček l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov

Na svoji 15. seji dne 1. oktobra 1956 je odbor za gospodarstvo proizvajalcev Ljudske skupščine LRS razpravljal o predlogu navedenega zakona.

Ker obstajajo gozdni skladi v naši republici že od leta 1951, so člani odbora v načelni obravnavi razpravljali predvsem o dosedanjih izkušnjah s temi skladi in o tem, koliko so te izkušnje prenešene v predlog novega zakona. Odbor je ugotovil, da je novi predlog zakona nekoliko ožji in je bolj poudarjen

namenski značaj gozdnih skladov. Gozdni skladi so investicijski skladi, namenjeni predvsem za finansiranje investicij v gozdarstvu, za investicijsko pogozdovanje itd., kot to navaja 4. člen predloga zakona. Skratka, na področju gozdarstva se z novimi predpisi, tako zveznimi kot republiški, omogoča enotna investicijska politika in to v merilu vse države. Prav zaradi tega v nasprotju z dosedanjim republiškim zakonom o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov ne bi v bodoče upravljale gozdnih skladov gozdne uprave ampak organ, ki ga bo določil Izvršni svet oziroma ljudski odbor. Nekateri člani odbora so v razpravi ostro obsojali dosedanji način koriščenja sredstev iz gozdnih skladov, češ da se je v mnogih primerih uporabljal večji del teh sredstev za gradnjo upravnih poslopij, nabavo avtomobilov, motorjev itd., le manjši del pa se je koristil za investicije in obnovo gozdov, za gradnjo gozdnih cest in podobno. Člani odbora so v načelni razpravi poudarili potrebo, da bi bili gozdni skladi, tako republiški gozdni sklad kot tudi okrajni, dani v družbeno upravljanje.

Odbor je razpravljal tudi o občinskih gozdnih skladih, ki so glede na zvezne predpise sedaj odpravljeni. Nekateri člani odbora so bili mnenja, da so se občinski gozdni skladi dobro obnesli in naj bi jih ne odpravili.

V podrobni obravnavi predloga zakona je odbor sklenil Zboru predlagati, naj se drugi odstavek 4. člena črta. Odbor je bil mnenja, da naj se v 4. členu poudari, da so gozdni skladi namembni skladi in da se sredstva teh skladov uporabljajo za finansiranje investicij v gozdarstvu, za investicijska pogozdovanja itd.

Odbor je sprejel tudi spremembe in dopolnitve, ki jih je še predlagal Izvršni svet, in sicer:

5. člen: dopolni se druga vrsta prvega odstavka, tako da se sedaj glasi: »... ki se v skladu z zveznim družbenim planom določi z republiškim oziroma okrajnim družbenim planom, ...«; na koncu zadnje vrste se pred besedo »predpisih« vnese še beseda »zveznih«.

7. člen: dopolni se druga vrsta, tako da se sedaj glasi: »... ki se v skladu z zveznim družbenim planom določi z republiškim ...«; na koncu zadnje vrste se pred besedo »predpisih« vnese še beseda »zveznih«.

Odbor za gospodarstvo predlaga Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov z navedenimi spremembami in dopolnitvami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Antona Trudna.

Št. P 90/2-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:

Anton Truden l. r.

Predsednik:

Zvone Labura l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji 18. seji dne 2. oktobra 1956 razpravljajal o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov potem, ko je sprejel poročilo, da je o predlogu že razpravljajal odbor za gospodarstvo.

Glede na določbe temeljnega zakona o proračunih je bilo treba tudi republiške predpise o skladih prilagoditi zveznim predpisom. Izvršni svet se je odločil, to vskladitev izvesti s predloženim zakonom in ne z uredbo, to pa zato, ker je ta snov oziroma področje samostojno in se z zakonsko ureditvijo poudari po eni strani pomembnost skladov, po drugi strani pa odgovornost organov upravljanja teh skladov pred predstavniškimi organi. S tem stališčem Izvršnega sveta je zakonodajni odbor v celoti soglašal. Ker smo v naši republiki imeli gozdne sklade že od leta 1951, je sedanji predlog zakona o gozdnih skladih le prečiščeno besedilo zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov, prilagojeno določbam temeljnega zakona o proračunih in določbam ostalih zveznih predpisov. Novi predlog zakona o gozdnih skladih ureja temeljna vprašanja in upravljanje gozdnih skladov, bolj kot v prejšnjem zakonu pa je poudarjen namenski značaj teh skladov.

Člani odbora so pri obravnavi poudarili važnost tega predloga zakona zlasti za našo republiko, ker je v LR Sloveniji prav vprašanje gozdov in njihovega smotrnega upravljanja izredno pereče in tudi zato, ker imamo pri nas v primerjavi z drugimi ljudskimi republikami zelo visok odstotek zasebnih gozdov.

V obravnavi predloga zakona od člena do člena je odbor obširno razpravljajal o dopolnitvah, ki jih je Izvršni svet naknadno predlagal na seji gospodarskega odbora. Odbor je bil mnenja, da sklicevanje na zvezni družbeni plan v predlogu zakona ne bi bilo umestno in potrebno. Eno izmed načel naše družbene in politične ureditve je, da morajo biti republiški zakoni v skladu z zveznimi, prav tako pa tudi republiški družbeni plan z zveznim družbenim planom. Zato pa je nepotrebno, vnašati to načelo prav v zakone o skladih, ko pa se to doslej ni v nobenem zakonu posebej poudarjalo.

Odbor je tudi mnenja, naj bodo nazivi skladov čim bolj enotni in ustaljeni in je zato sklenil predlagati določene spremembe v besedilu predloga zakona.

Zakonodajni odbor je sprejel te spremembe in dopolnitve k predlogu zakona:

2. člen: črta se besedilo v oklepaju na koncu stavka in namesto tega vstavi pika.

5. člen: v drugi vrsti prvega odstavka se črta dostavek »v skladu z zveznim družbenim planom«, ostane pa dostavek »oziroma okrajnim«;

7. člen v prvi vrsti se črta besedi »republiški sklad« in nadomestita z besedami »gozdni sklad LR Slovenije«; v drugi vrsti se črta dostavek »v skladu z zveznim družbenim planom«.

9. člen: v prvi vrsti prvega odstavka se črtajo besede »Republiški gozdni sklad« in nadomestijo z besedami »Gozdni sklad LR Slovenije«.

Odbor je razpravljal o amandmajih odbora za gospodarstvo in sprejel amandmaje k 4. členu, k zadnji vrsti prvega odstavka 5. člena in k zadnji vrsti 5. člena.

Zakonodajni odbor predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o gozdnih skladih z navedenimi spremembami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Miho Berčiča.

Št. R 384/2-56.

Ljubljana, 2. oktobra 1956.

Poročevalec:

Miha Berčič l. r.

Predsednik:

Jože Petejan l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov

Zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji 13. seji dne 2. oktobra 1956 razpravljal o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov in ga v načelu in podrobnostih sprejel.

Zakonodajni odbor je soglašal s stališčem Izvršnega sveta, da temeljni zakon o proračunih nalaga republikam, da v svojem okviru obstoječe sklade, ki se finansirajo iz proračuna, prilagodijo določbam zveznega zakona o proračunu. S predlogom zakona je urejena samo ustanovitev gozdnih skladov, viri sredstev, upravljanje in način uporabe — vse to v skladu z zveznim temeljnim predpisom. Vse ostalo se bo uredilo z izvršilno uredbo. V obravnavi so člani odbora poudarili, da je problem gozdarstva v Sloveniji prav posebno pereč, ker je pri nas v primerjavi z drugimi ljudskimi republikami izredno visok odstotek zasebnih gozdov.

V obravnavi predloga zakona od člena do člena je odbor sprejel stališče, da naj bo oznaka skladov, tako gozdnega, vodnega, cestnega kakor tudi sklada za pospeševanje kmetijstva pri vseh predlogih zakonov čim bolj enotna in zato predlaga določene spremembe v besedilu predloga zakona. Obširno je odbor razpravljal tudi o dopolnitvah, ki jih je Izvršni svet predlagal na seji gospodarskega odbora, vendar je bil mnenja, da dopolnitve, kolikor naj se v besedilo predloga zakona vnese sklicevanje na zvezni družbeni plan, ne bi bile umestne in potrebne. Z zveznim in republiškim ustavnim zakonom je določeno, da

morajo biti republiški zakoni v skladu z zveznimi, prav tako pa tudi republiški družbeni plani z zveznim. To je eno izmed načel naše družbene in politične ureditve. Ker se doslej v nobenem zakonu ni to načelo posebej poudarjalo, bi bilo odveč to načelo vnašati prav v zakone o skladih.

Zakonodajni odbor je sprejel te spremembe in dopolnitve k predlogu zakona:

2. člen: črta se besedilo v oklepaju na koncu stavka in namesto tega postavi pika;

5. člen: v drugi vrsti prvega odstavka se črta dostavek »v skladu z zveznim družbenim planom«, ostane pa dostavek »oziroma okrajnim«;

7. člen: v prvi vrsti se črtata besedi »republiški sklad« in nadomestita z besedami »gozdni sklad LR Slovenije«; v drugi vrsti se črta dostavek »v skladu z zveznim družbenim planom«;

9. člen: v prvi vrsti prvega odstavka se črtajo besede »Republiški gozdni sklad« in nadomestijo z besedami »Gozdni sklad LR Slovenije«.

Odbor je razpravljal o amandmajih odbora za gospodarstvo in sprejel amandmaje k 4. členu, k zadnji vrsti prvega odstavka 5. člena in k zadnji vrsti 7. člena.

Zakonodajni odbor predlaga Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov z navedenimi spremembami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Franca Stupana.

Št. P 90/1-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:

Franc Stupan l. r.

Predsednik:

Danijel Lepin l. r.

PREDLOG ZAKONA O REPUBLIŠKEM SKLADU ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA V LJUDSKI REPUBLIKI SLOVENIJI

1. člen

Republiški sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje, ki je bil ustanovljen s 5. razdelkom XVI. poglavja družbenega plana LR Slovenije za leto 1955 (Uradni list LRS, št. 4-23/55), se preimenuje v republiški sklad za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: republiški kmetijski sklad).

2. člen

Republiški kmetijski sklad je proračunski sklad.

Republiški kmetijski sklad je pravna oseba in je za svoje obveznosti odgovoren s svojimi sredstvi.

3. člen

V republiški kmetijski sklad se steka del dohodnine od kmetijstva, ki se vsako leto določi z družbenim planom LR Slovenije, in drugi dohodki po posebnih predpisih.

4. člen

Republiški kmetijski sklad je namenjen za financiranje ukrepov za pospeševanje kmetijske proizvodnje in za pospeševanje predelave in prometa kmetijskih proizvodov.

5. člen

Republiški kmetijski sklad ima predračun dohodkov in izdatkov. Predračun sklada je priloga proračuna LR Slovenije.

V predračunu sklada se izkažejo dohodki po svojih virih in višini, izdatki pa po namenu oziroma objektih in višini.

Preostanek sklada iz prejšnjega leta se prenese kot dohodek sklada v predračun za prihodnje leto.

6. člen

Republiški kmetijski sklad upravlja upravni odbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LR Slovenije.

7. člen

Izvršni svet izda uredbo za izvrševanje tega zakona.

8. člen

Ta zakon začne veljati z dnem objave v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

I.

Temeljni zakon o proračunih (Uradni list FLRJ, št. 13-126/54) ima nove določbe o proračunskih skladih. Proračunski skladi se ustanovijo, če se določena proračunska sredstva namenijo za financiranje kakšne trajne dejavnosti ali za pospeševanje določene službe ali če je to potrebno zaradi posebnega načina gospodarjenja in razpolaganja z namenjenimi sredstvi. Ustanavljajo se z zakonom ali po posebnem zakonskem pooblastilu z odlokom. Z zakonom se natančneje določijo namen sklada, njegovi dohodki, način upravljanja ter pravice in dolžnosti organov sklada. V proračunske sklade se stekajo proračunski dohodki, lahko pa tudi drugi, z zveznim zakonom določeni dohodki. Dohodki in izdatki se določijo v predračunu sklada, ki je priloga proračuna. Proračunski skladi so pravne osebe, če je tako določeno v aktu o ustanovitvi sklada. Obstoječi proračunski skladi morajo biti vsklajeni z določbami temeljnega zakona o proračunih.

Zvezni izvršni svet je deloma na podlagi 131. člena temeljnega zakona o proračunih in deloma na podlagi pooblastila iz 6. točke 2. razdelka XXV. poglavja zveznega družbenega plana za leto 1956 izdal uredbo o cestnih skladih, gozdnih skladih in kmetijskih skladih, s katerimi so postavljene določbe glede ustanavljanja in upravljanja teh skladov in glede uporabe njihovih sredstev. Ti skladi so po omenjenih uredbah proračunski skladi. Režim posameznih

skladov je po teh uredbah v nekaterih vprašanih različno urejen. Za vodne sklade, ki so po svojem značaju tudi proračunski skladi, pa zvezna uredba doslej še ni bila izdana.

V Ljudski republiki Sloveniji je bil z zakonom in deloma z izvršilnimi predpisi podrobneje urejen samo režim vodnih skladov in gozdnih skladov, medtem ko sta bila kmetijski in cestni sklad ustanovljena, podrobneje pa njun režim z republiškim predpisi še ni urejen. Po 131. členu temeljnega zakona o proračunih je potrebno, da se obstoječi proračunski skladi prilagodijo njegovim določbam.

II.

Skladi za pospeševanje kmetijstva so bili uvedeni z zveznim družbenim planom za leto 1955 (2. razdelek XXVII. poglavja) in so bile republike in okraji zadolženi, da jih ustanovijo. Republiški sklad za pospeševanje kmetijstva je bil ustanovljen z republiškim družbenim planom za leto 1955 (6. razdelek XVI. poglavja) z nazivom »sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje«. Z republiškim družbenim planom za leto 1956 (XVII. poglavje) je bilo spremenjeno ime sklada. Z zvezno uredbo o upravljanju skladov za pospeševanje kmetijstva (Uradni list FLRJ, št. 22-258/56) so bile spremenjene nekatere določbe glede upravljanja sklada in glede uporabe njegovih sredstev. Sklad je proračunski sklad. Upravlja ga upravni odbor republiške kmetijske zbornice.

Zaradi prilagoditve določbam temeljnega zakona o proračunih je potrebno, da se izda predlagani zakon, s katerim se republiški sklad za pospeševanje kmetijstva prilagaja določbam zakona o proračunih in zvezne uredbe o skladih za pospeševanje kmetijstva. Predlog zakona obsega samo temeljne določbe o skladu za pospeševanje kmetijstva, podrobnejše določbe pa bodo predpisane z izvršilno uredbo.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLICKI ZBOR

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 1. oktobra 1956 obravnaval predlog zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji in ga v načelu ter v celoti sprejel.

Republiški sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje je bil ustanovljen z družbenim planom LR Slovenije za leto 1955, z zvezno uredbo o upravljanju skladov za pospeševanje kmetijstva pa so bile dopolnjene in spremenjene predvsem določbe glede upravljanja sklada in glede uporabe njegovih sredstev. Glede na določbe temeljnega zakona o proračunih in na druge zvezne predpise je potrebno z zakonom določiti namen sklada, sredstva, ki se v ta sklad stekajo in določiti organe upravljanja. Prav glede upravljanja tega sklada je razloček

glede na druge sklade. Republiški sklad za pospeševanje kmetijstva bo namreč tudi v prihodnje upravljal upravni odbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS, predračun dohodkov in izdatkov pa predlagal Ljudski skupščini LRS.

Odbor za gospodarstvo je predlog zakona v celoti sprejel, s spremembami vred, ki jih je predlagal Izvršni svet Ljudske skupščine LRS k 2. in 3. členu predloga zakona. Tako se 2. člen dopolni tako, da se glasi:

»2. člen

Kmetijski sklad je proračunski sklad in je pravna oseba. Za svoje obveznosti je odgovoren s svojimi sredstvi.«

3. člen pa se dopolni tako, da se glasi:

»3. člen

V republiški kmetijski sklad se steka del dohodnine od kmetijstva, ki se v skladu z zveznim družbenim planom določi z republiškim planom LR Slovenije, in drugimi dohodki po posebnih zveznih predpisih.«

Odbor za gospodarstvo predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS, da zakon sprejme.

Odbor je določil za poročevalca ljudskega poslanca Franca Lubeja.

Št. R 385/1-56.

Ljubljana, dne 1. oktobra 1956.

Poročevalec:

Franc Lubej l. r.

Predsednik:

Ivan Maček l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji

O navedenem predlogu zakona je razpravljala odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev na svoji seji dne 1. oktobra 1956 in ga v celoti in v podrobnostih sprejel.

V načelni obravnavi je odbor razpravljala o potrebi, da se republiški sklad za pospeševanje kmetijstva prilagodi določbam temeljnega zakona o proračunih in zvezni uredbi o skladih za pospeševanje kmetijstva. Predlog zakona obsega samo temeljne določbe o skladu za pospeševanje kmetijstva in bo ta sklad služil ne samo za pospeševanje kmetijske proizvodnje, ampak tudi za pospeševanje predelave in prometa kmetijskih proizvodov.

V podrobni obravnavi je odbor sprejel tudi spremembe in dopolnitve, ki jih je na seji predlagal še Izvršni svet, in sicer:

2. člen: Na koncu prvega odstavka se črta pika in besedilo drugega odstavka ter namesto tega vnese: »in je pravna oseba. Za svoje obveznosti je odgovoren s svojimi sredstvi.«

3. člen: v drugi vrsti se črtata besedi »vsako leto« in nadomestita z besedami »v skladu z zveznim družbenim planom« in popravi označbo »z družbenim planom LR Slovenije« v »z republiškim družbenim planom«, tako da se druga vrsta glasi:

»...ki se v skladu z zveznim družbenim planom določi z republiškim družbenim planom...«.

V zadnji vrsti se pred besedo »predpisih« vnese beseda »zveznih«.

Odbor za gospodarstvo predlaga Zboru proizvajalcev, da predlog zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Antona Trudna.

Št. P 91/2-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:
Anton Truden l. r.

Predsednik:
Zvone Labura l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI IZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji

O predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji je razpravljal zakonodajni odbor na svoji 18. seji dne 2. oktobra 1956 in ga po krajši obravnavi v načelu in podrobnostih sprejel.

Tudi republiški sklad za pospeševanje kmetijstva, ki je bil v Sloveniji ustanovljen z republiškim družbenim planom za leto 1955, je bilo treba prilagoditi določbam zakona o proračunih in določbam zvezne uredbe za pospeševanje kmetijstva. Enako kot pri predlogu zakona o gozdnih skladih, obsega tudi predlog zakona o skladu za pospeševanje kmetijstva le temeljne določbe, podrobnejše določbe pa bodo predpisane z izvršilno uredbo.

Pri podrobni obravnavi odbor ni sprejel dopolnitve, ki jo je predlagal Izvršni svet k 3. členu (»v skladu z zveznim družbenim planom«), in je tudi sklenil predlagati zaradi enotnosti v nazivih skladov spremembo naziva tega sklada. Sprejel pa je ostale dopolnitve Izvršnega sveta k 3. členu in amandma odbora za gospodarstvo k 2. členu.

Odbor je sprejel tele spremembe in dopolnitve k predlogu zakona o kmetijskem skladu LR Slovenije:

Popravi se naslov, tako da se glasi: »Predlog zakona o skladu LR Slovenije za pospeševanje kmetijstva.«

1. člen: zadnji dve vrstici se popravita, tako da se glasita: »v sklad LR Slovenije za pospeševanje kmetijstva (v nadaljnjem besedilu: kmetijski sklad LR Slovenije)«.

3. člen: popravi se začetek besedila tako, da se izpusti dodatek v drugi vrsti: »v skladu z zveznim družbenim planom«, in naj se ta člen sedaj glasi: »V kmetijski sklad LR Slovenije se steka del dohodnine od kmetijstva, ki se določi z republiškim družbenim planom, in drugi dohodki po posebnih zveznih predpisih.«

4. člen: v prvi vrsti se popravijo besede »Republiški kmetijski sklad« in nadomestijo s »Kmetijski sklad LR Slovenije«.

5. in 6. člen: isto kot pri 4. členu.

Zakonodajni odbor predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o kmetijskem skladu z navedenimi spremembami sprejme. Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Alojza Colariča.

Št. R-385/2-56

Ljubljana, 2. oktobra 1956.

Poročevalec:

Alojz Colarič l. r.

Predsednik:

Jože Petijan l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji

Na svoji 13. seji dne 2. oktobra 1956 je zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS razpravljal o predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v LRS potem, ko je sprejel poročilo, da je o predlogu že razpravljal odbor za gospodarstvo in sporočil svoje predloge in pripombe k temu zakonskemu predlogu.

Zakonodajni odbor k predlogu ni imel nobenih bistvenih ali zakonodajno-pravnih pomislekov glede na to, da je treba prilagoditi naše republiške predpise o proračunskih skladih temeljnemu zakonu o proračunih.

Enako kot pri predlogih ostalih zakonov o skladih je odbor sklenil predlagati tudi pri tem zakonskem predlogu spremembo naziva sklada. Odbor ni sprejel dopolnitve, ki jo je predlagal Izvršni svet k 3. členu (»v skladu z zveznim družbenim planom«) iz razlogov, ki so bili že navedeni v prejšnjem poročilu, sprejel pa je ostale dopolnitve k temu členu in amandma odbora za gospodarstvo k 2. členu.

Odbor je sprejel te spremembe in dopolnitve k predlogu zakona o kmetijskem skladu LR Slovenije:

Popravi se naslov, tako da se glasi: »Predlog zakona o skladu LR Slovenije za pospeševanje kmetijstva.«

1. člen: zadnji dve vrstici se popravi, tako da se glasita: »v sklad LR Slovenije za pospeševanje kmetijstva (v nadaljnjem besedilu: kmetijski sklad LR Slovenije).«

3. člen: popravi se začetek besedila, tako da se izpusti dodatek v drugi vrsti: »v skladu z zveznim družbenim planom«, in naj se ta člen sedaj glasi:

»V kmetijski sklad LR Slovenije se steka del dohodnine od kmetijstva, ki se določi z republiškim družbenim planom, in drugi dohodki po posebnih zveznih predpisih.«

4. člen: v prvi vrsti se popravijo besede »Republiški kmetijski sklad« in nadomestijo s »Kmetijski sklad LR Slovenije«.

5. in 6. člen: isto kot pri 4. členu.

Zakonodajni odbor predlaga Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o kmetijskem skladu za pospeševanje kmetijstva v LR Sloveniji z navedenimi spremembami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Franca Stupana.

Št. P 91/1-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:

Franco Stupan l. r.

Predsednik:

Danijel Lepin l. r.

PREDLOG ZAKONA O CESTNEM SKLADU LR SLOVENIJE

1. člen

Cestni sklad LR Slovenije (v nadaljnjem besedilu: republiški cestni sklad) je proračunski sklad.

2. člen

V republiški cestni sklad se steka del proračunskih sredstev, za katerega je to določeno z republiškim družbenim planom oziroma proračunom, in drugi dohodki po posebnih predpisih.

3. člen

Sredstva republiškega cestnega sklada so namenjena predvsem za vzdrževanje, rekonstrukcijo, modernizacijo in graditev cest I. in II. reda.

4. člen

Republiški cestni sklad ima predračun dohodkov in izdatkov. Predračun sklada je priloga proračuna LR Slovenije.

V predračunu sklada se izkažejo dohodki po svojih virih in višini, izdatki pa po namenu oziroma objektih in višini.

Preostanek sklada iz prejšnjega leta se prenese kot dohodek sklada v predračun sklada za prihodnje leto.

5. člen

Republiški cestni sklad upravlja Izvršni svet sam ali organ, ki ga Izvršni svet za to določi.

6. člen

Izvršni svet izda uredbo za izvrševanje tega zakona.

7. člen

Ta zakon začne veljati z dnem objave v Uradnem listu LRS.

OBRAZLOŽITEV

I.

Temeljni zakon o proračunih (Uradni list FLRJ, št. 13-126/54) ima nove določbe o proračunskih skladih. Proračunski skladi se ustanovijo, če se določena proračunska sredstva namenijo za financiranje kakšne trajne dejavnosti ali za pospeševanje določene službe ali če je to potrebno zaradi posebnega načina gospodarjenja in razpolaganja z namenjenimi sredstvi. Ustanavljajo se z zakonom ali po posebnem zakonskem pooblastilu z odlokom. Z zakonom se natančneje določijo namen sklada, njegovi dohodki, način upravljanja ter pravice in dolžnosti organov sklada. V proračunske sklade se stekajo proračunski dohodki, lahko pa tudi drugi z zveznim zakonom določeni dohodki. Dohodki in izdatki se določijo v predračunu sklada, ki je priloga proračuna. Proračunski skladi so pravne osebe, če je tako določeno v aktu o ustanovitvi sklada. Obstoječi proračunski skladi morajo biti vsklajeni z določbami temeljnega zakona o proračunih.

Zvezni izvršni svet je deloma na podlagi 131. člena temeljnega zakona o proračunih in deloma na podlagi pooblastila iz 6. točke 2. razdelka XXV. poglavja zveznega družbenega plana za leto 1956 izdal uredbe o cestnih skladih, gozdnih skladih in kmetijskih skladih, s katerimi so postavljene določbe glede ustanavljanja in upravljanja teh skladov in glede uporabe njihovih sredstev. Ti skladi so po omenjenih uredbah proračunski skladi. Režim posameznih skladov je po teh uredbah v nekaterih vprašanjih različno urejen. Za vodne sklade, ki so po svojem značaju tudi proračunski skladi, pa zvezna uredba doslej še ni bila izdana.

V Ljudski republiki Sloveniji je bil z zakonom in deloma z izvršilnimi predpisi podrobneje urejen samo režim vodnih skladov in gozdnih skladov, medtem ko sta bila kmetijski in cestni sklad ustanovljena, podrobneje pa njun režim z republiškim predpisi še ni urejen. Po 13. členu temeljnega zakona o proračunih je potrebno, da se obstoječi proračunski skladi prilagodijo njegovim določbam.

II.

Cestni skladi so bili uvedeni na podlagi 9. razdelka XXV. poglavja zveznega družbenega plana za leto 1956, ter so bile republike, okraji in občine zadolžene, da ustanovijo svoje cestne sklade. V XX. poglavju republiškega druž-

benega plana za leto 1956 so bila določena sredstva, ki pripadajo republiškim, okrajnim oziroma občinskim cestnim skladom.

Z zakonom, ki se predlaga, se v skladu z določbami temeljnega zakona o proračunih in z zvezno uredbo o cestnih skladih (Uradni list FLRJ, št. 19-86/56) urejajo samo temeljna vprašanja statusa in upravljanja republiškega cestnega sklada, ki že obstaja, za katerega pa ta vprašanja z republiškim predpisom še niso urejena. Podrobne določbe bodo izdane z izvršilno uredbo. Po zvezni uredbi o cestnih skladih je sicer predvideno, da izda akt o ustanovitvi republiškega cestnega sklada Izvršni svet. Ta določba pa ni v skladu z določbo 91. člena temeljnega zakona o proračunih, po katerem se ustanovi republiški sklad z zakonom, in je torej tudi za ureditev temeljnih vprašanj o statusu in upravljanju sklada potreben zakon.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o cestnem skladu LR Slovenije

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 1. oktobra 1956 obravnaval predlog zakona o cestnem skladu LR Slovenije.

Cestni skladi so bili ustanovljeni z zveznim družbenim planom, republike pa so bile zadolžene ustanoviti svoje cestne sklade. Z družbenim planom LR Slovenije za leto 1956 so bila za potrebe cestnega sklada določena sredstva; podrobneje pa še ni z republiški predpisi urejeno vprašanje cestnega sklada.

Cestni sklad LR Slovenije je proračunski sklad. Zato je bilo treba upoštevati temeljni zakon o proračunih in z zakonom, ki je predložen ljudski skupščini, določiti namen ter sredstva, ki se stekajo v sklad. Po predlogu zakona bo sklad upravljal Izvršni svet sam ali pa organ, ki ga Izvršni svet za to določi.

Pri podrobni obravnavi predloga zakona je bilo poudarjeno, da gre pri cestnem skladu za namenska sredstva, ki se uporabljajo za vzdrževanje, rekonstrukcijo in graditev cest I. in II. reda in da formulacija 3. člena predloga zakona ne omogoča prelivanje sredstev v druge namene, čeprav se ta sredstva le izjemoma ob posebnih pogojih lahko dajejo za potrebe cest III. reda. Izvršni svet bo za izvrševanje tega zakona izdal uredbo.

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora je brez sprememb in dopolnitev v celoti sprejel predlog zakona. Izvršni svet pa je k 2. členu predloga zakona predlagal dopolnitev tako, da se ta člen glasi:

»2. člen

V republiški cestni sklad se steka del proračunskih sredstev, ki se v skladu z zveznim družbenim planom določi z republiškim družbenim planom oziroma proračunom, in drugi dohodki po posebnih zveznih predpisih.«

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS, da sprejme zakon o cestnem skladu LR Slovenije.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Franca Lubeja.

Št. R 386/1-56.

Ljubljana, 1. oktobra 1956.

Poročevalec:

Franc Lubej l. r.

Predsednik:

Ivan Maček l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o cestnem skladu LR Slovenije

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji 15. seji dne 1. oktobra 1956 razpravljal o predlogu zakona o cestnem skladu LRS, ki ga je predložil Izvršni svet.

V načelni razpravi je odbor ugotovil, da se s predlaganim zakonom urejajo samo temeljna vprašanja glede cestnega sklada, ki je sicer v naši republiki že bil ustanovljen, glede katerega pa ta vprašanja z republiškim predpisom še niso bila urejena. Po predlogu zakona je cestni sklad proračunski sklad, v katerega se stekajo dohodki, določeni z zveznimi in republiški predpisi in dobiva dotacije iz proračuna. Odbor je bil mnenja, da je potrebno cestnemu skladu zagotoviti zadostna sredstva in na ta način omogočiti ureditev cest. Naše gospodarstvo trpi veliko škodo zaradi slabih cest in je ta škoda zaradi naraščajočega prometa od leta do leta večja. Odbor je nato sprejel predlog zakona v načelu.

Po podrobni obravnavi je odbor sprejel predlog zakona tudi v podrobnostih z dopolnitvijo, ki jo je predlagal Izvršni svet k 2. členu in ki se glasi:

V drugi vrsti 2. člena se črtajo besede: »za katerega je to določeno« in namesto njih vstavijo: »ki se v skladu z zveznim družbenim planom določi«; na koncu zadnje vrste se pred besedo »predpisi« vnese še besedo »zveznih«.

Odbor predlaga Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o cestnem skladu LR Slovenije sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Antona Trudna.

Št. P 92/2-56.

Ljubljana, 1. oktobra 1956.

Poročevalec:

Anton Truden l. r.

Predsednik:

Zvone Labura l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o cestnem skladu Ljudske republike Slovenije

Na svoji seji dne 2. oktobra 1956 je zakonodajni odbor razpravlja o predlogu zakona o cestnem skladu.

Glede na to, da je treba prilagoditi naše republiške predpise o proračunskih skladih določbam temeljnega zakona o proračunih in določbam zveznih predpisov, v tem primeru določbam zvezne uredbe o cestnih skladih, ni imel zakonodajni odbor k predlogu zakona o cestnem skladu LR Slovenije nobenih bistvenih in zakonodajnopравnih pomislekov.

Zakonodajni odbor je v skladu s spremembami, ki jih je izvedel v besedilu prejšnjih predlogov zakonov o skladih, sklenil predlagati tudi pri predlogu zakona o cestnem skladu LRS, naj se črta dopolnitev, ki jo je predlagal Izvršni svet pri 2. členu in ki se sklicuje na zvezni družbeni plan; prav tako je odbor, enako kot pri nazivih prejšnjih skladov, tudi pri cestnem skladu sklenil predlagati poenotenje naziva tega sklada.

Največ pa je odbor pri podrobni obravnavi razpravljal o tem, zakaj ni v predlogu zakona o cestnem skladu določeno, da je tudi cestni sklad LR Slovenije pravna oseba kot ostali skladi. Člani odbora niso soglašali s stališčem predstavnika Izvršnega sveta, da je pri cestnem skladu način upravljanja drugačen kot pri ostalih skladih, da ga upravlja Izvršni svet ne pa družbeni organ. Tak drugačen način upravljanja je določen tudi z zvezno uredbo. Zakonodajni odbor pa je bil mnenja, da govore tehtni razlogi in izkušnje dosedanjega upravljanja raznih skladov za to, da bi bil tudi cestni sklad pravna oseba in da bi bil družbeno upravljan. Po mnenju odbora tudi ni značaj cestnega sklada toliko različen od značaja drugih proračunskih skladov, o katerih je odbor na tej seji razpravljal, da bi se zanj moral določiti drug način upravljanja.

Zakonodajni odbor je zato predlagal te spremembe in dopolnitve:

1. člen: se dopolni in spremeni tako, da se glasi: »Cestni sklad LR Slovenije je proračunski sklad in je pravna oseba. Za svoje obveznosti je odgovoren s svojimi sredstvi.«

2. člen: v prvi vrsti se popravi ime sklada, v drugi pa se ne sprejme dopolnitev »ki se v skladu z zveznim družbenim planom«, tako da se 2. člen sedaj glasi:

»V cestni sklad LR Slovenije se steka del proračunskih sredstev, ki se določi z republiškim družbenim planom oziroma proračunom, in drugi dohodki po posebnih zveznih predpisih.«

3. člen: v prvi vrsti se črtajo besede: »republiškega cestnega sklada« in nadomestijo z besedami »cestnega sklada LR Slovenije«.

4. člen: v prvi vrsti se črtajo besede »Republiški cestni sklad« in nadomestijo z besedami »Cestni sklad LR Slovenije«.

5. člen: isto kot pri 4. členu.

V predlogu za spremembo 2. člena predloga zakona je vključena dopolnitev v zadnji vrsti, kot jo je predlagal Izvršni svet na seji odbora za gospodarstvo (pred besedo »predpisih« se vnese beseda »zveznih«).

Zakonodajni odbor predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o cestnem skladu LR Slovenije z navedenimi spremembami in dopolnitvami sprejme.

Št. R-386/2-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:

Bogomil Vižintin l. r.

Predsednik:

Jože Petejan l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o cestnem skladu LR Slovenije

O navedenem predlogu zakona je razpravljal zakonodajni odbor na svoji 13. seji dne 2. oktobra 1956.

Tudi v obravnavi tega predloga zakona je odbor enako kot pri prejšnjih predlogih zakonov o skladih sklenil predlagati poenotenje naziva cestnega sklada, prav tako pa tudi črtati dopolnitev, to je, sklicevanje na zvezni družbeni plan, kot je predlagal Izvršni svet pri 2. členu. Glavna razprava se je v odboru razvila glede vprašanja, zakaj cestni sklad po predlogu zakona ni pravna oseba. Kljub pojasnilu predstavnika Izvršnega sveta, da cestni sklad upravlja Izvršni svet ne pa družbeni organ in da bo pri cestnem skladu način upravljanja različen od upravljanja drugih skladov, kar poudarja tudi zvezna uredba o cestnem skladu, je bil vendar zakonodajni odbor mnenja, da ni razloga za to, da bi bil cestni sklad drugače upravljan kot drugi skladi in da govore tehtni razlogi in izkušnje dosedanjega upravljanja raznih skladov za to, da bi bil tudi cestni sklad pravna oseba in da bi bil družbeno upravljan. Zakonodajni odbor je bil tudi mnenja, da morajo biti zakoniti predpisi o temeljnih vprašanjih pri vseh proračunskih skladih dosledni in enaki in na ta način vpeljan za vse sklade enoten sistem. Zato je zakonodajni odbor tudi sklenil predlagati takšno dopolnitev predloga zakona.

Odbor predlaga te spremembe in dopolnitve:

1. člen: se dopolni in popravi, tako da se glasi:

»Cestni sklad LR Slovenije je proračunski sklad in je pravna oseba. Za svoje obveznosti je odgovoren s svojimi sredstvi.«

2. člen: v prvi vrsti se popravi ime sklada, v drugi vrsti pa se ne sprejme dopolnitev »ki se v skladu z zveznim družbenim planom«, tako da se 2. člen sedaj glasi:

»V cestni sklad LR Slovenije se steka del proračunskih sredstev, ki se določi z republiškim družbenim planom oziroma proračunom, in drugi dohodki po posebnih zveznih predpisih.«

3. člen: v prvi vrsti se črtajo besede »republiškega cestnega sklada« in nadomestijo z besedami »cestnega sklada LR Slovenije«.

4. člen: v prvi vrsti se črtajo besede »Republiški cestni sklad« in nadomestijo z besedami »Cestni sklad LR Slovenije«.

5. člen: isto kot pri 4. členu.

V predlogu za spremembo 2. člena predloga zakona je vključena dopolnitev v zadnji vrsti, kot jo je predlagal Izvršni svet na seji odbora za gospodarstvo (pred besedo »predpisih« se vnese beseda »zveznih«).

Zakonodajni odbor predlaga Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o cestnem skladu LR Slovenije z navedenimi spremembami in dopolnitvami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca inž. Antona Koželja.

Št. P 92/1-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:

Inž. Anton Koželj l. r.

Predsednik:

Danijel Lepin l. r.

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SKLADIH ZA UREJANJE VODA

Zakon o skladih za urejanje voda (Uradni list LRS, št. 14-66/55), s katerim je bil spremenjen in dopolnjen zakon o skladih za urejanje voda (Uradni list LRS, št. 13-38/54), se spremeni in dopolni tako, da se v prečiščenem besedilu glasi:

ZAKON v vodnih skladih

1. člen

Skladi za urejanje voda se preimenujejo v vodne sklade.

2. člen

V Ljudski republiki Sloveniji so okrajni vodni skladi in vodni sklad Ljudske republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: republiški vodni sklad).

3. člen

Vodni skladi so proračunski skladi.

4. člen

Sredstva vodnih skladov se uporabljajo za urejanje voda in vodnega režima, za graditev, vzdrževanje in obnavljanje regulacijskih in melioracijskih naprav, za urejanje hudournikov, za proučevanje vodnogospodarskih vprašanj, za raziskovanja v zvezi z izrabo voda in za varstvo pred poplavami.

Iz vodnih skladov se za namene iz prejšnjega odstavka lahko dajejo dotacije vodnim skupnostim, gospodarskim organizacijam in zavodom.

5. člen

V vodne sklade se steka del proračunskih sredstev, ki se določijo z republiškim oziroma okrajnim družbenim planom oziroma proračunom, in drugi dohodki po posebnih predpisih.

6. člen

Vodni skladi imajo svoj predračun dohodkov in izdatkov. Predračun sklada je priloga republiškega oziroma okrajnega proračuna.

V predračunu sklada se določijo dohodki po svojih virih in višini, izdatki pa po namenu oziroma objektih in višini.

Preostanek sklada iz prejšnjega leta se prenese kot dohodek sklada v predračun za prihodnje leto.

7. člen

Republiški vodni sklad upravlja Izvršni svet sam ali organ, ki ga Izvršni svet za to določi.

Okrajni vodni sklad upravlja okrajni ljudski odbor sam ali organ, ki ga ljudski odbor za to določi.

8. člen

Izvršni svet izda uredbo za izvrševanje tega zakona.

9. člen

Ta zakon začne veljati z dnem objave v Uradnem listu LRS.

S tem dnem prenehata veljati zakon o skladih za urejanje voda in zakon o spremembah in dopolnitvah tega zakona (Uradni list LRS, št. 13-38/54 in 14-66/55).

OBRAZLOŽITEV

I.

Temeljni zakon o proračunih (Uradni list FLRJ, št. 13-126/54) ima nove določbe o proračunskih skladih. Proračunski skladi se ustanovijo, če se določena proračunska sredstva namenijo za finansiranje kakšne trajne dejavnosti ali za pospeševanje določene službe ali če je to potrebno zaradi posebnega načina gospodarjenja in razpolaganja z namenjenimi sredstvi. Ustanavljajo se z zakonom ali po posebnem zakonskem pooblastilu z odlokom. Z zakonom se natančneje določijo namen sklada, njegovi dohodki, način upravljanja ter pravice in dolžnosti organov sklada. V proračunske sklade se stekajo proračunski dohodki, lahko pa tudi drugi z zveznim zakonom določeni dohodki. Dohodki in izdatki se določijo v predračunu sklada, ki je priloga proračuna. Proračunski skladi so pravne osebe, če je tako določeno v aktu o ustanovitvi sklada. Obstoječi proračunski skladi morajo biti vsklajeni z določbami temeljnega zakona o proračunih.

Zvezni izvršni svet je deloma na podlagi 131. člena temeljnega zakona o proračunih in deloma na podlagi pooblastila iz 6. točke 2. razdelka XXV. po-

glavja zveznega družbenega plana za leto 1956 izdal uredbo o cestnih skladih, gozdnih skladih in kmetijskih skladih, s katerimi so postavljene določbe glede ustanavljanja in upravljanja teh skladov in glede uporabe njihovih sredstev. Ti skladi so po omenjenih uredbah proračunski skladi. Režim posameznih skladov je po teh uredbah v nekaterih vprašanjih različno urejen. Za vodne sklade, ki so po svojem značaju tudi proračunski skladi, pa zvezna uredba doslej še ni bila izdana.

V Ljudski republiki Sloveniji je bil z zakonom in deloma z izvršilnimi predpisi podrobneje urejen samo režim vodnih skladov in gozdnih skladov, medtem ko sta bila kmetijski in cestni sklad ustanovljena, podrobneje pa njun režim z republiškimi predpisi še ni urejen. Po 131. členu temeljnega zakona o proračunih je potrebno, da se obstoječi proračunski skladi prilagodijo njegovim določbam.

II.

V Ljudski republiki Sloveniji so bili ustanovljeni republiški vodni sklad in okrajni vodni skladi že z zakonom o skladih za urejanje voda iz leta 1954, ki je bil pozneje spremenjen in dopolnjen (Uradni list LRS, št. 14-66/55).

V zveznem merilu so bili vpeljani vodni skladi šele z zveznim družbenim planom za leto 1956 (10. razdelek XXV. poglavja), po katerem je treba ustanoviti republiške in okrajne vodne sklade.

Zaradi prilagoditve vodnih skladov, ki v Ljudski republiki Sloveniji že obstajajo, se predlaga zakon o vodnih skladih v obliki prečiščenega besedila zakona o skladih za urejanje voda iz leta 1955. Pri tem so bila glede na to, da podrobnejši zvezni predpisi o vodnih skladih še niso bili izdani, upoštevana načela iz zvezne uredbe o cestnih skladih, katerim so vodni skladi po svoji naravi najbolj sorodni. Predlog zakona ureja samo temeljna vprašanja statusa in upravljanja vodnih skladov. Podrobne določbe bodo pa izdane z izvršilno uredbo.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLICIŠKI ZBOR

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 1. oktobra 1956 obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda.

Že z zakonom o skladih za urejanje voda iz leta 1954, ki je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, so bili v Ljudski republiki Sloveniji ustanovljeni republiški in okrajni vodni skladi. Zvezni družbeni plan za leto 1956 pa je vpeljal vodne sklade tudi v zveznem merilu. Predlagani zakon v obliki prečiščenega besedila prilagaja naše vodne sklade določbam temeljnega za-

kona o proračunih in upošteva načela zvezne uredbe o cestnih skladih, katerim so vodni skladi najbolj sorodni.

Odbor za gospodarstvo Republiškega zbora ugotavlja, da so poleg republiškega vodnega sklada v Ljudski republiki Sloveniji še okrajni vodni skladi in da je povsem nemogoče določiti taksativno, za kaj naj se uporablja republiški in za kaj okrajni vodni sklad, izredno važno pa je koordiniranje dela med posameznimi okrajnimi in republiškim vodnim skladom. Zato naj bi se že v predračunu za uporabljanje republiškega in v predračunu za uporabo okrajnega vodnega sklada doseglo soglasje oziroma ugotovile potrebe za trošenje teh sredstev. To bo v pomoč za skupno reševanje najvažnejših problemov s področja vodnega gospodarstva.

V obravnavi pa je bilo nadalje poudarjeno, da s pravnimi predpisi še ni urejeno vprašanje eksploatacije prodišč, ki se brezplačno eksploatirajo. To bi lahko predstavljalo precejšen vir sredstev tako za občine kot za okraj. Pravna ureditev omenjenega vprašanja je posredno sicer stvar s področja vodnega gospodarstva, vendar ga v sistematiki tega predloga zakona ni mogoče reševati. Po mnenju članov odbora bi bilo treba to vprašanje čimprej rešiti in tako dati pravno podlago za odloke občinskih in okrajnih ljudskih odborov ter s tem preprečiti, da se prodišča, ki so po svojem bistvu splošno družbeno premoženje, brezplačno eksploatirajo. Vzporedno s tem pa bi bilo treba tudi rešiti vprašanje, kdo bo vzdrževal pota do teh prodišč.

K predlogu zakona odbor za gospodarstvo ni sprejel nobenih sprememb oziroma dopolnitev, Izvršni svet pa je predlagal naslednje spremembe oziroma dopolnitve: 3. člena predloga zakona se dopolni tako, da se glasi:

»3. člen

Vodni skladi so proračunski skladi in so pravne osebe. Za svoje obveznosti so odgovorni s svojimi sredstvi.«

V prvi in drugi vrsti drugega odstavka 4. člena se besedi »prejšnjih odstavkov« nadomestita s »prejšnjega odstavka«.

5. člen predloga zakona se dopolni tako, da se glasi:

»5. člen

V vodne sklade se steka del proračunskih sredstev, ki se v skladu z zveznim družbenim planom določijo z republiškim oziroma okrajnim družbenim planom oziroma proračunom, in drugi dohodki po posebnih zveznih predpisih.«

Odbor za gospodarstvo je predlog zakona s temi dopolnitvami v celoti sprejel in predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine, da ga sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Franca Lubeja.

Ljubljana, dne 1. oktobra 1956.

Št. R 387/1-56.

Poročevalec:

Franc Lubej l. r.

Predsednik:

Ivan Maček l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za gospodarstvo

POROČILO

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih
za urejanje voda

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 1. oktobra 1956 razpravljajal o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda in ga po obrazložitvi predstavnika Izvršnega sveta in krajši razpravi v načelu in podrobnostih sprejel.

V načelni obravnavi je odbor zlasti razpravljajal o razlikah, ki bodo z novim predlogom zakona uvedene glede na dosedanje stanje in ki v glavnem pomenijo prilagoditev predpisov o vodnih skladih zveznim predpisom in temeljnemu zakonu o proračunih. Odbor je razpravljajal tudi o tem, kateri dohodki so mišljeni v 5. členu predloga zakona z besedami »drugi dohodki po posebnih zveznih predpisih«. Zaenkrat se namreč steka v vodne sklade samo del proračunskih sredstev, ki se določi z republiškim oziroma okrajnimi družbenimi plani oziroma proračuni. Nekateri člani odbora so namreč izrazili bojazen, da bi se s temi zveznimi dajatvami ne prekoračile osnovne kvote republiškega družbenega plana.

Odbor je v podrobni razpravi sprejel spremembe in dopolnitve k predlogu zakona, ki jih je kasneje predlagal še Izvršni svet, in sicer:

3. člen: na koncu besedila se črta pika in dostavi: »in so pravne osebe. Za svoje obveznosti so odgovorni s svojimi sredstvi.«

4. člen: na koncu prve in v začetku druge vrste drugega odstavka se popravita besedi »prejšnjih odstavkov« v pravilno »prejšnjega odstavka«.

5. člen: v prvi vrsti se za besedama »ki se« vnese dostavek »v skladu z zveznim družbenim planom«, tako da se dopolnjeno besedilo sedaj glasi: »...ki se v skladu z zveznim družbenim planom določijo z republiškim oziroma...«; na koncu zadnje vrste se pred besedo »predpisih« vnese beseda »zveznih«.

Odbor predlaga Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Antona Trudna.

Št. P 93/2-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:

Anton Truden l. r.

Predsednik:

Zvone Labura l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR
Zakonodajni odbor

POROČILO

k predlogu zakona o skladih za urejanje voda

Zakonodajni odbor Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji 18. seji dne 2. oktobra 1956 razpravljal o predlogu zakona o skladih za urejanje voda.

Glede na predpis zveznega družbenega plana za leto 1956, po katerem je treba ustanoviti republiške in okrajne vodne sklade, in ker podrobnejši zvezni predpisi o vodnih skladih še niso bili izdani, upošteva predlog zakona o vodnih skladih načela zvezne uredbe o cestnih skladih, katerim so vodni skladi po svoji naravi najbolj sorodni. Ker smo pa v Ljudski republiki Sloveniji imeli vodne sklade že od leta 1954, je predlog zakona o vodnih skladih izdan v obliki prečiščenega besedila zakona o skladih za urejanje voda iz leta 1955. S tem stališčem Izvršnega sveta je soglašal tudi zakonodajni odbor in je zato predlog zakona o vodnih skladih v načelu soglasno sprejel.

Pri podrobni obravnavi predloga zakona je odbor kot pri prejšnjih predlogih zakona o skladih sklenil predlagati poenotenje naziva vodnega sklada Ljudske republike Slovenije, prav tako pa tudi črtati dopolnitev, ki jo je naknadno predlagal Izvršni svet, to je sklicevanje na zvezni družbeni plan v prvi vrsti 5. člena.

Odbor predlaga tele spremembe:

2. člen: v drugi vrsti se črta besedilo v oklepaju.

5. člen: črta se dostavek v prvi vrsti, ki se glasi: »v skladu z zveznim družbenim planom«.

7. člen: v prvi vrsti prvega odstavka se črtajo besede »Republiški vodni sklad« in namesto njih vstavijo »Vodni sklad LR Slovenije.«

Odbor je sprejel tudi spremembe in dopolnitve, ki jih je predlagal Izvršni svet in sprejel tudi gospodarski odbor pri 3. in 4. členu ter v zadnji vrsti 5. člena.

Zakonodajni odbor predlaga Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o vodnih skladih z navedenimi spremembami in dopolnitvami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Staneta Nunčiča.

Št. R 387/2-56.

Ljubljana, 2. oktobra 1956.

Poročevalec:
Stane Nunčič l. r.

Predsednik:
Jože Petejan l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Zakonodajni odbor

POROČILO

**k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih
za urejanje voda**

Na svoji 13. seji dne 2. oktobra 1956 je razpravljala zakonodajni odbor Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda in ga po krajši obravnavi v načelu in v podrobnostih sprejel.

Predloženi zakon je prečiščeno besedilo zakona o skladih za urejanje voda iz leta 1954 oziroma 1955 in prilagaja vodne sklade, ki v Ljudski republiki Sloveniji že obstajajo, zveznim predpisom. Zakonodajni odbor ni imel nobenih zakonodajno-pravnih niti vsebinskih pripomb in je v predlogu zakona predlagal le manjše spremembe. Enako kot pri prejšnjih zakonskih predlogih je odbor tudi pri predlogu zakona o vodnih skladih sklenil predlagati, naj se črta dostavek, ki ga je predlagal Izvršni svet v prvi vrsti 5. člena in ki se sklicuje na zvezni družbeni plan, poleg tega pa je tudi pri tem predlogu zakona predlagal poenotenje naziva sklada.

Odbor predlaga tele spremembe:

2. člen: v drugi vrsti se črta besedilo v oklepaju.

5. člen: črta se dostavek v prvi vrsti, ki se glasi: »v skladu z zveznim družbenim planom«.

7. člen: v prvi vrsti prvega odstavka se črtajo besede »Republiški vodni sklad« in namesto njih vstavijo »Vodni sklad LR Slovenije«.

Odbor je sprejel tudi spremembe in dopolnitve, ki jih je predlagal Izvršni svet in sprejel tudi gospodarski odbor pri 3. in 4. členu ter v zadnji vrsti 5. člena.

Zakonodajni odbor predlaga Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, da predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda z navedenimi spremembami sprejme.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca inž. Antona Koželja.

Št. P-93/1-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:

inž. Anton Koželj l. r.

Predsednik:

Danijel Lepin l. r.

**PREDLOG ZAKONA
O POTRĐITVI SKLEPNEGA RAČUNA O IZVRŠITVI
REPUBLIŠKEGA PRORAČUNA LJUDSKE REPUBLIKE
SLOVENIJE ZA LETO 1955**

1. člen

Potrjuje se sklepni račun o izvršitvi proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955, sestavljen po predpisih 105. člena Temeljnega zakona o proračunih in 161., 162. in 165. člena Uredbe o izvrševanju proračunov in o računovodstvenem poslovanju državnih organov in zavodov.

2. člen

Republiški sklepni račun za leto 1955 s sklepnimi računi finančno samostojnih zavodov za leto 1955 in sklepnimi računi posebnih skladov za leto 1955 je sestavni del tega zakona.

3. člen

Doseženi dohodki in izvršeni izdatki so znašali po republiškem sklepnem računu v letu 1955:

I. po sklepnem računu republiškega proračuna:

dohodki	din 8 415 195 727
izdatki	din 8 415 195 727

II. po sklepnih računih republiških finančno samostojnih zavodov:

dohodki	din 4 078 825 545
izdatki	din 3 738 488 242
presežek dohodkov	din 347 380 750
presežek izdatkov	din 7 043 447

III. po sklepnih računih posebnih skladov:

dohodki	din 1 507 883 634
izdatki	din 1 378 438 074
presežek dohodkov	din 129 445 560

4. člen

Presežek dohodkov finančno samostojnih zavodov se razdeli:

republiškemu proračunu	din 12 846 560
namenskimi skladom finančno samostojnih zavodov	din 334 534 190

Presežek izdatkov se krije iz sredstev zavodov v letu 1956.

5. člen

Presežek dohodkov posebnih skladov se prenese kot dohodek v naslednje leto.

6. člen

Ta zakon velja od dneva objave v Uradnem listu LRS.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za proračun

POROČILO

k predlogu zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955

Odbor za proračun Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je 2. oktobra 1956 obravnaval predlog zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955 in ga v načelu ter v celoti sprejel.

Sklepni račun o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955 je veren odraz naših naporov pri zmanjševanju izdatkov in že kaže uveljavljanje nove gospodarske politike. Pri tem odbor za proračun ugotavlja, da smo v letu 1955 v proračunski potrošnji napravili prvi vidni korak v varčevanju pri izvajanju naših proračunov, saj so bili proračunski izdatki, ki so bili predvideni v višini 9 milijard 470 milijonov, zmanjšani za dobro milijardo dinarjev, kar je posledica zavestnih naporov, da se izdatki kjer se morejo zmanjšati, čim bolj omejijo.

Že po sprejetju proračuna je bilo tudi treba, po določbah zveznega družbenega plana odvesti v zvezno proračunsko rezervo 6%, tako da so se zmanjšali dohodki za 512 milijonov, obveznosti okrajev do republiškega proračuna pa so se zmanjšale za 539 milijonov.

Glede na predvideni proračun za leto 1955 so bili izdatki za negospodarske investicije zmanjšani za 496 milijonov, proračun Sveta za prosveto in kulturo LRS je bil zmanjšan za 119 milijonov dinarjev, socialnega skrbstva za 28 milijonov, za zdravstveno zaščito 21 milijonov, izdatki za državno administracijo pa so bili zmanjšani za 173,5 milijonov dinarjev. Dotacije ljudskim odborom ter finančno samostojnim zavodom in družbenim organizacijam so bile zmanjšane za skoro 70 milijonov.

Odbor za proračun ugotavlja glede nekaterih postavk proračuna, da so bili celotni izdatki za državno upravo zmanjšani za 321 milijonov, in sicer pri funkcionalnih izdatkih za 223 in pri operativnih za 56 milijonov dinarjev; osebni izdatki pa so bili za 42 milijonov manjši kot so bili predvideni.

Proračunska rezerva je bila v višini 374 milijonov dinarjev uporabljena predvsem za to, da so se z virmani krili sicer predvideni, toda preizkorno planirani izdatki. Tako so se iz proračunske rezerve uporabila sredstva za nove namestitve in dopolnilne plače ter honorarje v višini 640 milijonov dinarjev, za linearno zvišanje plač po 500 dinarjev v višini skoraj 22 milijonov, za nagrade uslužbencem v višini 50% konec leta 1955 v višini 25 milijonov dinarjev, za izdatke novoustanovljenih finančno samostojnih zavodov 50 milijonov, za proučevanje živinskih kužnih bolezni, kar v proračunu ni bilo predvideno, 20 milijonov, za dotacije nekaterim družbenim organizacijam v višini 142 milijonov, tako da je predstavljala čista proračunska rezerva 207 milijonov dinarjev.

Odbor za proračun je obravnaval tudi proračunsko poslovanje finančno samostojnih zavodov in ugotavlja, da so bili dohodki planirani v višini 3 milijarde 73 milijonov 971 tisoč dinarjev, doseženi pa v višini 4 milijarde 85 mi-

lijonov 825 tisoč dinarjev. Zaradi večjih dohodkov so finančno samostojni zavodi tudi višje realizirali izdatke in so bili n. pr. osebni izdatki za 200, materialni izdatki pa celo za 478 milijonov dinarjev večji, kot so bili predvideni. Odbor za proračun je mnenja, da so nekateri finančno samostojni zavodi preveč širokogrudno razpolagali s sredstvi in da bodo morali biti v proračunu za leto 1957 bolj realno predvideni dohodki in izdatki finančno samostojnih zavodov. Smotrno pa bi bilo, da bi še pred sestavo proračunov tudi okrajni in občinski ljudski odbori temeljito proučili finančno poslovanje tistih finančno samostojnih zavodov, za katere so pristojni.

V razpravi je bilo poudarjeno, da posamezni finančno samostojni zavodi često zahtevajo zvišanje cen za storitve, da pa strožji pregled poslovanja takega zavoda kaj kmalu pokaže, da ni podlage za zviševanje. Zviševanje cen storitev brez poprejšnje temeljite ekonomske analize ne pomaga odkrivati rezerv v finančno samostojnih zavodih in ne vpliva na zboljšanje organizacije njihovega dela, ampak posredno povečuje izdatke občinskih in okrajnih proračunov, izdatke za socialno varstvo, socialno zavarovanje itd.

Odbor za proračun Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS predlaga Republiškemu zboru, da sprejme zakon o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Franca Ficka.

Št. R 388/1-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:
Franc Ficko l. r.

Predsednik:
Branko Babič l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za proračun

POROČILO

k predlogu zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955

Odbor za proračun Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je obravnaval predlog zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955 na svoji seji dne 2. oktobra 1956 in ga sprejel.

Proračun za leto 1955 je bil določen v višini 9 470 000 000 dinarjev, izvršen pa v višini 8 415 195 727 dinarjev. Zmanjšanje proračuna za preko 1 milijardo pomeni, da smo v preteklem letu pri uveljavljanju nove gospodarske politike napravili viden korak glede zmanjšanja izdatkov in da se je v tej zvezi spremenila tudi struktura dohodkov republiškega proračuna. Zmanjšal se je namreč delež republike na dohodkih okrajev in mest in vpeljana je bila 6% obvezna proračunska rezerva.

Odbor za proračun ugotavlja, da težnja po čimvečjem varčevanju ni prišla docela do izraza pri proračunskem poslovanju nekaterih finančno samostojnih zavodih.

Finančno samostojni zavodi izkazujejo po sklepni računih za več kot 1 milijardo dohodkov nad predvidenimi, vzporedno s tem pa tudi povečane izdatke. Tako so finančno samostojni zavodi za 200 milijonov povečali osebne izdatke, materialni izdatki pa so bili celo za 478 milijonov večji od predvidenih. Vzrok za tako veliko povečanje dohodkov finančno samostojnih zavodov ni samo v tem, da so nerealno planirali dohodke, ampak tudi v tem, da so neupravičeno dvigali cene storitev.

V zvezi z razpravo o proračunskem poslovanju finančno samostojnih zavodov je bilo poudarjeno, da naj bi tudi okrajni in občinski ljudski odbori čimbolj podrobno pregledali, kako gospodarijo tisti zavodi, za katere so pristojni, kar bi koristilo pri sestavljanju proračunov za leto 1957. Pri tem je bilo poudarjeno, da finančno samostojni zavodi često postavljajo zahteve po zvišanju cen za svoje storitve, podrobnejša ekonomska analiza pa pokaže, da je vsako zvišanje cen storitev neupravičeno oziroma, da bi se te cene brez škode za dohodke finančno samostojnega zavoda lahko celo znižale. Pri taki podrobni analizi se često odkrivajo skrite rezerve, pomanjkljivosti v delu finančno samostojnega zavoda, neupravičeno oziroma nesmotrno trošenje sredstev itd. Odbor za proračun je bil zato mnenja, da bi bilo treba v prihodnje obveznosti finančno samostojnih zavodov do proračunov čimbolj nadzorovati in težiti za tem, da bi se njihova sredstva čimbolj smotrno uporabljala.

Odbor za proračun predlaga Zboru proizvajalcev, da sprejme zakon o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Franca Bero.

Št. P 94/1-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:
Franc Bera l. r.

Predsednik:
Bogdan Knaflič l. r.

PREDRAČUN DOHODKOV IN IZDATKOV ZA LETO 1956 GOZDNI SKLAD

Dohodki:

1. Prenos sredstev iz leta 1955	71 905 000
2. 35% delež na dohodkih okrajnih skladov	535 168 000

Izdatki:

1. Uprava za gozdarstvo LRS	Skupaj din	607 073 000
Osebni izdatki	4 147 000	24 822 000
Materialni izdatki	7 175 000	
Funkcionalni izdatki	13 500 000	

2. Subvencije		238 000 000
Uprava gojitvenih lovišč LRS — zavarovanje gozdov pred divjadjo	8 000 000	
Melioracija hudourniškega območja Male Zake	1 000 000	
Gozdno gospodarstvo, Most na Soči — nabava žičnice Lesce — Gable	10 000 000	
Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije — dograditev upravnega poslopja Inštituta in oprema	50 000 000	
Graditev cest na Kočevskem	130 000 000	
Adaptacija gradu v Postojni za gozdarsko šolo	30 000 000	
Adaptacija gozdarske srednje šole v Ljubljani	2 000 000	
Gradnja študentovske logarnice na Kopiških	7 000 000	
Dotacije za investicije		289 000 000
Dotacije okrajnim gozdnim skladom:		
Celje	10 000 000	
Gorica	121 000 000	
Koper	95 000 000	
Kranj	35 000 000	
Murska Sobota	500 000	
Ptuj	5 000 000	
Trbovlje	2 500 000	
Pospeševanje hitrorastočega drevja	15 000 000	
Ekonomsko pogozdovanje v Beli krajini in Koprskem	5 000 000	
4. Dotacija za redno vzdrževanje gozdov okrajnemu gozdnemu skladu Novo mesto		20 000 000
5. Posojila		14 000 000
Gozdno gospodarstvo Celje — dograditev upravno stanovanjskega poslopja	6 000 000	
Gozdno in lesno gospodarsko podjetje »Silva« — izgradnja ekonomskega sestava podjetja	8 000 000	
6. Obveznosti iz leta 1955		1 983 000
7. Rezerva		19 268 000
	Skupaj din	607 073 000

OBRAZLOŽITEV

Republiški gozdni sklad je bil ustanovljen na podlagi 1. člena Uredbe o ustanovitvi in upravljanju gozdnih skladov (Uradni list FLRJ, št. 22/259-1956).

Kot proračunski sklad mora vse dohodke in izdatke ugotoviti vsako leto v predračunu dohodkov in izdatkov gozdnega sklada. Sredstva sklada se uporabljajo za pospeševanje gozdarstva na podlagi programa del, ki se sestavi po predpisih citirane uredbe. Program obsega gozdna pospeševalna dela, ki naj se izvedejo v teku enega ali več let.

Sredstva gozdnega sklada se lahko uporabljajo tudi za neposredno financiranje gozdnih pospeševalnih del ter za dajanje posojil za taka dela na način, ki ga določajo predpisi citirane uredbe.

Dohodke republiškega gozdnega sklada tvorijo v letu 1956:	
1. do 31. XII. 1955 neizkoriščena sredstva gozdnega sklada v znesku	71 905 000
2. 35% delež na dohodkih okraj. gozdnih skladov v znesku	535 168 000
torej skupaj	607 073 000
Dohodek pod 2. predstavlja v XIX. poglavju družbenega plana LRS (Ur. list LRS št. 15/56) 35% udeležbo na dohodkih okrajnih gozdnih skladov, ki bodo predvidoma znašali	
	1 529 060 000
Od tega prejme republiški gozdni sklad po določilu letošnjega plana 35% t. j.	
	535 168 000
V letu 1955 je republiški gozdni sklad participiral s 35% deležem na celotno ceno lesa na panju, posekan v gozdovih SLP in prispevku za posekani les v združnih in zasebnih gozdovih in je znašal	
	1 134 435 000
torej je delež republike v letu 1956 manjši za	599 267 000

Potrebe republike pa so v letu 1956 tudi manjše, ker republiški gozdni sklad letos ne kreditira izvengozdarskih investicij.

V predračunu so predvideni tudi stroški Uprave za gozdarstvo LRS, kar ni v skladu z zvezno uredbo o ustanovitvi in upravljanju gozdnih skladov, pač pa to dopušča trenutno še veljavni republiški zakon o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov (Uradni list LRS, št. 13-39/54), ki bo v kratkem razveljavljen, ker bo Ljudska skupščina LR Slovenije na prihodnjem zasedanju sklepala o osnutku novega republiškega zakona o gozdnih skladih in v njem določila datum razveljavitve sedanjega zakona.

PREDRAČUN DOHODKOV IN IZDATKOV ZA LETO 1956 SKLAD ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA

Dohodki:

1. 6% kmečke dohodnine	191 000 000
2. Del kmečke dohodnine plačane v letu 1956 za leto 1955	11 586 000
3. Prenešana sredstva iz leta 1955	26 545 000
Skupaj din	229 131 000

Izdatki:

1. Kmetijski inštitut Slovenije	27 000 000
Protiperonosporna služba	1 500 000
Investicije	20 000 000
Znanstvena raziskovalna dela	5 500 000
2. Fakulteta za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo v Ljubljani	19 000 000
Tisk in dvig strokovnega kadra	7 817 000
Znanstvena raziskovalna dela	5 105 000
Nabava inštrumentov in pomožnega materiala	6 078 000

3. Veterinarski oddelek Agronomske fakultete		15 000 000
Adaptacija provizorija z opremo	13 400 000	
Strokovne knjige in raziskovalna dela	1 600 000	
4. Veterinarski znanstveni zavod		4 000 000
Laboratorijska oprema, kemikalije in tisk	2 500 000	
Znanstveno delo in specializacija	1 500 000	
5. Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje — ureditev pašnikov in travnikov		10 000 000
6. Semenarstvo — Republiška komisija za potrjevanje semen		30 000 000
Subvencioniranje pogodbene proizvodnje semen in izdatki Republiške komisije za potrjevanje semen in propaganda	23 942 000	
Izdatki za selekcijo in sortno gnojenje	6 058 000	
7. Ribištvo		5 000 000
Ribiška zveza Slovenije — pospeševanje ribištva, dvig kadra in stroški zbirk	2 000 000	
Uprava gojitvenih lovišč — investicije	3 000 000	
8. Kmetijski tisk — subvencije za tisk publikacij s področja kmetijstva		19 000 000
9. Tipiski projekti in ureditveni načrti		4 000 000
10. Glavna združna zveza — pospeševalni odbori		43 061 000
Pospeševanje živinoreje — osemenjevalni center Novo mesto in Renče pri Gorici	15 000 000	
Prispevek za uvožene bike in žrebce	2 600 000	
Znanstvena strokovna dela in propaganda	3 113 000	
Mlekarstvo — stroški sejnin in razstav	500 000	
Vinogradništvo — prispevki združnim trsnicam, obnova vinogradov, propaganda in razstave	8 000 000	
Širjenje nasadov in uvajanje sušilnic in predelevalnic	9 500 000	
Tisk in propaganda	500 000	
Nabava novih panjev, čebeljih družin in opreme	1 619 000	
Stroški ekskurzij in razstav, strokovna literatura in poročevalska služba	1 381 000	
Perutninarstvo — stroški tečajev in strokovna literatura	848 000	
11. Stroški za izvedbo I. kmet. gozdarske razstave		8 000 000
12. Obveznosti iz leta 1955		43 916 000
13. Rezerva		1 154 000
	Skupaj din	229 131 000

OBRAZLOŽITEV

Po odloku Izvršnega sveta LRS je Zbornica za kmetijstvo in gozdarstvo LRS konec septembra lanskega leta sprejela v upravljanje republiški sklad za pospeševanje kmetijstva, ki ga je dotlej upravljal Državni sekretariat za gospodarstvo LRS. Poslovanje poteka v smislu zvezne Uredbe o upravljanju skladov

za pospeševanje kmetijstva, ki je bila objavljena v 22. št. letošnjega Uradnega lista FLRJ.

Predračun dohodkov in izdatkov sklada:

Po družbenem planu LRS za leto 1956 je določeno, da se v Republiški sklad za pospeševanje kmetijstva steka 6% kmečke dohodnine, kar bo predvidoma nanoslo 191 milijonov dinarjev. Skupno s prenešenimi sredstvi iz lanskega leta bodo dohodki sklada znašali 229 milijonov dinarjev.

Glavni nameni za katere se dodeljujejo sredstva za leto 1956 kakor tudi koristniki so razvidni iz predračuna izdatkov. V letošnjem letu gre vsa pospeševalna služba preko pospeševalnih odborov Glavne združne zveze LRS, ki ima za ta namen odobrenih 50 000 000 din. Precej sredstev t. j. 30 milijonov je dodeljenih za semenarstvo, in sicer kot premijo proizvajalcem sortnih semen ter kot subvencije za nabavo oziroma uvoz elitnih semen.

Iz sklada za pospeševanje kmetijstva so v letošnjem predlogu predvidene dotacije ustanovam in inštitutom za izpopolnitev oziroma nabavo opreme in inštrumentov, tako da bodo te inštitucije lahko uspešneje vršile svoje znanstveno raziskovalno delo na področju kmetijstva.

Sredstva sklada so letos predvidena za 133 975 806 din višje od realizacije sredstev v letu 1955.

To povečanje sredstev sklada bo gotovo vplivalo na izboljšanje naše kmetijske proizvodnje, saj so že do sedaj vložena sredstva iz sklada za pospeševanje kmetijstva dala vidne uspehe oziroma nekatere lepe rezultate, ki ugodno vplivajo na izboljšanje kmetijske proizvodnje.

PREDRAČUN DOHODKOV IN IZDATKOV ZA LETO 1956 SKLAD ZA CESTE

Dohodki:

1. Takse na motorna vozila	203 000 000
2. Dotacije iz proračuna	1 060 000 000
3. Ostali dohodki	2 000 000
Skupaj din	1 265 000 000

Izdatki:

1. Makadamske ceste	283 543 000
Redno vzdrževanje makadamskih cest	213 104 000
Prevleke makadamskih cest:	
Jesenice—Kranjska gora	24 662 000
Kostanjevica—Šentjernež	1 947 000
Prevoje—Lukovica	3 570 000
Pared—Petrinje (krpanje) Podgorje—odcep na Sočerb	5 910 000
Škofja Loka—Jeprca	6 819 000
Naklo—Križe	7 605 000
Ljubljana—Šentjakob	5 400 000

Obnova makadamskih cest:		
Maribor—Dravograd in Maribor—Radgona	1 113 000	
Ljubljana—Kočevje	8 413 000	
Mežica — ureditev 4 km ceste	5 000 000	
2. Asfaltne ceste		110 620 000
Redno vzdrževanje asfaltnih cest	28 414 000	
Asfaltne prevleke:		
Javornik—Jesenice	996 000	
Gobovci—Posavc	907 000	
Šentilj—Maribor	14 337 000	
Frankolovo—Levec	4 360 000	
Planina—Ravber Komanda	630 000	
Kozina—Materija	5 566 000	
Bovec—Nova Gorica	9 000 000	
Razdrto—Nova Gorica	3 690 000	
Postojna—Jelšane	2 500 000	
Primskovo—Visoko	1 644 000	
Celje—Polule	880 000	
Brežice	980 000	
Pirešica—Črna	2 600 000	
Velenje	900 000	
Slovenj Gradec—Jedrt	1 240 000	
Podplat—Rogaška Slatina	5 340 000	
Slovenska Bistrica—Poljčane	5 860 000	
Moškanjci—Velika Nedelja	9 769 000	
Spuhlje—Borl	6 330 000	
Obnove asfaltnih cest:		
Most v Mariboru — asfaltni tepih 1000 m ²	608 000	
V Kamniku asfaltni makadam 1750 m ²	1 079 000	
V Mozirju rekonstrukcija 3000 m ²	2 990 000	
3. Vzdrževanje betonskih in tlakovanih cest:		
Redno vzdrževanje 137 km betonskih in tlakovanih cest, zalivanje stikov, popravo plošč in preplakovanje	5 300 000	
4. Vzdrževanje mostov in obnova 389 mostov (dokončanje mostu v Ortneku, v Šentjanžu, popravo mostu čez Kokro v Kranju, Domžalah, vzdrževanje in obnova 173 lesenih mostov na Dravi, Muri, Mislinji, Savi (Krško), Savinji, Krki (Kostanjevica), vzdrževanje 67 železnih mostov, pleskanje mostov v Črnučah in Šentjakobu		71 356 000
5. Vdrževanje ostalih objektov (podporni zidovi, obokani in cevni propusti, drenaže in jaški)		27 006 000
6. Oprema cest (zamenjava ograj in smernikov, pleskanje ograj, smernikov in signalnih znakov)		20 059 000

7. Vzdrževanje upravnih in stanovanjskih poslopij (nadzidava na Viču, cestarskih hiš v Novem mestu, Arji vasi, nadaljevanje gradnje stanovanjske hiše v Ajdovščini in cestarske hiše na Vršiču)	40 440 000
8. Zimska služba (oranje snega in posipanje poledice)	44 219 000
9. Elementarne škode (plazovi pri Grahovem v Osilnici, na Vršiču in elementarna katastrofa na območju tehnične sekcije Maribor)	25 172 000
10. Popravila strojev in vozil (takse na motorna vozila in zavarovalnine)	55 965 000
11. Nabava inventarja in opreme (krampi, asfaltne krtače, sekire, verige in drugo orodje)	10 445 000
12. Uprava za investicije LRS — za posebna investicijska dela (Brniki, Grad, Panovec)	80 000 000
13. Nabava strojev in vozil ter vzdrževanje in obnova (vrtalna kladiva, cestni ravnači, drobilci, vagoneti, kompresorji, pogonski Diesel motorji, vrtalni stroji, 5 osebnih avtomobilov, 5 poltovornih, silosi, mlini, pisalni in računski stroji)	100 000 000
14. Varstvo cest in ureditve za varnost prometa (stroški odškodnin v zvezi z rekonstrukcijo, modernizacijo cest, kamnolomov, odstranjevanje ovir, odkup privatnih poslopij in rušenja, odstranitev sadnega drevja itd.)	37 446 000
15. Investicijska predela na cestah I. in II. reda (projekti za ceste, mostove, predore, razne študije itd.)	38 000 000
16. Rekonstrukcija in modernizacija cest, mostov in predorov	300 350 000

Ceste:

Jelenov klanec v Kranju — tlakovanje	1 300 000
Črnivec, dovršitev	3 150 000
Ločica—Vransko (Ločica—Zajasovnik)	87 000 000
Trzin—Kamnik, odsek Mengeš—Duplica, odsek Trzin—Mengeš, zemeljska dela	25 400 000
Hrastnik—Zidani most	10 000 000
Zagorje, prispevek za modernizacijo	6 000 000

Mostovi:

Most čez Savinjo v Celju	73 000 000
Most čez Soro v Praprotnem	17 335 000
Most čez Soro v Gorenji vasi	13 000 000
Most čez Pako v Rečici	9 000 000
Most čez Hubelj v Ajdovščini	8 663 000

Most čez Muro v Cmureku (dovršitev)	5 121 000	
Most čez Mestinjščico v Sodni vasi (dovršitev in regulacija)	6 500 000	
Most čez Lahinjo v Gradacu (dovršitev)	11 718 000	
Ladinekov most	9 163 000	
Dodatek za mostove	10 000 000	
Predori:		
Predor Ljubelj	4 000 000	
Rezerva		15 079 000
	Skupaj din	1 265 000 000

OBRAZLOŽITEV

Cestni sklad LR Slovenije je bil ustanovljen na podlagi 2. člena Uredbe o cestnih skladih (Ur. list FLRJ št. 19-188/1956).

Njegovi dohodki in izdatki se morajo določiti in potrditi s predračunom sklada. Sredstva sklada so namenjena za vzdrževanje, rekonstrukcijo in modernizacijo cest I. in II. reda.

V letu 1955 so se tovrstni izdatki krili iz predračuna Uprave za ceste LRS in so znašali 1235 milijonov, letos pa so bili prvotno predvideni v višini 1362 milijonov.

Ljudska skupščina je o predračunu sklada že razpravljala na zadnjem zasedanju in je bil potrjen predračun v zgoraj izkazani višini. Z virmanom, ki ga sedaj predlaga Izvršni svet Ljudske skupščine LRS v potrditev, se sredstva sklada znižajo za 100 milijonov tako, da znaša dotacija iz proračuna le 1060 milijonov.

V zvezi s tem znižanjem in ker sredstva sklada v prvotnem predračunu niso bila podrobneje razporejena, je predložen nov predračun sklada, ki predvideva 1262 milijonov sredstev in vključujoč rezervo prav toliko izdatkov. Sredstva sklada so predvidena za redno vzdrževanje 2130 km makadamskih cest, na 51,6 km pa bodo izvršene prevleke s katranom oziroma bitumenom.

Na nekaterih odsekih makadamskih cest bo izvršeno tudi valjanje.

Predvideni so izdatki za vzdrževanje 546 km asfaltnih cest, od katerih bo 93 km dobilo asfaltne prevleke. Iz sredstev sklada je vzdrževanih 629 različnih mostov, 124 000 m podpornih zidov in 10 215 propustov. Predvideni so tudi izdatki za opremo cest in za zidanje nekaj cestarskih hiš.

Iz sredstev sklada se dalje finansira zimska služba, to je oranje snega in posipanje poledic in pokrivanje škode po elementarnih nezgodah. Prav tako se iz sredstev sklada finansira strojni park cestne službe. Predvideno je tudi finansiranje investicij na področju urejanja naših cest in mostov (največja postavka za cesto Ločica—Vransko, Trzin—Mengeš, za most čez Savinjo pri Celju).

PREDRAČUN
DOHODKOV IN IZDATKOV ZA LETO 1956
SKLAD ZA UREJANJE VODA

Dohodki:

1. Prenos sredstev iz leta 1955	15 391 000
2. Dotacija iz proračuna	100 000 000
3. Posojilo	111 500 000
4. Prispevek Zveznega sklada za urejanje voda	111 000 000
5. Prispevek Zveznega sklada za pospeševanje kmetijstva	2 000 000
6. Vplačila anuitet	13 000 000
Skupaj din	352 891 000

Izdatki:

1. Osebni izdatki	400 000
Honorarji članom strokovnega sveta in komisij	400 000
2. Operativni izdatki	1 041 000
Strokovne knjige in revije	200 000
Električna energija za pogon strojev	41 000
Vzdrževanje prevoznih sredstev	800 000
3. Funkcionalni izdatki	235 450 000
Publikacije strokovnih del	1 000 000
Štipendije	1 080 000
Propaganda in članarine strok. organizacijam	420 000
Ekspertize inozemskih strokovnjakov in repre- zentančni stroški	250 000
Izdelava vodnogospodarskih programov in osnov	8 000 000
Vodnogospodarska osnova Ljubljane	16 000 000
Hidrološke raziskave	1 000 000
Raziskave kvalitete voda	2 000 000
Projektiranje hudourniškega karakterja	6 000 000
Projektiranje v dolini Sotle	11 500 000
Melioracijska poskusna polja	1 500 000
Vzdrževanje Mure	38 000 000
Vzdrževanje Drave	36 000 000
Vzdrževanje Savinje	9 000 000
Vzdrževanje gornje Drave	23 000 000
Vzdrževanje Ljubljane	3 000 000
Vzdrževanje spodnje Save	14 000 000
Vzdrževanje Sotle in Krke	2 000 000
Vzdrževanje Soče	9 000 000
Vzdrževanje Reke in kraš. ponor. voda	6 000 000
Vzdrževanje brodov	1 500 000
Prispevki vodni skupnosti Prekmurje	30 000 000
Prispevki vodni skupnosti Ljubljansko barje	2 000 000
Čiščenje ruševin v Gornji Radgoni	4 000 000
Rezerva za obrambo od poplav	6 700 000
Vegetativne gradnje	2 500 000

4. Investicije		116 000 000
Regulacija Sotle	100 000 000	
Skladišča, garaže, rečna nadzorstva	7 000 000	
Oprema, mehanizacija	9 000 000	
	Skupaj din	352 891 000

OBRAZLOŽITEV

Sklad za urejanje voda je ustanovljen na podlagi 1. člena zakona o skladih za urejanje voda (Ur. list LRS št. 14/55). Sredstva sklada so namenjena za urejanje voda, za vzdrževanje in obnavljanje obstoječih in za zgraditev novih regulacijskih in melioracijskih naprav za urejanje hudournikov, za proučevanje vodnogospodarskih vprašanj, in za raziskovanje v zvezi z izrabo voda, posebno pa še za urejanje vodnega režima za energetska izrabo voda.

Letošnji predlog predračuna sklada predvideva 352,9 milijonov dohodkov in prav toliko izdatkov.

V primerjavi s prejšnjimi leti se gibljejo sredstva sklada sledeče:

leto 1954	548 milijonov din
leto 1955	207 milijonov din
leto 1956	352 milijonov din

Pripomniti je treba, da so se v letu 1954 sredstva sklada ustvarjala iz prispevka elektrogospodarske skupnosti, v letu 1955 iz proračunskih dohodkov, letos pa iz dotacije zveznega in republiškega proračuna in iz prispevka zveznega sklada za kmetijstvo. Prispevek zveze je strogo namenski (za vzdrževanje Mure 38,0, Drave 36,0, Save 37,0) in ga za druge namene ni mogoče trošiti.

Izdatki

Od vseh izdatkov odpade zelo majhen del na osebne in operativne izdatke, in to samo 1,5.

Tako je predvideno za publikacije, propagando in štipendije 2,7, za razna predela izdelave programov, vodnogospodarskih osnov, za projektiranje 36,0.

Za vzdrževanje rek in brodov 141,5, za dotacijo vodni skupnosti Prekmurja in Ljubljanskega barja 32, za vegetativne gradnje in čiščenje ruševin v Gornji Radgoni 6,5.

Za investicije je predvideno 116, predvsem za regulacijo Sotle, kot rezerva za obrambo poplav pa je predvideno 6,7.

PREDLOG

ZA ODOBRITEV DOTACIJE PO REPUBLIŠKEM PRORAČUNU 1956 SKLADU ZA UREJANJE VODA

V proračunu za leto 1956 Skladu za urejanje voda ni predvidena nikaka dotacija. Izvršni svet pa je pod št. S-1778/1-56-16. VII. po sklepu seje z dne 29. VI. 1956 odobril prenos din 100 000 000 iz dotacije cestnemu skladu po proračunu 1956 na dotacijo skladu za urejanje voda.

V ta namen je bil izvršen naslednji virman v okviru proračuna za leto 1956:
 zniža se: part. 9-232 — Dotacija skladu za ceste din 100 000 000
 zviša se: part. 9-2320 — Dotacija skladu za urejanje voda za din 100 000 000

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za proračun

POROČILO

k predlogu odloka o potrditvi predračunov dohodkov in izdatkov republiških proračunskih skladov za 1956. leto

Odbor za proračun Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na svoji seji 2. oktobra 1956 obravnaval predračune dohodkov in izdatkov sklada za ceste LRS, gozdnega sklada LRS, vodnega sklada LRS in sklada LRS za pospeševanje kmetijstva.

Omenjeni skladi so v LR Sloveniji že obstajali, vendar Ljudska skupščina ni v podrobnosti obravnavala dohodke in izdatke teh skladov. Kolikor so bili namreč v dosedanjih proračunih ti skladi omenjeni, so se dohodki in izdatki omenjali le globalno. Na podlagi temeljnega zakona o proračunih in zveznega družbenega plana izdani zvezni predpisi določajo, da so skladi, katerih predračune je odbor za proračun obravnaval, proračunski skladi, za katere veljajo načela temeljnega zakona o proračunih. Tako se bodo dohodki in izdatki omenjenih skladov določali v predračunu sklada, ki je priloga proračuna.

Pri podrobni obravnavi je predstavnik Izvršnega sveta podrobno obrazložil izdatke in dohodke posameznega sklada. Pri obravnavi predračuna dohodkov in izdatkov cestnega sklada LRS je bilo poudarjeno, da je bila v republiškem proračunu za leto 1956 določena dotacija temu skladu v višini 1 milijarde 160 milijonov dinarjev. Z virmanom, ki ga predlaga Izvršni svet Ljudske skupščine LRS, naj bi se omenjena dotacija znižala za 100 milijonov in ta sredstva dala kot dotacija republiškega proračuna vodnemu skladu LRS. Pri tem je treba pripomniti, da o vodnem skladu še nimamo zveznega predpisa, ki bi podrobno določil, kako se formirajo sredstva za republiški vodni sklad.

Odbor za proračun se je v celoti strinjal s tem, da se proračunska dotacija sklada za ceste LRS zmanjša za 100 milijonov s tem, da se ta sredstva dajo kot proračunska dotacija vodnemu skladu LR Slovenije. Predračun dohodkov in izdatkov omenjenih skladov med dohodki skladov že upoštevajo omenjeni dotaciji. Odbor za proračun ugotavlja, da so bili predračuni vseh skladov temeljito obravnavani na sejah Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS, zlasti pa na sejah gospodarskega odbora Izvršnega sveta, v raznih drugih odborih in strokovnih komisijah; predračun sklada LRS za pospeševanje kmetijstva pa tudi na Zbornici za kmetijstvo in gozdarstvo LRS kakor tudi na Glavni združni zvezi.

Odbor za proračun je obravnaval predračune omenjenih skladov ter jih v celoti sprejel. S tem, da so ti skladi postali proračunski skladi, se povečajo dohodki in izdatki, ki se omenjajo v III. točki 1. člena zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1956, in sicer tako, da je treba v predračunih posebnih skladov povečati dohodke iz dosedanjih 251 000 000 dinarjev na 1 340 095 000 dinarjev, izdatke pa iz dosedanjih 1 426 000 000 dinarjev na 2 515 095 000 dinarjev. Presežek izdatkov v višini 1 175 000 000 dinarjev pa je ostal nespremenjen in je bilo že s 3. členom zakona o proračunu LRS določeno, da se krije z dotacijami republiškega proračuna.

Republiškemu zboru Ljudske skupščine LRS predlaga odbor za proračun, da potrdi predračune cestnega sklada LRS, gozdnega sklada LRS, vodnega sklada LRS in sklada LRS za pospeševanje kmetijstva, in v ta namen sprejme

ODLOK

o potrditvi predračunov dohodkov in izdatkov republiških proračunskih skladov za leto 1956

I.

Potrdi se predračun dohodkov in izdatkov naslednjih republiških proračunskih skladov:

1. cestnega sklada LR Slovenije	
z dohodki	1 265 000 000 din
in z izdatki	1 265 000 000 din
2. gozdnega sklada LR Slovenije	
z dohodki	607 073 000 din
in z izdatki	607 073 000 din
3. vodnega sklada LR Slovenije	
z dohodki	352 891 000 din
in z izdatki	352 891 000 din
4. sklada LR Slovenije za pospeševanje kmetijstva	
z dohodki	229 131 000 din
in z izdatki	229 131 000 din

II.

Predračuni dohodkov in izdatkov republiških proračunskih skladov iz I. točke so sestavni del tega odloka.

III.

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«. Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Franca Ficka.

Št. R 389/1-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec:
Franc Ficko l. r.

Predsednik:
Branko Babič l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za proračun

POROČILO

k predlogu odloka o potrditvi predračunov dohodkov in izdatkov republiških proračunskih skladov za 1956. leto

Odbor za proračun Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je na svoji seji 2. oktobra 1956 obravnaval predračune dohodkov in izdatkov sklada za ceste LRS, gozdnega sklada LRS, vodnega sklada LRS in sklada LRS za pospeševanje kmetijstva.

Omenjeni skladi so v LR Sloveniji že obstajali, vendar ljudska skupščina ni v podrobnosti obravnavala dohodke in izdatke teh skladov. Kolikor so bili namreč v dosedanjih proračunih ti skladi omenjeni, so se dohodki in izdatki omenjali le globalno. Na podlagi temeljnega zakona o proračunih in zveznega družbenega plana izdani zvezni predpisi določajo, da so skladi, katerih predračune je odbor za proračun obravnaval, proračunski skladi, za katere veljajo načela temeljnega zakona o proračunih. Tako se bodo dohodki in izdatki omenjenih skladov določali v predračunu sklada, ki je priloga proračuna.

Pri podrobni obravnavi je predstavnik Izvršnega sveta podrobno obrazložil izdatke in dohodke posameznega sklada. Pri obravnavi predračuna dohodkov in izdatkov cestnega sklada LRS je bilo poudarjeno, da je bila v republiškem proračunu za leto 1956 določena dotacija temu skladu v višini 1 milijarde 160 milijonov dinarjev. Z virmanom, ki ga predlaga Izvršni svet Ljudske skupščine LRS, naj bi se omenjena dotacija znižala za 100 milijonov in ta sredstva dala kot dotacija republiškega proračuna vodnemu skladu LRS. Pri tem je treba pripomniti, da o vodnem skladu še nimamo zveznega predpisa, ki bi podrobno določil, kako se formirajo sredstva za republiški vodni sklad.

Odbor za proračun se je v celoti strinjal s tem, da se proračunska dotacija sklada za ceste LRS zmanjša za 100 milijonov s tem, da se ta sredstva dajo kot proračunska dotacija vodnemu skladu LR Slovenije. Predračun dohodkov in izdatkov omenjenih skladov med dohodki skladov že upoštevajo omenjeni dotaciji. Odbor za proračun ugotavlja, da so bili predračuni vseh skladov temeljito obravnavani na sejah Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS, zlasti pa na sejah gospodarskega odbora Izvršnega sveta, v raznih drugih odborih in strokovnih komisijah; predračun sklada LRS za pospeševanje kmetijstva pa tudi na Zbornici za kmetijstvo in gozdarstvo LRS kakor tudi na Glavni združni zvezi.

Odbor za proračun je obravnaval predračune omenjenih skladov ter jih je v celoti sprejel. S tem, da so ti skladi postali proračunski skladi, se povečajo dohodki in izdatki, ki se omenjajo v III. točki 1. člena zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1956, in sicer tako, da je treba v predračunih posebnih skladov povečati dohodke iz dosedanjih 251 000 000 dinarjev na 1 340 095 000 dinarjev, izdatke pa iz dosedanjih 1 426 000 000 dinarjev na 2 515 095 000 dinarjev. Presežek izdatkov v višini 1 175 000 000 dinarjev pa je ostal nespremenjen in je bilo že s 3. členom zakona o proračunu LRS določeno, da se krije z dotacijami republiškega proračuna.

Zboru proizvajalcev Ljudske skupščine LRS predlaga odbor za proračun, da potrdi predračune cestnega sklada LRS, gozdnega sklada LRS, vodnega sklada LRS in sklada LRS za pospeševanje kmetijstva, in v ta namen sprejme

ODLOK

o potrditvi predračunov dohodkov in izdatkov republiških proračunskih skladov za leto 1956

I.

Potrdi se predračun dohodkov in izdatkov naslednjih republiških proračunskih skladov:

1. cestnega sklada LR Slovenije	
z dohodki	1 265 000 000 din
in z izdatki	1 265 000 000 din
2. gozdnega sklada LR Slovenije	
z dohodki	607 073 000 din
in z izdatki	607 073 000 din
3. vodnega sklada LR Slovenije	
z dohodki	352 891 000 din
in z izdatki	352 891 000 din
4. sklada LR Slovenije za pospeševanje kmetijstva	
z dohodki	229 131 000 din
in z izdatki	229 131 000 din

II.

Predračuni dohodkov in izdatkov republiških proračunskih skladov iz I. točke so sestavni del tega odloka.

III.

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«. Odbor je za poročevalca določil ljudskega poslanca Franca Bero.

Št. P 95/1-56.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1956.

Poročevalec
Franc Bera l. r.

Predsednik:
Bogdan Knaflič l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za organizacijo oblasti
in uprave

POROČILO

**k predlogu odloka o potrditvi uredbe o ustanovitvi Sekretariata Izvršnega sveta
za narodno obrambo**

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je na podlagi 37. člena zakona o državni upravi predložil Ljudski skupščini LRS v potrditev uredbo o ustanovitvi Sekretariata Izvršnega sveta za narodno obrambo.

Odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je kot pristojni odbor obravnaval omenjeno uredbo in ugotovil, da je bilo treba, glede na 4. člen uredbe o organizaciji odborov, komisij ter republiških in lokalnih upravnih organov za narodno obrambo, ustanoviti Sekretariat Izvršnega sveta za narodno obrambo ter zato predlaga Ljudski skupščini LRS, da omenjeno uredbo potrdi in v ta namen sprejme naslednji odlok:

Na podlagi 37. člena zakona o državni upravi je Ljudska skupščina LRS na seji Republiškega zbora dne 16. oktobra 1956 sprejela

ODLOK

**o potrditvi uredbe o ustanovitvi Sekretariata Izvršnega sveta
za narodno obrambo**

Potrdi se uredba o ustanovitvi Sekretariata Izvršnega sveta za narodno obrambo, ki je bila objavljena v Uradnem listu LRS št. 36, dne 11. X. 1956. Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Staneta Bobnarja.

Št. R 391/1-56.

Ljubljana, dne 16. oktobra 1956.

Poročevalec:

Stane Bobnar l. r.

Predsednik:

Vladimir Krivic l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIŠKI ZBOR

Odbor za predloge in pritožbe

POROČILO

**o delu odbora za predloge in pritožbe Republiškega zbora Ljudske skupščine
LRS od aprila do oktobra 1956**

Na podlagi 158. člena poslovnika Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS daje odbor za predloge in pritožbe tega zbora poročilo o svojem delu od 17. aprila do 15. oktobra 1956.

Odbor je imel v tem času dve seji, in sicer 14. junija in 3. oktobra. Obravnaval je 109 predlogov in pritožb. Še vedno je največ prošenj in pritožb v pokojninsko-invalidskih zadevah, in sicer 20, za vrnitev zaplenjenega premoženja je 12 prošenj, 11 je prošenj za pomilostitve oziroma prošenj za pogojni odpust, 9 prošenj za podpore, po 7 prošenj v stanovanjskih in davčnih zadevah ter prošenj za vrnitev zemljišč, odvzetih po zakonu o odpravi viničarskih in podobnih razmerij. Ponavljajo se tudi še prošnje glede otroških dodatkov, razlastitev in nacionalizacije. Razen tega je bilo še 13 raznih pritožb in 14 različnih prošenj.

Pristojni organi so rešili 7 prošenj oziroma pritožb ugodno, 47 neugodno, 39 pa jih je odbor odstopil pristojnim ljudskim odborom, 16 pa jih je še v postopku.

Glede na to, da je največ prošenj in pritožb v pokojninskih zadevah in ker je v razpravi osnutek zakona o pokojninskem zavarovanju, je odbor posvetil posebno pozornost tistim predpisom s področja pokojninske zakonodaje, bi bi jih moral po mnenju odbora novi zakon o pokojninskem zavarovanju odpraviti oziroma omiliti.

Tako je bil odbor mnenja, naj bi se dokončno odpravilo razlikovanje upokojujencev glede na čas kdaj so bili upokojeni. Drugačni so namreč predpisi o višini pokojnine za upokojence izpred vojne, drugačni za upokojence po vojni, drugačni za tiste, ki so bili upokojeni po uveljavitvi zakona o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev iz leta 1950 in uredbi o določanju in prevedbi pokojnin in invalidnin iz leta 1952, drugačni zopet za tiste, ki se upokojijo sedaj. Po mnenju odbora naj bi enako obravnavali upokojence z isto kvalifikacijo. Ne bi se smelo dogajati, kakor doslej, da upokojenca, ki sta sicer med službovanjem opravljala enako delo pri istovrstnih ustanovah in imata isto število službenih let ter isto kvalifikacijo, prejemata za eden ali več razredov različno pokojnino samo zato, ker je bil eden izmed njiju upokojen leto dni ali več poprej. Tudi dosedanja določba 13. člena uredbe o določanju in prevedbi pokojnin in invalidnin, ki predpisuje, da pokojnina ne sme biti višja od povprečja mesečnih prejemkov v zadnjih 3 letih, ki je sicer omiljena v osnutku zakona o pokojninskem zavarovanju, naj bi v novem zakonu odpadla. Ta predpis je prizadel zlasti tiste, ki so bili upokojeni pred leti, posebno pa tiste, ki so bili upokojeni v dobi, ko so delavci in uslužbenci še prejemali živilske in oblačilne nakaznice.

Odbor za predloge in pritožbe je obravnaval tudi primere bivših partizanov in aktivistov, ki so bili po sedaj veljavnih predpisih razvrščeni v pokojninske razrede, ki ne ustrezajo niti njihovemu dejanskemu strokovnemu znanju, še manj pa prispevku, ki so ga dali v narodnoosvobodilnem boju. Odbor je mnenja, da tudi osnutek zakona o pokojninskem zavarovanju nima glede tega bistvenih izboljšav oziroma sprememb. Po mnenju odbora naj bi novi zakon imel podobno določbo kot jo je imel 136. člen zakona o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev in njihovih družin iz leta 1950. Ta določba naj bi republiškem Izvršnemu svetu dala pravico, da lahko ne glede na pogoje, predpisane po zakonu, določi in odmeri pokojnino tistim, ki so sodelovali v NOB in v izgradnji socializma. Veljala naj bi tako za tiste, ki sicer izpolnjujejo pogoje za dosegajo pokojnine in bi jim lahko Izvršni svet priznal višji pokojninski razred, kakor tudi za tiste, ki sicer pogojev za pokojnino nimajo, republiški Izvršni svet pa bi jim lahko priznal izjemno pokojnino. Seveda bi

bila to izjema in bi veljala le za posebne primere, o katerih bi odločal republiški Izvršni svet. Kolikor pa bi taka rešitev ne bila mogoča, pa naj bi zakon vseboval vsaj določbo, da lahko republiški Izvršni svet v izjemnih primerih prizna izredno pokojnino ali dodatek k pokojnini.

Odbor je obravnaval tudi primere, ko so prosilci zaradi oslabelosti, ki je nastopila kot posledica naporov med NOB, ali zaradi prenapornega dela, morali opravljati v zadnjih letih svojega službovanja lažja dela, za katera se priznava nižja pokojninska osnova. Odbor je med drugim obravnaval primer visoko kvalificiranega delavca, šoferja-mehanika, ki je zaradi naporov med NOV in splošne izčrpanosti prevzel po osvoboditvi delo uslužbenca in zato prejema sedaj nižjo pokojnino, kakor bi mu pripadala po kvalifikaciji, čeprav je delo visoko kvalificiranega delavca opravljal čez 30 let svoje delovne dobe. Tudi takšne primere naj bi novi zakon bolje uredil.

Pereč je tudi problem predvojnih upokojenecv, ki so kot nekvalificirani delavci zaradi marljivosti in stalnega usposabljanja postali kvalificirani delavci, nato visoko kvalificirani in so končno po predvojnih predpisih bili preuvrščeni med uslužbence in upokojeni z višjo pokojninsko osnovo. Po sedaj veljavnih predpisih pa so taki upokojenci izgubili kvalifikacijo visokokvalificiranega delavca in prejemajo kot uslužbenci sedaj pokojnino po nižji pokojninski osnovi. Odbor je mnenja, da bi v takih primerih morali obravnavati te upokojence kot visokokvalificirane delavce, seveda, če imajo za to potrebno kvalifikacijo. Takšni primeri so zlasti pogosti v železniški in poštno-telegrafski službi (razni nadzorniki in podobno).

Odbor za predloge in pritožbe je omenjene primere obširno obravnaval in jih skušal nakazati v svojem poročilu, ker je mnenja, da bi bilo umestno, da tudi pristojni republiški organi dajo glede v poročilu omenjenih primerov ustrezne predloge k osnutku novega zakona o pokojninskem zavarovanju.

Za poročevalca je odbor določil ljudskega poslanca Antona Dolgana.

Št. R 390/1-56.

Ljubljana, dne 16. oktobra 1956.

Poročevalec:

Anton Dolgan l. r.

Predsednik:

Anton Šušteršič l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZBOR PROIZVAJALCEV

Odbor za predloge in pritožbe

POROČILO

o delu odbora za predloge in pritožbe Zbora proizvajalcev za čas od 25. aprila do 15. oktobra 1956

Odbor za predloge in pritožbe Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS je dolžan dati po 157. členu poslovnika Zbora proizvajalcev vsake tri mesece poročilo Zboru o svojem delu. Zadnje pismeno poročilo je dal odbor Zboru

25. aprila letos in ga zato daje danes za čas od 25. aprila do 15. oktobra 1956, ker je bil vmes skupščinski letni odmor.

V tem času je imel odbor za predloge in pritožbe eno sejo, na kateri je obravnaval pritožbo trgovskega podjetja »Dvor« Rimske Toplice zoper odločbo o likvidaciji podjetja in pritožbo vodilnih uslužbencev podjetja »Runo« iz Trziča. Razen tega je odbor prejel tudi vlogo Društva upokojencev iz Velenja za dodelitev gostišča, ki pa jo je odstopil v reševanje Okrajnemu ljudskemu odboru v Celju kot pristojnemu organu.

Na podlagi sklepa 4. seje Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS dne 30. junija 1954, s katerim je Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS pooblastil odbor za predloge in pritožbe, da v zadevah, pri katerih po gospodarskih predpisih iz let 1953/54 kot druga stopnja v reševanju pritožb nastopa Zbor proizvajalcev, sam izdaja ustrezne ukrepe, je odbor za predloge in pritožbe samostojno reševal pritožbo trgovskega podjetja »Dvor« Rimske Toplice zoper sklep o likvidaciji. Pooblastil je svojega člana Ivana Goljo, da na kraju samem ugotovi dejansko stanje. Tovariš Ivan Golja je imel v tej zadevi sestanke tako s člani delovnega kolektiva podjetja »Dvor«, kakor tudi z odgovornimi činitelji v Rimskih Toplicah, na občini Laško in okraju Celje. Na končnem sestanku vseh prizadetih v Celju je bila zadeva sporazumno urejena in so pritožitelji pritožbo umaknili. Na seji odbora dne 26. septembra t. l. je tovariš Ivan Golja o vsem tem poročal; odbor je bil mnenja, da je bila stvar z gospodarskega stališča rešena pravilno, vendar ni sprejel nobenega sklepa, ker je bila pritožba umaknjena.

Na isti seji je odbor obravnaval tudi pritožbo vodilnih uslužbencev podjetja »Runo« iz Trziča zoper odločbo Občinskega ljudskega odbora Trzič o izgubi pravice do izvolitve v organe gospodarskih organizacij, organe državne uprave in do postavitve na vodilne položaje v teh organizacijah. Odbor je ugotovil, da za reševanje takih pritožb ni pristojen, ampak je po zakonitih predpisih za to pristojno višje gospodarsko sodišče. Vendar odbor celotnega spisa ni odstopil višjemu gospodarskemu sodišču, temveč Okrajnemu ljudskemu odboru v Kranju, in sicer za to, ker je v postopku ugotovil nekatere formalne pomanjkljivosti, ki jih mora ta okrajni ljudski odbor urediti.

Za svojega poročevalca je odbor določil predsednika odbora ljudskega poslanca Rudolfa Ganzitija.

Št. P 96/1-56.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1956.

Predsednik:

Rudolf Ganziti l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Odbor za volitve

**PREDLOG SKLEPA
O RAZREŠITVI SODNIKOV OKROŽNIH SODIŠČ
V LJUBLJANI IN V GORICI**

Na podlagi 77. ter 78. člena zakona o sodiščih (Ur. list FLRJ, št. 30/54) so bili na skupni seji Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS dne 16. oktobra 1956

razrešeni:

Omladič dr. Franjo kot sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani;
Pogačar Niko kot sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani;
Repinc Ivan kot sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani in
Stariha Anton kot sodnik okrožnega sodišča v Gorici.

Št. LS 123/1-56.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1956.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Odbor za volitve

**PREDLOG SKLEPA
O IZVOLITVI SODNIKOV VRHOVNEGA SODIŠČA
LR SLOVENIJE IN O IZVOLITVI SODNIKOV
OKROŽNIH SODIŠČ**

Na podlagi 49. člena zakona o sodiščih (Ur. list FLRJ, št. 30/54) so bili na skupni seji Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije dne 16. oktobra 1956

izvoljeni:

za sodnike Vrhovnega sodišča LR Slovenije

1. Dobrajc Albin, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani;
 2. Sok Franc, predsednik okrožnega sodišča v Celju;
 3. Šmid Alojz, sodnik okrožnega sodišča v Celju;
- za predsednike okrožnih sodišč

I. Za predsednika okrožnega sodišča v Celju
Pogačar Niko, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani;

II. Za predsednika okrožnega sodišča v Kopru
Repinc Ivan, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani;
za sodnike okrožnih sodišč

I. Pri okrožnem sodišču v Celju:

1. Balazič Koloman, sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani;
2. Makarovič Drago, sodnik okrajnega sodišča v Šoštanju;

II. Pri okrožnem sodišču v Kopru:

1. Abrahamsberg Milan, sodnik okrajnega sodišča v Kopru;
2. Cotič Drago, sodnik okrajnega sodišča v Gorici;
3. Stariha Anton, sodnik okrožnega sodišča v Gorici;

III. Pri okrožnem sodišču v Ljubljani

1. Dobravc Milko, sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani;
2. Gregorin Dinko, sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani;
3. Jadek Andrija, sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani;
4. Kitek Gojko, sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani;
5. Mužič Miljutin, referent pri Državnem sekretariatu za notranje zadeve LRS;

IV. Pri okrožnem sodišču v Mariboru:

1. Krempelj Anton, sodnik okrajnega sodišča v Mariboru;
2. Simončič Štefan, sodnik okrajnega sodišča v Mariboru.

Št. LS 124/2-56.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1956.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Odbor za volitve

**PREDLOG SKLEPA
O IZVOLITVI SODNIKOV VIŠJEGA GOSPODARSKEGA
SODIŠČA LRS IN SODNIKA OKROŽNEGA
GOSPODARSKEGA SODIŠČA**

Na podlagi 30. in 31. člena zakona o gospodarskih sodiščih (Uradni list FLRJ, št. 31/54) so bili na skupni seji Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije dne 16. oktobra 1956

izvoljeni

I. za sodnika Višjega gospodarskega sodišča LRS:

1. Omladič dr. Franjo, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani;
2. Vidic dr. Anton, sodnik okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani.

II. za sodnika okrožnega gospodarskega sodišča v Mariboru:

1. Župc Jože, okrajni sodnik za prekrške v Mariboru.

Št. LS 124/3-56.

Ljubljana, dne 16. oktobra 1956.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Odbor za volitve

PREDLOG SKLEPA
O IZVOLITVI OBČASNIH SODNIKOV VIŠJEGA
GOSPODARSKEGA SODIŠČA LRS

Na podlagi 30. ter 34. člena zakona o gospodarskih sodiščih (Ur. list FLRJ, št. 31/54) so bili na skupni seji Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS dne 16. oktobra 1956

izvoljeni:

za občasne sodnike Višjega gospodarskega sodišča Ljudske republike Slovenije

1. Avčin dr. inž. Franc, izredni profesor tehniške fakultete v Ljubljani;
2. Arhar Nada, glavni računovodja Kartonažne tovarne v Ljubljani;
3. Bartl Henrik, načelnik oddelka za proračun Državnega sekretariata za finance LRS;
4. Batagelj Avgust, predsednik Republiškega odbora sindikata železničarjev Slovenije;
5. Borc Ivan, tehnični direktor Lesnoindustrijskega podjetja v Ljubljani;
6. Brenčič Janez, strokovni tajnik Trgovinske zbornice za LR Slovenijo v Ljubljani;
7. Bricelj Franc, pravni svetnik Sekretariata Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za delo;
8. Burger Franc, pravni svetnik v odboru za zunanjo trgovino Trgovinske zbornice LR Slovenije v Ljubljani;
9. Čeferin dr. Emil, višji referent pri Glavni združni zvezi LRS v Ljubljani;
10. Černe dr. Marjan, referent v Državnem zavarovalnem zavodu v Ljubljani;
11. Da Damos inž. Kosta, šef proizvodnje v »Litostroju« v Ljubljani;
12. Debeljak inž. Alojz, šef odseka pri Železniškem transportnem podjetju v Ljubljani;
13. Delpin dr. Cvetko, referent na Direkciji JŽ v Ljubljani;
14. Domicelj Bogdan, direktor podjetja »Sanolabor« v Ljubljani;
15. Dovjak Dane, načelnik TT oddelka v upravi podjetja za TT promet v Ljubljani;
16. Duh Janko, tehnični vodja v tiskarni »Ljudske pravice« v Ljubljani;
17. Duhovnik dr. inž. Jože, izredni profesor tehniške fakultete v Ljubljani in predstojnik Inštituta za mineralogijo, petrografijo in geologijo;
18. Eleršek inž. Ladislav, v. d. šefa gospodarsko-študijskega odseka na Direkciji JŽ v Ljubljani;
19. Eržen Franc, finančni inšpektor v Upravi podjetja za PTT promet v Ljubljani;
20. Fetih Mirko, tajnik odbora za pravne zadeve Trgovinske zbornice za LR Slovenijo v Ljubljani;
21. Finžgar dr. Alojz, redni profesor pravnega oddelka pravno ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;

22. Funtek inž. Venčeslav, načelnik investicijskega oddelka Direkcije JŽ v Ljubljani;
23. Galič Jovo, predsednik Republiškega odbora sindikata tekstilnih in usnjarskih delavcev Slovenije;
24. Ganziti Rudolf, predsednik Republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije;
25. Golob inž. Franc, sanitarni kemik pri Centralnem higienskem zavodu LRS v Ljubljani;
26. Gombač inž. Bruno, docent ekonomskega oddelka pravno ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
27. Grebenšek Edvard, načelnik inšpekcije za železniški promet Direkcije JŽ v Ljubljani;
28. Gregorič inž. Fedor, elektroinženir v Elektrogospodarski skupnosti Slovenije v Ljubljani;
29. Gerzinič Davorin, referent Zavoda za gospodarsko planiranje LRS v Ljubljani;
30. Hartman Kamilo, višji referent Sekretariata sveta za zdravstvo LR Slovenije;
31. Hočev ar Jakob, šef kamnolomov Uprave za ceste OLO Ljubljana;
32. Homan dr. inž. Anton, izredni profesor tehniške fakultete v Ljubljani;
33. Ilešič Milivoj, svetnik na Državnem sekretariatu za finance LRS;
34. Jagodič Franc, projektant v Železniškem projektivnem podjetju v Ljubljani;
35. Jerina Ciril, strokovni referent Direkcije JŽ v Ljubljani;
36. Kalin Ivo, šef geodetskega oddelka gradbene srednje šole v Ljubljani;
37. Kastelic Dušan, šef računovodstva Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS;
38. Kavčič Vladimir, glavni revizor pri Glavni združni zvezi LRS v Ljubljani;
39. Kersnič Alojz, pomočnik generalnega direktorja Narodne banke FLRJ, Centrale za Slovenijo v Ljubljani;
40. Keršič dr. Belizar, višji referent Sekretariata Izvršnega sveta za zakonodajo in organizacijo;
41. Kiauta dr. Lojze, direktor podjetja »Silva produkt« v Ljubljani;
42. Klaus Vladimir, vodja oddelka Inštituta za elektroizvedbe v Ljubljani;
43. Kobe dr. Peter, znanstveni sodelavec Kriminološkega inštituta v Ljubljani;
44. Kogovšek Maks, tajnik Trgovinske zbornice za okraj Ljubljana;
45. Kolina roj. Adamčič Jožica, računovodja podjetja »TEOL« v Ljubljani;
46. Kopro l Stane, šef službe plana in organizacije Državnega zavarovalnega zavoda v Ljubljani;
47. Korošec inž. Vekoslav, glavni direktor Elektrogospodarske skupnosti Slovenije v Ljubljani;
48. Kovač Albin, predsednik Republiškega sindikata delavcev trgovske in gostinske stroke Slovenije;
49. Kovič dr. Franc, svetnik Sekretariata Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za občo upravo;

50. Kožuh Janez, direktor finančno deviznega sektorja podjetja »Slovenija les« v Ljubljani;
51. Kragelj Franc, referent Zavoda za gospodarsko planiranje LRS;
52. Kuliš inž. Vinko, profesor tehniške fakultete Univerze v Ljubljani;
53. Kušar Janez, šef gospodarsko računskega sektorja pri Zastopstvu inozemskih tvrdk »Commerce« v Ljubljani;
54. Kvas Jaka, predsednik Republiškega odbora sindikata kovinarjev Slovenije;
55. Legat Tone, glavni računovodja podjetja »Žito« v Ljubljani;
56. Letonja inž. Emilija, šef živilsko kemičnega laboratorija Centralnega higienskega zavoda LRS v Ljubljani;
57. Magajna Peter, honorarni uslužbenec »Litostroja« v Ljubljani;
58. Mahorčič Vlado, načelnik v Zavodu za statistiko LRS;
59. Macoratti Ladislav, gospodarski analitik podjetja »Gradis« v Ljubljani;
60. Marc Pavel, izredni profesor pravno ekonom. fakultete v Ljubljani;
61. Marič Lojze, svetnik pri Zvezi združnih posojilnic in hranilnic v Ljubljani;
62. Martelanc Alojz, svetnik v pokoju;
63. Matko inž. Anton, načelnik analitičnega oddelka Uprave za ceste LR Slovenije;
64. Meliva dr. Viktor, višji referent Direkcije JŽ v Ljubljani;
65. Mikič inž. Josip, elektroinženir v Elektrogospodarski skupnosti v Ljubljani;
66. Modic inž. Roman, profesor tehniške fakultete Univerze v Ljubljani;
67. Nagode Leopold, glavni računovodja trgovskega izvoznega podjetja za domačo in umetno obrt »DOM« v Ljubljani;
68. Nastran Vilibald, šef konstrukcijskega oddelka »Litostroja« v Ljubljani;
69. Ogrinc Josip, komercialist pri »Ribarstvo Slovenije« v Ljubljani;
70. Pajk inž. Milan, šef odseka Sekretariata Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za splošne gospodarske zadeve;
71. Pavlica Miro, pomočnik glavnega urednika »Gospodarskega vestnika« v Ljubljani;
72. Pečenko inž. Vlado, inšpektor na Sekretariatu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za splošne gospodarske zadeve;
73. Perko Vencelj, direktor podjetja »TEOL« v Ljubljani;
74. Perovšek Martin, višji svetnik pri Izvršnem svetu Ljudske skupščine LRS;
75. Peruzzi inž. Stanislav, šef odseka gradb. srednje šole v Ljubljani;
76. Peternelj Vladislav, šef službe imovinskih zavarovanj pri Državnem zavarovalnem zavodu v Ljubljani;
77. Pipan Franc, predsednik Republiškega odbora sindikata obrtnih delavcev Slovenije;
78. Pirc Andrej, urednik »Gospodarskega vestnika« v Ljubljani;
79. Plazar Franc, predsednik Republiškega odbora sindikata kemičnih delavcev Slovenije;
80. Podbregar Karel, honorarni uslužbenec pri »Globus-špediciji« v Ljubljani;
81. Povoden inž. Viljem, asistent tehniške fak. Univerze v Ljubljani;

82. Premrou dr. Branko, svetnik Sekretariata Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za zakonodajo in organizacijo;

83. Pretnar dr. Stojan, izredni profesor pravnega oddelka pravno ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;

84. Prezelj inž. Marjan, načelnik tajništva za komunalne zadeve OLO Ljubljana;

85. Ravnik Evgen, višji referent Sekretariata Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za zakonodajo in organizacijo;

86. Razdrih Feliks, predsednik Republiškega odbora sindikata kmetijskih delavcev Slovenije;

87. Rožet Anton, glavni računovodja »Agrotehnik« v Ljubljani;

88. Rupnik dr. Vlado, višji svetnik, pravni svetovalec Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS;

89. Rupnik inž. Zdenko, elektroinženir v Elektrogospodarski skupnosti Slovenije v Ljubljani;

90. Sedej dr. Albin, načelnik veterinarske inšpekcije pri Sekretariatu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za kmetijstvo in gozdarstvo;

91. Sem dr. Jože, višji referent Sekretariata Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za zakonodajo in organizacijo;

92. Smole Janez, referent pri Glavni združni zvezi LRS v Ljubljani;

93. Škapin dr. Vaso, vodja gospodarsko-finančnega sektorja tovarne »Saturnus« v Ljubljani;

94. Škofljanec Martin, davčni inšpektor v pokoju;

95. Škraban Aleksander, načelnik statistike v Zavodu za statistiko LRS;

96. Šmidovnik Janez, višji referent Sekretariata Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za zakonodajo in organizacijo;

97. Šramelj inž. Vladimir, tehnični direktor podjetja »Gradis« v Ljubljani;

98. Štempihar dr. Jurij, redni profesor pravnega oddelka pravno-ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;

99. Štrukelj dr. Stanko, svetnik Sekretariata Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za zakonodajo in organizacijo;

100. Šturm Tone, predsednik Republiškega odbora sindikata rudarjev in metalurgov Slovenije;

101. Tomažič Ferdo, šef personalnega odseka Uprave podjetja za PTT promet v Ljubljani;

102. Udovič inž. Danilo, šef odseka gradbene srednje šole v Ljubljani;

103. Umek inž. Janez, sekretar Republiške komisije za revizijo projektov pri Sekretariatu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve;

104. Wedam inž. Albin, vodja oddelka v Inštitutu za elektrozveze v Ljubljani;

105. Voglar inž. Milan, pomočnik direktorja Jugoslovanske banke za zunanjo trgovino v Ljubljani;

106. Vrbič inž. Pavel, rudarski inšpektor pri Sekretariatu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za industrijo in obrt v Ljubljani;

107. Vrhovnik Ladislav, oddelkovodja v tiskarni »Ljudske pravice« v Ljubljani;

108. Z adnik Ljuban, pomočnik direktorja Geodetskega zavoda LRS v Ljubljani.

Št. LS 124/1-56.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1956.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Odbor za volitve

POROČILO

k predlogu za izvolitev in razrešitev sodnikov in za izvolitev občasnih sodnikov Višjega gospodarskega sodišča LRS

Odbor za volitve Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije je na svoji seji dne 15. oktobra 1956 obravnaval predlog Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS o izvolitvi novih sodnikov, in sicer Franca Soka, Alojza Šmida in Albina Dobrajca za sodnike Vrhovnega sodišča LRS; Gojka Kitka, Milka Dobravca, Andrijo Jadeka, Dinka Gregorina in Miljutina Mužiča za sodnike Okrožnega sodišča v Ljubljani; Štefana Simončiča in Antona Krempla za sodnike Okrožnega sodišča v Mariboru; Nika Pogačarja za predsednika okrožnega sodišča v Celju; Kolomana Balažiča in Draga Makaroviča za sodnika okrožnega sodišča v Celju; Ivana Repinca za predsednika okrožnega sodišča v Kopru; Antona Stariho, Milana Abrahamsberga in Draga Cotiča za sodnike okrožnega sodišča v Kopru; dr. Franja Omladiča in dr. Antona Vidica za sodnike Višjega gospodarskega sodišča LRS in Jožeta Župeca za sodnika okrožnega gospodarskega sodišča v Mariboru. Razen tega je Izvršni svet Ljudske skupščine LRS dal tudi predlog za 108 občasnih sodnikov Višjega gospodarskega sodišča LRS.

V razpravi o predlaganih novih sodnikih rednih in gospodarskih sodišč je državni sekretar za pravosodno upravo dal odboru poročilo o zasedbi sodišč. Odbor je ugotovil, da je glede na sedanje stanje dela po sodiščih nujno potrebno sodniški kader povečati.

Vendar tudi z izvolitvijo predlaganih sodnikov kadrovsko vprašanje naših sodišč še ne bo rešeno. Upoštevati je namreč, da je trenutno vseh sodnikov v naši republiki 277 (od teh pri rednih sodiščih 245, pri gospodarskih sodiščih 32), medtem ko bi jih po sistemizaciji in dejanski potrebi moralo biti 343, t. j. 66 več (57 pri rednih in 9 pri gospodarskih sodiščih).

Število sodnikov sicer polagoma narašča, vendar še vedno močno zaostaja za sistemizacijo, t. j. za realnimi potrebami. Trenutno primanjkuje pri rednih sodiščih 57 sodnikov, od tega pri Vrhovnem sodišču 4, pri rednih okrožnih sodiščih 17, pri okrajnih sodiščih 36, pri Višjem gospodarskem sodišču 2 in pri okrožnih gospodarskih sodiščih 7 sodnikov.

Z izvolitvijo predlaganih sodnikov bo ostalo na vrhovnem sodišču še vedno nezasedeno 1 sodniško mesto, pri rednih okrožnih sodiščih pa se bo dejansko zasedba povečala le za 7 sodnikov, t. j. na 74 sodnikov, ker bodo istočasno odšli na vrhovno sodišče 3 sedanji sodniki okrožnih sodišč in 1 na višje gospodarsko sodišče, 3 pa so že sedaj sodniki okrožnih sodišč in bodo dejansko spremenili le kraj službovanja. Višje gospodarsko sodišče bo s predlagano izvolitvijo 2 sodnikov zasedeno do sistemizacije (12 sodnikov). Pri okrožnih gospodarskih

sodiščih pa se bo s predlagano izvolitvijo 1 sodnika v Mariboru, zvišalo število sodnikov na 23, tako da bo še vedno primanjkovalo 6 sodnikov.

Poleg tega, da primanjkuje že danes 66 sodnikov, je treba upoštevati še to, da je 35 sodnikov že izpolnilo pogoje za upokojitev, tako da se bo v kratkem povečalo število nezasedenih mest na 92 sodnikov. Ker pa so v teku priprave za ustanovitev treh novih okrajnih sodišč (v Rakeku, Ormožu in Ajdovščini), in bo v naslednjih letih potrebno ustanoviti še nadaljnja okrajna, pa tudi nova okrožna sodišča (M. Sobota) bo vprašanje števila sodnikov vedno bolj pereče.

Nov sodniški kader prihaja predvsem iz vrst sodniških pripravnikov. Trenutno je pri vseh sodiščih 29 pripravnikov, ki imajo pripravniško prakso od 1 do 8 mesecev. Kljub kratki pripravniški praksi bo treba večje število teh pripravnikov že v letošnjem letu kandidirati za sodnike okrajnih sodišč, da bi vsaj deloma okrepili ona sodišča, kjer sodnikov najbolj primanjkuje. Vendar tudi s temi izvolitvami kadrovska problematika bistveno ne bo popravljena, ker bo še vedno primanjkovalo okoli 70 sodnikov.

Opisano pomanjkanje sodniškega kadra ima nujno neugodne posledice za delo sodišč, in to tem bolj, ker se delo na sodiščih stalno veča. Le požrtvovalnemu in nadurnemu delu sodnikov se lahko zahvalimo, da se število neresenih zadev ni še bolj povečalo.

Eden izmed glavnih vzrokov za premajhno število sodnikov je, poleg majhnega števila pravnikov, ta, da se izmed majhnega števila diplomiranih pravnikov večina odloči raje za kakšno drugo službo, ker sodišča ne morejo zagotoviti svojemu kadru stanovanja in pa ker je tudi materialna stimulacija sodnikov nezadovoljiva. Mnogi sodniki ne morejo dobiti v kraju službovanja stanovanja in dobiva že sedaj 26 sodnikov dodatek za ločeno življenje. Posebno težko je glede tega v Kopru, kjer bo okrožno sodišče, zaradi pomanjkanja stanovanj, šele sedaj pričelo poslovati, čeprav je bilo že lani ustanovljeno. Enako je to v Celju.

Odbor za volitve je o vseh teh vprašanjih razpravljal. Glede na konkretne predloge Izvršnega sveta za izvolitev novih sodnikov rednih in gospodarskih sodišč je odbor ugotovil, da so pri vseh predlaganih kandidatih podani vsi zakoni, strokovni in moralno politični pogoji ter je predlog za izvolitev sodnikov sprejel soglasno. Odbor je tudi soglasno sprejel predlog za izvolitev 108 občasnih članov Višjega gospodarskega sodišča LRS, kakor tudi predlog državnega sekretarja za pravosodno upravo za razrešitev dr. Franja Omladiča, Nika Pogačarja in Ivana Repinca kot sodnikov okrožnega sodišča v Ljubljani in Antona Stariha kot sodnika okrožnega sodišča v Gorici, ker jih je treba glede na zakonita določila razrešiti, preden prevzamejo svoja nova službena mesta.

Odbor za volitve predlaga ljudski skupščini, da sprejme predlog za izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča LRS, sodnikov okrožnih sodišč v Ljubljani, Mariboru, Celju in Kopru, sodnikov Višjega gospodarskega sodišča LRS in sodnika okrožnega gospodarskega sodišča v Mariboru, dalje predlog za izvolitev 108 občasnih sodnikov in predlog za razrešitev sodnikov okrožnega sodišča v Ljubljani in sodnika okrožnega sodišča v Gorici.

Št. LS 126/1-56.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1956.

Poročevalec:
Franc Krese l. r.

Predsednik:
Lojze Ocepek l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Administrativni odbor

POROČILO

o pregledu poslovanja računovodstva in blagajne Ljudske skupščine LRS za čas od 1. januarja do 30. septembra 1956

Na podlagi 110. člena poslovnika Ljudske skupščine LRS je administrativni odbor Ljudske skupščine LRS v letu 1956 na svojih rednih sejah vsake tri mesece pregledal poslovanje računovodstva in blagajne Ljudske skupščine LRS. Poročilo o uporabi kreditov za prvo četrtletje 1956 je bilo prečitano na skupni seji dne 24. IV. 1956.

Odbor je na svoji 17. redni seji dne 6. oktobra 1956 pregledal poslovanje računovodstva in blagajne za čas od 1. julija do 30. septembra 1956 in ugotovil, da se proračun Ljudske skupščine LRS in vodenje blagajniških kakor tudi računovodskih poslov pravilno izvaja in da se krediti smotrno in pravilno uporabljajo.

Uporaba kreditov za čas od 1. januarja do 30. septembra 1956 je naslednja:

1. Iz kreditov rednega proračuna:

na osebnih izdatkih	38 307 841 din
na materialnih izdatkih	14 279 613 din
na funkcionalnih izdatkih	15 468 157 din
S k u p a j	68 055 611 din

Proračun za leto 1956 znaša 95 994 000 din in je za zadnje četrtletje še na razpolago 27 938 389 din.

2. Iz investicijskih kreditov:

za novo skupščinsko poslopje	101 022 908 din
za opremo	10 572 761 din
za nabavo raznega inventarja in popravila v poslojju Kluba poslancev	726 667 din
Skupno iz investicijskih kreditov	112 322 336 din

Od odobrenega kredita 15 000 000 din iz republiškega sklada za zidanje stanovanjskih hiš za leto 1956 je zanj uporabljenih za stanovanjsko poslopje Ljudske skupščine LRS v Kersnikovi ulici 1 563 620 din.

To poročilo pošilja odbor Ljudske skupščine LRS in predlaga, da ga potrdi. Za odborovega poročevalca je bil določen ljudski poslanec Andrej Stegnar.

Št. LS 125/1-56.

Ljubljana, dne 16. oktobra 1956.

Poročevalec
Andrej Stegnar l. r.

Predsednik:
Ivan Novak l. r.

LJUDSKA SKUPŠČINA
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik:

Miha Marinko

Podpredsednika:

Dr. Ferdo Kozak

Jakob Mojškerc

Tajnik:

Dr. Miha Potočnik

ODBORI IN KOMISIJE
LJUDSKE SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

ADMINISTRATIVNI ODBOR

Ivan Novak, predsednik

Ivo Svetina, tajnik

Jože Gričar

Feliks Razdrih

Andrej Stegnar

ODBOR ZA VOLITVE

Lojze Ocepšek, predsednik

Franc Krese, tajnik

Franc Belšak

Dušan Bole

Inž. Vilma Pirkovič

KOMISIJA ZA RAZLAGO ZAKONOV

Josip Rus, predsednik

Danijel Lepin, tajnik

Ivan Bratko

Dr. Anton Melik

Jože Eberl

Dr. Miha Potočnik

Vinko Hafner

Inž. Adolf Tavčar

Ignac Voljč

KOMISIJA ZA LJUDSKE ODBORE

Vladimir Krivic, predsednik

Anton Péternelj, tajnik

Mavricij Borc

Stane Rebernak

Bogdan Knaflič

Ivan Vodovnik

Vinko Šumrada

REPUBLIŠKI ZBOR

Predsednik:

Josip Rus

Podpredsednik:

Angela Ocepek

Zapisnikarji:

Dušan Bole

Anton Peternelj

Ančka Globačnik

ODBORI REPUBLIŠKEGA ZBORA

ODBOR ZA ORGANIZACIJO OBLASTI IN UPRAVE

Vladimir Krivic, predsednik

Ignac Voljč, podpredsednik

Vinko Hafner, tajnik

Stane Bobnar

Janez Petrovič

Cvetka Vodopivec

Stane Brečko

Nana Pokorn

Mirko Zlatnar

Alfonz Grmek

Tine Remškar

Tone Zupančič

Franc Pirkovič

Stane Škof

Jakob Žen

ODBOR ZA GOSPODARSTVO

Ivan Maček, predsednik

Miran Košmelj, podpredsednik

Ivan Janžekovič, tajnik

Inž. Karmelo Budihna

Franc Lubej

Bela Brglez

Janez Pirnat

Mihaela Dermastia

Mirko Remec

Albin Dujc

Lojzka Stropnik

Matevž Hace

Karel Strukelj

Albert Jakopič

Viktor Zupančič

Viktor Kovač

Martin Žugelj

ODBOR ZA PROSVETO IN KULTURO

Josip Vidmar, predsednik

Vlado Majhen, podpredsednik

Dušan Bole, tajnik

Branko Babič

Dr. Anton Melik

Mirko Bračič

Dr. Heli Modic

Ivan Bratko

Aleksander Pirher

Ervin Dolgan

Tine Remškar

Rudi Janhuba

Vinko Šumrada

Alfred Janko

Bogomil Vižintin

Dr. Ferdo Kozak

Gabrijela Vrhovšek

ODBOR ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO POLITIKO

Mira Svetina, predsednik
Dr. Marjan Ahčin, podpredsednik
Franc Krese, tajnik

Ivan Bertoneclj	Albin Medved
Lovro Cerar	Jože Molek
Ančka Glöbačnik	Alojz Murn
Martin Greif	Jože Petejan
Jože Gričar	Mirko Remec
Vladimir Krivic	Franc Skok
Tone Kropušek	Ivo Skerlovnik
Alojz Lukač	Lojzka Stropnik

ODBOR ZA PRORAČUN

Branko Babič, predsednik
Inž. Karmelo Budihna, podpredsednik
Andrej Babnik, tajnik

Miran Cvenk	Alojz Mlakar
Franc Ficko	Anton Peternelj
Martin Greif	Franc Podvratnik
Alfred Janko	Franc Skok

ZAKONODAJNI ODBOR

Jože Petejan, predsednik
Dr. Miha Potočnik, podpredsednik
Ivan Bratko, tajnik

Miha Berčič	Dr. Heli Modic
Alojz Colarič	Stane Nunčič
Vinko Hafner	Jože Tramšek
Dr. Anton Melik	Bogomil Vižintin

MANDATNO-IMUNITETNI ODBOR

Stane Bobnar, predsednik
Cvetka Vodopivec, tajnik

Albert Jakopič	Franc Rant
Anton Šušteršič	

ODBOR ZA PREDLOGE IN PRITOŽBE

Anton Šušteršič, predsednik
Mica Marinko, tajnik

Franc Rant	Anton Dolgan
Leopold Maček	

ZBOR PROIZVAJALCEV

Predsednik:

Mavricij Borc

Podpredsednik:

Inž. Vilma Pirkovič

Zapisnikarji:

Pepca Jež

Milan Lacko

Inž. Boris Pipan

ODBORI ZBORA PROIZVAJALCEV**ODBOR ZA GOSPODARSTVO**

Zvone Labura, predsednik

Anton Truden, podpredsednik

Avgust Brezavšček, tajnik

Milan Dimnik

Inž. Anton Koželj

Milan Lacko

Jakob Mojškerc

Julka Padežnik

Stefan Pavšič

Jolanka Peterka

Inž. Boris Pipan

Inž. Vilma Pirkovič

Jakob Pogačar

Stane Šmid

Jože Štrukelj

ODBOR ZA GOSPODARSKE ORGANIZACIJE

Ivan Gorjup, predsednik

Anton Hafner, podpredsednik

Ivan Curk, tajnik

Rudolf Ganziti

Viktor Grom

Franc Jeraj

Jože Klanšek

Martin Mozetič

Peter Naglič

Franc Rožanc

Milan Šimec

ODBOR ZA VPRAŠANJE DELA IN SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

Lojze Ocepek, predsednik

Rudi Peperko, podpredsednik

Pepca Jež, tajnik

Jože Benedičič

Karel Grm

Ivan Hercog

Terezija Kovačič

Jože Leban

Feliks Razdrih

Stane Rebernak

Ivan Žagar

ODBOR ZA PRORAČUN

Bogdan Knaflič, predsednik
Janko Lukan, podpredsednik
Vinko Marinček, tajnik

Franc Bera
Franc Dragan

Gregor Klančnik
Jože Lukač

ZAKONODAJNI ODBOR

Danijel Lepin, predsednik
Andrej Svetek, podpredsednik
Feliks Razdrih, tajnik

Ivan Jakomin
Inž. Anton Koželj

Mirko Lorger
Franc Stupan

MANDATNO-IMUNITETNI ODBOR

Andrej Stegnar, predsednik
Jože Prebil, tajnik

Milica Omladič

Jože Stakolič

Milan Zidar

ODBOR ZA PREDLOGE IN PRITOŽBE

Rudolf Ganziti, predsednik
Stanislav Keber, tajnik

Marjan Garzarolli
Ivan Golja

Janez Kermavner
Mirko Lorger

Viktor Pintarič

POSLANCI
LJUDSKE SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Republiški zbor

Ahčin dr. Marjan	Janhuba Rudi	Pirnat Janez
Avbelj Viktor	Janko Alfred	Pirkovič Franc
Babič Branko	Janžekovič Ivan	Podvratnik Franc
Babnik Andrej	Jensterle Albin	Pokorn Nina
Belšak Franc	Kavčič Stane	Polič Zoran
Beltram Julij	Kerin Franc	Popit Franc
Berčič Miha	Kimovec Franc	Potočnik dr. Miha
Bertoncelj Ivan	Kocijančič Boris	Rančigaj Ivan
Blejc Anton	Koprivnikar Stane	Rant Franc
Bobnar Stane	Košmelj Miran	Remec Mirko
Bole Dušan	Kovač Viktor	Remškar Tine
Bole Tone	Kozak dr. Ferdo	Rogl Franc
Borštnar Jože	Kraigher Boris	Rus Josip
Božičnik Zalka	Krese Franc	Skerlovnik Ivo
Bračič Vladimir	Krivec Alojz	Skok Franc
Bratko Ivan	Krivic Ada	Sotlar Stane
Brecelj dr. Marijan	Krivic Vladimir	Stropnik Lojzka
Brečko Stanko	Kropušek Tone	Svetina Ivo
Brglez Bela	Lesjak Janez	Svetina Mira
Budihna inž. Karmelo	Lubej Franc	Šilih Niko
Cerar Lovro	Lukač Alojz	Škof Stane
Colarič Alojz	Maček Ivan	Štrukelj Karel
Cvenk Miran	Maček Leopold	Šumrada Vinko
Dermastia dr. Marijan	Majhen Vlado	Šušteršič Anton
Dermastia Mihaela	Maležič Matija	Tramšek Jože
Dolgan Anton	Marinko Mica	Ukmar Anton
Dolgan Ervin	Marinko Miha	Verdev Bogomil
Dujc Albin	Medved Albin	Vidmar Josip
Fajfar Tone ¹	Melik dr. Anton	Vipotnik Janez
Ficko Franc	Mlakar Alojz	Vižintin Bogomil
Frahm Vilko	Modic dr. Heli	Vodopivec Cvetka
Globačnik Ančka	Molek Jože	Vodovnik Ivan
Gobbo Nerino	Murn Alojz	Voljč Ignac
Goršič Milko	Novak Ivan	Vrabič Olga
Greif Martin	Nunčič Stane	Vrhovšek Gabrijela
Gričar Jože	Ocepek Angela	Zalaznik Franc
Grmek Alfonz	Ovčarič Anton	Zlatnar Mirko
Hace Matevž	Pavlica Zlato	Zupančič Anton
Hafner Vinko	Petejan Jože	Zupančič Viktor
Hojnik Franc	Peternelj Anton	Žen Jakob
Ingolič Jože	Petrovič Janez	Žugelj Martin
Jakopič Albert	Pirher Aleksander	

¹ Mandat potrjen na 16. seji Republiškega zbora dne 22. junija 1956.

Zbor proizvajalcev

Benedičič Jože	Keber Stanislav	Pavšič Štefan
Bera Franc	Kermavner Janez	Peperko Rudi
Borc Mavricij	Klančnik Gregor	Peterka Jolanka
Boštjančič Leopold	Klanšek Jože	Pfajfar Matija
Brezavšček Avgust	Knaflič Bogdan	Pintarič Viktor
Curk Ivan	Korošec Pavel	Pipan inž. Boris
Dimnik Milan	Kovačič Terezija	Pirkovič inž. Vilma
Dragan Franc	Koželj inž. Anton	Pogačar Jakob
Draksler Jakob	Labura Zvone	Prebil Jože
Eberl Jože	Lacko Milan	Razdrih Feliks
Ferjančič Anton	Leban Jože	Rebernak Stane
Ganziti Rudolf	Lepin Danijel	Rožanc Franc
Garzarolli Marjan	Lorger Mirko	Stakolič Jože
Golja Ivan	Lukač Jože	Stegnar Andrej
Gorjup Ivan	Lukan Janko	Stupan Franc
Grm Karel	Marinček Vinko	Svetek Andrej
Grom Viktor	Marinko Franc	Šimec Milan
Grosman Štefan	Mejak inž. Miran	Šmid Stane
Habjan Franc	Mojškerc Jakob	Štrukelj Jože
Hafner Anton	Mozetič Martin	Tavčar inž. Adolf
Hercog Ivan	Naglič Peter	Tomažič Ivan ¹
Ivanuša Maks	Ocepek Lojze	Truden Anton
Jakomin Ivan	Omladič Milica	Zidar Milan
Jeraj Franc	Padežnik Julka	Žagar Ivan
Jež Pepca		

POSLANCI IZVOLJENI V ZVEZNO LJUDSKO SKUPŠČINO

Jože Borštnar, dr. Marijan Brecelj, Boris Kraigher, Vladimir Krivic, Ivan Maček, Vlado Majhen, Zoran Polič, Franc Popit,² Josip Vidmar, Olga Vrabič

¹ Mandat potrjen na 15. seji Zbora proizvajalcev dne 22. junija 1956.

² Izvoljen namesto Nika Šiliha na 16. seji Republiškega zbora dne 22. junija 1956.

IZVRŠNI SVET
LJUDSKE SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik:

Boris Kraigher

Člani:

Viktor Avbelj, Julij Beltram, Tone Bole,¹ Tone Fajfar,² Milko Goršič, Stane Kavčič, Boris Kocijančič, Ada Krivic, Matija Maležič, Jože Ingolič, Niko Šilih, Olga Vrabič

VRHOVNO SODIŠČE
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik:

Dr. Franc Hočevar

Člani:

Jože Baričevič, dr. Ivan Bele, Jože Černe, Albin Dobrajc,³ Matej Dolničar, dr. Milko Gaber, Alojz Hartman, Stanko Hribar, dr. Albin Juhart, Karel Košenina, Henrik Kužnik, Karel Mejak, Silverij Pakiž, Alojz Peric, Marko Simčič, Franc Sok,⁴ dr. Jakob Svet, Alojz Šmid,⁵ Albin Torelli, Martin Žalik

VIŠJE GOSPODARSKO SODIŠČE
LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik:

Jernej Stante

Člani:

Dr. Ivan Dougan, Dušan Jaklič, dr. Jože Juhart, dr. Ciril Jurca, Franc Kobler, Stane Kovač, dr. Marjan Mehle, Viljem Muc, dr. Franjo Omladič,⁶ Franc Špendal, dr. Anton Vidic⁷

¹ Izvoljen namesto dr. Marjana Breclja na 16. skupni seji RZ in ZP dne 22. junija 1956.

² Izvoljen namesto Franca Popita na 16. skupni seji RZ in ZP dne 22. junija 1956.

^{3, 4, 5} Izvoljeni na 17. skupni seji RZ in ZP dne 16. oktobra 1956.

^{6, 7} Izvoljena na 17. skupni seji RZ in ZP dne 16. oktobra 1956.

SEZNAM GOVORNIKOV

Republiški zbor

Beltram Julij: 9	Maležič Matija: 28, 31
Berčič Miha: 23	Marinko Miha: 20
Bertoncelj Ivan: 10, 17	Nunčič Stane: 27
Bobnar Stane: 37	Ocepek Angela: 5
Colarič Alojz: 26	Pirkovič Franc: 8
Dolgan Anton: 37	Potočnik dr. Miha: 8
Dujc Albin: 9	Rant Franc: 7
Ficko Franc: 28, 31	Stropnik Lojzka: 18
Ingolič Jože: 24, 26	Šušteršič Anton: 20
Kavčič Stane: 20	Tramšek Jože: 9
Kraigher Boris: 4, 5, 8	Vižintin Bogomil: 10, 18, 19, 27
Krivec Alojz: 3, 4, 5, 6	Vrabič Olga: 10, 18
Lubej Franc: 23, 26, 27	Zupančič Tone: 10, 18, 19
Lukač Alojz: 19	

Zbor proizvajalcev

Bera Franc: 56, 57	Pipan inž. Boris: 40
Bole Tone: 50, 51, 53, 54, 55, 56	Stegnar Andrej: 42
Ganziti Rudolf: 57	Stupan Franc: 51, 53
Habjan Franc: 49	Svetek Andrej: 44
Ingolič Jože: 42, 44, 46	Razdrih Feliks: 41, 43, 45
Koželj inž. Anton: 40, 44, 46, 54, 55, 56	Truden Anton: 46, 51, 53, 54, 55, 56
Mejak inž. Miran: 55	

Skupna seja

Curk Ivan: 99	Pirkovič Franc: 81
Cvenk Miran: 69	Potočnik Leopold: 93
Ingolič Jože: 84	Renko Stane: 75
Krese Franc: 100	Stegnar Andrej: 101
Lorger Mirko: 73	Vehovar inž. Miloš: 60, 74
Pavšič Štefan: 70	Voljč Ignac: 81

VSEBINA

Republiški zbor

16. seja — 22. junija 1956

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	3
2. Čitanje in odobritev zapisnika 15. seje	3
3. Pismeno vprašanje ljudskega poslanca Alojza Krivca	3
Govorniki:	
Boris Kraigher	4, 5
Alojz Krivec	4—6
Angela Ocepek	5
4. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	6
5. Določitev dnevnega reda	6

Dnevni red:

1. Sklepanje o potrditvi izvolitve ljudskega poslanca za 113. volilno enoto	7
Govornik:	
Poročevalec Franc Rant	7
2. Obravnava o poročilu Trgovinske zbornice LRS in o poročilu Gostinške zbornice LRS	7
3. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS	7
Govorniki:	
Poročevalec dr. Miha Potočnik	8
Poročevalec Franc Pirkovič	8
Boris Kraigher	8
4. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja	9
Govorniki:	
Poročevalec Albin Duje	9
Poročevalec Jože Tramšek	9
Julij Beltram	9
5. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah	10
Govorniki:	
Poročevalec Ivan Bertoncelj	10, 17
Poročevalec Tone Zupančič	10, 18

Poročevalec Bogomil Vižintin	10,	18
Olga Vrabič		10
6. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o bolnicah		18
Govorniki:		
Poročevalec Lojzka Stropnik		18
Poročevalec Tone Zupančič		18
Poročevalec Bogomil Vižintin	16,	19
Olga Vrabič		18
7. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o zdravstvenem nadzor- stvu nad zdravstvenimi zavodi		19
Govorniki:		
Poročevalec Alojz Lukač		19
Poročevalec Tone Zupančič		19
Poročevalec Bogomil Vižintin		19
8. Razrešitve in volitve		19
Govornika:		
Predlagatelj Stane Kavčič		20
Miha Marinko		20
9. Poročilo mandatno-imunitetnega odbora		20
Govornik:		
Poročevalec Anton Šušteršič		20
10. Sklepanje o letnem odmoru		20

17. seja — 16. oktobra 1956

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev		22
2. Čitanje in odobritev zapisnika 16. seje		22
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda		22
4. Določitev dnevnega reda		22

Dnevni red:

1. Ustna prisega ljudskega poslanca dr. Marijana Dermastie		23
2. Obravnava o poročilu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS in o poročilu Obrtne zbornice LRS		23
3. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopol- nitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov		23

Govorniki:

Poročevalec Franc Lubej	23,	26
Poročevalec Miha Berčič		23
Jože Ingolič	24,	26
4. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji		26
Govornika:		
Poročevalec Franc Lubej		26
Poročevalec Alojz Colarič		26
5. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o cestnem skladu Ljudske republike Slovenije		27
Govornika:		
Poročevalec Franc Lubej		27
Poročevalec Bogomil Vižintin		27

6. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda	27
Govornika :	
Poročevalec Franc Lubej	27
Poročevalec Stane Nunčič	27
7. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955	28
Govornika :	
Poročevalec Franc Ficko	28
Matija Maležič	28
8. Obravnava in sklepanje o predlogu, da se potrdijo predračuni dohodkov in izdatkov gozdnega sklada LRS, sklada LRS za pospeševanje kmetijstva, cestnega sklada LRS in vodnega sklada LRS za leto 1956	31
Govornika :	
Poročevalec Franc Ficko	31
Matija Maležič	31
9. Sklepanje o potrditvi uredbe o ustanovitvi Sekretariata Izvršnega sveta za narodno obrambo	37
Govornik :	
Poročevalec Stane Bobnar	37
10. Poročilo odbora za predloge in pritožbe	37
Govornik :	
Poročevalec Anton Dolgan	37

Zbor proizvajalcev

15. seja — 22. junija 1956

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	39
2. Čitanje in odobritev zapisnika 14. seje	39
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	39
4. Določitev dnevnega reda	39
5. Ustno vprašanje ljudskega poslanca inž. Borisa Pipana	40
6. Ustno vprašanje ljudskega poslanca inž. Antona Koželja	40
7. Ustno vprašanje ljudskega poslanca Feliksa Razdriha	41

Dnevni red:

1. Obravnava in sklepanje o potrditvi izvolitve ljudskega poslanca v 46. volilni enoti proizvajalske skupine industrije, trgovine in obrti	42
Govornik :	
Poročevalec Andrej Stegnar	42
2. Obravnava o poročilu Trgovinske zbornice LRS in o poročilu Gostinske zbornice LRS	42
3. Odgovor predstavnika Izvršnega sveta na ustna vprašanja ljudskih poslancev inž. Borisa Pipana, inž. Antona Koželja in Feliksa Razdriha	42

Govorniki:	
Jože Ingolič	42, 44
Feliks Razdrih	43
Inž. Anton Koželj	44
4. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS	44
Govornika:	
Poročevalec Andrej Svetek	44
Feliks Razdrih	45
5. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja	46
Govorniki:	
Poročevalec Anton Truden	46
Poročevalec inž. Anton Koželj	46
Jože Ingolič	46
6. Sklepanje o letnem odmoru	46

16. seja — 16. oktobra 1956

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	48
2. Čitanje in odobritev zapisnika 15. seje	48
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	48
5. Ustno vprašanje ljudskega poslanca Franca Habjana	49

Dnevni red:

1. Obravnava o poročilu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS in o poročilu Obrtne zbornice LRS	50
2. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov	50

Govorniki:

Poročevalec Anton Truden	51
Poročevalec Franc Stupan	51
Tone Bole	51, 53
3. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v LRS	53

Govorniki:

Poročevalec Anton Truden	53, 54
Poročevalec Franc Stupan	53
Tone Bole	54
4. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o cestnem skladu LRS	54

Govorniki:

Poročevalec Anton Truden	54, 55
Poročevalec inž. Anton Koželj	54, 55
Tone Bole	54, 55
Inž. Miran Mejak	55
5. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda	56

Govorniki:	
Poročevalec Anton Truden	56
Poročevalec inž. Anton Koželj	56
Tone Bole	56
6. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna LRS za leto 1955	56
Govornik:	
Poročevalec Franc Bera	56
7. Obravnava in sklepanje o potrditvi predračunov dohodkov in izdatkov gozdnega sklada LRS, sklada LRS za pospeševanje kmetijstva, cestnega sklada LRS in vodnega sklada LRS za leto 1956	57
Govornik:	
Poročevalec Franc Bera	57
8. Poročilo odbora za predloge in pritožbe	57
Govornik:	
Poročevalec Rudolf Ganziti	57

Skupne seje

Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev

16. seja — 22. junija 1956

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost ljudskih poslancev	59
2. Čitanje in odobritev zapisnika 15. seje	59
3. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	59
4. Določitev dnevnega reda	59

Dnevni red:

1. Obravnava o poročilu Trgovinske zbornice LRS in o poročilu Gostinske zbornice LRS	59

Govorniki:

Inž. Miloš Vehovar	60, 74
Miran Cvenk	69
Štefan Pavšič	70
Mirko Lorgar	73
Stane Renko	75

2. Sklepanje o potrditvi uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS	81

Govornik:

Poročevalec Ignac Voljč	81

3. Obravnava in sklepanje o predlogu odloka o novi določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču LRS in pri okrožnih sodiščih na območju Ljudske republike Slovenije	81

Govornik:

Poročevalec Franc Pirkovič	81

4. Razrešitve in volitve	81

17. seja — 16. oktobra 1956

Pred dnevnim redom:

1. Čitanje in odobritev zapisnika 16. seje	83
2. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	83
3. Določitev dnevnega reda	83

Dnevni red:

1. Obravnava o poročilu Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LRS	83
Govornik:	
Jože Ingolič	84
2. Obravnava o poročilu Obrtne zbornice LRS	93
Govornika:	
Leopold Potočnik	93
Ivan Curk	99
3. Volitve in razrešitve sodnikov	100
Govornik:	
Poročevalec Franc Krese	100
4. Poročilo administrativnega odbora Ljudske skupščine LRS	101
Govornik:	
Poročevalec Andrej Stegnar	101

Priloge

1. Poročilo mandatno-imunitetnega odbora Republiškega zbora	103
2. Poročilo mandatno-imunitetnega odbora Zbora proizvajalcev	103
3. Predlog zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS	104
Obrazložitev	105
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	105
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	106
Poročilo zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev	108
4. Predlog zakona o pooblastitvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in okrajnih ljudskih odborov, da določajo, katere rastlinske bolezni in škodljivci veljajo za nevarne na območju Ljudske republike Slovenije oziroma okraja	108
Obrazložitev	109
Poročilo odbora za gospodarstvo Republiškega zbora	109
Poročilo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev	110
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	110
Poročilo zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev	111
5. Predlog zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah	112
Obrazložitev	122
Poročilo odbora za zdravstvo in socialno politiko Republiškega zbora	123
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	125
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	127
6. Predlog zakona o bolnicah	128
Obrazložitev	140
Poročilo odbora za zdravstvo in socialno politiko Republiškega zbora	142

Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	144
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	145
7. Predlog zakona o zdravstvenem strokovnem nadzorstvu nad zdravstvenimi zavodi	146
Obrazložitev	148
Poročilo odbora za zdravstvo in socialno politiko Republiškega zbora	149
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	150
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	151
8. Poročilo mandatno-imunitetnega odbora Republiškega zbora	151
9. Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS	152
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora	165
10. Predlog odloka o novi določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču LRS in pri okrožnih sodiščih na območju Ljudske republike Slovenije	166
Obrazložitev	166
Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave	167
11. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za obnovo, gojitev in varstvo gozdov	168
Obrazložitev	169
Poročilo odbora za gospodarstvo Republiškega zbora	171
Poročilo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev	172
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	174
Poročilo zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev	175
12. Predlog zakona o republiškem skladu za pospeševanje kmetijstva v Ljudski republiki Sloveniji	176
Obrazložitev	177
Poročilo odbora za gospodarstvo Republiškega zbora	178
Poročilo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev	179
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	180
Poročilo zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev	181
13. Predlog zakona o cestnem skladu Ljudske republike Slovenije	182
Obrazložitev	183
Poročilo odbora za gospodarstvo Republiškega zbora	184
Poročilo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev	185
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	186
Poročilo zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev	187
14. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladih za urejanje voda	188
Obrazložitev	189
Poročilo odbora za gospodarstvo Republiškega zbora	190
Poročilo odbora za gospodarstvo Zbora proizvajalcev	192
Poročilo zakonodajnega odbora Republiškega zbora	193
Poročilo zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev	194
15. Predlog zakona o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi republiškega proračuna Ljudske republike Slovenije za leto 1955	195
Poročilo odbora za proračun Republiškega zbora	196
Poročilo odbora za proračun Zbora proizvajalcev	197
16. Predračun dohodkov in izdatkov za leto 1956 — gozdnega sklada	198
Obrazložitev	199
17. Predračun dohodkov in izdatkov za leto 1956 — sklada za pospeševanje kmetijstva	200
Obrazložitev	201
18. Predračun dohodkov in izdatkov za leto 1956 — sklada za ceste	202
Obrazložitev	205

19. Predračun dohodkov in izdatkov za l. 1956 — sklada za urejanje voda	206
Obrazložitev	207
Predlog za odobritev dotacije po republiškem proračunu 1956 skladu za urejanje voda	207
Poročilo odbora za proračun Republiškega zbora	208
Poročilo odbora za proračun Zbora proizvajalcev	210
20. Poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora k predlogu odloka o potrditvi uredbe o ustanovitvi sekretariata Izvršnega sveta za narodno obrambo	212
21. Poročilo odbora za predloge in pritožbe Republiškega zbora	212
22. Poročilo odbora za predloge in pritožbe Zbora proizvajalcev	214
23. Predlog sklepa o razrešitvi sodnikov okrožnih sodišč v Ljubljani in v Gorici	216
24. Predlog sklepa o izvolitvi sodnikov Vrhovnega sodišča LRS in o izvolitvi sodnikov okrožnih sodišč	216
25. Predlog sklepa o izvolitvi sodnikov Višjega gospodarskega sodišča LRS in sodnika okrožnega gospodarskega sodišča	217
26. Predlog sklepa o izvolitvi občasnih sodnikov Višjega gospodarskega sodišča LRS	218
Poročilo odbora za volitve Ljudske skupščine LRS	222
27. Poročilo administrativnega odbora Ljudske skupščine LRS	224
28. Ljudska skupščina LRS	225
Odbori in komisije	225
29. Republiški zbor	226
Odbori	226
30. Zbor proizvajalcev	228
Odbori	228
31. Poslanci Ljudske skupščine LRS	230
Poslanci izvoljeni v Zvezno ljudsko skupščino	231
32. Izvršni svet Ljudske skupščine LRS	232
33. Vrhovno sodišče LRS	232
34. Višje gospodarsko sodišče LRS	232
35. Seznam govornikov	233

Urednik:
Milan Megušar

Natisnila:
Tiskarna »Jože Moškrič«
v Ljubljani
marca 1957
v 350 izvodih

Obseg 240 strani

Izdala in založila:
Ljudska skupščina LRS

